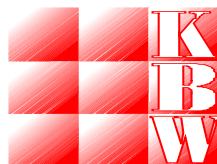

PAŃSTWOWA KOMISJA WYBORCZA

**WYBORY DO PARLAMENTU
EUROPEJSKIEGO
7 czerwca 2009 r.**

Wybrane dokumenty

Wydawnictwo Krajowego Biura Wyborczego

WYBORY DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

7 czerwca 2009 r.

Wybrane dokumenty

Wydawnictwo Krajowego Biura Wyborczego

Opracowanie: Zespół w Krajowym Biurze Wyborczym pod kierunkiem Beaty Tokaj – dyrektora Zespołu Prawnego i Organizacji Wyborów w Krajowym Biurze Wyborczym

Redakcja: Ferdynand Rymarz – Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej
Kazimierz Wojciech Czaplicki – Sekretarz Państwowej Komisji Wyborczej,
Kierownik Krajowego Biura Wyborczego,

Fotografie: Maciek Kobiątko

© Krajowe Biuro Wyborcze, Warszawa 2009

ISSN 1507-983X

Publikacja wydana w cyklu Przegląd Wyborczy. Biuletyn Informacyjny – Wydanie Specjalne

Wydawnictwo Krajowego Biura Wyborczego

00-902 Warszawa, ul. Wiejska 10

Tel. (022) 625 06 18; fax (022) 629 39 59

SPIS TREŚCI		Str.
I. Wybrane akty prawne i inne dokumenty		5
1. Akt Rady z dnia 20 września 1976 r. w sprawie wyboru członków Parlamentu Europejskiego w bezpośrednich powszechnych wyborach		5
2. Dyrektywa Rady Unii Europejskiej 93/109/WE z dnia 6 grudnia 1993 r. ustanawiająca szczegółowe zasady korzystania przez obywateli Unii zamieszkałych w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami z prawa do głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego		9
3. Traktat podpisany w dniu 13 listopada 1962 r. ustanawiający Wspólnotę Europejską /art. 190 ust. 1-3 (dotyczący liczby wybieranych posłów)/		17
4. Ustawa z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego		18
5. Ustawa z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (<i>wyciąg</i>)		62
6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (<i>wyciąg</i>)		75
* Rozdział XXXI Przepisy przeciwko wyborom i referendum (art. 248 – 251)		
7. Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie zarządzenia wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego		77
8. Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 16 marca 2009 r. w sprawie określenia terytorialnego zasięgu działania rejonowych komisji wyborczych i siedzib tych komisji oraz obszarów okręgów wyborczych, na których okręgowe komisje wyborcze wykonują zadania rejonowych komisji wyborczych		80
9. Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 16 marca 2009 r. w sprawie obserwacji przez obserwatorów międzynarodowych wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego, zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r.		85
10. Komunikat Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 21 kwietnia 2009 r. w sprawie przyjęcia zawiadomień o zamiarze zgłoszenia przez komitety wyborcze partii politycznych kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego oraz zawiadomień o utworzeniu koalicyjnych komitetów wyborczych i komitetów wyborczych wyborców		87
11. Komunikat Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 6 maja 2009 r. o wylosowanych jednolitych numerach dla okręgowych list kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego zarejestrowanych w więcej niż w jednym okręgu wyborczym w wyborach zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r.		93
II. Wyniki głosowania i wyniki wyborów		94
1. Protokół Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 8 czerwca 2009 r. wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 7 czerwca 2009 r. Wyciąg wraz z załącznikiem: „Ustalenie liczby mandatów przypadających poszczególnym listom okręgowym”		94

2.	Protokół Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 8 czerwca 2009 r. wyników głosowania w skali kraju oraz ogólnego podziału mandatów między komitety wyborcze w wyborach posłów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 7 czerwca 2009 r. wraz załącznikami: „Zestawienie wyników głosowania według okręgów wyborczych”, „Zestawienie wyników głosowania na listy okręgowe”, „Wykaz komitetów wyborczych uprawnionych do udziału w podziale mandatów” oraz „Podział mandatów pomiędzy komitety wyborcze”	119
3.	Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 8 czerwca 2009 r. o wynikach wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 7 czerwca 2009 r. (Działy I, II i IV)	131
4.	Sprawozdanie Państwowej Komisji Wyborczej z wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 7 czerwca 2009 r.	136
5.	Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 sierpnia 2009 r. w przedmiocie ważności wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego	150
6.	Postanowienia Sądu Najwyższego w sprawie protestów wyborczych.	154
III.	Wręczenie posłom wybranym do Parlamentu Europejskiego zaświadczeń o wyborze na uroczystości w Łazienkach Królewskich w Warszawie	182
1.	Wystąpienie Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej	182
2.	Wystąpienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej	183
3.	Wzór zaświadczenia o wyborze posła do Parlamentu Europejskiego	184
4.	Wykaz posłów do Parlamentu Europejskiego wybranych w dniu 7 czerwca 2009 r.	185
IV.	Fotografie	187

I. WYBRANE AKTY PRAWNE I INNE DOKUMENTY

Akt Rady z dnia 20 września 1976 roku w sprawie wyboru członków Parlamentu Europejskiego w bezpośrednich powszechnych wyborach

ustanowiony Decyzją Rady z 20 września 1976 r. (76/787/ECSC,EEC, Euratom) w brzmieniu uwzględniającym zmiany wprowadzone Decyzją Rady Unii Europejskiej z 25 czerwca i 23 września 2002 r. (2002/772/EC, Euratom)

Artykuł 1

1. Członkowie Parlamentu Europejskiej w każdym państwie członkowskim wybierani są na zasadzie proporcjonalności, z zastosowaniem systemu list albo pojedynczego głosu przenoszonych.
2. Państwa członkowskie mogą przyjąć system list preferencyjnych stosownie do procedury przez nie przyjętej.
3. Wybory są wolne, bezpośrednie i powszechne oraz przeprowadzane w głosowaniu tajnym.

Artykuł 2

Odpowiednio do krajowych uwarunkowań, państwa członkowskie mogą tworzyć okręgi wyborcze dla wyborów do Parlamentu Europejskiego lub dokonać innego podziału obszarów wyborczych, który nie narusza istoty proporcjonalnego systemu wyborczego.

Artykuł 3

Państwo członkowskie może określić minimalny próg uprawniający do udziału w podziale mandatów. Na poziomie krajowym minimalny próg nie może być wyższy niż 5 procent ważnych oddanych głosów.

Artykuł 4

Każde państwo członkowskie może określić górny pułap wydatków ponoszonych przez kandydatów w kampanii wyborczej.

Artykuł 5

1. Kadencja pięcioletnia, na którą wybierani są członkowie Parlamentu Europejskiego rozpoczyna się z dniem pierwszej sesji następującej po wyborach.
Okres ten może być przedłużony albo skrócony stosownie do przepisów art. 11 ust. 2, zdanie drugie.
2. Kadencja każdego członka Parlamentu Europejskiego rozpoczyna się i kończy w tym samym czasie co okres, o którym mowa w ust. 1.

Artykuł 6

1. Członkowie Parlamentu Europejskiego głosują indywidualnie i osobiście. Nie są oni związani żadnymi instrukcjami i nie mogą otrzymywać mandatu nakazczego.
2. Członkowie Parlamentu Europejskiego korzystają z przywilejów i immunitetów odnoszących się do nich na mocy Protokołu z 8 kwietnia 1965 r. o przywilejach i immunitetach we Wspólnotach Europejskich.

Artykuł 7

1. Mandatu członka Parlamentu Europejskiego nie można łączyć z stanowiskiem:

- członka rządu państwa członkowskiego;
 - członka Komisji Wspólnot Europejskich;
 - sędziego, rzecznika generalnego lub kanclerza Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich albo Sądu Pierwszej Instancji;
 - członka Rady Dyrektorów Europejskiego Banku Centralnego;
 - członka Izby Obrachunkowej Wspólnot Europejskich;
 - Ombudsmána Wspólnot Europejskich;
 - członka Komitetu Ekonomicznego i Społecznego Wspólnot Europejskich oraz Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej;
 - członka komitetów lub innych ciał powołanych stosownie do postanowień Traktatów ustanawiających Europejską Wspólnotę Gospodarczą i Europejską Wspólnotę Energii Atomowej w celu zarządzania funduszami Wspólnot albo wykonującymi stałe bezpośrednie zadania administracyjne;
 - członka Rady Dyrektorów, Komitetu Zarządzającego, lub funkcjonariusza, Europejskiego Banku Inwestycyjnego;
 - czynnego funkcjonariusza lub urzędnika instytucji Wspólnot Europejskich albo Europejskiego Banku Centralnego.
2. Poczynając od wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2004 r., mandatu członka Parlamentu Europejskiego nie można łączyć ze sprawowaniem mandatu w parlamencie krajowym.
- Wyjątkowo, i nie uchybiając postanowieniom ustępu 3:
- członkowie irlandzkiego parlamentu krajowego, którzy zostali wybrani do Parlamentu Europejskiego w kolejnych wyborach mogą zachować podwójny mandat do czasu następnych wyborów do irlandzkiego parlamentu krajowego, do których będzie stosować się zdanie pierwsze niniejszego ustępu;
 - członkowie parlamentu Zjednoczonego Królestwa, którzy są jednocześnie członkami Parlamentu Europejskiego podczas 5-letniej kadencji poprzedzającej wybory do Parlamentu Europejskiego w 2004 r. mogą zachować podwójny mandat do czasu wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2009 r., kiedy będzie stosować się zdanie pierwsze niniejszego ustępu.
3. Nadto, każde państwo członkowskie może, na warunkach przewidzianych w art. 8, rozszerzyć postanowienia dotyczące niepołączalności na poziomie krajowym.
4. Członkowie Parlamentu Europejskiego, wobec których ustępy 1, 2 i 3 mają zastosowanie w toku 5-letniej kadencji, o której mowa w art. 5, będą zastąpieni zgodnie z art. 13.

Artykuł 8

Z zastrzeżeniem przepisów niniejszego Aktu, procedura wyborcza jest regulowana w każdym państwie członkowskim jego przepisami krajowymi.

Przepisy krajowe, które mogą w odpowiedni sposób uwzględniać szczególne warunki w państwach członkowskich, nie mogą stanowić naruszenia istoty proporcjonalnego systemu wyborczego.

Artykuł 9

Nikt nie może głosować więcej niż raz w danych wyborach członków Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 10

1. Wybory do Parlamentu Europejskiego przeprowadza się w dniu i w czasie wyznaczonym przez każde państwo członkowskie; dla wszystkich państw członkowskich ten dzień przypada w tym samym okresie, poczynając od czwartku rano i kończąc w najbliższą niedzielę.
2. Państwa członkowskie nie mogą podawać do wiadomości publicznej w formie urzędowych wyników głosowania dopóki nie zostanie zakończone głosowanie w państwie członkowskim, w którym wyborcy głosują jako ostatni w okresie, o którym mowa w ustępie 1.

Artykuł 11

1. Okres wyborczy dla pierwszych wyborów określi Rada, działając jednomyślnie po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego.
2. Kolejne wybory odbywają się w odpowiednim okresie w ostatnim roku 5-letniej kadencji, o której mowa w art. 5.

Jeżeli okazałoby się niemożliwym przeprowadzenie wyborów we Wspólnocie w tym okresie, Rada, działając jednomyślnie, po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego, ustali, co najmniej na rok przed końcem 5-letniej kadencji, o której mowa w art. 5, inny okres wyborczy, który nie będzie przypadał dwa miesiące przed albo jeden miesiąc po okresie, który wynika z postanowień poprzedniego zdania.

3. Nie uchybiając postanowieniom art. 139 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz art. 109 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, Parlament Europejski zbiera się z mocy prawa w pierwszy wtorek po upływie jednego miesiąca od zakończenia okresu wyborczego.
4. Uprawnienia ustępującego Parlamentu Europejskiego wygasają z dniem otwarcia pierwszego posiedzenia nowo wybranego Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 12

Parlament Europejski weryfikuje dokumenty uwierzytelniające członków Parlamentu Europejskiego. W tym celu bada urzędowe wyniki ogłoszone przez państwo członkowskie i rozstrzyga w sprawach spornych, które wynikają z przepisów niniejszego Aktu, inne niż te które wynikają z krajowych przepisów do których Akt się odwołuje.

Artykuł 13

1. Mandat członka Parlamentu Europejskiego zostaje nieobsadzony kiedy wygaś wskutek rezygnacji, śmierci albo utraty mandatu.
2. Z zastrzeżeniem innych przepisów niniejszego Aktu, każde państwo członkowskie określa właściwe procedury obsadzenia mandatu w czasie trwania 5-letniej kadencji, o której mowa w art. 5, na okres pozostały do jej upływu.
3. Kiedy przepisy ustawy państwa członkowskiego wyraźnie stanowią o utracie mandatu członka Parlamentu Europejskiego, jego mandat wygasa stosownie do tych przepisów. Właściwe władze krajowe informują o tym Parlament Europejski.

4. Kiedy przyczyną nieobsadzenia mandatu jest rezygnacja albo śmierć, Przewodniczący Parlamentu Europejskiego niezwłocznie informuje o tym właściwe władze zainteresowanego państwa członkowskiego.

Artykuł 14

Jeśliby okazało się koniecznym podjęcie kroków w celu implementacji niniejszego Aktu, to Rada, działając jednomyślnie w oparciu o propozycję Parlamentu Europejskiego po zasięgnięciu opinii Komisji, podejmuje takie kroki po podjęciu starań w celu osiągnięcia porozumienia z Parlamentem Europejskim w Komitecie Porozumiewawczym składającym się z Rady i przedstawicieli Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 15

Niniejszy Akt sporządzono w językach angielskim, duńskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, holenderskim, irlandzkim, niemieckim, portugalskim, szwedzkim i włoskim, uznając wszystkie teksty jako jednakowo autentyczne.

DYREKTYWA RADY UNII EUROPEJSKIEJ 93/109/WE

z dnia 6 grudnia 1993 r.

ustanawiająca szczegółowe zasady korzystania przez obywateli Unii zamieszkałych w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami z prawa do głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 8b ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego,

a także mając na uwadze, co następuje:

Traktat o Unii Europejskiej oznacza nowy etap w procesie tworzenia coraz silniejszych związków między narodami Europy, a jednym z celów Traktatu jest tworzenie, w sposób spójny i solidarny, związków między narodami Państw Członkowskich; do jego podstawowych celów należy wzmocnienie ochrony praw i interesów obywateli Państw Członkowskich poprzez wprowadzenie obywatelstwa Unii;

w tym celu w tytule II Traktatu o Unii Europejskiej, zmieniającego Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą w celu ustanowienia Wspólnoty Europejskiej, wprowadza się obywatelstwo Unii dla wszystkich obywateli Państw Członkowskich oraz przyznaje się im w związku z tym szereg praw;

przewidziane w art. 8b ust. 2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską prawo głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Państwie Członkowskim, w którym dana osoba ma miejsce zamieszkania jest zastosowaniem zasady niedyskryminacji między osobami mającymi obywatelstwo danego państwa a osobami będącymi obywatelami innego państwa oraz uzupełnieniem, zagwarantowanego w art. 8a wspomnianego Traktatu, prawa do swobodnego przemieszczania się i przebywania;

artykuł 8b ust. 2 Traktatu o WE określa jedynie możliwość wykonywania prawa głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego, bez uszczerbku dla przepisów art. 138 ust. 3 Traktatu o WE, który przewiduje wprowadzenie jednolitej procedury wyborczej we wszystkich Państwach Członkowskich; dąży on przede wszystkim do zniesienia wymogu obywatelstwa, który obecnie musi być spełniony w większości Państw Członkowskich w celu wykonywania tych praw;

stosowanie art. 8b ust. 2 Traktatu o WE nie zakłada harmonizacji ordynacji wyborczych Państw Członkowskich; ponadto aby uwzględnić zasadę proporcjonalności, wymienioną w art. 3b ust. 3 Traktatu o WE, treść wspólnotowej legislacji w tej dziedzinie nie powinna wykroczać poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia celów art. 8b ust. 1 Traktatu o WE;

zamiarem art. 8b ust. 2 Traktatu o WE jest zapewnienie wszystkim obywatelom Unii, bez względu na to, czy są obywatelami Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania czy nie, możliwości wykonywania w tym państwie swojego prawa głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego na takich samych warunkach; z tego względu wobec

obywateli Unii niemających obywatelstwa odnośnego państwa, w szczególności dotyczące okresu zamieszkania i dowodu miejsca zamieszkania, powinny być takie same, jak warunki stawiane obywatelom tego Państwa Członkowskiego, jeśli takie warunki są w ogóle stawiane;

artykuł 8b ust. 2 Traktatu o WE przewiduje prawo głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania, przy czym prawo to nie zastępuje prawa głosowania i kandydowania w Państwie Członkowskim, którego obywatelem jest dany obywatel Unii; należy szanować przysługujące obywatelom Unii prawo wyboru Państwa Członkowskiego, w którym chcą oni uczestniczyć w wyborach europejskich, przy czym należy zapobiec nadużywaniu tego prawa przez głosowanie lub kandydowanie w więcej niż jednym państwie;

zgodnie z art. 8b ust. 2 Traktatu o WE wszelkie odstępstwa od ogólnych zasad niniejszej dyrektywy muszą być uzasadnione specyficznymi problemami danego Państwa Członkowskiego, przy czym każde takie odstępstwo musi podlegać sprawdzeniu co do jego wyjątkowego charakteru;

takie specyficzne problemy mogą powstawać w Państwie Członkowskim, w którym odsetek obywateli Unii w wieku uprawniającym do udziału w wyborach, mających miejsce zamieszkania w tym państwie, lecz niebędących jego obywatelami znacznie przekracza średnią; odstępstwo jest uzasadnione, w przypadku gdy tacy obywatele Unii stanowią ponad 20 % ogółu wyborców, przy czym jego punktem odniesienia musi być kryterium okresu zamieszkania;

obywatelstwo Unii ma na celu umożliwienie obywatelom Unii lepszej integracji w państwie przyjmującym; w związku z tym, zgodne z intencją autorów Traktatu, należy unikać wszelkiego różnicowania między listami kandydatów będących własnymi obywatelami a kandydatami zagranicznymi;

ryzyko takiego różnicowania dotyczy w szczególności Państwa Członkowskiego, w którym odsetek obywateli Unii w wieku uprawniającym do udziału w wyborach mających miejsce zamieszkania w tym państwie, lecz niebędących jego obywatelami przekracza 20 % ogólnej liczby mających tam miejsce zamieszkania obywateli Unii w wieku uprawniającym do głosowania; z tego względu ważne jest, aby takie Państwo Członkowskie mogło ustanowić, zgodnie z art. 8b Traktatu, szczególne przepisy dotyczące składu list kandydatów;

w niektórych Państwach Członkowskich mający tam miejsce zamieszkania obywatele innych Państw Członkowskich mają prawo głosowania w wyborach do parlamentów narodowych; niektóre przepisy niniejszej dyrektywy nie muszą więc być stosowane w takich Państwach Członkowskich,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia szczegółowe warunki, według których obywatele Unii mający miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim, którego nie są

obywatelami, wykonują prawo głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego.

2. Przepisy niniejszej dyrektywy nie naruszają przepisów Państw Członkowskich dotyczących prawa głosowania i kandydowania w wyborach ich obywateli, mających miejsce zamieszkania poza ich terytorium wyborczym.

Artykuł 2

Do celów niniejszej dyrektywy:

1. „wybory do Parlamentu Europejskiego” oznaczają bezpośrednie i powszechne wybory przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego zgodnie z Aktem z dnia 20 września 1976 r.;
2. „terytorium wyborcze” oznacza terytorium Państwa Członkowskiego, na którym, zgodnie z wyżej wymienionym Aktem i w którego ramach zgodnie z ordynacją wyborczą tego Państwa Członkowskiego, jego mieszkańcy wybierają przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego;
3. „Państwo Członkowskie miejsca zamieszkania” oznacza Państwo Członkowskie, w którym obywatel Unii ma miejsce zamieszkania, lecz którego nie jest obywatelem;
4. „Państwo Członkowskie pochodzenia” oznacza Państwo Członkowskie, którego obywatelem jest dany obywatel Unii;
5. „wyborca Wspólnoty uprawniony do głosowania” oznacza obywatela Unii uprawnionego, zgodnie z niniejszą dyrektywą, do głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania;
6. „wyborca Wspólnoty uprawniony do kandydowania w wyborach” oznacza obywatela Unii uprawnionego, zgodnie z niniejszą dyrektywą, do kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania;
7. „lista wyborców” oznacza oficjalny spis wszystkich wyborców uprawnionych do głosowania w danym okręgu wyborczym lub wspólnocie, sporządzony i uaktualniany przez właściwy organ zgodnie z ordynacją wyborczą Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania, względnie rejestr meldunkowy, o ile zawiera on informacje o uprawnieniu do udziału w wyborach;
8. „dzień spełnienia wymogu” oznacza dzień lub dni, w których obywatele Unii muszą spełnić przesłanki, zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania, aby w tym państwie wybierać lub być wybieranym;
9. „formalne oświadczenie” oznacza złożone przez zainteresowaną osobę oświadczenie, jeżeli nieścisłości w nim zawarte powodują, że osoba je składająca podlega karze zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa krajowego.

Artykuł 3

Osoba, która w dniu spełnienia wymogu:

- a) jest obywatelem Unii w rozumieniu art. 8 ust. I drugi akapit Traktatu,
- b) nie będąc obywatelem Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania, spełnia pozostałe warunki prawa głosowania i kandydowania w wyborach, jakie odnośnie państwo stawia swoim obywatelom,

ma prawo głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania, chyba że została pozbawiona tych praw na podstawie art. 6 i 7.

Jeżeli obywatele Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania mogą kandydować w wyborach jedynie pod warunkiem, że posiadali jego obywatelstwo przez pewien minimalny okres, to uznaje się, że obywatele Unii spełniają ten warunek, o ile przez wymagany minimalny okres byli oni obywatelami jednego z Państw Członkowskich.

Artykuł 4

1. Każdy wyborca Wspólnoty uprawniony do głosowania wykonuje prawo do głosowania w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania lub w Państwie Członkowskim pochodzenia. Nikt nie może głosować więcej niż jeden raz podczas tych samych wyborach.
2. Nikt nie może kandydować w więcej niż jednym Państwie Członkowskim w tych samych wyborach.

Artykuł 5

Jeżeli obywatele Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania mają prawo głosowania lub kandydowania w wyborach jedynie pod warunkiem pewnego minimalnego okresu zamieszkania na terytorium wyborczym tego państwa, to uznaje się, że wyborcy Wspólnoty uprawnieni do głosowania i wyborcy Wspólnoty uprawnieni do kandydowania w wyborach spełniają ten warunek, o ile mieli miejsce zamieszkania przez równorzędny minimalny okres w innych Państwach Członkowskich. Niniejszy przepis jest stosowany, nie naruszając szczególnych warunków okresu zamieszkania w określonym okręgu wyborczym lub wspólnocie lokalnej.

Artykuł 6

1. Każdy obywatel Unii, który ma miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim, którego nie jest obywatelem oraz którego, w wyniku odrębnego wyroku lub orzeczenia wydanego na gruncie prawa karnego lub cywilnego Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania lub Państwa Członkowskiego pochodzenia, pozbawiono prawa kandydowania w wyborach, nie może wykonywać tego prawa w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania.
2. Złożony przez obywatela Unii wniosek o kandydowanie w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania zostaje odrzucony, o ile obywatel ten nie przedstawi dokumentów, określonych w art. 10 ust. 2.

Artykuł 7

1. Państwo Członkowskie miejsca zamieszkania może sprawdzić, czy obywatela Unii, który wyraził chęć wykonania prawa głosowania w tym państwie, nie pozbawiono tego prawa w wyniku odrębnego wyroku lub orzeczenia wydanego na gruncie prawa cywilnego lub karnego Państwa Członkowskiego jego pochodzenia.
2. W celu wykonania ust. 1 niniejszego artykułu, Państwo Członkowskie miejsca zamieszkania może przekazać Państwu Członkowskiemu pochodzenia oświadczenie, określone w art. 9 ust. 2. W tym celu Państwo Członkowskie pochodzenia we właściwym terminie oraz w odpowiedni sposób udzieli istotnych i normalnie dostępnych informacji; mogą one obejmować wyłącznie takie szczegółowe dane, które są absolutnie niezbędne do wykonania niniejszego artykułu, a można z nich korzystać

tylko w tym celu. Jeżeli udzielone informacje podważają treść oświadczenia, Państwo Członkowskie miejsca zamieszkania, podejmuje właściwe działania w celu uniemożliwienia udziału odnośnej osoby w wyborach.

3. Niezależnie od tego, Państwo Członkowskie pochodzenia może udzielić Państwu Członkowskiemu miejsca zamieszkania w odpowiedniej formie i we właściwym terminie wszelkich informacji koniecznych do wykonania niniejszego artykułu.

Artykuł 8

1. Wyborca Wspólnoty uprawniony do głosowania wykonuje prawo głosowania w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania, o ile wyrazi taką chęć.
2. Jeżeli udział w wyborach w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania jest obowiązkowy, wyborca Wspólnoty uprawniony do głosowania ma obowiązek udziału w wyborach, o ile wyraził taką chęć.

ROZDZIAŁ II

Wykonywanie prawa głosowania i prawa do kandydowania w wyborach

Artykuł 9

1. Państwa Członkowskie podejmują wszelkie niezbędne działania w celu wpisania wyborcy Wspólnoty uprawnionego do głosowania, który wyraził chęć udziału w wyborach, na listę wyborców w odpowiednim terminie przed dniem wyborów.
2. W celu wpisania wyborcy Wspólnoty uprawnionego do głosowania przedstawia on te same dokumenty, jak uprawniony do głosowania wyborca mający obywatelstwo danego państwa. Ponadto przedstawia on oficjalne oświadczenie, w którym podaje:
 - a) swoje obywatelstwo oraz adres na terytorium wyborczym Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania,
 - b) w stosownych przypadkach, okręg wyborczy lub wspólnotę lokalną w Państwie Członkowskim jego pochodzenia, na którego liście wyborców był ostatnio wpisany, oraz
 - c) oświadcza, że wykona swoje prawo głosowania wyłącznie w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania.
3. Państwo Członkowskie miejsca zamieszkania może także zażądać, aby wyborca Wspólnoty uprawniony do głosowania:
 - a) stwierdził w swoim oświadczeniu, określonym w ust. 2, że nie pozbawiono go prawa głosowania w Państwie Członkowskim jego pochodzenia,
 - b) przedstawił ważny dowód tożsamości, oraz
 - c) podał datę, od kiedy ma miejsce zamieszkania w tym lub w innym Państwie Członkowskim.
4. Wyborcy Wspólnoty uprawnieni do głosowania wpisani na listę wyborców pozostają na niej na tych samych warunkach tak długo, jak uprawnieni do głosowania wyborcy mający obywatelstwo danego państwa, aż do czasu złożenia przez nich wniosku o skreślenie z listy wyborców lub do czasu ich skreślenia z urzędu, ze względu na niespełnianie przez nich warunków wykonywania prawa głosowania.

Artykuł 10

1. Składając wniosek o kandydowanie w wyborach, wyborca Wspólnoty uprawniony do kandydowania w wyborach przedstawia te same dokumenty, co kandydat mający obywatelstwo danego państwa. Ponadto przedstawia on oficjalne oświadczenie, w którym podaje:
 - a) swoje obywatelstwo oraz adres na terytorium wyborczym Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania,
 - b) oświadcza, że nie kandyduje w wyborach do Parlamentu Europejskiego jednocześnie w innym Państwie Członkowskim, oraz
 - c) w stosownych przypadkach, okręg wyborczy lub wspólnotę lokalną w Państwie Członkowskim jego pochodzenia, na którego liście wyborców był ostatnio wpisany.
2. Składając wniosek o kandydowanie w wyborach, wyborca Wspólnoty uprawniony do kandydowania w wyborach przedkłada ponadto wydane przez właściwy organ administracyjny Państwa Członkowskiego jego pochodzenia zaświadczenie potwierdzające, że nie pozbawiono go prawa kandydowania w wyborach w tym Państwie Członkowskim, względnie, że organowi temu nic nie wiadomo o pozbawieniu go takiego prawa.
3. Państwo Członkowskie miejsca zamieszkania może także zażądać, aby wyborca Wspólnoty uprawniony do kandydowania w wyborach przedstawił ważny dowód tożsamości. Państwo to może ponadto zażądać, aby podał on datę, od kiedy jest obywatelem jednego z Państw Członkowskich.

Artykuł 11

1. Państwo Członkowskie miejsca zamieszkania informuje osobę zainteresowaną o czynnościach podjętych w związku z jej wnioskiem o wpis na listę wyborców lub o decyzji dotyczącej dopuszczenia jej wniosku o kandydowanie w wyborach.
2. W przypadku odmowy wpisania na listę wyborców lub odrzucenia wniosku o kandydowanie w wyborach, osoba zainteresowana jest uprawniona do korzystania ze stosownych środków prawnych na takich samych warunkach, jakie przepisy Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania przewidują dla wyborców uprawnionych do głosowania i wyborców uprawnionych do kandydowania w wyborach, będących obywatelami tego państwa.

Artykuł 12

Państwo Członkowskie miejsca zamieszkania informuje w odpowiedniej formie i we właściwym terminie wyborców Wspólnoty uprawnionych do głosowania i wyborców Wspólnoty uprawnionych do kandydowania w wyborach o warunkach i szczegółowych zasadach wykonywania prawa głosowania i prawa kandydowania w wyborach w tym państwie.

Artykuł 13

Państwa Członkowskie wymieniają między sobą informacje niezbędne do wykonania art. 4. W tym celu Państwo Członkowskie miejsca zamieszkania, udziela na podstawie formalnego oświadczenia, określonego w art. 9 i 10, w odpowiednim czasie przed dniem wyborów Państwu Członkowskiemu pochodzenia informacji o jego obywatelach wpisanych na listę wyborców, lub którzy zgłosili kandydaturę w wyborach. Państwo Członkowskie pochodzenia podejmuje zgodnie z przepisami swojego prawa krajowego właściwe środki w celu

zapobieżenia, aby jego obywatele głosowali lub kandydowali w wyborach w więcej niż jednym Państwie Członkowskim.

ROZDZIAŁ III **Odstępstwa i przepisy przejściowe**

Artykuł 14

1. Jeżeli w dniu 1 stycznia 1993 r. w danym Państwie Członkowskim odsetek obywateli Unii w wieku uprawniającym do głosowania, mających miejsce zamieszkania w tym państwie, ale niebędących jego obywatelami, przekracza 20 % ogólnej liczby obywateli Unii w wieku uprawniającym do głosowania, którzy mają miejsce zamieszkania w tym państwie, to takie Państwo Członkowskie może, w drodze odstępstwa od przepisów art. 3, 9 i 10:
 - a) przyznać prawo głosowania tym wyborcom Wspólnoty uprawnionym do głosowania, którzy w tym Państwie Członkowskim mają miejsce zamieszkania przez pewien okres minimalny, który nie może być ustalony na dłużej niż pięć lat,
 - b) przyznać prawo kandydowania tym wyborcom Wspólnoty uprawnionym do kandydowania w wyborach, którzy w tym Państwie Członkowskim mają miejsce zamieszkania przez pewien okres minimalny, który nie może być ustalony na dłużej niż dziesięć lat.

Niniejsze przepisy nie naruszają odpowiednich działań, które Państwo Członkowskie może podjąć odnośnie do składu kandydatów na listach, zwłaszcza celem ułatwienia integracji obywateli Unii będących obywatelami innego Państwa Członkowskiego.

Jednakże wyborcy Wspólnoty uprawnieni do głosowania i wyborcy Wspólnoty uprawnieni do kandydowania w wyborach, którzy wskutek tego, że mają miejsce zamieszkania poza Państwem Członkowskim swojego pochodzenia lub z powodu okresu takiego zamieszkania nie mają w tym państwie prawa głosowania lub kandydowania w wyborach, mogą nie podlegać warunkom dotyczącym okresu zamieszkania, określonym powyżej.

2. Jeżeli według stanu na dzień 1 lutego 1994 r. przepisy prawne Państwa Członkowskiego przewidują, że obywatele innego Państwa Członkowskiego mający w nim miejsce zamieszkania mają prawo głosowania w wyborach do parlamentu narodowego tego państwa oraz mogą być w tym celu wpisani na listę wyborców tego Państwa na dokładnie tych samych warunkach co wyborcy będący obywatelami tego państwa, to pierwsze z wymienionych Państw Członkowskich może, w odstępstwie od niniejszej dyrektywy, nie stosować art. 6–13 do takich obywateli.
3. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do dnia 31 grudnia 1997 r., a następnie w terminie 18 miesięcy przed każdymi wyborami do Parlamentu Europejskiego sprawozdanie, w którym rozważy, czy przyczyny uzasadniające odstępstwo udzielone odnośnym Państwom Członkowskim zgodnie z art. 8b ust. 2 Traktatu WE nadal istnieją oraz w razie potrzeby zaproponuje dokonanie wszelkich niezbędnych dostosowań.

Państwa Członkowskie korzystające z odstępstw na podstawie ust. 1 udzielają Komisji wszelkich niezbędnych informacji.

Artykuł 15

Do czwartych bezpośrednich wyborów do Parlamentu Europejskiego stosuje się następujące przepisy szczególne:

- a) obywatele Unii, którzy już w dniu 15 lutego 1994 r. mają prawo głosowania w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania i którzy znajdują się na liście wyborców w tym Państwie Członkowskim, nie podlegają wymogom formalnym określonym w art. 9;
- b) Państwa Członkowskie, w których listy wyborców zostały zamknięte przed dniem 15 lutego 1994 r., podejmą niezbędne działania, aby wyborcy Wspólnoty uprawnieni do głosowania, którzy chcą wykonać prawo głosowania w tym państwie, mieli możliwość wpisania się na listę wyborców w odpowiednim czasie przed dniem wyborów;
- c) Państwa Członkowskie, które nie sporządzają specjalnych list wyborców, lecz określają uprawnienie do głosowania w rejestrze meldunkowym, oraz w których udział w wyborach nie jest obowiązkowy, mogą zastosować to rozwiązanie również w stosunku do wyborców Wspólnoty uprawnionych do głosowania znajdujących się w tym rejestrze, którzy zostali indywidualnie poinformowani o ich prawach i nie wyrazili chęci wykonania prawa głosowania w Państwie Członkowskim ich pochodzenia. Państwa te prześlą do Państwa Członkowskiego pochodzenia dokument potwierdzający wyrażoną przez tych wyborców chęć głosowania w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania;
- d) Państwa Członkowskie, w których wewnętrzna procedura nominacji kandydatów partii i grup politycznych jest określona ustawowo, mogą ustalić, że wszelkie takie procedury, które zgodnie z tym ustawodawstwem wszczęto przed dniem 1 lutego 1994 r. oraz decyzje podjęte na tej podstawie, zachowują ważność.

ROZDZIAŁ IV **Przepisy końcowe**

Artykuł 16

Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do dnia 31 grudnia 1995 r. sprawozdanie na temat zastosowania niniejszej dyrektywy podczas wyborów do Parlamentu Europejskiego w czerwcu 1994 r. Na podstawie tego sprawozdania Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, może przyjąć przepisy zmieniające niniejszą dyrektywę.

Artykuł 17

Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy przed dniem 1 lutego 1994 r. oraz niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

Wspomniane środki zawierają odniesienia do niniejszej dyrektywy lub odniesienie to towarzyszyć ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

Artykuł 18

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

Artykuł 19

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 6 grudnia 1993 r.

TRAKTAT
podpisany w dniu 13 listopada 1962 r.
USTANAWIAJĄCY WSPÓLNOTĘ EUROPEJSKĄ

(Dziennik Ustaw z 2004 r. Nr 90, poz. 864/2, z późn zm. – zmieniony przez art. 9 ust. 2
Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Bułgarii i Rumunii oraz dostosowań
w Traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej
/Dziennik Ustaw z 2007 r. Nr 122, poz. 843/2/)

(...)

Artykuł 190

1. Przedstawiciele do Parlamentu Europejskiego narodów państw należących do Wspólnoty są wybierani w powszechnych wyborach bezpośrednich.
2. Liczbę przedstawicieli wybieranych w każdym Państwie Członkowskim ustala się następująco:

Belgia	22
Bułgaria	17
Republika Czeska	22
Dania	13
Niemcy	99
Estonia	6
Grecja	22
Hiszpania	50
Francja	72
Irlandia	12
Włochy	72
Cypr	6
Łotwa	8
Litwa	12
Luksemburg	6
Węgry	22
Malta	5
Niderlandy	25
Austria	17
Polska	50
Portugalia	22
Rumunia	33
Słowenia	7
Słowacja	13
Finlandia	13
Szwecja	18
Zjednoczone Królestwo	72.

W przypadku zmian w niniejszym ustępie liczba przedstawicieli wybieranych w każdym Państwie Członkowskim powinna zapewniać właściwą reprezentację narodów państw należących do Wspólnoty.

3. Przedstawiciele są wybierani na okres pięciu lat.
4. Parlament Europejski opracowuje projekt mający na celu umożliwienie przeprowadzenia powszechnych wyborów bezpośrednich zgodnie z jednolitą procedurą we wszystkich Państwach Członkowskich lub zgodnie z zasadami wspólnymi dla wszystkich Państw Członkowskich.

(...)

USTAWA

z dnia 23 stycznia 2004 r.

Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego

(Dziennik Ustaw z 2004 r. Nr 25, poz. 219)

zmiany:

Dziennik Ustaw z 2006 r. Nr 218, poz. 1592; z 2007 r. Nr 25, poz. 162 oraz Nr 112, poz. 766

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady i tryb przeprowadzania w Rzeczypospolitej Polskiej wyborów do Parlamentu Europejskiego, zwanych dalej "wyborami", a także warunki wykonywania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego, jego wygaśnięcia oraz utraty.

Art. 2. 1. Wybory są wolne, powszechne, bezpośrednie, proporcjonalne oraz przeprowadzane w głosowaniu tajnym.

2. W wyborach głosować można tylko raz.

Art. 3. 1. W Rzeczypospolitej Polskiej wybiera się 54 posłów do Parlamentu Europejskiego.

2. Posłów do Parlamentu Europejskiego wybiera się na 5 lat.

Art. 4. Posłowie do Parlamentu Europejskiego są przedstawicielami Narodów państw Unii Europejskiej; nie są związani żadnymi instrukcjami i nie mogą być odwołani.

Art. 5. Mandatu posła do Parlamentu Europejskiego nie można łączyć ze sprawowaniem stanowiska lub pełnieniem funkcji określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej.

Art. 6. 1. Mandatu posła do Parlamentu Europejskiego nie można łączyć ze sprawowaniem mandatu posła na Sejm albo senatora.

2. Poseł do Parlamentu Europejskiego nie może być jednocześnie w Rzeczypospolitej Polskiej członkiem Rady Ministrów ani sekretarzem stanu oraz zajmować stanowiska lub pełnić funkcji, których, stosownie do przepisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej albo ustaw, nie można łączyć ze sprawowaniem mandatu posła na Sejm albo senatora.

Rozdział 2

Prawa wyborcze

Art. 7. 1. Prawo wybierania (czynne prawo wyborcze) posłów do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej ma każdy obywatel polski, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat.

2. Nie mają prawa wybierania osoby:

- 1) pozbawione praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu;
- 2) pozbawione praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem Trybunału Stanu;
- 3) ubezwłasnowolnione prawomocnym orzeczeniem sądu.

Art. 8. 1. Prawo wybierania posłów do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej ma również obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat oraz, zgodnie z prawem, stale zamieszkuje w Rzeczypospolitej Polskiej i został ujęty w stałym rejestrze wyborców, o którym mowa w ustawie z dnia 12

kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499, z późn. zm.), zwanym dalej "rejestrem wyborców".

2. Prawa wybierania nie ma osoba pozbawiona praw wyborczych w wyborach do Parlamentu Europejskiego w państwie członkowskim Unii Europejskiej, którego jest obywatelem.

Art. 9. 1. Prawo wybieralności (bierne prawo wyborcze) do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej przysługuje osobie mającej prawo wybierania posłów do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, która najpóźniej w dniu głosowania kończy 21 lat, nie była karana za przestępstwo popełnione umyślnie, ścigane z oskarżenia publicznego i od co najmniej 5 lat stale zamieszkuje w Rzeczypospolitej Polskiej lub na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

2. Nie mają prawa wybieralności osoby, wobec których wydano prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające utratę prawa wybieralności, o którym mowa w art. 21a ust. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592 i Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162).

Rozdział 3

Zarządzanie wyborów

Art. 10. 1. Wybory posłów do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej odbywają się w okresie wyborczym ustalonym w przepisach prawa Unii Europejskiej.

2. Wybory posłów do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej zarządza Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, w drodze postanowienia, nie później niż na 90 dni przed dniem wyborów, wyznaczając ich datę na dzień wolny od pracy przypadający w okresie wyborczym, o którym mowa w ust. 1.

Art. 11. 1. Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej o zarządzeniu wyborów podaje się do wiadomości publicznej i ogłasza w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej najpóźniej w 5. dniu od dnia zarządzenia wyborów.

2. W postanowieniu, o którym mowa w ust. 1, Prezydent Rzeczypospolitej, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określa dni, w których upływają terminy wykonania czynności wyborczych przewidzianych w ustawie (kalendarz wyborczy). W postanowieniu podaje się liczbę posłów do Parlamentu Europejskiego wybieranych w Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Państwowa Komisja Wyborcza, w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia, o którym mowa w ust. 1, podaje do wiadomości publicznej w formie obwieszczenia postanowienie, o którym mowa w ust. 1, wraz z informacją o okręgach wyborczych oraz siedzibach okręgowych komisji wyborczych.

Rozdział 4

Komisje wyborcze

Art. 12. Wybory przeprowadzają:

1) Państwowa Komisja Wyborcza powołana na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej "Ordynacją wyborczą do Sejmu i do Senatu";

2) okręgowe komisje wyborcze;

- 3) rejonowe komisje wyborcze;
- 4) obwodowe komisje wyborcze.

Art. 13. 1. Do zadań Państwowej Komisji Wyborczej należy:

- 1) sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem prawa wyborczego;
- 2) powoływanie okręgowych i rejonowych komisji wyborczych oraz rozwiązywanie okręgowych, rejonowych i obwodowych komisji wyborczych po wykonaniu ich ustawowych zadań;
- 3) rozpatrywanie skarg na działalność okręgowych komisji wyborczych;
- 4) ustalanie wzorów urzędowych formularzy oraz druków wyborczych, a także wzorów pieczęci okręgowych, rejonowych i obwodowych komisji wyborczych;
- 5) ustalanie i ogłaszanie wyników głosowania i wyniku wyborów w zakresie określonym przepisami ustawy;
- 6) wykonywanie innych zadań przewidzianych w ustawie.

2. Państwowa Komisja Wyborcza określa terytorialny zasięg działania rejonowych komisji wyborczych na obszarze danego okręgu wyborczego oraz ich siedziby.

3. Państwowa Komisja Wyborcza ustala regulaminy okręgowych, rejonowych i obwodowych komisji wyborczych, określając w nich w szczególności zasady i tryb pracy oraz sposób wykonywania zadań, w tym związanych ze sprawowaniem nadzoru nad przestrzeganiem prawa wyborczego.

4. Państwowa Komisja Wyborcza wydaje wytyczne wiążące komisje wyborcze niższego stopnia oraz wyjaśnienia dla organów administracji rządowej i organów jednostek samorządu terytorialnego, a także podległych im jednostek organizacyjnych wykonujących zadania związane z przeprowadzeniem wyborów, jak i dla komitetów wyborczych oraz nadawców radiowych i telewizyjnych.

5. Państwowa Komisja Wyborcza uchyla uchwały okręgowych komisji wyborczych podjęte z naruszeniem prawa lub niezgodne z jej wytycznymi i przekazuje sprawę właściwej komisji do ponownego rozpoznania bądź podejmuje rozstrzygnięcie w sprawie.

6. Państwowa Komisja Wyborcza może utworzyć na czas wyborów swoją inspekcję i określić jej zadania lub powierzyć wykonywanie jej zadań inspekcji rejonowej komisji wyborczej. Do osób powołanych w skład inspekcji stosuje się odpowiednio przepisy art. 27 ust. 1 i 3-5.

7. Państwowa Komisja Wyborcza podejmuje uchwały w zakresie swoich ustawowych uprawnień.

Art. 14. Państwowa Komisja Wyborcza może określić warunki oraz sposób wykorzystywania techniki elektronicznej przy ustalaniu wyników głosowania i wyniku wyborów oraz tryb przekazywania danych z protokołów za pośrednictwem sieci elektronicznego przekazywania danych.

Art. 15. Państwowa Komisja Wyborcza publikuje opracowanie statystyczne zawierające szczegółowe informacje o wynikach głosowania i wynikach wyborów oraz udostępnia wyniki głosowania i wyniki wyborów w postaci elektronicznej po kosztach własnych.

Art. 16. 1. Do zadań okręgowej komisji wyborczej należy:

- 1) sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem prawa wyborczego;

- 2) rejestrowanie okręgowych list kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego;
- 3) zarządzanie druku kart do głosowania;
- 4) ustalanie i ogłaszanie wyników głosowania w okręgu wyborczym;
- 5) rozpatrywanie skarg na działalność rejonowych komisji wyborczych;
- 6) zapewnienie wykonania zadań wyborczych we współdziałaniu z właściwymi wojewodami i organami jednostek samorządu terytorialnego;
- 7) wykonywanie innych zadań przewidzianych w ustawie lub zleconych przez Państwową Komisję Wyborczą.

2. Okręgowa komisja wyborcza uchyla uchwały rejonowych komisji wyborczych podjęte z naruszeniem prawa lub niezgodnie z wytycznymi Państwowej Komisji Wyborczej i przekazuje sprawę właściwej komisji do ponownego rozpoznania bądź podejmuje rozstrzygnięcie w sprawie.

3. Okręgowa komisja wyborcza podejmuje uchwały w zakresie swoich ustawowych uprawnień.

Art. 17. 1. W skład okręgowej komisji wyborczej wchodzi od 7 do 9 sędziów, w tym z urzędu, jako jej przewodniczący, komisarz wyborczy powołany na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547). W skład komisji może także być powołany sędzia w stanie spoczynku, który nie ukończył 70 lat.

2. Sędziów do składu komisji, poza osobami pełniącymi funkcję komisarzy wyborczych, zgłasza Minister Sprawiedliwości, w liczbie uzgodnionej z Państwową Komisją Wyborczą, najpóźniej w 52. dniu przed dniem wyborów.

3. Państwowa Komisja Wyborcza powołuje okręgowe komisje wyborcze najpóźniej w 48. dniu przed dniem wyborów.

4. W razie braku możliwości pełnienia funkcji przewodniczącego komisji przez komisarza wyborczego komisja wybiera spośród swoich członków przewodniczącego.

5. Pierwsze posiedzenie komisji organizuje, z upoważnienia Państwowej Komisji Wyborczej, dyrektor delegatury Krajowego Biura Wyborczego właściwej miejscowo dla siedziby komisji.

6. Komisja na pierwszym posiedzeniu wybiera spośród swoich członków dwóch zastępców przewodniczącego komisji. Funkcję sekretarza okręgowej komisji wyborczej pełni dyrektor delegatury Krajowego Biura Wyborczego właściwej miejscowo dla siedziby komisji albo osoba przez niego wskazana. Sekretarz uczestniczy w pracach komisji z głosem doradczym.

7. Skład komisji podaje się niezwłocznie do wiadomości wyborców w sposób zwyczajowo przyjęty.

8. Obsługę i warunki techniczno-administracyjne pracy okręgowej komisji wyborczej zapewnia Krajowe Biuro Wyborcze.

Art. 18. 1. Wygaśnięcie członkostwa w okręgowej komisji wyborczej następuje wskutek:

- 1) zrzeczenia się członkostwa;
- 2) wystąpienia przyczyn, o których mowa w art. 26 ust. 2;
- 3) śmierci członka komisji;

4) odwołania przez Państwową Komisję Wyborczą, na wniosek Ministra Sprawiedliwości, członka komisji zgłoszonego w trybie, o którym mowa w art. 17 ust. 2.

2. Uzupełnienie składu komisji następuje w trybie i na zasadach określonych w przepisach o jej powołaniu. Przepis art. 17 ust. 7 stosuje się odpowiednio.

Art. 19. 1. Do zadań rejonowej komisji wyborczej należy:

- 1) sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem prawa wyborczego;
- 2) zapewnienie dostarczenia kart do głosowania obwodowym komisjom wyborczym;
- 3) zapewnienie wykonania zadań wyborczych we współdziałaniu z organami jednostek samorządu terytorialnego;
- 4) rozpatrywanie skarg na działalność obwodowych komisji wyborczych;
- 5) ustalanie i ogłaszanie wyników głosowania oraz przekazywanie ich właściwej okręgowej komisji wyborczej;
- 6) wykonywanie innych zadań przewidzianych w ustawie lub zleconych przez okręgową komisję wyborczą albo Państwową Komisję Wyborczą.

2. Jeżeli właściwe organy gminy nie wykonują w terminie, w sposób zgodny z prawem, zadań dotyczących utworzenia obwodów głosowania lub ich zmiany, powołania lub zmian w składach komisji obwodowych, właściwa rejonowa komisja wyborcza wzywa te organy do wykonania zadań w sposób zgodny z prawem w wyznaczonym terminie, a w razie bezskutecznego upływu terminu niezwłocznie wykonuje te zadania i powiadamia o tym właściwą okręgową komisję wyborczą.

3. Rejonowa komisja wyborcza podejmuje uchwały w zakresie swoich ustawowych uprawnień.

Art. 20. 1. W skład rejonowej komisji wyborczej wchodzi 5 sędziów, w tym z urzędu, jako jej przewodniczący, komisarz wyborczy powołany na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw. W skład komisji może także być powołany sędzia w stanie spoczynku, który nie ukończył 70 lat.

2. Do powoływania rejonowej komisji wyborczej i wygaśnięcia członkostwa w komisji oraz organizacji jej pracy stosuje się odpowiednio art. 17 ust. 2-8 i art. 18, z tym że komisja wybiera jednego zastępcę przewodniczącego.

Art. 21. Rejonowa komisja wyborcza może utworzyć na czas wyborów swoją inspekcję i określić jej zadania. Do osób powołanych w skład inspekcji stosuje się odpowiednio przepisy art. 27 ust. 1 i 3-5.

Art. 22. Rejonowa komisja wyborcza może powołać, w trybie i na zasadach określonych przez Państwową Komisję Wyborczą, pełnomocników wykonujących zadania, o których mowa w art. 116 ust. 2.

Art. 23. Państwowa Komisja Wyborcza określa obszar danego okręgu wyborczego, na którym okręgowa komisja wyborcza wykonuje także zadania rejonowej komisji wyborczej.

Art. 24. Do zadań obwodowych komisji wyborczych należy:

- 1) przeprowadzenie głosowania w obwodzie;
- 2) czuwanie w dniu wyborów nad przestrzeganiem prawa wyborczego w miejscu i czasie głosowania;

3) ustalanie i ogłaszanie wyników głosowania w obwodzie i przekazywanie ich właściwej rejonowej komisji wyborczej.

Art. 25. Do powoływania obwodowych komisji wyborczych i wygaśnięcia członkostwa w komisji oraz organizacji ich pracy stosuje się odpowiednio przepisy art. 48 ust. 1-8 i 11, art. 49 i art. 50 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu oraz przepisy wykonawcze wydane na ich podstawie.

Art. 26. 1. Można być członkiem tylko jednej komisji wyborczej. Nie mogą być członkami komisji kandydaci na posłów do Parlamentu Europejskiego, pełnomocnicy wyborczy i pełnomocnicy finansowi komitetów wyborczych oraz mężowie zaufania.

2. Członkowie komisji tracą członkostwo w komisji z dniem podpisania zgody na kandydowanie na posła do Parlamentu Europejskiego bądź objęcia funkcji pełnomocnika lub męża zaufania, o których mowa w ust. 1.

3. Członkowie komisji nie mogą prowadzić kampanii wyborczej na rzecz poszczególnych kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego oraz list kandydatów.

Art. 27. 1. Członkom komisji wyborczych przysługują:

1) diety i zwrot kosztów podróży i noclegów;

2) zryczałtowane diety za czas związany z wykonywaniem zadań członka komisji w przypadku członków okręgowych i rejonowych komisji wyborczych oraz za czas związany z przeprowadzeniem głosowania oraz ustaleniem wyników głosowania w przypadku członków obwodowych komisji wyborczych.

2. Członkom Państwowej Komisji Wyborczej, a także przewodniczącym okręgowych i rejonowych komisji wyborczych, którzy pełnią funkcje z urzędu jako komisarze wyborczy, nie przysługują zryczałtowane diety, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

3. Członkowi obwodowej komisji wyborczej, w związku z wykonywaniem zadań, przysługuje zwolnienie od pracy do 5 dni z zachowaniem prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego oraz uprawnień ze stosunku pracy, z wyjątkiem prawa do wynagrodzenia.

4. Członkowie komisji wyborczych korzystają z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych i ponoszą odpowiedzialność jak funkcjonariusze publiczni.

5. Członkom komisji wyborczych przysługuje zaopatrzenie z tytułu wypadku przy wykonywaniu zadań tych komisji na podstawie przepisów o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach.

Art. 28. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz szczegółowe zasady, na których przysługują diety, zryczałtowane diety, o których mowa w art. 27 ust. 1, zwrot kosztów podróży i noclegów oraz warunki obniżania wysokości diet członków okręgowych i rejonowych komisji wyborczych w przypadku nieuczestniczenia w wykonywaniu części zadań komisji, a także tryb udzielania dni wolnych od pracy, o których mowa w art. 27 ust. 3. Rozporządzenie określi również wysokość oraz szczegółowe zasady, na których przysługują diety, zryczałtowane diety oraz zwrot kosztów podróży i noclegów, a także tryb udzielania dni wolnych od pracy osobom powołanym w skład inspekcji, o których mowa w art. 13 ust. 6 oraz art. 21.

Art. 29. Obsługę administracyjną i warunki techniczno-materialne pracy obwodowej komisji wyborczej oraz wykonanie zadań związanych z organizacją i przeprowadzaniem wyborów na obszarze gminy zapewnia wójt lub burmistrz (prezydent miasta) jako zadanie zlecone gminie.

Art. 30. 1. Jednostki organizacyjne sprawujące trwałą zarząd nieruchomości państwowych i komunalnych są obowiązane udostępnić bezpłatnie pomieszczenia wskazane przez:

1) dyrektora właściwej miejscowo delegatury Krajowego Biura Wyborczego - z przeznaczeniem na siedziby okręgowych i rejonowych komisji wyborczych;

2) wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) - z przeznaczeniem na siedziby obwodowych komisji wyborczych.

2. Pomieszczenia przeznaczone na siedziby okręgowych, rejonowych i obwodowych komisji wyborczych powinny być łatwo dostępne dla osób niepełnosprawnych.

3. Na siedziby komisji wyborczych można również wyznaczyć pomieszczenia innych podmiotów niż wymienione w ust. 1, po uprzednim porozumieniu z zarządzającymi tymi pomieszczeniami.

4. Przepisy ust. 1-3 i art. 29 stosuje się odpowiednio do kapitanów polskich statków morskich oraz do konsulów.

Art. 31. Lokale obwodowych komisji wyborczych dostosowane do potrzeb wyborców niepełnosprawnych zapewnia wójt lub burmistrz (prezydent miasta). Do lokali tych stosuje się przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 53 ust. 2 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu.

Rozdział 5

Spis wyborców

Art. 32. 1. Osoby, którym przysługuje prawo wybierania posłów do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, wpisuje się do spisu wyborców.

2. Wyborca może być wpisany tylko do jednego spisu wyborców.

Art. 33. 1. Spis wyborców jest sporządzany i aktualizowany przez gminę, jako zadanie zleczone, na podstawie rejestru wyborców.

2. Spis wyborców dzieli się na część A i część B.

3. Część A spisu wyborców obejmuje obywateli polskich. W tej części spisu wyborców wymienia się nazwisko i imiona, imię ojca, datę urodzenia, numer ewidencyjny PESEL i adres zamieszkania wyborcy.

4. Część B spisu wyborców obejmuje obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi, którym przysługuje prawo wybierania posłów do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej. W tej części spisu wyborców wymienia się nazwisko i imiona, imię ojca, datę urodzenia, obywatelstwo państwa członkowskiego Unii Europejskiej, numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość oraz adres zamieszkania wyborcy w gminie.

5. Spis wyborców sporządza się w 2 egzemplarzach, oddzielnie dla każdego obwodu głosowania, według miejsca zamieszkania wyborców, najpóźniej w 14. dniu przed dniem wyborów.

6. Jeden egzemplarz spisu wyborców przekazuje się w przeddzień wyborów przewodniczącemu właściwej obwodowej komisji wyborczej.

Art. 34. 1. Wyborca niepełnosprawny, na swój wniosek wniesiony do urzędu gminy najpóźniej w 10. dniu przed dniem wyborów, jest dopisywany do spisu wyborców w wybranym przez siebie obwodzie głosowania spośród obwodów głosowania, w których

znajdują się lokale, o których mowa w art. 31, na obszarze gminy właściwej ze względu na miejsce jego stałego zamieszkania.

2. We wniosku, o którym mowa w ust. 1, podaje się nazwisko i imiona, imię ojca, datę urodzenia, numer ewidencyjny PESEL i adres zamieszkania wyborcy.

Art. 35. 1. Do wyborców przebywających czasowo na obszarze gminy w okresie obejmującym dzień wyborów, a także do wyborców nigdzie niezamieszkałych przebywających na obszarze gminy w tym okresie stosuje się odpowiednio przepisy art. 19 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu.

2. Do sporządzania spisów wyborców w szpitalach i zakładach pomocy społecznej stosuje się odpowiednio przepisy art. 20 ust. 1 i 2 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu.

3. Do sporządzania spisów wyborców w zakładach karnych i aresztach śledczych stosuje się odpowiednio przepisy art. 20 ust. 3-5 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu.

4. Do żołnierzy pełniących zasadniczą lub okresową służbę wojskową oraz pełniących służbę w charakterze kandydatów na żołnierzy zawodowych lub odbywających ćwiczenia i przeszkolenie wojskowe, a także do ratowników odbywających zasadniczą służbę w obronie cywilnej poza miejscem stałego zamieszkania, do policjantów z jednostek skoszarowanych, funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służby Więziennej pełniących służbę w systemie skoszarowanym stosuje się odpowiednio przepisy art. 21 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu oraz przepisy wykonawcze wydane na jego podstawie.

5. O dopisaniu lub wpisaniu do spisu wyborców osób, o których mowa w ust. 1-4, niezwłocznie zawiadamia się urząd gminy właściwy ze względu na miejsce ich stałego zamieszkania lub ostatniego zameldowania na pobyt stały.

Art. 36. 1. Wyborcy przebywający na polskich statkach morskich znajdujących się w podróży w dniu wyborów wpisywani są do spisu wyborców sporządzanego przez kapitana statku.

2. Wpisu dokonuje się na podstawie wniosku wyborcy zgłoszonego najpóźniej w 5. dniu przed dniem wyborów. Wniosek powinien zawierać nazwisko i imiona, imię ojca, datę urodzenia, numer ewidencyjny PESEL lub numer ważnego polskiego paszportu oraz adres zamieszkania, a w przypadku obywatela Unii Europejskiej niebędącego obywatelem polskim, numer innego ważnego dokumentu stwierdzającego tożsamość, a także miejsce i datę jego wydania oraz miejsce wpisania wyborcy do rejestru wyborców.

3. Przepis art. 38 stosuje się odpowiednio do wyborców przebywających na polskich statkach morskich, z tym że zaświadczenie wydaje kapitan statku, który sporządził spis wyborców.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, po porozumieniu z Państwową Komisją Wyborczą, określi, w drodze rozporządzenia, sposób sporządzania i aktualizacji spisu wyborców, o którym mowa w ust. 1, a także sposób powiadamiania urzędów gmin o objętych spisem wyborców osobach stale zamieszkałych w kraju i sposób wydawania zaświadczeń o prawie do głosowania.

Art. 37. 1. Wyborcy przebywający za granicą i posiadający ważne polskie paszporty lub w przypadku obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi, posiadający ważny paszport lub inny dokument stwierdzający tożsamość, wpisywani są do spisu wyborców sporządzanego przez właściwego terytorialnie konsula.

2. Wpisu dokonuje się na podstawie osobistego zgłoszenia wniesionego ustnie, pisemnie, telefonicznie, telegraficznie lub telefaksem. Zgłoszenie powinno zawierać nazwisko i imiona,

imię ojca, datę urodzenia oraz miejsce stałego zamieszkania wyborcy, numer ważnego paszportu, a także miejsce i datę jego wydania, lub w przypadku obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi, numer innego ważnego dokumentu stwierdzającego tożsamość, a także miejsce i datę jego wydania oraz miejsce wpisania wyborcy do rejestru wyborców. Zgłoszenia można dokonać najpóźniej w 5. dniu przed dniem wyborów.

3. Przepis art. 38 stosuje się odpowiednio do wyborców, o których mowa w ust. 1, z tym że zaświadczenie wydaje konsul, który sporządził spis wyborców.

4. Minister właściwy do spraw zagranicznych, po porozumieniu z Państwową Komisją Wyborczą, określi, w drodze rozporządzenia, sposób sporządzania i aktualizacji spisu wyborców, o którym mowa w ust. 1, a także sposób powiadamiania urzędów gmin o objętych spisem wyborców osobach stale zamieszkałych w kraju i sposób wydawania zaświadczeń o prawie do głosowania.

Art. 38. 1. Wyborca zmieniający miejsce pobytu przed dniem wyborów otrzymuje na swoje żądanie zaświadczenie o prawie do głosowania w miejscu pobytu w dniu wyborów.

2. Do wydawania zaświadczeń o prawie do głosowania w miejscu pobytu w dniu wyborów stosuje się odpowiednio przepisy art. 23 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu.

Art. 39. 1. Spis wyborców jest udostępniany, na pisemny wniosek, do wglądu w urzędzie gminy albo w siedzibie organu, który spis sporządził.

2. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) albo organ, który sporządził spis wyborców, powiadamia wyborców, w sposób zwyczajowo przyjęty, o sporządzeniu spisu oraz o miejscu, czasie i formie jego udostępniania.

Art. 40. 1. Każdy może wnieść odpowiednio do wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) albo do organu, który sporządził spis wyborców, reklamację w sprawie nieprawidłowości sporządzenia spisu, w szczególności w sprawie:

- 1) pominięcia wyborcy w spisie;
- 2) wpisania do spisu osoby, która nie ma prawa wybierania;
- 3) niewłaściwych danych o osobach wpisanych do spisu.

2. Reklamację wnosi się pisemnie lub ustnie do protokołu.

3. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) jest obowiązany rozpatrzyć reklamację w terminie 3 dni od dnia jej wniesienia i wydać decyzję w sprawie.

4. Decyzję wraz z uzasadnieniem doręcza się niezwłocznie wnoszącemu reklamację, a gdy dotyczy ona innych osób - również tym osobom.

5. Na decyzję nieuwzględniającą reklamacji lub powodującą skreślenie ze spisu wnoszący reklamację bądź osoba skreślona ze spisu może wnieść, w terminie 3 dni od dnia doręczenia decyzji, skargę za pośrednictwem wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) do właściwego miejscowo sądu rejonowego.

6. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) przekazuje sądowi niezwłocznie skargę wraz z decyzją i aktami sprawy. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) może też niezwłocznie zmienić lub uchylić swoją decyzję, jeżeli uzna skargę w całości za zasadną.

7. Sąd rozpoznaje skargę, o której mowa w ust. 5, w postępowaniu nieprocesowym, w terminie 3 dni od dnia jej doręczenia. Odpis postanowienia sądu doręcza się osobie, która wniosła skargę, oraz wójtowi lub burmistrzowi (prezydentowi miasta). Od postanowienia sądu nie przysługuje środek prawny.

8. Reklamacje w sprawach spisu wyborców dotyczącego osób, o których mowa w art. 36 ust. 1 i art. 37 ust. 1, rozpatrują odpowiednio kapitan statku albo konsul. Od decyzji podjętych w tych sprawach nie przysługuje środek prawny.

Art. 41. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, na wniosek Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia:

1) sposób sporządzenia i udostępniania spisu wyborców, ustalając w szczególności:

a) wzór spisu,

b) metody aktualizacji spisu,

c) wzór wniosku o udostępnienie spisu,

d) wzory wykazów wyborców przebywających w szpitalach, zakładach opieki społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych, w których utworzono obwody głosowania,

e) wzór zawiadomienia o dopisaniu lub o wpisaniu wyborcy do spisu w innym obwodzie głosowania

- uwzględniając odrębności przy sporządzaniu spisu dla gmin mających status miasta oraz dla obwodów utworzonych w szpitalu, zakładzie opieki społecznej, zakładzie karnym lub areszcie śledczym, przypadki, w których następuje dopisanie lub wykreślenie ze spisu wyborców, miejsce, czas i formę udostępnienia spisu;

2) wzór zaświadczenia o prawie do głosowania uwzględniający dane umożliwiające identyfikację osoby, której zaświadczenie dotyczy, oraz sposób jego wydawania.

Rozdział 6

Obwody głosowania

Art. 42. 1. Głosowanie w wyborach przeprowadza się:

1) w stałych obwodach głosowania utworzonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw;

2) w obwodach głosowania utworzonych w szpitalach i zakładach pomocy społecznej;

3) w obwodach głosowania utworzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych;

4) w obwodach głosowania utworzonych za granicą;

5) w obwodach głosowania utworzonych na polskich statkach morskich.

2. Tworzy się obwody głosowania w szpitalach i zakładach pomocy społecznej oraz obwody w zakładach karnych i aresztach śledczych. Do tworzenia tych obwodów stosuje się odpowiednio przepisy art. 30 ust. 1-3 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu.

3. Zmian w podziale na obwody głosowania, jeżeli konieczność taka wynika ze zmian granic gminy lub zmiany liczby mieszkańców na obszarze danego obwodu w gminie, dokonuje się na zasadach i w trybie ustawy, o której mowa w ust. 1 pkt 1, najpóźniej w 45. dniu przed dniem wyborów.

Art. 43. 1. Tworzy się obwody głosowania dla wyborców przebywających za granicą.

2. Obwody głosowania, o których mowa w ust. 1, tworzy, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw zagranicznych, po porozumieniu z Państwową Komisją Wyborczą, wyznaczając siedziby obwodowych komisji wyborczych.

3. Obwody głosowania, o których mowa w ust. 1, wchodzi w skład okręgu wyborczego właściwego dla miasta stołecznego Warszawy.

4. Tworzy się obwody głosowania dla wyborców przebywających na polskich statkach morskich, które znajdują się w podróży w okresie obejmującym dzień wyborów, jeżeli przebywa na nich co najmniej 15 wyborców i jeżeli istnieje możliwość przekazania właściwej okręgowej komisji wyborczej wyników głosowania niezwłocznie po jego zakończeniu.

5. W rozumieniu niniejszej ustawy polskim statkiem morskim jest statek będący w całości własnością polskiego armatora mającego siedzibę w kraju, podnoszący polską banderę i dowodzony przez polskiego kapitana.

6. Obwody głosowania, o których mowa w ust. 4, tworzy, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, po porozumieniu z Państwową Komisją Wyborczą, na wniosek armatora zgłoszony najpóźniej w 30. dniu przed dniem wyborów.

7. Obwody głosowania, o których mowa w ust. 4, wchodzi w skład okręgu wyborczego właściwego dla siedziby armatora.

Art. 44. 1. Informację o numerach i granicach obwodów głosowania oraz siedzibach obwodowych komisji wyborczych podaje do wiadomości publicznej, w formie obwieszczenia, wójt lub burmistrz (prezydent miasta) najpóźniej w 30. dniu przed dniem wyborów.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, w odniesieniu do obwodów głosowania utworzonych za granicą ciąży na konsulach. Wykonanie tego obowiązku powinno nastąpić najpóźniej w 21. dniu przed dniem wyborów.

3. O utworzeniu obwodu głosowania na statku kapitan statku zawiadamia wyborców.

Rozdział 7

Okręgi wyborcze

Art. 45. W celu przeprowadzenia wyborów tworzy się wielomandatowe okręgi wyborcze, zwane dalej "okręgami wyborczymi".

Art. 46. Podział na okręgi wyborcze, ich numery i granice, a także siedziby okręgowych komisji wyborczych określa załącznik do ustawy.

Rozdział 8

Komitety wyborcze

Art. 47. 1. Prawo zgłaszania kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego mają partie polityczne oraz wyborcy.

2. Partie polityczne mogą tworzyć koalicje wyborcze w celu wspólnego zgłaszania kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego.

Art. 48. Czynności wyborcze w imieniu partii politycznych, koalicji wyborczych partii politycznych i wyborców wykonują komitety wyborcze, które w szczególności zgłaszają kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego oraz prowadzą, na zasadzie wyłączności, kampanię wyborczą na ich rzecz.

Art. 49. 1. Funkcję komitetu wyborczego partii politycznej pełni organ partii upoważniony do jej reprezentowania na zewnątrz.

2. Organ partii politycznej, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany zawiadomić Państwową Komisję Wyborczą o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego oraz o powołaniu:

1) pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego - uprawnionego, z zastrzeżeniem art. 84, do występowania na rzecz i w imieniu komitetu wyborczego;

2) pełnomocnika finansowego komitetu wyborczego, o którym mowa w art. 84.

3. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 2, może być dokonane w okresie od dnia ogłoszenia postanowienia o zarządzeniu wyborów do 50. dnia przed dniem wyborów.

4. W zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 2, podaje się również:

1) nazwę komitetu wyborczego, zgodną z przepisami art. 52 ust. 1, oraz skrót jego nazwy, a także adres siedziby komitetu i numer ewidencyjny, pod którym partia polityczna jest wpisana do ewidencji partii politycznych, prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Warszawie;

2) imię (imiona), nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika wyborczego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1;

3) imię (imiona), nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika finansowego, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.

5. Do zawiadomienia, o którym mowa w ust. 2, dołącza się:

1) oświadczenia pełnomocników, o których mowa w ust. 2, o przyjęciu pełnomocnictwa, a w przypadku pełnomocnika finansowego - również o spełnieniu przez niego wymogów, o których mowa w art. 84 ust. 2 i 3;

2) uwierzytelniony odpis z ewidencji partii politycznych;

3) wyciąg ze statutu partii politycznej wskazujący, który organ jest upoważniony do jej reprezentowania na zewnątrz.

Art. 50. 1. Partia polityczna może wchodzić w skład tylko jednej koalicji wyborczej.

2. Czynności wyborcze w imieniu koalicji wyborczej wykonuje komitet wyborczy, zwany dalej "koalicyjnym komitetem wyborczym", utworzony przez organy partii politycznych wchodzących w jej skład, upoważnione do reprezentowania partii na zewnątrz.

3. Koalicyjny komitet wyborczy może być utworzony w okresie od dnia ogłoszenia postanowienia o zarządzeniu wyborów do 50. dnia przed dniem wyborów.

4. W skład koalicyjnego komitetu wyborczego wchodzi co najmniej 10 osób wskazanych przez organy partii politycznych, o których mowa w ust. 2.

5. Koalicyjny komitet wyborczy powołuje:

1) pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego - uprawnionego, z zastrzeżeniem art. 84, do występowania na rzecz i w imieniu komitetu wyborczego;

2) pełnomocnika finansowego komitetu wyborczego, o którym mowa w art. 84.

6. Pełnomocnik, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, zawiadamia Państwową Komisję Wyborczą w terminie do 50. dnia przed dniem wyborów o utworzeniu koalicyjnego komitetu wyborczego.

7. W zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 6, podaje się:

1) nazwę komitetu wyborczego oraz skrót jego nazwy, zgodne z przepisami art. 52 ust. 2 i art. 53 ust. 2, a także adres siedziby komitetu i numery ewidencyjne, pod którymi partie polityczne wchodzące w skład koalicji wyborczej są wpisane do ewidencji partii politycznych, prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Warszawie;

2) imię (imiona), nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika wyborczego, o którym mowa w ust. 5 pkt 1;

3) imię (imiona), nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika finansowego, o którym mowa w ust. 5 pkt 2.

8. Do zawiadomienia, o którym mowa w ust. 6, załącza się:

1) umowę zawiązującą koalicję wyborczą wraz z następującymi danymi: imionami, nazwiskami, adresami zamieszkania i numerami ewidencyjnymi PESEL osób, o których mowa w ust. 4;

2) oświadczenia pełnomocników, o których mowa w ust. 5, o przyjęciu pełnomocnictwa, a w przypadku pełnomocnika finansowego - również o spełnieniu przez niego wymogów, o których mowa w art. 84 ust. 2 i 3;

3) uwierzytelnione odpisy z ewidencji partii politycznych, partii politycznych tworzących koalicję wyborczą;

4) wyciągi ze statutów partii politycznych tworzących koalicję wyborczą, wskazujące, który organ partii jest upoważniony do jej reprezentowania na zewnątrz.

Art. 51. 1. Obywatele mający prawo wybierania, w liczbie co najmniej 15, mają prawo utworzyć komitet wyborczy wyborców, składając pisemne oświadczenie o utworzeniu komitetu, z podaniem swoich imion i nazwisk, adresów zamieszkania oraz numerów ewidencyjnych PESEL.

2. Komitet wyborczy wyborców powołuje:

1) pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego - uprawnionego, z zastrzeżeniem art. 84, do występowania na rzecz i w imieniu komitetu wyborczego;

2) pełnomocnika finansowego komitetu wyborczego, o którym mowa w art. 84.

3. Pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego i pełnomocnika finansowego komitetu wyborczego powołuje się spośród osób wchodzących w skład komitetu wyborczego.

4. Po zebraniu co najmniej 1.000 podpisów obywateli mających prawo wybierania, popierających utworzenie komitetu, pełnomocnik, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, zawiadamia Państwową Komisję Wyborczą o utworzeniu komitetu. Zawiadomienie może być dokonane do 50. dnia przed dniem wyborów.

5. W zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 4, podaje się:

1) nazwę komitetu wyborczego oraz skrót jego nazwy, zgodne z przepisami art. 52 ust. 3 i art. 53 ust 2 i 3, a także adres jego siedziby;

2) imię (imiona), nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika wyborczego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1;

3) imię (imiona), nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika finansowego, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.

6. Do zawiadomienia, o którym mowa w ust. 4, załącza się:

1) oświadczenie o utworzeniu komitetu wyborczego, o którym mowa w ust. 1;

2) oświadczenia pełnomocników, o których mowa w ust. 2, o przyjęciu pełnomocnictwa, a w przypadku pełnomocnika finansowego - również o spełnieniu przez niego wymogów, o których mowa w art. 84 ust. 2 i 3;

3) wykaz co najmniej 1.000 obywateli, o których mowa w ust. 4, zawierający ich imiona, nazwiska, adresy zamieszkania oraz numery ewidencyjne PESEL, a także własnoręcznie złożone podpisy obywateli.

Art. 52. 1. Nazwa komitetu wyborczego partii politycznej zawiera wyrazy "komitet wyborczy" oraz nazwę partii politycznej. Nazwa komitetu wyborczego partii politycznej może zawierać również skrót nazwy tej partii.

2. Nazwa koalicyjnego komitetu wyborczego zawiera wyrazy "koalicyjny komitet wyborczy" oraz nazwę koalicji wyborczej.

3. Nazwa komitetu wyborczego wyborców obok wyrazów "komitet wyborczy wyborców" powinna zawierać określenie odróżniające od innych komitetów.

Art. 53. 1. Nazwa, skrót nazwy i symbol graficzny komitetu wyborczego korzysta z ochrony prawnej przewidzianej dla dóbr osobistych.

2. Nazwa, skrót nazwy i symbol graficzny koalicyjnego komitetu wyborczego oraz komitetu wyborczego wyborców muszą odróżniać się wyraźnie od nazw, skrótów nazw i symboli graficznych innych koalicyjnych komitetów wyborczych oraz komitetów wyborczych wyborców.

3. Nazwa i skrót nazwy komitetu wyborczego wyborców muszą odróżniać się wyraźnie od nazw i skrótów nazw partii politycznych i organizacji społecznych wpisanych do ewidencji prowadzonych przez właściwy organ ewidencji.

Art. 54. 1. Jeżeli zawiadomienie:

1) o którym mowa w art. 49 ust. 2,

2) o którym mowa w art. 50 ust. 6,

3) o którym mowa w art. 51 ust. 4

- spełnia warunki określone w ustawie, Państwowa Komisja Wyborcza w terminie 3 dni od dnia jego doręczenia postanawia o przyjęciu zawiadomienia. Postanowienie o przyjęciu zawiadomienia doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi wyborczemu.

2. Jeżeli zawiadomienie wykazuje wady, Państwowa Komisja Wyborcza, w terminie 3 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, wzywa pełnomocnika wyborczego do ich usunięcia w terminie 5 dni. W przypadku nieusunięcia wad w terminie Państwowa Komisja Wyborcza odmawia przyjęcia zawiadomienia. Postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej o odmowie przyjęcia zawiadomienia wraz z uzasadnieniem doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi wyborczemu.

3. Pełnomocnikowi wyborczemu służy prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej o odmowie przyjęcia zawiadomienia. Skargę wnosi się w terminie 3 dni od dnia doręczenia pełnomocnikowi wyborczemu postanowienia o odmowie przyjęcia zawiadomienia.

4. Sąd Najwyższy rozpatruje skargę w składzie 3 sędziów w postępowaniu nieprocesowym i wydaje orzeczenie w sprawie skargi w terminie 5 dni. Od orzeczenia Sądu Najwyższego nie przysługuje środek prawny. Orzeczenie doręcza się pełnomocnikowi wyborczemu i Państwowej Komisji Wyborczej. Jeżeli Sąd Najwyższy uzna skargę pełnomocnika wyborczego za zasadną, Państwowa Komisja Wyborcza niezwłocznie wydaje postanowienie o przyjęciu zawiadomienia.

Art. 55. 1. Komitet wyborczy partii politycznej może wykonywać czynności wyborcze po wydaniu przez Państwową Komisję Wyborczą postanowienia o przyjęciu zawiadomienia, o którym mowa w art. 49 ust. 2.

2. Koalicyjny komitet wyborczy oraz komitet wyborczy wyborców mogą wykonywać czynności wyborcze po wydaniu przez Państwową Komisję Wyborczą postanowienia o przyjęciu zawiadomienia, o którym mowa w art. 50 ust. 6 albo w art. 51 ust. 4.

Art. 56. Odpowiedzialność za zobowiązania majątkowe:

1) komitetu wyborczego partii politycznej ponosi partia polityczna, która powołała komitet wyborczy;

2) koalicyjnego komitetu wyborczego ponoszą solidarnie partie polityczne wchodzące w skład koalicji wyborczej;

3) komitetu wyborczego wyborców ponoszą solidarnie osoby wchodzące w skład komitetu wyborczego.

Art. 57. Państwowa Komisja Wyborcza ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" oraz podaje do wiadomości publicznej informację o przyjęciu zawiadomień, o których mowa w art. 49 ust. 2, art. 50 ust. 6 i art. 51 ust. 4.

Art. 58. 1. Komitet wyborczy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, ulega rozwiązaniu z mocy prawa:

1) po przyjęciu sprawozdania wyborczego komitetu przez Państwową Komisję Wyborczą albo

2) po bezskutecznym upływie terminu do wniesienia skargi, o której mowa w art. 97 ust. 1, albo

3) po wydaniu orzeczenia, o którym mowa w art. 97 ust. 2, uwzględniającego lub oddalającego skargę na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej w przedmiocie odrzucenia sprawozdania.

2. Komitet wyborczy, któremu przysługuje prawo do dotacji z budżetu państwa, o której mowa w art. 100 ust. 1, ulega rozwiązaniu z mocy prawa po upływie 6 miesięcy od dnia otrzymania dotacji.

3. Komitet wyborczy może ulec rozwiązaniu przed dniem wyborów w trybie przepisów o jego utworzeniu. O rozwiązaniu komitetu zawiadamia się niezwłocznie Państwową Komisję Wyborczą, a jeżeli rozwiązanie komitetu nastąpiło po zarejestrowaniu kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego - także właściwą okręgową komisję wyborczą.

Rozdział 9

Zgłaszanie list kandydatów

Art. 59. 1. Komitet wyborczy może zgłosić w każdym okręgu wyborczym jedną okręgową listę kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego, zwaną dalej "listą okręgową".

2. Liczba kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego zgłaszanych na liście okręgowej nie może być mniejsza niż 5 i większa niż 10.

3. Kandydować można tylko w jednym okręgu wyborczym i tylko z jednej listy okręgowej.

4. Partie polityczne, które wchodzą w skład koalicji wyborczej, nie mogą zgłaszać list okręgowych samodzielnie.

Art. 60. Lista okręgowa powinna być poparta w sposób, o którym mowa w art. 61, podpisami co najmniej 10.000 wyborców stale zamieszkałych w danym okręgu wyborczym.

2. Komitet wyborczy, który z zachowaniem wymogów określonych w ust. 1 zarejestrował listy okręgowe co najmniej w połowie okręgów wyborczych, uprawniony jest do zgłoszenia dalszych list bez poparcia zgłoszenia podpisami wyborców.

3. Zgłoszenie list okręgowych przez komitety wyborcze spełniające warunek, o którym mowa w ust. 2, następuje na podstawie zaświadczenia Państwowej Komisji Wyborczej wydanego na wniosek zainteresowanego komitetu wyborczego, złożony do 40. dnia przed dniem wyborów.

Art. 61. 1. Wyborca może udzielić pisemnego poparcia więcej niż jednej liście okręgowej. Wycofanie udzielonego poparcia nie rodzi skutków prawnych.

2. Wyborca udzielający poparcia liście okręgowej składa podpis obok czytelnie wpisanego swojego nazwiska i imienia, adresu stałego zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej i numeru ewidencyjnego PESEL.

3. Wykaz podpisów musi zawierać na każdej stronie nazwę komitetu wyborczego zgłaszającego listę okręgową, numer okręgu wyborczego, w którym lista jest zgłaszana, oraz adnotację:

"Udzielam poparcia okręgowej liście kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego zgłaszanej przez (nazwa komitetu wyborczego) w okręgu wyborczym (numer okręgu) w wyborach posłów do Parlamentu Europejskiego zarządzonych na (dzień, miesiąc, rok)."

Art. 62. 1. Zbieranie podpisów osób popierających listę okręgową może być dokonywane tylko w miejscu, czasie i w sposób, które wykluczają groźbę, podstęp lub stosowanie jakichkolwiek nacisków zmierzających do uzyskania podpisów.

2. Zabrania się zbierania podpisów osób popierających listę okręgową na terenie jednostek wojskowych i innych jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej oraz oddziałów obrony cywilnej, a także skoszarowanych jednostek podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

3. Zabrania się udzielania wynagrodzenia pieniężnego w zamian za zbieranie lub złożenie podpisu pod zgłoszeniem listy okręgowej.

Art. 63. 1. Listę okręgową zgłasza się do okręgowej komisji wyborczej najpóźniej do godziny 24⁰⁰ w 40. dniu przed dniem wyborów.

2. Zgłoszenia listy okręgowej dokonuje osobiście na piśmie pełnomocnik wyborczy lub upoważniona przez niego osoba, zwani dalej "osobą zgłaszającą listę". W razie zgłoszenia listy przez upoważnioną przez pełnomocnika osobę do zgłoszenia dołącza się dokument stwierdzający udzielenie upoważnienia, ze wskazaniem zakresu udzielonego upoważnienia, oraz dane upoważnionej przez pełnomocnika osoby: imię (imiona), nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL.

Art. 64. 1. Zgłoszenie listy okręgowej powinno spełniać warunki wynikające z przepisów art. 144 ust. 1-5 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu, z tym że przepisy art. 144 ust. 5 pkt 3 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu nie mają zastosowania do kandydata niebędącego obywatelem polskim.

2. Do zgłoszenia każdej listy okręgowej należy dołączyć oświadczenie kandydata, że posiada prawo wybieralności, o którym mowa w art. 9.

3. W przypadku zgłoszenia kandydatury obywatela Unii Europejskiej niebędącego obywatelem polskim kandydat do pisemnej zgody na kandydowanie jest obowiązany dołączyć:

1) oświadczenie stwierdzające, że:

- a) został on wpisany do rejestru wyborców w gminie, w której stale zamieszkuje,
- b) nie kandyduje w wyborach do Parlamentu Europejskiego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej;

2) zaświadczenie wydane przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, którego jest obywatelem, że nie pozbawiono go prawa do kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w tym państwie lub że organ ten nie posiada informacji o pozbawieniu go tego prawa.

4. Po dokonaniu zgłoszenia uzupełnienie listy okręgowej o nazwiska kandydatów lub zmiany kandydatów albo ich kolejności na liście bądź też zmiana oznaczenia kandydata, który nie należy do żadnej partii politycznej, nazwą lub skrótem nazwy partii popierającej tego kandydata są niedopuszczalne.

Art. 65. 1. Okręgowa komisja wyborcza, przyjmując zgłoszenie listy okręgowej, bada, w obecności osoby zgłaszającej listę, czy zgłoszenie to spełnia warunki, o których mowa w art. 64, i wydaje osobie zgłaszającej listę pisemne potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia. Wzór potwierdzenia określi Państwowa Komisja Wyborcza.

2. Arkusze wykazu podpisów okręgowa komisja wyborcza numeruje i opatruje każdy arkusz swoją pieczęcią.

3. Po sprawdzeniu prawdziwości danych zawartych w wykazie podpisów przyjęte arkusze wykazu podpisów komisja przechowuje w zabezpieczonych pakietach. Udostępnienie i rozpieczętowanie pakietów może nastąpić wyłącznie na potrzeby postępowania przed sądami i organami prokuratury, w obecności członka okręgowej komisji wyborczej; o terminie czynności zawiadamia się niezwłocznie osobę zgłaszającą listę.

Art. 66. 1. Okręgowa komisja wyborcza rejestruje listę okręgową, zgłoszoną zgodnie z przepisami ustawy, sporządzając protokół rejestracji. Po jednym egzemplarzu protokołu doręcza się osobie zgłaszającej listę oraz przesyła Państwowej Komisji Wyborczej.

2. Jeżeli zgłoszenie ma wady inne niż brak wymaganej liczby prawidłowo złożonych podpisów wyborców, komisja wzywa osobę zgłaszającą listę do ich usunięcia w terminie 3 dni. W przypadku nieusunięcia wady w terminie komisja postanawia o odmowie rejestracji listy w całości lub co do poszczególnych kandydatów. W razie odmowy rejestracji w odniesieniu do niektórych kandydatów listę rejestruje się w zakresie nieobjętym odmową, z tym że liczba kandydatów zgłoszonych na liście okręgowej nie może być mniejsza niż 5.

3. Postanowienie okręgowej komisji wyborczej o odmowie rejestracji, o którym mowa w ust. 2, wraz z uzasadnieniem doręcza się niezwłocznie osobie zgłaszającej listę. Od postanowienia osobie zgłaszającej listę przysługuje prawo odwołania do Państwowej Komisji Wyborczej w terminie 3 dni od dnia doręczenia. Od postanowienia wydanego w wyniku rozpatrzenia odwołania nie przysługuje środek prawny.

Art. 67. 1. Jeżeli liczba prawidłowo złożonych podpisów wyborców popierających zgłoszenie listy okręgowej jest mniejsza niż ustawowo wymagana, okręgowa komisja wyborcza wzywa osobę zgłaszającą listę do uzupełnienia wykazu podpisów, o ile nie upłynął termin, o którym

mowa w art. 63 ust. 1. Uzupełnienie jest możliwe do upływu terminu, o którym mowa w art. 63 ust. 1.

2. Jeżeli uzupełnienia nie dokonano w terminie, o którym mowa w art. 63 ust. 1, lub termin ten upłynął, okręgowa komisja wyborcza postanawia o odmowie rejestracji listy okręgowej. Postanowienie wraz z uzasadnieniem doręcza się niezwłocznie osobie zgłaszającej listę.

3. Postanowienie, o którym mowa w ust. 2, może być przez osobę zgłaszającą listę okręgową zaskarżone do właściwego miejscowo sądu okręgowego w terminie 3 dni od dnia doręczenia. Sąd okręgowy rozpatruje skargę i orzeka w sprawie skargi w terminie 3 dni w postępowaniu nieprocesowym w składzie 3 sędziów. Od orzeczenia sądu nie przysługuje środek prawny. Jeżeli sąd uzna skargę za uzasadnioną, okręgowa komisja wyborcza niezwłocznie rejestruje listę.

Art. 68. 1. W razie uzasadnionych wątpliwości co do prawdziwości danych zawartych w wykazie podpisów bądź wiarygodności podpisów okręgowa komisja wyborcza dokonuje w terminie 3 dni sprawdzenia danych bądź wiarygodności podpisów w oparciu o dostępne urzędowo dokumenty, w tym rejestry wyborców i urzędowe rejestry mieszkańców, a w miarę potrzeby również o wyjaśnienia wyborców. O wszczęciu postępowania wyjaśniającego zawiadamia się niezwłocznie osobę zgłaszającą listę.

2. Jeżeli w wyniku przeprowadzonego postępowania ustalone zostanie, iż zgłoszona lista nie uzyskała poparcia ustawowo wymaganej liczby podpisów wyborców, okręgowa komisja wyborcza postanawia o odmowie rejestracji listy okręgowej. Postanowienie wraz z uzasadnieniem doręcza się niezwłocznie osobie zgłaszającej listę.

3. Postanowienie, o którym mowa w ust. 2, może być przez osobę zgłaszającą listę zaskarżone do właściwego miejscowo sądu okręgowego w terminie 3 dni od dnia doręczenia. Sąd okręgowy rozpatruje skargę i orzeka w sprawie skargi w terminie 3 dni w postępowaniu nieprocesowym w składzie 3 sędziów. Od orzeczenia sądu nie przysługuje środek prawny. Jeżeli sąd uzna skargę za uzasadnioną, okręgowa komisja wyborcza niezwłocznie rejestruje listę okręgową.

Art. 69. 1. Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie protokołów rejestracji list okręgowych, przyznaje w drodze losowania, najpóźniej w 30 dniu przed dniem wyborów, jednolity numer dla list tego samego komitetu wyborczego zarejestrowanych w więcej niż jednym okręgu wyborczym.

2. Do postępowania w sprawie losowania numerów list okręgowych stosuje się odpowiednio przepisy art. 150 i 151 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu.

Art. 70. 1. Okręgowa komisja wyborcza sporządza obwieszczenia o zarejestrowanych listach okręgowych, zawierające informacje o ich numerach, nazwach i skrótach nazw komitetów wyborczych oraz dane o kandydatach zawarte w zgłoszeniach list, w tym treść oświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, w zakresie określonym w art. 13 tej ustawy.

2. Obwieszczenie, o którym mowa w ust. 1, przesyła się dyrektorowi delegatury Krajowego Biura Wyborczego właściwej miejscowo dla siedziby komisji, który zapewnia jego druk i rozplakatowanie na obszarze okręgu wyborczego najpóźniej w 10 dniu przed dniem wyborów. Jeden egzemplarz obwieszczenia przesyła się niezwłocznie Państwowej Komisji Wyborczej.

Art. 71. 1. Okręgowa komisja wyborcza skreśla z zarejestrowanej listy okręgowej nazwisko kandydata na posła do Parlamentu Europejskiego, który zmarł, utracił prawo wybieralności lub złożył komisji oświadczenie na piśmie o wycofaniu zgody na kandydowanie.

2. Jeżeli skreślenie nazwiska kandydata z zarejestrowanej listy okręgowej nastąpiło wskutek śmierci kandydata i powoduje, że na liście tej pozostało mniej niż 5 kandydatów, komisja zawiadamia osobę zgłaszającą listę o możliwości zgłoszenia nowego kandydata. Uzupełnienia listy dokonuje się najpóźniej w 15 dniu przed dniem wyborów; w takim przypadku przepisu art. 60 nie stosuje się.

3. Jeżeli skreślenie nazwiska kandydata z listy nastąpiło z innej przyczyny niż śmierć kandydata lub lista nie została uzupełniona z uwzględnieniem terminu, o którym mowa w ust. 2, a na liście pozostało mniej niż 3 kandydatów, komisja unieważnia rejestrację tej listy. Od postanowienia wydanego w tej sprawie nie przysługuje środek prawny.

4. W przypadku rozwiązania komitetu wyborczego w trybie, o którym mowa w art. 58 ust. 3, okręgowa komisja wyborcza unieważnia rejestrację listy tego komitetu. Przepis ust. 3 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

5. O skreśleniu kandydata i postanowieniach, o których mowa w ust. 2-4, okręgowa komisja wyborcza zawiadamia niezwłocznie osobę zgłaszającą listę i Państwową Komisję Wyborczą oraz, w formie obwieszczenia, wyborców.

Art. 72. 1. Pełnomocnik wyborczy lub osoba przez niego upoważniona może wyznaczyć po jednym mężu zaufania do każdej obwodowej komisji wyborczej i rejonowej komisji wyborczej na obszarze okręgu wyborczego, w którym została zarejestrowana zgłoszona przez niego lista okręgowa.

2. Pełnomocnik wyborczy lub osoba przez niego upoważniona wydaje mężom zaufania zaświadczenie według wzoru określonego przez Państwową Komisję Wyborczą.

3. Funkcję męża zaufania przy okręgowej komisji wyborczej i Państwowej Komisji Wyborczej pełni pełnomocnik wyborczy lub osoba przez niego upoważniona.

Rozdział 10

Kampania wyborcza

Art. 73. 1. Kampania wyborcza rozpoczyna się z dniem ogłoszenia postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej o zarządzeniu wyborów i ulega zakończeniu na 24 godziny przed dniem wyborów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Partie polityczne oraz wyborcy mogą wykonywać czynności określone w ustawie od dnia ogłoszenia postanowienia, o którym mowa w ust. 1. Czynności podjęte przed tym terminem są nieważne.

3. Agitację wyborczą prowadzi się na zasadach, w formach, w czasie i w miejscach, określonych przepisami art. 87-90 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu.

Art. 74. 1. Jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu prawa prasowego, materiały wyborcze, a w szczególności plakaty, ulotki, hasła i wypowiedzi lub inne formy prowadzonej w okresie kampanii wyborczej agitacji, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat na posła do Parlamentu Europejskiego lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia:

1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;

- 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone.

2. Sąd okręgowy rozpoznaje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w ciągu 24 godzin w postępowaniu nieprocesowym. Sąd może rozpoznać sprawę w przypadku usprawiedliwionej nieobecności wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, którzy o terminie rozprawy zostali prawidłowo powiadomieni. Postanowienie kończące postępowanie w sprawie sąd niezwłocznie doręcza wraz z uzasadnieniem osobie zainteresowanej, o której mowa w ust. 1, i zobowiązanemu do wykonania postanowienia sądu.

3. Na postanowienie sądu okręgowego przysługuje w ciągu 24 godzin zażalenie do sądu apelacyjnego, który rozpoznaje je w ciągu 24 godzin. Od postanowienia sądu apelacyjnego nie przysługuje środek prawny i podlega ono natychmiastowemu wykonaniu.

4. Publikacja sprostowania, odpowiedzi lub przeprosin następuje najpóźniej w ciągu 48 godzin, na koszt zobowiązanego. W orzeczeniu sąd wskazuje prasę w rozumieniu prawa prasowego, w której nastąpić ma publikacja, oraz termin publikacji.

5. W razie niezamieszczenia sprostowania, odpowiedzi lub przeprosin sąd, na wniosek zainteresowanego, zarządza ich publikację na koszt zobowiązanego, w trybie postępowania egzekucyjnego.

Art. 75. Wykonanie uprawnień wynikających z niniejszej ustawy nie ogranicza możliwości dochodzenia przez osoby pokrzywdzone lub poszkodowane uprawnień na podstawie innych ustaw.

Art. 76. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) niezwłocznie po rozpoczęciu kampanii wyborczej wyznaczy na obszarze gminy (miasta) odpowiednią liczbę miejsc przeznaczonych na bezpłatne umieszczanie urzędowych obwieszczeń wyborczych i plakatów komitetów wyborczych oraz poda wykaz tych miejsc do wiadomości publicznej.

Art. 77. Od zakończenia kampanii wyborczej aż do zakończenia głosowania jest zabronione podawanie do wiadomości publicznej wyników przedwyborczych badań (sondaży) opinii publicznej dotyczących przewidywanych zachowań wyborczych i wyników wyborów do Parlamentu Europejskiego w Unii Europejskiej.

Art. 78. 1. Komitety wyborcze mają prawo prowadzenia agitacji wyborczej w programach radiowych i telewizyjnych, w formach audycji wyborczych i ogłoszeń wyborczych.

2. Łączny czas rozpowszechniania audycji wyborczych wynosi:

1) w ogólnokrajowych programach - 15 godzin w Telewizji Polskiej Spółka Akcyjna, w godzinach między 17⁰⁰ a 23⁰⁰, i 20 godzin w Polskim Radiu Spółka Akcyjna;

2) w każdym regionalnym programie - po 10 godzin w Telewizji Polskiej Spółka Akcyjna i po 20 godzin w spółkach radiofonii regionalnej, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2001 r. Nr 101, poz. 1114, z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 56, poz. 517 oraz z 2003 r. Nr 96, poz. 874).

3. Komitet wyborczy ma prawo do rozpowszechniania audycji wyborczych w programach:

1) ogólnokrajowych - jeżeli zarejestrował swoje listy okręgowe co najmniej w 9 okręgach wyborczych;

2) regionalnych - jeżeli zarejestrował listę okręgową co najmniej w jednym okręgu wyborczym.

4. Czas przeznaczony na rozpowszechnianie audycji wyborczych, o których mowa w ust. 2 pkt 1, dzieli się równo między uprawnione komitety wyborcze na podstawie informacji Państwowej Komisji Wyborczej o komitetach wyborczych, które zarejestrowały swoje listy okręgowe co najmniej w 9 okręgach wyborczych.

5. Czas przeznaczony na rozpowszechnianie audycji wyborczych, o których mowa w ust. 2 pkt 2, dzieli się między uprawnione komitety wyborcze proporcjonalnie do liczby zarejestrowanych przez nie list okręgowych, na podstawie informacji okręgowych komisji wyborczych właściwych dla obszaru objętego regionalnym programem o zarejestrowanych listach okręgowych.

6. W sprawach, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 180 ust. 2-4, art. 181 ust. 1 i 4 oraz art. 185 i 186 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu.

7. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, zarządów Telewizji Polskiej Spółka Akcyjna, Polskiego Radia Spółka Akcyjna oraz zarządów spółek radiofonii regionalnej, a także właściwej rady programowej określi, w drodze rozporządzenia:

1) czas przeznaczony na rozpowszechnianie audycji wyborczych w każdym z programów ogólnokrajowych i regionalnych,

2) ramowy podział czasu przeznaczonego na rozpowszechnianie audycji wyborczych

- uwzględniając konieczność zapewnienia równego podziału czasu przeznaczonego na rozpowszechnianie audycji wyborczych między uprawnione komitety wyborcze.

8. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania w sprawach podziału czasu rozpowszechniania audycji wyborczych, zakres rejestracji oraz sposób przygotowania i emisji tych audycji, uwzględniając typ i rodzaj nośnika zapisu audycji wyborczej, a także sposób upowszechniania informacji o terminach emisji audycji wyborczych.

Art. 79. 1. Kolejność rozpowszechniania w każdym dniu audycji wyborczych ustalają kierujący redakcjami właściwych ogólnokrajowych programów telewizyjnych, w tym TV Polonia, i programów regionalnych oraz programów radiowych w drodze losowania przeprowadzonego w obecności osób zgłaszających listy okręgowe najpóźniej w 18. dniu przed dniem wyborów.

2. Na ustalenia dotyczące podziału czasu antenowego, o których mowa w art. 78 ust. 4 i 5, osobie zgłaszającej listę okręgową przysługuje skarga do Państwowej Komisji Wyborczej. Skargę wnosi się w terminie 2 dni od dokonania ustalenia. Państwowa Komisja Wyborcza rozpatruje sprawę niezwłocznie i wydaje postanowienie. Od postanowienia Państwowej Komisji Wyborczej nie przysługuje środek prawny.

Art. 80. 1. Audycje wyborcze komitetu wyborczego dostarczane są do Telewizji Polskiej Spółka Akcyjna, Polskiego Radia Spółka Akcyjna i spółek radiofonii regionalnej, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, nie później niż na 24 godziny przed dniem ich rozpowszechnienia.

2. Czas audycji wyborczych dostarczonych przez komitety wyborcze nie może przekraczać czasu ustalonego dla nich na podstawie przepisów, o których mowa w art. 78 ust. 7 i 8.

3. W przypadku stwierdzenia przez Telewizję Polską Spółka Akcyjna, Polskie Radio Spółka Akcyjna lub spółki radiofonii regionalnej, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, że dostarczone przez komitet wyborczy materiały audycji wyborczych przekraczają czas ustalony dla tych audycji, wzywają bezzwłocznie komitet wyborczy do skrócenia czasu audycji. W razie bezskutecznego wezwania emisja audycji wyborczej jest przerywana w chwili, kiedy upłynął czas audycji przysługujący danemu komitetowi.

Art. 81. Do przedstawiania przez Państwową Komisję Wyborczą w programach telewizyjnych i radiowych informacji, wyjaśnień i komunikatów związanych z wyborami stosuje się odpowiednio przepisy art. 94 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu oraz przepisy wykonawcze wydane na jego podstawie.

Art. 82. Partia polityczna, która samodzielnie utworzyła komitet wyborczy lub wchodzi w skład koalicji wyborczej, w okresie od dnia przyjęcia przez Państwową Komisję Wyborczą zawiadomień, o których mowa odpowiednio w art. 49 ust. 2 i art. 50 ust. 6, do dnia wyborów może prowadzić i finansować wszelką agitację na rzecz upowszechniania celów programowych partii politycznej, wyłącznie na zasadach, w formach, w czasie i w miejscach, określonych niniejszą ustawą.

Rozdział 11

Finansowanie kampanii wyborczej

Art. 83. Finansowanie kampanii wyborczej jest jawne.

Art. 84. 1. Za gospodarkę finansową komitetu wyborczego jest odpowiedzialny i prowadzi ją jego pełnomocnik finansowy.

2. Pełnomocnikiem finansowym nie może być:

- 1) kandydat na posła do Parlamentu Europejskiego;
- 2) pełnomocnik wyborczy;
- 3) funkcjonariusz publiczny w rozumieniu art. 115 § 13 Kodeksu karnego;
- 4) osoba niemająca stałego miejsca zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Można być pełnomocnikiem finansowym tylko jednego komitetu wyborczego.

Art. 85. 1. Komitet wyborczy może pozyskiwać i wydatkować środki jedynie na cele związane z wyborami.

2. Komitet wyborczy partii politycznej może pozyskiwać i wydatkować środki od dnia wydania przez Państwową Komisję Wyborczą postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego.

3. Koalicyjny komitet wyborczy oraz komitet wyborczy wyborców może pozyskiwać i wydatkować środki od dnia wydania przez Państwową Komisję Wyborczą postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu odpowiednio koalicyjnego komitetu wyborczego lub komitetu wyborczego wyborców.

4. Zabrania się:

- 1) pozyskiwania środków przez komitet wyborczy po dniu wyborów;
- 2) wydatkowania środków przez komitet wyborczy po dniu złożenia sprawozdania wyborczego, o którym mowa w art. 93.

Art. 86. 1. Środki finansowe komitetu wyborczego partii politycznej mogą pochodzić jedynie z Funduszu Wyborczego tej partii tworzonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857, Nr 154, poz. 1802, z 2002 r. Nr 127, poz. 1089 oraz z 2003 r. Nr 57, poz. 507), zwanego dalej "Funduszem Wyborczym".

2. Środki finansowe koalicyjnego komitetu wyborczego mogą pochodzić jedynie z Funduszy Wyborczych partii wchodzących w skład koalicji wyborczej.

3. Komitetowi wyborczemu wyborców mogą być przekazywane środki finansowe jedynie przez osoby fizyczne, z zastrzeżeniem przepisów ust. 4, 6 i 7 oraz art. 100.

4. Komitetowi wyborczemu wyborców nie wolno przyjmować środków finansowych pochodzących od:

1) osób fizycznych niemających miejsca zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem obywateli polskich zamieszkałych w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej;

2) cudzoziemców mających miejsce zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej, niebędących obywatelami Unii Europejskiej.

5. Komitetowi wyborczemu nie wolno przyjmować wartości niepieniężnych, z wyjątkiem nieodpłatnych usług polegających na rozpowszechnianiu plakatów i ulotek wyborczych przez podmioty inne niż przedsiębiorcy.

6. Komitet wyborczy wyborców może zaciągać kredyty bankowe wyłącznie na cele związane z wyborami.

7. Poręczycielem kredytu, o którym mowa w ust. 6, mogą być wyłącznie osoby fizyczne, z tym że kwota poręczenia nie może być wyższa od wymienionej w art. 88 ust. 4 łącznej sumy wpłat od osoby fizycznej. Ograniczenie wysokości kwoty poręczonej nie dotyczy osób wchodzących w skład komitetu wyborczego wyborców.

8. Komitetowi wyborczemu nie wolno przyjmować środków finansowych z zagranicy.

Art. 87. 1. Zabronione jest przekazywanie środków finansowych lub wartości niepieniężnych przez jeden komitet wyborczy na rzecz innego komitetu wyborczego.

2. Zabronione jest przeprowadzanie przez komitet wyborczy zbiórek publicznych.

Art. 88. 1. Środki finansowe komitetu wyborczego mogą być gromadzone wyłącznie na rachunku bankowym. Postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej o przyjęciu zawiadomienia, o którym mowa w art. 49 ust. 2, art. 50 ust. 6 i art. 51 ust. 4, stanowi podstawę do otwarcia rachunku bankowego komitetu, dokonania wpisu do rejestru gospodarki narodowej (REGON) oraz nadania numeru identyfikacji podatkowej (NIP) na zasadach określonych w przepisach o ewidencji i identyfikacji podatników i płatników.

2. Umowa rachunku bankowego zawarta w imieniu komitetu wyborczego musi zawierać zastrzeżenie o wymaganym ustawą sposobie dokonywania wpłat na rzecz komitetu wyborczego oraz dopuszczalnym źródle pozyskiwania środków finansowych przez komitet wyborczy, a także o dopuszczalnym terminie dokonywania wpłat.

3. Środki finansowe mogą być wpłacane na rzecz komitetu wyborczego jedynie czekiem, przelewem lub kartą płatniczą.

4. Łączna suma wpłat od osoby fizycznej na rzecz jednego komitetu wyborczego wyborców nie może przekraczać 20-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na

podstawie odrębnych przepisów, obowiązującego w dniu poprzedzającym dzień ogłoszenia postanowienia o zarządzeniu wyborów.

Art. 89. 1. Komitety wyborcze mogą wydatkować na kampanię wyborczą wyłącznie kwoty ograniczone limitem, którego wysokość jest wyznaczona kwotą 30 groszy przypadającą na każdego wyborcę w kraju ujętego w rejestrze wyborców.

2. Państwowa Komisja Wyborcza, w terminie 14 dni od dnia zarządzenia wyborów, ogłasza, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" i podaje do wiadomości publicznej liczbę wyborców ujętych w rejestrach wyborców na terenie całego kraju według stanu na koniec kwartału poprzedzającego dzień ogłoszenia postanowienia o zarządzeniu wyborów.

Art. 90. 1. W przypadku uzyskania nadwyżki pozyskanych środków na cele kampanii wyborczej nad poniesionymi wydatkami komitet wyborczy partii politycznej przekazuje ją na Fundusz Wyborczy tej partii politycznej.

2. W przypadku uzyskania nadwyżki pozyskanych środków na cele kampanii wyborczej nad poniesionymi wydatkami koalicyjny komitet wyborczy przekazuje ją na Fundusze Wyborcze partii politycznych wchodzących w skład koalicji, w proporcji ustalonej w umowie zawiązującej koalicję wyborczą; w razie braku stosownych postanowień w umowie środki przekazuje się na rzecz instytucji charytatywnej.

3. W przypadku uzyskania nadwyżki pozyskanych środków na cele kampanii wyborczej nad poniesionymi wydatkami, z uwzględnieniem dotacji z budżetu państwa, o której mowa w art. 100 ust. 1, komitet wyborczy wyborców jest obowiązany przekazać tę nadwyżkę na rzecz instytucji charytatywnej.

Art. 91. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, w drodze rozporządzenia, określi sposób i tryb prowadzenia rachunkowości przez komitety wyborcze, uwzględniając formy dokumentowania i ewidencji przychodów, wydatków i zobowiązań finansowych komitetu wyborczego, wzory sprawozdań o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych komitetów wyborczych oraz szczegółowy zakres zawartych w nich informacji, a także wykaz rodzajów dokumentów, jakie należy załączyć do sprawozdania, tak aby umożliwiły one weryfikację podanych w sprawozdaniu informacji.

Art. 92. Do finansowania komitetów wyborczych partii politycznych w sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych.

Art. 93. 1. Pełnomocnik finansowy, w terminie 4 miesięcy od dnia wyborów, przedstawia Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych komitetu, w tym o uzyskanych kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania, wraz z opinią biegłego rewidenta i raportem.

2. Biegłego rewidenta, o którym mowa w ust. 1, wybiera Państwowa Komisja Wyborcza spośród kandydatów zgłoszonych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w liczbie uzgodnionej z Państwową Komisją Wyborczą.

3. Koszty sporządzenia opinii i raportu, o których mowa w ust. 1, są pokrywane z budżetu państwa w części Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe.

Art. 94. 1. Sprawozdania wyborcze komitetów wyborczych Państwowa Komisja Wyborcza ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" w ciągu miesiąca od upływu terminu, o którym mowa w art. 93 ust. 1.

2. Wykaz wpłat od osób fizycznych na rzecz komitetu wyborczego wyborców Państwowa Komisja Wyborcza udostępnia do wglądu na wniosek, w trybie i na zasadach określonych przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 i Nr 153, poz. 1271).

3. Pozostałe rodzaje dokumentów załączonych do sprawozdań wyborczych są udostępniane do wglądu:

- 1) partiom politycznym,
 - 2) komitetom wyborczym, które brały udział w danych wyborach,
 - 3) stowarzyszeniom i fundacjom, które w swoich statutach przewidują działania związane z analizą finansowania kampanii wyborczych
- w okresie przewidzianym na złożenie zastrzeżeń do sprawozdań wyborczych.

Art. 95. 1. Państwowa Komisja Wyborcza, w terminie 4 miesięcy od dnia złożenia sprawozdania wyborczego:

- 1) przyjmuje sprawozdanie bez zastrzeżeń;
- 2) przyjmuje sprawozdanie, wskazując na jego uchybienia, albo
- 3) odrzuca sprawozdanie w przypadku stwierdzenia:
 - a) pozyskania lub wydatkowania środków komitetu wyborczego z naruszeniem przepisów art. 85 albo limitu określonego w art. 89 ust. 1,
 - b) przeprowadzania zbiórek publicznych wbrew zakazowi, o którym mowa w art. 87 ust. 2,
 - c) przyjęcia przez komitet wyborczy partii politycznej albo koalicyjny komitet wyborczy środków finansowych pochodzących z innego źródła niż Fundusz Wyborczy,
 - d) przekazania komitetowi wyborczemu wyborców lub przyjęcia przez ten komitet środków finansowych lub wartości niepieniężnych z naruszeniem przepisów art. 86 ust. 3-8,
 - e) przyjęcia przez komitet wyborczy partii politycznej albo koalicyjny komitet wyborczy wartości niepieniężnych z naruszeniem przepisu art. 86 ust. 5.

2. W przypadku wątpliwości co do prawidłowości sprawozdania wyborczego Państwowa Komisja Wyborcza wzywa komitet wyborczy do usunięcia wad sprawozdania lub udzielenia wyjaśnień w określonym terminie.

3. Państwowa Komisja Wyborcza, badając sprawozdanie wyborcze, może zlecać sporządzenie ekspertyz lub opinii.

4. Państwowa Komisja Wyborcza, badając sprawozdanie wyborcze, może żądać od organów państwowych niezbędnej pomocy.

Art. 96. 1. W terminie 14 dni od dnia ogłoszenia sprawozdania wyborczego:

- 1) partie polityczne,
- 2) komitety wyborcze, które brały udział w danych wyborach,
- 3) stowarzyszenia i fundacje, które w swoich statutach przewidują działania związane z analizą finansowania kampanii wyborczych

- mogą zgłaszać do Państwowej Komisji Wyborczej umotywowane pisemne zastrzeżenia do sprawozdań wyborczych komitetów wyborczych.

2. Państwowa Komisja Wyborcza w terminie 60 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżenia, o którym mowa w ust. 1, udziela pisemnej odpowiedzi na zastrzeżenie.

Art. 97. 1. W przypadku odrzucenia sprawozdania wyborczego komitetu wyborczego przez Państwową Komisję Wyborczą pełnomocnik finansowy ma prawo, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia o odrzuceniu sprawozdania, wnieść do Sądu Najwyższego skargę na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej w przedmiocie odrzucenia sprawozdania.

2. Sąd Najwyższy rozpatruje skargę i wydaje w tej sprawie orzeczenie w terminie 60 dni od dnia doręczenia skargi. Orzeczenie doręcza się pełnomocnikowi finansowemu i Państwowej Komisji Wyborczej.

3. Rozpatrzenie skargi przez Sąd Najwyższy następuje w składzie 3 sędziów, w postępowaniu nieprocesowym.

4. Od orzeczenia Sądu Najwyższego nie przysługuje środek prawny.

5. Jeżeli Sąd Najwyższy uzna skargę pełnomocnika finansowego za zasadną, Państwowa Komisja Wyborcza niezwłocznie postanawia o przyjęciu sprawozdania wyborczego.

Art. 98. Państwowa Komisja Wyborcza ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" oraz podaje do wiadomości publicznej, w formie komunikatu, informację o przyjętych i odrzuconych sprawozdaniach wyborczych komitetów wyborczych.

Art. 99. 1. W razie niezłożenia sprawozdania wyborczego w terminie, o którym mowa w art. 93 ust. 1, albo odrzucenia przez Państwową Komisję Wyborczą sprawozdania wyborczego lub odrzucenia skargi, o której mowa w art. 97 ust. 1, prawo do dotacji z budżetu państwa, o której mowa w art. 100 ust. 1, nie przysługuje.

2. Do sprawozdania złożonego po terminie stosuje się odpowiednio przepisy art. 93-97.

Art. 100. 1. Partii politycznej, której komitet wyborczy uczestniczył w wyborach, partii politycznej wchodzącej w skład koalicji wyborczej, a także komitetowi wyborczemu wyborców przysługuje prawo do dotacji z budżetu państwa, zwanej dalej "dotacją podmiotową", za każdy uzyskany mandat posła do Parlamentu Europejskiego. Wydatki związane z dotacją podmiotową są pokrywane z budżetu państwa w części Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe.

2. Wysokość dotacji podmiotowej oblicza się według wzoru:

$$Dp = \frac{W}{L} \times M$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

Dp - wysokość przysługującej dotacji podmiotowej,

W - kwotę złotych równą liczbie wyborców, którzy oddali głosy,

L - liczbę wybieranych w Rzeczypospolitej Polskiej posłów do Parlamentu Europejskiego,

M - liczbę mandatów uzyskanych przez dany komitet wyborczy.

3. Dotacja podmiotowa przysługuje wyłącznie do wysokości wydatków uwidocznionej w sprawozdaniu wyborczym, przyjętym przez Państwową Komisję Wyborczą.

4. Dotację podmiotową przysługującą partii politycznej wchodzącej w skład koalicji wyborczej dzieli się na rzecz partii wchodzących w skład tej koalicji w proporcjach określonych w umowie zawiązującej koalicję wyborczą. Proporcje określone w tej umowie nie mogą być zmienione. Jeżeli partie polityczne wchodzące w skład koalicji wyborczej nie

określiły w umowie zawiązującej koalicję proporcji, to należną koalicji dotację podmiotową każdej z nich wypłaca się w równych częściach.

5. Przekazania dotacji podmiotowej na wskazany przez podmioty, o których mowa w ust. 1, rachunek bankowy dokonuje minister właściwy do spraw finansów publicznych na podstawie informacji Państwowej Komisji Wyborczej o uprawnionych do otrzymania dotacji podmiotowej oraz o liczbie mandatów uzyskanych przez dany komitet wyborczy. Dotacja podmiotowa jest wypłacana w terminie 9 miesięcy od dnia wyborów.

6. W przypadku podziału, połączenia albo likwidacji partii politycznych odnośnie do ich prawa do dotacji podmiotowej stosuje się odpowiednio przepisy art. 37 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych.

Art. 101. 1. Środki finansowe lub wartości niepieniężne przyjęte przez komitet wyborczy z naruszeniem przepisów art. 85 ust. 4 pkt 1, art. 86, art. 87 albo art. 88 podlegają przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Jeżeli środki finansowe lub wartości niepieniężne zostały zużyte lub utracone, przepadkowi podlega ich równowartość.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy korzyści majątkowych przekazanych komitetowi wyborczemu z naruszeniem przepisów niniejszej ustawy, których komitet wyborczy nie przyjął lub zwrócił darczyńcy w nieprzekraczalnym terminie 30 dni od daty dokonania darowizny.

3. Sądem właściwym do orzekania w sprawach przepadku środków finansowych lub wartości niepieniężnych, o których mowa w ust. 1, jest Sąd Okręgowy w Warszawie.

4. O orzeczenie przepadku środków finansowych lub wartości niepieniężnych występuje do sądu Państwowa Komisja Wyborcza.

5. Do postępowania w sprawie przepadku korzyści majątkowej stosuje się przepisy o postępowaniu nieprocesowym.

Rozdział 12

Karty do głosowania

Art. 102. Do kart do głosowania stosuje się odpowiednio przepisy art. 155-157 i art. 159 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu.

Art. 103. 1. Jeżeli po wydrukowaniu kart do głosowania okręgowa komisja wyborcza skreśli z listy okręgowej nazwisko kandydata z przyczyn, o których mowa w art. 71 ust. 1, nazwisko tego kandydata pozostawia się na wydrukowanych kartach do głosowania. Informację o skreśleniu oraz o warunkach decydujących o ważności głosu oddanego na takiej karcie podaje się do wiadomości publicznej w formie obwieszczenia i zapewnia jego rozplakatowanie w lokalach wyborczych w dniu głosowania.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio, jeżeli komisja unieważni rejestrację listy okręgowej z przyczyn, o których mowa w art. 71 ust. 3 lub 4.

Rozdział 13

Głosowanie i warunki ważności głosu

Art. 104. Głosowanie odbywa się przy pomocy urzędowych kart do głosowania.

Art. 105. 1. Przed przystąpieniem do głosowania wyborca okazuje obwodowej komisji wyborczej dokument umożliwiający stwierdzenie jego tożsamości.

2. Po wykonaniu czynności, o której mowa w ust. 1, wyborca otrzymuje od komisji kartę do głosowania, opatrzoną jej pieczęcią. Wyborca potwierdza otrzymanie karty do głosowania własnym podpisem, w przeznaczony na to rubryce spisu wyborców.

3. Wyborca głosujący za granicą otrzymuje kartę do głosowania wyłącznie po okazaniu obwodowej komisji wyborczej ważnego polskiego paszportu lub w przypadku obywatela Unii Europejskiej niebędącego obywatelem polskim innego ważnego dokumentu stwierdzającego tożsamość.

4. Po otrzymaniu karty do głosowania wyborca udaje się do miejsca w lokalu obwodowej komisji wyborczej zapewniającego tajność głosowania.

5. Kartę do głosowania wyborca wrzuca do urny w taki sposób, aby strona zadrukowana była niewidoczna.

Art. 106. 1. Głosowanie odbywa się w lokalu obwodowej komisji wyborczej, zwanym dalej "lokałem wyborczym", w ciągu jednego dnia, bez przerwy, między godziną 8⁰⁰ a 22⁰⁰.

2. Głosowanie w obwodach głosowania utworzonych w szpitalach, zakładach pomocy społecznej, zakładach karnych lub aresztach śledczych może zakończyć się wcześniej niż o godzinie określonej w ust. 1 w przypadku oddania głosu przez wszystkich wyborców. Skrócenie czasu głosowania zarządza obwodowa komisja wyborcza, po porozumieniu z kierownikiem szpitala, zakładu pomocy społecznej, zakładu karnego lub aresztu śledczego, powiadamiając o tym wyborców, wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) oraz właściwą rejonową komisję wyborczą.

3. Głosowanie w obwodach głosowania na polskich statkach morskich oraz za granicą odbywa się między godziną 8⁰⁰ a 20⁰⁰ czasu miejscowego. Jeżeli głosowanie miałyby być zakończone w dniu następnym po dniu głosowania w kraju, głosowanie przeprowadza się w dniu poprzedzającym.

Art. 107. 1. Wyborca głosuje tylko na jedną listę okręgową, stawiając na karcie do głosowania znak "x" w kratce z lewej strony obok nazwiska jednego z kandydatów z tej listy, przez co wskazuje jego pierwszeństwo do uzyskania mandatu.

2. Za nieważny uznaje się głos, jeżeli na karcie do głosowania postawiono znak "x" w kratce z lewej strony obok nazwisk dwóch lub większej liczby kandydatów z różnych list okręgowych albo nie postawiono tego znaku w kratce z lewej strony obok nazwiska żadnego kandydata z którejkolwiek z list.

3. Za nieważny uznaje się głos, jeżeli na karcie do głosowania znak "x" postawiono w kratce z lewej strony wyłącznie obok nazwiska kandydata umieszczonego na liście okręgowej, która została unieważniona.

4. Jeżeli na karcie do głosowania znak "x" postawiono w kratce z lewej strony wyłącznie obok nazwiska kandydata z jednej tylko listy okręgowej, a nazwisko tego kandydata zostało z tej listy skreślone, to głos taki uznaje się za ważny i oddany na tę listę.

5. Jeżeli na karcie do głosowania znak "x" postawiono w kratce z lewej strony obok nazwisk dwóch lub większej liczby kandydatów z tej samej listy okręgowej, to głos taki uważa się za głos ważnie oddany na wskazaną listę okręgową z przyznaniem pierwszeństwa do uzyskania mandatu temu kandydatowi, którego nazwisko na tej liście jest umieszczone w pierwszej kolejności.

6. Dopisanie na karcie do głosowania dodatkowych nazwisk lub nazw albo poczynienie innych dopisków poza kratką nie wpływa na ważność głosu.

Art. 108. 1. Głosować może tylko wyborca wpisany do spisu wyborców, a także wyborca dopisany do spisu zgodnie z przepisami ust. 2 i 3.

2. Obwodowa komisja wyborcza dopisuje w dniu głosowania do spisu wyborców:

1) wyborcę przedstawiającego zaświadczenie o prawie do głosowania, załączając zaświadczenie do spisu;

2) wyborcę pominiętego w spisie, jeżeli udokumentuje, że stale zamieszkuje na terenie danego obwodu głosowania, a urząd gminy potwierdzi, że nie otrzymał zawiadomienia o utracie przez niego prawa wybierania lub o objęciu spisem wyborców w innym obwodzie;

3) wyborcę skreślonego ze spisu dla danego obwodu głosowania w związku z umieszczeniem w spisie wyborców w szpitalu lub zakładzie pomocy społecznej, jeżeli udokumentuje, że opuścił szpital lub zakład pomocy społecznej w przeddzień wyborów;

4) obywatela polskiego stale zamieszkującego za granicą, a głosującego w kraju na podstawie ważnego polskiego paszportu. W takim przypadku komisja odnotowuje numer paszportu oraz miejsce i datę jego wydania w rubryce spisu "uwagi" oraz umieszcza w paszporcie na ostatniej wolnej stronie, przeznaczonej na adnotacje wizowe, odcisk swojej pieczęci oraz wpisuje datę głosowania.

3. Przepis ust. 2 stosuje się również w przypadku przybycia wyborcy do szpitala lub zakładu pomocy społecznej w przeddzień wyborów.

Art. 109. Do przebiegu głosowania stosuje się odpowiednio przepisy art. 61-66 i art. 69 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu.

Rozdział 14

Ustalanie wyników głosowania w obwodach głosowania i w okręgach wyborczych

Art. 110. Niezwłocznie po zakończeniu głosowania obwodowa komisja wyborcza ustala wyniki głosowania w obwodzie.

Art. 111. 1. Obwodowa komisja wyborcza ustala, na podstawie aktualnego spisu wyborców, liczbę osób uprawnionych do głosowania oraz liczbę wyborców, którym wydano karty do głosowania.

2. Komisja ustala liczbę niewykorzystanych kart do głosowania, a następnie karty te umieszcza w zapieczętowanych pakietach.

Art. 112. 1. Po wykonaniu przez obwodową komisję wyborczą czynności, o których mowa w art. 111, przewodniczący komisji w obecności jej członków otwiera urnę wyborczą, po czym komisja liczy znajdujące się w niej karty do głosowania.

2. Kart do głosowania przedartych całkowicie na dwie lub więcej części nie bierze się pod uwagę przy obliczeniach, o których mowa w ust. 1.

3. Jeżeli liczba kart do głosowania wyjętych z urny jest mniejsza lub większa od liczby kart wydanych, komisja podaje w protokole przypuszczalną przyczynę tej niezgodności.

Art. 113. Karty do głosowania wyjęte z urny inne niż urzędowo ustalone lub nieopatrzone pieczęcią obwodowej komisji wyborczej są nieważne.

Art. 114. Ustalając wyniki głosowania w obwodzie, obwodowa komisja wyborcza oblicza liczbę:

1) kart nieważnych, o których mowa w art. 113;

- 2) kart ważnych;
- 3) głosów nieważnych, o których mowa w art. 107 ust. 2 i 3;
- 4) głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkie listy okręgowe;
- 5) głosów ważnych oddanych na poszczególne listy okręgowe;
- 6) głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów.

Art. 115. 1. Po wykonaniu czynności, o których mowa w art. 111-114, obwodowa komisja wyborcza sporządza, w dwóch egzemplarzach, protokół głosowania w obwodzie.

2. W protokole, o którym mowa w ust. 1, wymienia się kolejno liczbę:

- 1) wyborców uprawnionych do głosowania;
- 2) otrzymanych przez obwodową komisję wyborczą kart do głosowania;
- 3) wyborców, którym wydano karty do głosowania;
- 4) niewykorzystanych kart do głosowania;
- 5) kart nieważnych;
- 6) kart ważnych;
- 7) głosów nieważnych;
- 8) głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkie listy okręgowe;
- 9) głosów ważnych oddanych na poszczególne listy okręgowe;
- 10) głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów.

3. W protokole podaje się także czas rozpoczęcia i zakończenia głosowania oraz omawia zarządzenia i inne podjęte decyzje, jak również inne istotne okoliczności związane z przebiegiem głosowania.

4. Protokół podpisują i każdą ze stron parafują wszystkie osoby wchodzące w skład obwodowej komisji wyborczej obecne przy jego sporządzaniu. Protokół opatruje się pieczęcią komisji.

5. Mężom zaufania przysługuje prawo wniesienia do protokołu uwag, z wymienieniem konkretnych zarzutów. Adnotację o wniesieniu uwag zamieszcza się w protokole.

6. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio do członków obwodowej komisji wyborczej, z tym że nie zwalnia ich to z obowiązku podpisania protokołu głosowania w obwodzie.

7. Wzór protokołu, o którym mowa w ust. 1, ustala Państwowa Komisja Wyborcza.

Art. 116. 1. W przypadku powołania przez rejonową komisję wyborczą pełnomocnika obwodowa komisja wyborcza niezwłocznie przekazuje mu kopię protokołu głosowania w obwodzie.

2. Pełnomocnik rejonowej komisji wyborczej sprawdza pod względem zgodności arytmetycznej poprawność ustalenia wyników głosowania w obwodzie i potwierdza obwodowej komisji wyborczej poprawność ustalonych wyników bądź wskazuje na niezgodność arytmetyczną danych w protokole, którą obwodowa komisja wyborcza jest obowiązana wyjaśnić i odpowiednio poprawić oraz udostępnić wyborcom skorygowane wyniki głosowania w trybie określonym w art. 117.

3. Tryb przekazywania i przyjmowania oraz sposób postępowania z kopią protokołu, o której mowa w ust. 1, określa Państwowa Komisja Wyborcza.

Art. 117. 1. Obwodowa komisja wyborcza udostępnia wyborcom, przez wywieszenie w lokalu wyborczym w miejscu łatwo dostępnym dla wyborców, wyniki głosowania obejmujące dane, o których mowa w art. 115 ust. 2.

2. Podanie do wiadomości publicznej wyników, o których mowa w ust. 1, nie może nastąpić przed zakończeniem głosowania w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej.

3. Państwowa Komisja Wyborcza w celu realizacji wymogów wynikających z ust. 2 podaje do wiadomości publicznej oraz przekazuje obwodowym komisjom wyborczym informację dotyczącą godziny, od której będzie można udostępniać wyborcom wyniki, o których mowa w ust. 1.

Art. 118. 1. Przewodniczący obwodowej komisji wyborczej niezwłocznie przekazuje do właściwej rejonowej komisji wyborczej, w zapieczętowanej kopercie, jeden egzemplarz protokołu głosowania w obwodzie, wraz z wyjaśnieniami komisji do zgłoszonych zarzutów, o których mowa w art. 115 ust. 5 i 6. Mężowie zaufania mają prawo uczestniczyć przy przekazywaniu protokołu.

2. Wyniki głosowania i protokoły głosowania z obwodów utworzonych za granicą są przekazywane okręgowej komisji wyborczej właściwej dla miasta stołecznego Warszawy, a wyniki głosowania i protokoły głosowania z obwodów utworzonych na polskich statkach morskich - komisji okręgowej właściwej dla siedziby armatora.

3. Państwowa Komisja Wyborcza określi, w drodze uchwały, tryb przekazywania i przyjmowania protokołów, o których mowa w ust. 1, oraz tryb przekazywania i przyjmowania wyników głosowania oraz protokołów, o których mowa w ust. 2.

Art. 119. Niezwłocznie po otrzymaniu protokołu głosowania w obwodzie rejonowa komisja wyborcza dokonuje sprawdzenia prawidłowości ustalenia wyników głosowania w obwodzie. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w ustaleniu wyników głosowania komisja zarządza ponowne ich ustalenie przez obwodową komisję wyborczą i powiadamia o tym właściwą okręgową komisję wyborczą. Przepisy art. 111-114 stosuje się odpowiednio.

Art. 120. Po wykonaniu czynności, o których mowa w art. 118 i 119, przewodniczący obwodowej komisji wyborczej niezwłocznie, w sposób ustalony przez Państwową Komisję Wyborczą, przekazuje w depozyt odpowiednio wójtowi lub burmistrzowi (prezydentowi miasta) dokumenty z głosowania oraz pieczęć komisji.

Art. 121. 1. Rejonowa komisja wyborcza na podstawie protokołów głosowania w obwodach ustala wyniki głosowania na obszarze swojej właściwości i sporządza, w dwóch egzemplarzach, protokół wyników głosowania w rejonie.

2. W protokole wymienia się sumy liczb, o których mowa w art. 115 ust. 2.

3. Protokół podpisują wszystkie osoby wchodzące w skład komisji obecne przy jego sporządzaniu. Protokół opatruje się pieczęcią komisji.

4. Przy ustalaniu wyników głosowania i sporządzaniu protokołu mogą być obecni mężowie zaufania, którym przysługuje prawo wniesienia do protokołu uwag, z wymienieniem konkretnych zarzutów.

5. Przewodniczący rejonowej komisji wyborczej przekazuje niezwłocznie do właściwej okręgowej komisji wyborczej dane z protokołu dotyczące liczby głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkie listy okręgowe i głosów ważnych oddanych na poszczególne listy

okręgowe oraz głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów, w sposób ustalony przez Państwową Komisję Wyborczą. Mężowie zaufania mają prawo uczestniczyć przy przekazywaniu danych z protokołu.

6. Protokół wyników głosowania w rejonie wraz z protokołami głosowania z obwodów głosowania przewodniczący rejonowej komisji wyborczej przesyła niezwłocznie do okręgowej komisji wyborczej, w trybie ustalonym przez Państwową Komisję Wyborczą. Pozostałe dokumenty z wyborów przekazuje dyrektorowi delegatury Krajowego Biura Wyborczego właściwej dla siedziby komisji.

7. Wzór protokołu wyników głosowania w rejonie określi Państwowa Komisja Wyborcza.

Art. 122. 1. Po otrzymaniu od przewodniczących rejonowych komisji wyborczych protokołów wyników głosowania w rejonie okręgowa komisja wyborcza dokonuje sprawdzenia prawidłowości ustalenia wyników głosowania przez rejonowe komisje wyborcze.

2. W razie stwierdzenia nieprawidłowości w ustaleniu wyników głosowania, o których mowa w ust. 1, okręgowa komisja wyborcza zarządza ponowne ustalenie przez rejonową komisję wyborczą tych wyników.

Art. 123. 1. Okręgowa komisja wyborcza na podstawie protokołów wyników głosowania w rejonach ustala wyniki głosowania na poszczególne listy okręgowe i sporządza, w dwóch egzemplarzach, protokół wyników głosowania w okręgu wyborczym.

2. Jeżeli właściwa okręgowa komisja wyborcza nie uzyska wyników głosowania w obwodach głosowania za granicą albo na polskich statkach morskich w ciągu 24 godzin od zakończenia głosowania, o którym mowa w art. 106 ust. 3, głosowanie w tych obwodach uważa się za niebyłe. Fakt ten odnotowuje się w protokole wyników głosowania w okręgu wyborczym, z wymienieniem obwodów głosowania oraz ewentualnych przyczyn niez uzyskania z tych obwodów wyników głosowania.

3. W protokole wymienia się sumy odpowiednich liczb zawartych w protokołach wyników głosowania w rejonie.

4. Protokół podpisują wszystkie osoby wchodzące w skład komisji obecne przy jego sporządzaniu. Protokół opatruje się pieczęcią komisji.

5. Przy ustalaniu wyników głosowania i sporządzaniu protokołu mogą być obecni pełnomocnicy wyborczy lub osoby przez nich upoważnione, którym przysługuje prawo wniesienia do protokołu uwag, z wymienieniem konkretnych zarzutów.

6. Przewodniczący okręgowej komisji wyborczej przekazuje niezwłocznie do Państwowej Komisji Wyborczej dane z protokołu dotyczące liczby głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkie listy okręgowe i głosów ważnych oddanych na poszczególne listy okręgowe oraz głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów, w sposób ustalony przez Państwową Komisję Wyborczą. Osoby, o których mowa w ust. 5, mają prawo uczestniczyć przy przekazywaniu danych z protokołu.

7. Protokół wyników głosowania w okręgu wyborczym przewodniczący okręgowej komisji wyborczej przesyła niezwłocznie do Państwowej Komisji Wyborczej, w trybie przez nią ustalonym. Pozostałe dokumenty z wyborów przechowuje dyrektor delegatury Krajowego Biura Wyborczego właściwej dla siedziby komisji.

8. Wzór protokołu wyników głosowania w okręgu wyborczym określi Państwowa Komisja Wyborcza.

Art. 124. 1. Państwowa Komisja Wyborcza może ustalić obowiązek, tryb i zasady przekazywania jej w trakcie głosowania danych liczbowych, o których mowa w art. 111 ust. 1.

2. Państwowa Komisja Wyborcza po otrzymaniu danych liczbowych, o których mowa w ust. 1, z wszystkich obwodowych komisji wyborczych podaje do wiadomości publicznej liczbę osób ujętych w spisach wyborców oraz liczbę wyborców, którym wydano karty do głosowania.

Rozdział 15

Ustalanie wyników wyborów oraz ich ogłaszanie

Art. 125. 1. Po otrzymaniu protokołów wyników głosowania z wszystkich okręgów wyborczych Państwowa Komisja Wyborcza ustala wyniki głosowania w skali kraju i stwierdza, które listy okręgowe komitetów wyborczych spełniają warunek uprawniający do uczestniczenia w podziale mandatów, a następnie dokonuje podziału wszystkich mandatów między komitety wyborcze odpowiednio do łącznej liczby głosów ważnych oddanych na listy okręgowe danego komitetu wyborczego oraz przystępuje do ustalenia liczby mandatów przypadających dla poszczególnych list okręgowych każdego z komitetów wyborczych, które uzyskały mandaty, i przyznania tych mandatów konkretnym kandydatom.

2. W podziale mandatów uwzględnia się wyłącznie listy okręgowe tych komitetów wyborczych, które otrzymały co najmniej 5 % ważnych głosów w skali kraju.

Art. 126. Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie danych z protokołów, o których mowa w art. 123 ust. 1, sporządza zestawienie obejmujące liczbę głosów ważnych w skali kraju oraz głosów ważnych oddanych na listy okręgowe poszczególnych komitetów wyborczych we wszystkich okręgach oraz ustala wykaz komitetów wyborczych, których listy okręgowe spełniają warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2, oraz komitetów, których listy okręgowe nie spełniają tego warunku.

Art. 127. 1. Państwowa Komisja Wyborcza dokonuje podziału wszystkich mandatów pomiędzy uprawnione komitety wyborcze w sposób następujący:

1) liczbę głosów ważnych oddanych łącznie na listy okręgowe każdego z komitetów wyborczych dzieli się kolejno przez: 1; 2; 3; 4 i dalsze kolejne liczby aż do chwili, gdy z otrzymanych w ten sposób ilorazów da się uszeregować tyle kolejno największych liczb, ile posłów do Parlamentu Europejskiego jest wybieranych w Rzeczypospolitej Polskiej;

2) każdemu komitetowi wyborczemu przyznaje się tyle mandatów, ile spośród ustalonego w powyższy sposób szeregu ilorazów przypada mu liczb kolejno największych.

2. Jeżeli kilka komitetów wyborczych uzyskało ilorazy równe ostatniej liczbie z liczb uszeregowanych w podany sposób, a komitetów tych jest więcej niż mandatów do rozdzielenia, pierwszeństwo mają komitety wyborcze w kolejności ogólnej liczby oddanych głosów na listy okręgowe tych komitetów. Gdyby na listy okręgowe dwu lub więcej komitetów wyborczych oddano równą liczbę głosów, o pierwszeństwie rozstrzyga liczba okręgów wyborczych, w których na listy danego komitetu oddano większą liczbę głosów.

Art. 128. 1. Po wykonaniu czynności określonych w art. 126 i 127 Państwowa Komisja Wyborcza sporządza protokół wyników głosowania w skali kraju oraz ogólnego podziału mandatów między komitety wyborcze.

2. W protokole wymienia się liczby:

1) wyborców uprawnionych do głosowania;

- 2) wyborców, którym wydano karty do głosowania;
- 3) kart nieważnych;
- 4) kart ważnych;
- 5) głosów nieważnych;
- 6) głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkie listy okręgowe;
- 7) głosów ważnych oddanych łącznie na listy okręgowe każdego komitetu wyborczego;
- 8) mandatów przypadających każdemu komitetowi wyborczemu uprawnionemu do uczestniczenia w podziale mandatów.

3. W protokole wymienia się również komitety wyborcze, których listy okręgowe spełniają warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2, oraz komitety wyborcze, których listy okręgowe nie spełniają tego warunku. Do protokołu załącza się zestawienie, o którym mowa w art. 126.

Art. 129. 1. Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu, ile mandatów przypada poszczególnym komitetom wyborczym, sporządza zestawienie obejmujące:

- 1) liczbę głosów ważnych oddanych łącznie na listy okręgowe każdego z komitetów wyborczych, których listy okręgowe spełniają warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2, oraz

- 2) liczby głosów ważnych oddanych na poszczególne listy okręgowe każdego z komitetów wyborczych, o których mowa w pkt 1.

2. Na podstawie zestawienia, o którym mowa w ust. 1, Państwowa Komisja Wyborcza przystępuje do ustalenia liczby mandatów przypadających poszczególnym listom okręgowym. W tym celu, odrębnie dla każdego komitetu wyborczego, liczbę głosów ważnych oddanych na listę okręgową danego komitetu wyborczego kolejno w każdym okręgu mnoży się za każdym razem przez liczbę przypadających danemu komitetowi mandatów, a następnie tak otrzymany iloczyn dzieli się przez liczbę głosów ważnych oddanych we wszystkich okręgach na listy okręgowe tego komitetu wyborczego. Wartość liczby całkowitej (przed przecinkiem) uzyskanego w ten sposób ilorazu oznacza liczbę mandatów przypadających danej liście okręgowej.

3. Jeżeli po przeprowadzeniu postępowania, o którym mowa w ust. 2, w odniesieniu do wszystkich list okręgowych danego komitetu wyborczego nie zostały rozdzielone wszystkie mandaty przypadające temu komitetowi, to pozostałe jeszcze do podziału mandaty przydziela się tym listom okręgowym tego komitetu, dla których wyliczone ilorazy wykazują po przecinku kolejno najwyższe wartości, uwzględniając także i te listy okręgowe, które nie uzyskały jeszcze żadnego mandatu.

Art. 130. 1. Mandaty przypadające danej liście okręgowej uzyskują kandydaci w kolejności otrzymanej liczby głosów.

2. Jeżeli dwóch lub więcej kandydatów otrzymało równą liczbę głosów uprawniającą do uzyskania mandatu z danej listy okręgowej, o pierwszeństwie rozstrzyga kolejność umieszczenia ich nazwisk na liście.

Art. 131. 1. Po ustaleniu wyników wyborów w każdym okręgu wyborczym Państwowa Komisja Wyborcza sporządza protokół wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego.

2. W protokole zamieszcza się, oddzielnie dla każdego okręgu wyborczego, wykaz list okręgowych zarejestrowanych w okręgu oraz wykaz list, które spełniły warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2, a także liczby:

- 1) wyborców uprawnionych do głosowania,
- 2) wyborców, którym wydano karty do głosowania,
- 3) kart nieważnych,
- 4) kart ważnych,
- 5) głosów nieważnych,
- 6) głosów ważnych oddanych na każdą z list okręgowych,
- 7) głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów każdej z list okręgowych,
- 8) mandatów przypadających każdej liście okręgowej spełniającej warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2,

oraz nazwiska i imiona wybranych posłów do Parlamentu Europejskiego z poszczególnych list.

Art. 132. Państwowa Komisja Wyborcza ogłasza w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, w formie obwieszczenia, oraz podaje do wiadomości publicznej wyniki wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego. W obwieszczeniu zamieszcza się informacje, o których mowa w art. 128 ust. 2 i art. 131 ust. 2.

Art. 133. 1. Państwowa Komisja Wyborcza przesyła Prezydentowi Rzeczypospolitej i Marszałkowi Sejmu sprawozdanie z wyborów oraz wręcza posłom do Parlamentu Europejskiego zaświadczenia o wyborze nie później niż 14. dnia po ogłoszeniu obwieszczenia, o którym mowa w art. 132.

2. Marszałek Sejmu niezwłocznie po ogłoszeniu obwieszczenia, o którym mowa w art. 132, przesyła Przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego zawiadomienie o wyborze posłów do Parlamentu Europejskiego i inne wymagane przez Parlament Europejski dokumenty.

Rozdział 16

Protesty wyborcze. Ważność wyborów

Art. 134. 1. Przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi posła do Parlamentu Europejskiego może być wniesiony protest z powodu:

- 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub
- 2) naruszenia przepisów niniejszej ustawy dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów.

2. Protesty rozpatruje i rozstrzyga o nieważności wyborów lub o nieważności wyboru posła do Parlamentu Europejskiego Sąd Najwyższy, w drodze uchwały.

Art. 135. 1. Jeżeli podstawę protestu stanowi zarzut popełnienia przestępstwa przeciwko wyborom albo naruszenia przez Państwową Komisję Wyborczą przepisów niniejszej ustawy dotyczących ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, może go wnieść każdy wyborca.

2. Protest przeciwko ważności wyborów w okręgu wyborczym lub przeciwko wyborowi posła do Parlamentu Europejskiego może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania na obszarze danego okręgu wyborczego.

3. Prawo wniesienia protestu przysługuje również przewodniczącemu właściwej komisji wyborczej i pełnomocnikowi wyborczemu komitetu wyborczego.

Art. 136. 1. Protest wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego.

2. Wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

3. W odniesieniu do wyborcy przebywającego za granicą lub na polskim statku morskim wymogi wymienione w ust. 1 uważa się za spełnione, jeżeli protest został złożony odpowiednio właściwemu terytorialnie konsulowi lub kapitanowi statku. Wyborca obowiązany jest dołączyć do protestu zawiadomienie o ustanowieniu swojego pełnomocnika zamieszkałego w kraju lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju, pod rygorem pozostawienia protestu bez biegu.

Art. 137. 1. Sąd Najwyższy rozpatruje protest w składzie 3 sędziów w postępowaniu nieprocesowym i wydaje, w formie postanowienia, opinię w sprawie protestu.

2. Opinia, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać ustalenia co do zasadności zarzutów protestu, a w razie potwierdzenia zasadności zarzutów - ocenę, czy przestępstwo przeciwko wyborom lub naruszenie przepisów niniejszej ustawy miało wpływ na wynik wyborów.

3. Uczestnikami postępowania są: wnoszący protest, przewodniczący właściwej komisji wyborczej albo jego zastępca i Prokurator Generalny.

Art. 138. 1. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną w myśl art. 135 lub niespełniający warunków określonych w art. 136. Niedopuszczalne jest przywrócenie terminu do wniesienia protestu.

2. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest dotyczący sprawy, co do której w niniejszej ustawie przewiduje się możliwość wniesienia przed dniem głosowania skargi lub odwołania do sądu lub do Państwowej Komisji Wyborczej.

3. Jeżeli w proteście zarzucono popełnienie przestępstwa przeciwko wyborom, Sąd Najwyższy niezwłocznie zawiadamia o tym Prokuratora Generalnego.

Art. 139. 1. Protesty rozpatruje Sąd Najwyższy w składzie całej Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych, na podstawie opinii wydanych w wyniku rozpoznania protestów.

2. Rozstrzygnięcie, o którym mowa w art. 134 ust. 2, Sąd Najwyższy podejmuje, nie później niż w 90 dniu po dniu wyborów, na posiedzeniu z udziałem Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej.

3. Sąd Najwyższy, podejmując uchwałę o nieważności wyborów lub o nieważności wyboru posła do Parlamentu Europejskiego, postanawia o przeprowadzeniu wyborów ponownych lub o podjęciu niektórych czynności wyborczych, wskazując czynność, od której należy ponowić postępowanie wyborcze.

4. Uchwałę Sądu Najwyższego, o której mowa w art. 134 ust. 2, przedstawia się niezwłocznie Prezydentowi Rzeczypospolitej oraz Marszałkowi Sejmu, a także przesyła Państwowej Komisji Wyborczej.

5. Uchwałę Sądu Najwyższego, o której mowa w art. 134 ust. 2, ogłasza się w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 140. 1. W przypadku podjęcia przez Sąd Najwyższy uchwały o nieważności wyborów lub o nieważności wyboru posła do Parlamentu Europejskiego wybory ponowne lub wskazane czynności wyborcze przeprowadza się na zasadach i w trybie przewidzianych w niniejszej ustawie.

2. Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej o wyborach ponownych lub podjęciu wskazanych czynności wyborczych podaje się do wiadomości publicznej i ogłasza się w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej najpóźniej w 5. dniu od dnia ogłoszenia uchwały Sądu Najwyższego, o której mowa w art. 139 ust. 3. Przepisy art. 11 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

3. Wyniki wyborów ponownych albo wyniki przeprowadzonych czynności wyborczych Państwowa Komisja Wyborcza podaje w obwieszczeniu. W obwieszczeniu wymienia się ponadto osoby, których wybór został unieważniony, ze wskazaniem numeru okręgu wyborczego, a także numeru i nazwy listy okręgowej.

4. Obwieszczenie, o którym mowa w ust. 3, ogłasza się w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej oraz podaje się do wiadomości publicznej, a także przesyła się niezwłocznie Marszałkowi Sejmu.

5. Marszałek Sejmu niezwłocznie po ogłoszeniu obwieszczenia, o którym mowa w ust. 3, przesyła Przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego zawiadomienie o wyborze posła do Parlamentu Europejskiego i inne wymagane przez Parlament Europejski dokumenty.

Rozdział 17

Wygaśnięcie mandatu. Utrata mandatu

Art. 141. Wygaśnięcie mandatu posła do Parlamentu Europejskiego następuje wskutek:

- 1) śmierci;
- 2) zrzeczenia się mandatu.

Art. 142. 1. Utrata mandatu posła do Parlamentu Europejskiego następuje wskutek:

- 1) utraty prawa wybieralności lub nieposiadania go w dniu wyboru;
- 2) zajmowania w dniu wyborów stanowiska lub pełnienia funkcji albo powołania w czasie kadencji na stanowisko lub powierzenia funkcji, o których mowa w przepisach art. 5 i art. 6 ust. 2, z zastrzeżeniem ust. 2;
- 3) wyboru na posła na Sejm albo senatora;
- 4) unieważnienia wyboru posła do Parlamentu Europejskiego.

2. Utrata mandatu posła do Parlamentu Europejskiego zajmującego w dniu wyborów stanowisko lub pełniącego funkcję albo powołanego w czasie kadencji na stanowisko lub funkcję, o których mowa w przepisach art. 5 i art. 6 ust. 2, następuje, jeżeli nie złoży on Marszałkowi Sejmu, w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia przez Państwową Komisję Wyborczą wyników wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego lub powołania na stanowisko lub funkcję, o których mowa w przepisach art. 5 i art. 6 ust. 2, oświadczenia o złożeniu rezygnacji z zajmowanego stanowiska lub pełnionej funkcji.

3. Poseł do Parlamentu Europejskiego wybrany w czasie kadencji na posła na Sejm albo na senatora traci mandat posła do Parlamentu Europejskiego z dniem ogłoszenia przez Państwową Komisję Wyborczą wyników wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej albo do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Jeżeli poseł do Parlamentu Europejskiego uzyskał mandat posła na Sejm na podstawie art. 179 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu, traci mandat posła do Parlamentu Europejskiego z dniem wydania przez Marszałka Sejmu postanowienia o obsadzeniu mandatu posła na Sejm.

Art. 143. 1. Utratę mandatu posła do Parlamentu Europejskiego stwierdza Marszałek Sejmu w drodze postanowienia.

2. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1, ogłasza się w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

3. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1, doręcza się niezwłocznie Państwowej Komisji Wyborczej.

4. O utracie mandatu posła do Parlamentu Europejskiego Marszałek Sejmu niezwłocznie zawiadamia Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego.

Art. 144. 1. W przypadku wygaśnięcia mandatu posła do Parlamentu Europejskiego, stwierdzonego przez Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego, albo utraty mandatu Marszałek Sejmu, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w art. 142 ust. 1 pkt 4, zawiadamia, na podstawie obwieszczenia, o którym mowa w art. 132, kolejnego uprawnionego na podstawie art. 130 kandydata z tej samej listy okręgowej o przysługującym mu pierwszeństwie do mandatu.

2. Kandydat może zrzec się pierwszeństwa do obsadzenia mandatu na rzecz kolejnego uprawnionego kandydata z tej samej listy. Oświadczenie o ustąpieniu pierwszeństwa powinno być złożone Marszałkowi Sejmu w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1.

3. Jeżeli obsadzenie mandatu posła do Parlamentu Europejskiego w trybie określonym w ust. 1 byłoby niemożliwe z powodu braku kandydatów, którym mandat można przydzielić, Marszałek Sejmu o przysługującym pierwszeństwie do mandatu zawiadamia, na podstawie obwieszczenia, o którym mowa w art. 132, kandydata z innej listy okręgowej tego samego komitetu wyborczego, który w wyborach otrzymał największą liczbę głosów, o ile nie uzyskał mandatu.

4. O obsadzeniu mandatu postanawia Marszałek Sejmu. Przepisy art. 143 ust. 2-4 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 18

Finansowanie wyborów z budżetu państwa

Art. 145. 1. Wydatki związane z organizacją i przeprowadzeniem wyborów są pokrywane z budżetu państwa.

2. Przepisy art. 129 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu stosuje się odpowiednio.

Rozdział 19

Przepisy karne

Art. 146. Kto, w ramach kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego, prowadzi agitację wyborczą:

1) w siedzibach urzędów administracji rządowej lub administracji samorządu terytorialnego bądź sądów lub prokuratury,

2) na terenie zakładów pracy w sposób i w formach zakłócających ich normalne funkcjonowanie,

3) na terenie jednostek wojskowych i innych jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej albo oddziałów obrony cywilnej bądź skoszarowanych jednostek podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych,

4) w lokalu wyborczym lub na terenie budynku, w którym lokal się znajduje,

5) na terenie szkoły podstawowej lub gimnazjum wobec uczniów nieposiadających prawa wybierania

- podlega karze grzywny.

Art. 147. 1. Kto, w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego, zbiera podpisy osób popierających zgłoszenie list kandydatów, stosując groźbę, podstęp lub jakąkolwiek inną formę nacisków zmierzających do uzyskania podpisów - podlega grzywnie od 1.000 do 10.000 złotych.

2. Tej samej karze podlega, kto zbiera podpisy osób popierających zgłoszenie listy kandydatów na terenie jednostek wojskowych lub innych jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej albo oddziałów obrony cywilnej lub skoszarowanych jednostek podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

3. Kto udziela wynagrodzenia pieniężnego w zamian za zbieranie lub złożenie podpisu pod zgłoszeniem listy kandydatów - podlega grzywnie od 10.000 do 50.000 złotych.

Art. 148. Kto, w celu prowadzenia kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego:

1) umieszcza plakat lub hasło wyborcze na ścianie budynku, ogrodzeniu, latarni, urządzeniu energetycznym, telekomunikacyjnym lub innym urządzeniu bez zgody właściciela lub zarządcy nieruchomości,

2) przy ustawianiu własnego urządzenia ogłoszeniowego narusza obowiązujące przepisy porządkowe,

3) umieszcza plakat lub hasło wyborcze w taki sposób, że nie można ich usunąć bez spowodowania szkód

- podlega karze grzywny.

Art. 149. 1. Kto, w ramach kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego, nie umieszcza w materiałach wyborczych oznaczenia, od kogo one pochodzą - podlega karze grzywny.

2. Tej samej karze podlega osoba będąca redaktorem w rozumieniu prawa prasowego, która dopuszcza do nieumieszczenia w informacji, komunikacie, apelu lub haśle wyborczym, ogłoszonych w prasie drukowanej lub w telewizji bądź radiu na koszt komitetu wyborczego, wskazania, przez kogo są opłacane i od kogo pochodzą.

Art. 150. Kto, w ramach kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego, bez uprzedniej zgody pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego prowadzi agitację wyborczą, polegającą na organizowaniu wieców wyborczych kandydatów, rozpowszechnianiu programów wyborczych kandydatów albo komitetów wyborczych lub ich materiałów propagandowych o charakterze reklamy rozpowszechnianej do celów kampanii wyborczej za pomocą środków masowego przekazu, plakatów, broszur lub ulotek o masowym nakładzie, lub za pośrednictwem infolinii o bezpłatnym dostępie - podlega karze grzywny.

Art. 151. Kto, w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego w okresie od zakończenia kampanii wyborczej aż do zakończenia głosowania, zwołuje zgromadzenia, organizuje

pochody lub manifestacje, wygłasza przemówienia, rozdaje ulotki lub w jakikolwiek inny sposób prowadzi agitację na rzecz kandydatów lub list kandydatów albo przeciwko kandydatom lub listom kandydatów - podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 152. Kto, w ramach kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego, prowadząc agitację wyborczą organizuje loterie fantowe lub innego rodzaju gry losowe albo konkursy, w których wygranymi są nagrody pieniężne lub przedmioty o wartości wyższej niż wartość przedmiotów zwyczajowo używanych w celach reklamowych lub promocyjnych - podlega grzywnie od 5.000 do 50.000 złotych.

Art. 153. Kto, w ramach kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego, podaje lub dostarcza napoje alkoholowe nieodpłatnie lub po cenach sprzedaży netto możliwych do uzyskania, nie wyższych od cen nabycia lub kosztów wytworzenia - podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 154. Kto, w związku z wyborami posłów do Parlamentu Europejskiego, w okresie od zakończenia kampanii wyborczej aż do zakończenia głosowania, podaje do wiadomości publicznej wyniki przedwyborczych badań (sondaży) opinii publicznej dotyczących przewidywanych zachowań wyborczych lub przewidywanych wyników wyborów, lub wyniki sondaży wyborczych przeprowadzanych w dniu głosowania w Unii Europejskiej - podlega grzywnie od 500.000 do 1.000.000 złotych.

Art. 155. Wyborca, który więcej niż jeden raz uczestniczył w głosowaniu w tych samych wyborach do Parlamentu Europejskiego - podlega karze grzywny.

Art. 156. Kto, w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego, organizuje zbiórkę publiczną na cele kampanii wyborczej - podlega grzywnie od 1.000 do 100.000 złotych.

Art. 157. Kto, w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego, przekazuje środki finansowe lub wartości niepieniężne jednego komitetu na rzecz innego komitetu wyborczego - podlega karze aresztu albo grzywny albo obu tym karom łącznie.

Art. 158. 1. Pełnomocnik finansowy komitetu wyborczego, który w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego nie dopełnia obowiązku gromadzenia środków finansowych na rachunku bankowym - podlega karze aresztu albo grzywny.

2. Tej samej karze podlega, kto nie wprowadza zastrzeżenia do umowy rachunku bankowego zawartej przez niego w imieniu komitetu wyborczego o wymaganym ustawą sposobie dokonywania wpłat na rzecz komitetu wyborczego oraz o dopuszczalnym źródle pozyskiwania środków finansowych przez komitet wyborczy, a także o dopuszczalnym terminie dokonywania wpłat.

Art. 159. Kto, w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego:

1) pozyskuje środki finansowe lub wartości niepieniężne na rzecz komitetu wyborczego lub wydatkuje środki finansowe komitetu wyborczego na cele inne niż związane z wyborami,

2) pozyskuje środki finansowe lub wartości niepieniężne na rzecz komitetu wyborczego lub wydatkuje środki finansowe komitetu wyborczego przed dniem, od którego zezwala na to ustawa,

3) pozyskuje środki finansowe lub wartości niepieniężne na rzecz komitetu wyborczego po dniu wyborów,

4) wydatkuje środki finansowe komitetu wyborczego po dniu złożenia sprawozdania wyborczego,

5) wydatkuje środki finansowe komitetu wyborczego z naruszeniem limitów wydatków określonych dla komitetów wyborczych,

6) przekazuje komitetowi wyborczemu wyborców lub przyjmuje w imieniu komitetu środki finansowe pochodzące z innych źródeł niż od osób fizycznych

- podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 160. Kto, w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego, przyjmuje lub przeznaczają na kampanię wyborczą środki finansowe pochodzące z innego źródła niż z Funduszu Wyborczego partii politycznej tworzącej komitet wyborczy partii politycznej lub z Funduszy Wyborczych partii politycznych tworzących koalicyjny komitet wyborczy partii politycznych - podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 161. Kto, w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego, po uzyskaniu informacji, z jakich źródeł pochodzą, przyjmuje na rzecz komitetu wyborczego wyborców lub przeznaczają na kampanię wyborczą środki finansowe komitetu wyborczego wyborców pochodzące:

1) od osoby fizycznej niemającej miejsca zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem obywateli polskich zamieszkałych w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej,

2) od cudzoziemca mającego miejsce zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej, niebędącego obywatelem Unii Europejskiej

- podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 162. Kto, w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego, przyjmuje lub przeznaczają na kampanię wyborczą wartości niepieniężne inne niż nieodpłatne usługi polegające na rozpowszechnianiu plakatów i ulotek wyborczych przez podmioty inne niż przedsiębiorcy - podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 163. 1. Pełnomocnik finansowy komitetu wyborczego, który w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego nie dopełnia:

1) obowiązku przekazania przez komitet wyborczy na rzecz instytucji charytatywnej nadwyżki pozyskanych środków finansowych nad poniesionymi wydatkami,

2) obowiązku sporządzenia i przedstawienia w terminie Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdania wyborczego albo podaje w tym sprawozdaniu dane nieprawdziwe lub niepełne

- podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

2. Tej samej karze podlega, kto nie dopuszcza do wykonania lub utrudnia dopełnienie przez pełnomocnika finansowego obowiązków, o których mowa w ust. 1.

Art. 164. Kto, w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego, nie dopuszcza do wykonania lub utrudnia dopełnienie biegłemu rewidentowi obowiązku sporządzenia opinii lub raportu dotyczącego sprawozdania wyborczego - podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 165. 1. W przypadku skazania za wykroczenie określone w art. 148 sąd orzeka przepadek przedmiotów, które służyły lub były przeznaczone do popełnienia wykroczenia, lub nawiązkę w wysokości do 1.500 złotych.

2. W przypadku skazania za wykroczenia lub przestępstwa określone w art. 152, art. 156, art. 159, art. 160, art. 161 oraz art. 163 ust. 1 pkt 1 sąd orzeka przepadek przedmiotów stanowiących przedmiot wykroczenia lub przestępstwa.

3. Przepadek przedmiotów, o którym mowa w ust. 1 i 2, orzeka się, chociażby przedmioty te nie były własnością sprawcy.

4. Jeżeli orzeczenie przepadku przedmiotów, o których mowa w ust. 2, nie jest możliwe, sąd orzeka obowiązek uiszczenia kwoty pieniężnej stanowiącej ich równowartość.

Art. 166. Do postępowania w sprawach, o których mowa w art. 146, art. 148-151, art. 153, art. 155 i art. 157-162, stosuje się przepisy o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 20

Przepisy szczególne

Art. 167. Wszelkie pisma oraz postępowanie sądowe i administracyjne w sprawach wyborczych są wolne od opłat administracyjnych i kosztów sądowych.

Art. 168. Dokumenty wymagane na podstawie przepisów ustawy niesporządzone w języku polskim są składane wraz z tłumaczeniem na język polski.

Art. 169. 1. Dokumenty z wyborów są przekazywane do archiwów państwowych i mogą być udostępniane.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na wniosek Państwowej Komisji Wyborczej złożony po porozumieniu z Naczelnym Dyrektorem Archiwów Państwowych, określi, w drodze rozporządzenia, sposób przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z wyborów, ze szczególnym uwzględnieniem okresu, po jakim muszą być one przekazywane do archiwów państwowych, potrzeby ochrony przekazywanych, przechowywanych materiałów i zawartych w nich danych oraz podmiotów, którym dokumenty mogą być udostępniane.

Art. 170. Ilekroć w ustawie jest mowa o postępowaniu nieprocesowym przed sądami, stosuje się w nim przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym.

Art. 171. 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o upływie terminu do wniesienia skargi, odwołania lub innego dokumentu do sądu, organu wyborczego, urzędu gminy, konsula albo kapitana statku, należy przez to rozumieć dzień złożenia skargi, odwołania lub innego dokumentu w sądzie, organowi wyborczemu, w urzędzie gminy, w konsulacie lub kapitanowi statku.

2. Jeżeli koniec terminu wykonania czynności określonej w ustawie przypada na sobotę albo na dzień ustawowo wolny od pracy, termin upływa pierwszego roboczego dnia po tym dniu.

3. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, czynności wyborcze określone kalendarzem wyborczym oraz czynności, o których mowa w ust. 1, są dokonywane w godzinach urzędowania sądów, organów wyborczych, urzędów gmin oraz konsulatów.

Art. 172. Ilekroć w ustawie jest mowa o numerze ewidencyjnym PESEL, należy przez to rozumieć, w odniesieniu do obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi, numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość.

Art. 173. Ilekroć w ustawie jest mowa o obowiązku podawania do wiadomości publicznej, należy przez to rozumieć również obowiązek udostępnienia w urzędowym publikatorze teleinformatycznym - Biuletynie Informacji Publicznej.

Art. 174. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

1) obywatelach Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi, należy przez to rozumieć, do dnia 30 kwietnia 2004 r., oprócz obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej, także obywateli Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej,

Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej;

2) państwach członkowskich Unii Europejskiej, należy przez to rozumieć, do dnia 30 kwietnia 2004 r., oprócz państw członkowskich Unii Europejskiej, także Republikę Czeską, Republikę Estońską, Republikę Cypryjską, Republikę Łotewską, Republikę Litewską, Republikę Węgierską, Republikę Malty, Republikę Słowenii i Republikę Słowacką.

Art. 175. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia, podwyższy kwotę, o której mowa w art. 89 ust. 1, w przypadku wzrostu wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem o ponad 5 %, w stopniu odpowiadającym wzrostowi tych cen.

2. Wskaźnik wzrostu cen, o którym mowa w ust. 1, ustala się na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" do 20. dnia pierwszego miesiąca każdego kwartału.

Rozdział 21

Zmiany w przepisach obowiązujących i przepisy końcowe

Art. 176 – 185 (*pominięte*)

Art. 186. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 marca 2004 r.

WYKAZ OKRĘGÓW WYBORCZYCH I SIEDZIB OKRĘGOWYCH KOMISJI WYBORCZYCH

- Okręg nr 1** obejmuje obszar województwa pomorskiego.
Siedziba okręgowej komisji wyborczej - Gdańsk.
- Okręg nr 2** obejmuje obszar województwa kujawsko-pomorskiego.
Siedziba okręgowej komisji wyborczej - Bydgoszcz.
- Okręg nr 3** obejmuje obszar województwa podlaskiego i województwa warmińsko-mazurskiego.
Siedziba okręgowej komisji wyborczej - Olsztyn.
- Okręg nr 4** obejmuje obszar części województwa mazowieckiego: m. st. Warszawy oraz powiatów: grodzkiego, legionowskiego, nowodworskiego, otwockiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego, warszawskiego zachodniego i wołomińskiego.
Siedziba okręgowej komisji wyborczej - Warszawa.
- Okręg nr 5** obejmuje obszar części województwa mazowieckiego: powiatów - ciechanowskiego, gostynińskiego, mławskiego, plockiego, płońskiego, przasnyskiego, sierpeckiego, sochaczewskiego, żuromińskiego, żyrardowskiego, białobrzeskiego, grójeckiego, kozienickiego, lipskiego, przysuskiego, radomskiego, szydłowieckiego, zwolenńskiego, garwolińskiego, łosickiego, makowskiego, mińskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, pułtuskiego, siedleckiego, sokołowskiego, węgrowskiego, wyszkowskiego oraz miast na prawach powiatu - Płock, Radom, Ostrołęka i Siedlce.
Siedziba okręgowej komisji wyborczej - Warszawa.
- Okręg nr 6** obejmuje obszar województwa łódzkiego.
Siedziba okręgowej komisji wyborczej - Łódź.
- Okręg nr 7** obejmuje obszar województwa wielkopolskiego.
Siedziba okręgowej komisji wyborczej - Poznań.
- Okręg nr 8** obejmuje obszar województwa lubelskiego.
Siedziba okręgowej komisji wyborczej - Lublin.
- Okręg nr 9** obejmuje obszar województwa podkarpackiego.
Siedziba okręgowej komisji wyborczej - Rzeszów.
- Okręg nr 10** obejmuje obszar województwa małopolskiego i województwa świętokrzyskiego.
Siedziba okręgowej komisji wyborczej - Kraków.
- Okręg nr 11** obejmuje obszar województwa śląskiego.
Siedziba okręgowej komisji wyborczej - Katowice.
- Okręg nr 12** obejmuje obszar województwa dolnośląskiego i województwa opolskiego.
Siedziba okręgowej komisji wyborczej - Wrocław.
- Okręg nr 13** obejmuje obszar województwa lubuskiego i województwa zachodniopomorskiego.
Siedziba okręgowej komisji wyborczej - Gorzów Wielkopolski.

USTAWA
z dnia 12 kwietnia 2001 r.
**Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej**
(Dziennik Ustaw z 2007 r. Nr 190 poz. 1360)

zmiana: Dziennik Ustaw z 2008 r. Nr 171, poz. 1056

(Wyciąg)

(...)

Rozdział 4
Rejestr wyborców

Art. 11. 1. Stały rejestr wyborców obejmuje osoby stale zamieszkałe na obszarze gminy, którym przysługuje prawo wybierania.

2. Można być ujętym tylko w jednym rejestrze wyborców.

3. Rejestr wyborców służy do sporządzania spisów wyborców dla wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej, dla wyborów do Sejmu i do Senatu, dla wyboru posłów do Parlamentu Europejskiego, dla wyborów do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, dla wyboru wójta, burmistrza i prezydenta miasta, a także do sporządzania spisów osób uprawnionych do udziału w referendum ogólnokrajowym oraz lokalnym.

4. Rejestr wyborców dzieli się na część A i część B.

5. Część A rejestru wyborców obejmuje obywateli polskich. W tej części rejestru wyborców wymienia się nazwisko i imiona, imię ojca, datę urodzenia, numer ewidencyjny PESEL i adres zamieszkania wyborcy.

6. Wyborcy będący obywatelami polskimi, zameldowani na obszarze gminy na pobyt stały, są wpisywani do rejestru wyborców z urzędu.

7. Część B rejestru wyborców obejmuje obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi, stale zamieszkałych na obszarze gminy i uprawnionych, na podstawie i w zakresie określonych w innych ustawach, do korzystania z praw wyborczych w Rzeczypospolitej Polskiej. W tej części rejestru wyborców wymienia się nazwisko i imiona, imię ojca, datę urodzenia, obywatelstwo państwa członkowskiego Unii Europejskiej, numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość oraz adres zamieszkania wyborcy.

8. Wyborcę, o którym mowa w ust. 7, o ile nie jest już wpisany do rejestru wyborców, wpisuje się do rejestru wyborców, na jego wniosek, nie później niż 30 dnia po zarządzeniu wyborów, w których, na podstawie i w zakresie określonych w innych ustawach, zamierza uczestniczyć.

9. Do wniosku, o którym mowa w ust. 8, muszą być załączone:

1) kserokopia ważnego dokumentu stwierdzającego tożsamość wnioskodawcy oraz

2) pisemna deklaracja, w której wnioskodawca podaje:

a) swoje obywatelstwo i adres stałego zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

b) nazwę okręgu wyborczego albo miejscowości, w państwie członkowskim swojego pochodzenia, gdzie jest umieszczony w rejestrze wyborców,

- c) oświadczenie, że zamierza korzystać z czynnego prawa wyborczego tylko na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- d) oświadczenie, że w państwie członkowskim swojego pochodzenia nie został pozbawiony czynnego prawa wyborczego.

10. Rejestr wyborców prowadzi na bieżąco gmina jako zadanie zlecone.

11. Rejestr wyborców jest udostępniany, na pisemny wniosek, do wglądu w urzędzie gminy.

Art. 12. 1. (uchylony).

2. Wyborcy stale zamieszkali na obszarze gminy bez zameldowania na pobyt stały wpisywani są do rejestru, jeżeli złożą w tej sprawie w urzędzie gminy pisemny wniosek zawierający dane, o których mowa w art. 11 ust. 5, wraz ze wskazaniem adresu ostatniego zameldowania na pobyt stały poza obszarem gminy.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do wyborcy nigdzie niezamieszkałego, przebywającego stale na obszarze gminy.

4. Wyborcy stale zamieszkali na obszarze gminy pod innym adresem aniżeli adres ich zameldowania na pobyt stały na obszarze tej gminy mogą być wpisani do rejestru wyborców pod adresem stałego zamieszkania, jeżeli złożą w tej sprawie w urzędzie gminy wniosek zawierający dane, o których mowa w art. 11 ust. 5, wraz ze wskazaniem adresu ostatniego zameldowania na pobyt stały na obszarze gminy.

Art. 13. 1. Decyzję o wpisaniu lub o odmowie wpisania do rejestru osoby, o której mowa w art. 12 ust. 2-4, wydaje wójt lub burmistrz (prezydent miasta) w terminie 3 dni od dnia wniesienia wniosku, zapewniając niezwłoczne jej doręczenie wnioskodawcy.

2. O wpisaniu wyborcy do rejestru niezwłocznie zawiadamia się urząd gminy właściwy ze względu na ostatnie miejsce zameldowania wnioskodawcy na pobyt stały w celu skreślenia go z rejestru wyborców w tej gminie.

3. Od decyzji w sprawie odmowy wpisania do rejestru przysługuje prawo wniesienia skargi do właściwego miejscowo sądu rejonowego. Skargę wnosi się za pośrednictwem wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) w terminie 3 dni od dnia doręczenia decyzji. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) przekazuje sądowi niezwłocznie skargę wraz z decyzją i aktami sprawy. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) może też niezwłocznie zmienić lub uchylić swoją decyzję, jeżeli uzna skargę w całości za zasadną.

4. Sąd rozpoznaje skargę, o której mowa w ust. 3, w postępowaniu nieprocesowym, w terminie 3 dni od dnia jej doręczenia. Odpis postanowienia sądu doręcza się osobie, która wniosła skargę, oraz wójtowi lub burmistrzowi (prezydentowi miasta). Od postanowienia sądu nie przysługuje środek prawny.

Art. 14. 1. Osoby pozbawione prawa wybierania skreśla się z rejestru wyborców na podstawie przekazywanych gminom zawiadomień sądu albo Trybunału Stanu.

2. W wypadku wygaśnięcia przyczyny pozbawienia prawa wybierania wyborca jest wpisywany do rejestru wyborców na podstawie zawiadomień sądu albo Trybunału Stanu.

3. Minister Sprawiedliwości, po porozumieniu z Państwową Komisją Wyborczą, określi, w drodze rozporządzenia, tryb i terminy zawiadamiania gmin o osobach pozbawionych prawa wybierania oraz o wygaśnięciu przyczyny pozbawienia prawa wybierania, a także wzory zawiadomień w tych sprawach, tak aby zapewnić bieżącą aktualizację w rejestrze wyborców danych o osobach pozbawionych prawa wybierania i posiadających prawo wybierania.

Art. 15. 1. Każdy może wnieść do wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) reklamację na nieprawidłowości w rejestrze wyborców, a w szczególności w sprawie:

- 1) pominięcia wyborcy w rejestrze;
- 2) wpisania do rejestru osoby, która nie ma prawa wybierania;
- 3) niewłaściwych danych o osobach wpisanych do rejestru;
- 4) ujęcia w rejestrze osoby, która nie zamieszkuje stale na obszarze gminy.

2. Reklamację wnosi się pisemnie lub ustnie do protokołu.

3. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) obowiązany jest rozpatrzyć reklamację w terminie 3 dni od dnia jej wniesienia i wydać decyzję w sprawie.

4. Decyzję, wraz z uzasadnieniem, doręcza się niezwłocznie wnoszącemu reklamację, a gdy dotyczy ona innych osób - również tym osobom.

5. Na decyzję nieuwzględniającą reklamacji lub powodującą skreślenie z rejestru wnoszący reklamację bądź osoba skreślona z rejestru może wnieść, w terminie 3 dni od dnia doręczenia decyzji, skargę za pośrednictwem wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) do właściwego miejscowo sądu rejonowego. Przepisy art. 13 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 15a. 1. Dane, o których mowa w art. 11 ust. 7 zdanie drugie, są przekazywane przez wójta, burmistrza (prezydenta miasta) za pośrednictwem właściwego miejscowo wojewody ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej.

2. Minister właściwy do spraw administracji publicznej przekazuje dane, o których mowa w ust. 1, właściwym organom państw członkowskich Unii Europejskiej.

Art. 15b. 1. Minister właściwy do spraw administracji publicznej przekazuje właściwym organom państw członkowskich Unii Europejskiej dane dotyczące obywateli polskich chcących korzystać z praw wyborczych na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w zakresie niezbędnym do korzystania z tych praw.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, przekazuje wójt, burmistrz (prezydent miasta) na żądanie i za pośrednictwem właściwego miejscowo wojewody ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej.

Art. 16. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób prowadzenia rejestru wyborców, ustalając:
 - a) wzór rejestru,
 - b) metody aktualizacji rejestru i sposób jego udostępniania,
 - c) wzór wniosku o udostępnienie rejestru,
 - d) wzór wniosku o wpisanie wyborcy do rejestru,
 - e) wzór zawiadomienia o wpisaniu do rejestru;
- 2) wzór pisemnej deklaracji, o której mowa w art. 11 ust. 9 pkt 2;
- 3) sposób przekazywania przez urzędy gmin właściwym organom wyborczym okresowych informacji o liczbie wyborców objętych rejestrem wyborców, a także
- 4) tryb przekazywania przez Rzeczpospolitą Polską innym państwom członkowskim Unii Europejskiej danych dotyczących obywateli tych państw, zamierzających korzystać z praw

wyborczych w wyborach na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również obywateli polskich chcących korzystać z praw wyborczych na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, uwzględniając w szczególności formę i terminy wymiany tych informacji, a także konieczność zapewnienia ochrony danych osobowych.

Rozdział 5 **Spis wyborców**

Art. 17. 1. Osoby, którym przysługuje prawo wybierania, wpisuje się do spisu wyborców.

2. Wyborca może być wpisany tylko do jednego spisu wyborców.

3. Spis wyborców służy do przeprowadzania głosowania w wyborach do Sejmu i do Senatu, do których wybory zostały zarządzone.

4. W spisie wyborców wymienia się dane, o których mowa w art. 11 ust. 5.

5. Spis wyborców, z zastrzeżeniem art. 25 ust. 1 i art. 26 ust. 1, sporządzany jest i aktualizowany przez gminę jako zadanie zlecone.

6. Spis wyborców sporządza się w 2 egzemplarzach, oddzielnie dla każdego obwodu głosowania, według miejsca zamieszkania wyborców, najpóźniej w 14 dniu przed dniem wyborów.

7. Jeden egzemplarz spisu wyborców przekazuje się w przeddzień wyborów przewodniczącemu właściwej obwodowej komisji wyborczej.

Art. 18. 1. Wyborca niepełnosprawny, na jego wniosek wniesiony do urzędu gminy najpóźniej w 10 dniu przed dniem wyborów, jest dopisywany do spisu wyborców w wybranym przez siebie obwodzie głosowania spośród obwodów głosowania, w których znajdują się lokale, o których mowa w art. 53 ust. 1, na obszarze gminy właściwej ze względu na miejsce jego stałego zamieszkania.

2. We wniosku, o którym mowa w ust. 1, podaje się dane wymienione w art. 11 ust. 5.

Art. 19. 1. Wyborca przebywający czasowo na obszarze gminy w okresie obejmującym dzień wyborów jest dopisywany do spisu wyborców na jego wniosek wniesiony do urzędu gminy najpóźniej w 10 dniu przed dniem wyborów.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do wyborcy nigdzie niezamieszkałego, przebywającego na obszarze gminy.

3. We wniosku, o którym mowa w ust. 1, podaje się dane wymienione w art. 11 ust. 5.

Art. 20. 1. Spis wyborców w szpitalach i w zakładach pomocy społecznej sporządza się na podstawie wykazów osób, które będą w nich przebywać w dniu wyborów.

2. Wykazy osób, o których mowa w ust. 1, dyrektorzy szpitali i zakładów pomocy społecznej przekazują do urzędu gminy najpóźniej w 10 dniu przed dniem wyborów.

3. Spis wyborców w zakładach karnych i w aresztach śledczych, a także w oddziałach zewnętrznych tych zakładów i aresztów sporządza się na podstawie wykazów osób, które będą w nich przebywać w dniu wyborów.

4. Wykazy osób, o których mowa w ust. 3, dyrektorzy zakładów karnych i aresztów śledczych przekazują do urzędu gminy najpóźniej w 10 dniu przed dniem wyborów.

5. W spisie, o którym mowa w ust. 3, nie umieszcza się osób pozbawionych praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu.

Art. 21. 1. Żołnierze pełniący zasadniczą lub okresową służbę wojskową oraz pełniący służbę w charakterze kandydatów na żołnierzy zawodowych lub odbywający ćwiczenia i przeszkolenie wojskowe, a także ratownicy odbywający zasadniczą służbę w obronie cywilnej poza miejscem stałego zamieszkania są dopisywani, na swój wniosek, do wybranego przez nich spisu wyborców, sporządzonego dla miejscowości, w której odbywają służbę. Wniosek składa się między 21 a 14 dniem przed dniem wyborów, chyba że osoby, o których mowa w zdaniu pierwszym, przybyły do miejsca ich aktualnego zakwaterowania po tym terminie. We wniosku podaje się dane wymienione w art. 11 ust. 5.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do policjantów z jednostek skoszarowanych, funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służby Więziennej pełniących służbę w systemie skoszarowanym.

3. Dowódcy jednostek wojskowych, komendanci oddziałów obrony cywilnej i dowódcy jednostek policyjnych oraz przełożeni funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służby Więziennej są obowiązani zapewnić żołnierzom, ratownikom, policjantom oraz funkcjonariuszom możliwość wykonania uprawnień wynikających z przepisu ust. 1.

4. Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz Minister Sprawiedliwości, każdy w zakresie swojej właściwości, po porozumieniu z Państwową Komisją Wyborczą, określają sposób realizacji obowiązków, o których mowa w ust. 3, uwzględniając konieczność zapewnienia wyborcom, o których mowa w ust. 1 i 2, możliwości wykonywania funkcji członków obwodowych komisji wyborczych i mężów zaufania.

(...)

Art. 23. 1. Wyborca zmieniający miejsce pobytu przed dniem wyborów otrzymuje na swoje żądanie, przed sporządzeniem spisu wyborców - na podstawie rejestru wyborców, a po sporządzeniu spisu wyborców - na podstawie spisu wyborców, zaświadczenie o prawie do głosowania w miejscu pobytu w dniu wyborów.

2. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje urząd gminy.

(...)

Rozdział 6

Obwody głosowania

(...)

Art. 30. 1. Tworzy się obwody głosowania w szpitalach i w zakładach pomocy społecznej, jeżeli w dniu wyborów będzie w nich przebywać co najmniej 50 wyborców, a gdy liczba wyborców byłaby mniejsza, wówczas można utworzyć obwód głosowania po zasięgnięciu opinii kierownika szpitala lub zakładu pomocy społecznej.

2. Tworzy się obwody głosowania dla wyborców przebywających w zakładach karnych i aresztach śledczych oraz w oddziałach zewnętrznych tych zakładów i aresztów. Nieutworzenie takiego obwodu jest możliwe wyłącznie w uzasadnionych wypadkach na wniosek dyrektora zakładu karnego lub aresztu.

3. Rada gminy na wniosek wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) tworzy obwody głosowania, o których mowa w ust. 1 i 2, ustala ich numery, granice oraz siedziby obwodowych komisji wyborczych. Utworzenie tych obwodów następuje najpóźniej w 45 dniu przed dniem wyborów.

(...)

Rozdział 7 Komisje wyborcze

(...)

Art. 48. 1. Obwodową komisję wyborczą powołuje spośród wyborców, z zastrzeżeniem przepisów art. 49, najpóźniej w 21 dniu przed dniem wyborów wójt lub burmistrz (prezydent miasta).

2. W skład komisji powołuje się:

1) od 6 do 10 osób spośród kandydatów zgłoszonych przez pełnomocników wyborczych komitetów wyborczych lub upoważnione przez nich osoby;

2) jedną osobę wskazaną przez wójta lub burmistrza (prezydenta miasta):

a) dla obwodów głosowania, o których mowa w art. 29, spośród pracowników samorządowych gminy lub gminnych jednostek organizacyjnych,

b) dla obwodów w szpitalach i zakładach pomocy społecznej spośród pracowników tych szpitali lub zakładów,

c) dla obwodów w zakładach karnych lub aresztach śledczych spośród pracowników tych zakładów lub aresztów.

3. Kandydatami, o których mowa w ust. 2 pkt 1, mogą być tylko osoby ujęte w stałym rejestrze wyborców danej gminy.

4. Pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego lub upoważniona przez niego osoba mogą zgłosić do każdej komisji tylko po jednym kandydacie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1. Zgłoszenia dokonuje się najpóźniej w 30 dniu przed dniem wyborów.

5. W wypadku zgłoszenia więcej niż 10 kandydatów skład osobowy komisji ustala się w drodze publicznego losowania przeprowadzonego przez wójta lub burmistrza (prezydenta miasta).

6. Jeżeli liczba kandydatów zgłoszonych w trybie, o którym mowa w ust. 4, jest mniejsza niż 6, uzupełnienia składu komisji do jej minimalnego składu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, dokonuje wójt lub burmistrz (prezydent miasta) spośród osób ujętych w stałym rejestrze wyborców tej gminy.

7. Pierwsze posiedzenie komisji organizuje wójt lub burmistrz (prezydent miasta).

8. Obwodowa komisja wyborcza na pierwszym posiedzeniu wybiera spośród siebie przewodniczącego i jego zastępcę. Skład komisji podaje się do wiadomości publicznej w sposób zwyczajowo przyjęty.

9. (uchylony).

10. (uchylony).

11. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, na wniosek Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia, sposób zgłaszania kandydatów do obwodowych komisji wyborczych, wzór zgłoszenia oraz szczegółowe zasady powoływania obwodowych komisji wyborczych, w tym tryb przeprowadzania losowania.

Art. 49. 1. Obwodowe komisje wyborcze w obwodach głosowania utworzonych na polskich statkach morskich i za granicą powołują spośród wyborców odpowiednio kapitanowie tych statków oraz konsulowie. Przepis art. 48 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a oraz ust. 4-9 stosuje się odpowiednio.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej oraz minister właściwy do spraw zagranicznych, każdy w zakresie swojego działania, na wniosek Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia, tryb i termin powoływania komisji, o których mowa w ust. 1.

Art. 50. 1. Wygaśnięcie członkostwa w obwodowej komisji wyborczej następuje wskutek:

- 1) zrzeczenia się członkostwa;
- 2) odwołania z przyczyn, o których mowa w ust. 2;
- 3) wystąpienia przyczyn, o których mowa w art. 34 ust. 2;
- 4) śmierci członka komisji;
- 5) utraty prawa wybierania lub niespełniania warunku, o którym mowa w art. 48 ust. 3.

2. Członek obwodowej komisji wyborczej może być odwołany ze składu komisji w razie nieobecności na pierwszym posiedzeniu i niewyjaśnienia w terminie 2 dni przyczyny nieobecności.

3. Uzupełnienie składu komisji następuje w trybie i na zasadach określonych w przepisach o jej powołaniu.

(...)

Rozdział 8 **Przebieg głosowania**

(...)

Art. 61. 1. Przed rozpoczęciem głosowania obwodowa komisja wyborcza sprawdza, czy urna jest pusta, po czym zamyka się urnę wyborczą i opieczętowuje ją pieczęcią komisji oraz sprawdza, czy na miejscu znajduje się spis wyborców i potrzebna liczba kart do głosowania właściwych dla przeprowadzanych wyborów, jak również czy w lokalu wyborczym znajduje się odpowiednia liczba łatwo dostępnych miejsc zapewniających tajność głosowania.

2. Od chwili opieczętowania do końca głosowania urny wyborczej nie wolno otwierać.

3. Od chwili rozpoczęcia głosowania aż do jego zakończenia w lokalu wyborczym muszą być równocześnie obecne co najmniej 3 osoby wchodzące w skład obwodowej komisji wyborczej, przy czym jedną z nich powinien być przewodniczący komisji lub jego zastępca.

4. W dniu głosowania w lokalu wyborczym podczas wszystkich czynności obwodowej komisji wyborczej mają prawo być obecni, na podstawie zaświadczenia wydanego zgodnie z przepisami ustawy, mężowie zaufania.

Art. 62. 1. Obwodowa komisja wyborcza, po uzgodnieniu z okręgową komisją wyborczą, może zarządzić stosowanie w głosowaniu drugiej urny wyborczej.

2. Urna, o której mowa w ust. 1, jest urną pomocniczą przeznaczoną wyłącznie do wrzucania kart do głosowania przez wyborców w obwodach głosowania w szpitalach i w zakładach pomocy społecznej.

3. W wypadku wyrażenia przez wyborcę woli skorzystania z urny pomocniczej wrzucenie do niej karty do głosowania wymaga obecności przy tej czynności co najmniej dwóch osób wchodzących w skład obwodowej komisji wyborczej, zgłoszonych przez różne komitety wyborcze.

4. Do postępowania z urną pomocniczą i głosowania przy jej użyciu mają zastosowanie przepisy niniejszego rozdziału.

Art. 63. Zabroniony jest wstęp do lokalu wyborczego osobom uzbrojonym.

Art. 64. 1. Głosowania nie wolno przerywać. Gdyby wskutek nadzwyczajnych wydarzeń głosowanie było przejściowo uniemożliwione, obwodowa komisja wyborcza może zarządzić jego przerwanie, przedłużenie albo odroczenie do dnia następnego. Uchwała w tej sprawie powinna być natychmiast podana do wiadomości publicznej, przekazana okręgowej komisji wyborczej, wójtowi lub burmistrzowi (prezydentowi miasta) oraz przesłana Państwowej Komisji Wyborczej za pośrednictwem okręgowej komisji.

2. W razie przerwania lub odroczenia głosowania komisja zabezpiecza otwór urny wyborczej i oddaje urnę wraz z zabezpieczonym spisem wyborców na przechowanie przewodniczącemu komisji. Pieczęć komisji oddaje się w takim wypadku na przechowanie zastępcy przewodniczącego lub innemu członkowi komisji. Komisja ustala również liczbę kart niewykorzystanych, umieszcza je w zabezpieczonym pakiecie i oddaje na przechowanie przewodniczącemu komisji. Przed ponownym podjęciem głosowania komisja stwierdza protokolarnie, czy pieczęcie na urnie i pakiecie z kartami są nienaruszone.

Art. 65. 1. W lokalu wyborczym umieszcza się tylko urzędowe obwieszczenia wyborcze.

2. W lokalu wyborczym oraz w miejscu zapewniającym tajność głosowania umieszcza się zwięzłą informację Państwowej Komisji Wyborczej o sposobie głosowania w wyborach.

Art. 66. 1. Przewodniczący obwodowej komisji wyborczej czuwa nad zapewnieniem tajności głosowania oraz nad utrzymaniem porządku i spokoju w czasie głosowania.

2. Przewodniczący obwodowej komisji wyborczej ma prawo zażądać opuszczenia lokalu wyborczego przez osoby naruszające porządek i spokój.

3. Na żądanie przewodniczącego obwodowej komisji wyborczej komendant właściwego miejscowo komisariatu Policji obowiązany jest zapewnić konieczną pomoc.

4. W wypadku naruszenia porządku w lokalu wyborczym nie stosuje się przepisu art. 63.

(...)

Art. 69. Wyborcy niepełnosprawnemu, na jego prośbę, może pomagać inna osoba, z wyłączeniem członków komisji wyborczych i mężów zaufania.

(...)

Rozdział 11

Kampania wyborcza

(...)

Art. 87. 1. Od zakończenia kampanii wyborczej aż do zakończenia głosowania zabronione jest zwoływanie zgromadzeń, organizowanie pochodów i manifestacji, wygłaszanie przemówień, rozdawanie ulotek, jak też prowadzenie w inny sposób agitacji na rzecz kandydatów i list kandydatów.

2. Zabronione są wszelkie formy agitacji w lokalu wyborczym oraz na terenie budynku, w którym ten lokal się znajduje.

Art. 88. 1. Zabronione jest prowadzenie kampanii wyborczej na terenie zakładów pracy lub instytucji publicznych w sposób i w formach zakłócających ich normalne funkcjonowanie.

2. Zabronione jest prowadzenie kampanii wyborczej na terenie jednostek wojskowych i innych jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej oraz w oddziałach obrony cywilnej, a także w skoszarowanych jednostkach podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

3. Zabronione są jakiegokolwiek formy agitacji na terenie szkół podstawowych i gimnazjów wobec uczniów nieposiadających prawa wybierania.

4. Zabronione jest organizowanie w ramach prowadzonej kampanii wyborczej gier losowych i konkursów, w których wygranymi są nagrody pieniężne lub przedmioty o wartości wyższej niż wartość przedmiotów zwyczajowo używanych w celach reklamowych lub promocyjnych.

5. Zabronione jest podawanie oraz dostarczanie, w ramach prowadzonej kampanii wyborczej, napojów alkoholowych nieodpłatnie lub po cenach sprzedaży netto możliwych do uzyskania, nie wyższych od cen nabycia lub kosztów wytworzenia.

Art. 89. 1. Materiały wyborcze powinny zawierać wyraźne oznaczenie, od kogo pochodzą.

2. Materiały wyborcze zawierające oznaczenie komitetu wyborczego, od którego pochodzą, podlegają ochronie prawnej.

Art. 90. 1. Na ścianach budynków, ogrodzeniach, latarniach, urządzeniach energetycznych i telekomunikacyjnych można umieszczać plakaty i hasła wyborcze wyłącznie po uzyskaniu zgody właściciela lub zarządcy nieruchomości.

2. Zabronione jest umieszczanie plakatów i haseł wyborczych na zewnątrz i wewnątrz budynków administracji rządowej i samorządowej oraz sądów, a także na terenie jednostek wojskowych i oddziałów obrony cywilnej oraz skoszarowanych jednostek podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

3. Rada gminy może zabronić umieszczania plakatów lub haseł na niektórych budynkach publicznych, a także określonych częściach terenów publicznych, z przyczyn związanych z ochroną zabytków bądź środowiska.

4. Przy ustawianiu własnych urządzeń ogłoszeniowych dla celów prowadzenia kampanii wyborczej należy stosować obowiązujące przepisy porządkowe.

5. Plakaty należy umieszczać w taki sposób, aby można je było następnie usunąć bez powodowania szkód.

6. Policja oraz straż miejska są obowiązane usuwać na koszt komitetu wyborczego plakaty i hasła, których sposób umieszczenia może zagrażać życiu lub zdrowiu fizycznemu ludzi albo bezpieczeństwu mienia bądź w ruchu drogowym.

7. Plakaty, hasła wyborcze oraz urządzenia ogłoszeniowe ustawione dla celów prowadzenia kampanii wyborczej właściwe komitety wyborcze obowiązane są usunąć w terminie 30 dni po dniu wyborów.

8. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) postanawia o usunięciu plakatów wyborczych, haseł i urządzeń ogłoszeniowych umieszczonych z naruszeniem przepisów ust. 1-5 lub nieusuniętych przez właściwe komitety wyborcze w terminie, o którym mowa w ust. 7. Koszty ich usunięcia ponoszą właściwe komitety wyborcze.

(...)

Art. 94. 1. Telewizja Polska Spółka Akcyjna i Polskie Radio Spółka Akcyjna zapewniają Państwowej Komisji Wyborczej w okresie od zarządzenia wyborów do Sejmu i do Senatu możliwość nieodpłatnego przedstawiania w programach ogólnokrajowych telewizyjnych i

radiowych informacji, wyjaśnień i komunikatów związanych z zarządzanymi wyborami i obowiązującymi przepisami prawa wyborczego.

2. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, po porozumieniu z Państwową Komisją Wyborczą i zarządami Telewizji Polskiej i Polskiego Radia, określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1.

(...)

Rozdział 14

Finansowanie wyborów z budżetu państwa

Art. 129. 1. Wydatki związane z organizacją i przeprowadzaniem wyborów są pokrywane z budżetu państwa w części Rezerwy celowe.

2. Z budżetu państwa pokrywane są wydatki związane z:

1) zadaniami Państwowej Komisji Wyborczej oraz Krajowego Biura Wyborczego przewidzianymi w ustawie;

2) zadaniami komisji wyborczych niższego stopnia oraz zapewnieniem ich obsługi przez wyznaczone do tych celów organy i jednostki organizacyjne;

3) zadaniami organów administracji rządowej oraz podległych im urzędów centralnych i jednostek organizacyjnych, a także innych organów państwowych;

4) zadaniami zleconymi do wykonania przez jednostki samorządu terytorialnego.

3. Środki finansowe na zadania zlecone wykonywane przez jednostki samorządu terytorialnego są przekazywane w terminach umożliwiającym ich wykonywanie.

4. Informację o wydatkach, o których mowa w ust. 2, Kierownik Krajowego Biura Wyborczego podaje do wiadomości publicznej w terminie 5 miesięcy od dnia wyborów.

5. Zasady planowania finansowego oraz realizacji wydatków, o których mowa w ust. 2 i 3, a także sprawozdawczości finansowej określają przepisy o finansach publicznych.

6. Dysponentem środków finansowych, o których mowa w ust. 1, jest Kierownik Krajowego Biura Wyborczego.

(...)

Rozdział 17

Zgłaszanie list kandydatów na posłów

(...)

Art. 144. 1. Zgłoszenie listy okręgowej powinno zawierać nazwisko, imię (imiona), zawód i miejsce zamieszkania każdego z kandydatów. Nazwiska kandydatów umieszcza się na liście w kolejności ustalonej przez komitet wyborczy.

2. Kandydata oznacza się nazwą lub skrótem nazwy tej partii politycznej, której jest członkiem (nie więcej niż 40 znaków drukarskich).

3. Osoba zgłaszająca listę może wnosić o oznaczenie kandydata, który nie należy do żadnej partii politycznej, tylko jedną nazwą lub skrótem nazwy partii popierającej danego kandydata; przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio. Fakt poparcia kandydata powinien być potwierdzony pisemnie przez właściwy statutowy organ partii. Wniosek wraz z potwierdzeniem składa się ze zgłoszeniem listy.

4. W zgłoszeniu osoba zgłaszająca listę może wskazać skrót nazwy komitetu wyborczego, którym należy oznaczyć zarejestrowaną listę na urzędowych obwieszczeniach oraz na karcie do głosowania.

5. Do zgłoszenia każdej listy należy dołączyć:

1) oświadczenie o liczbie podpisów wyborców popierających listę wraz z wykazem podpisów wyborców popierających listę bądź zaświadczenie Państwowej Komisji Wyborczej, o którym mowa w art. 142 ust. 3;

2) pisemną zgodę kandydata na kandydowanie z danej listy okręgowej. Zgoda kandydata na kandydowanie w wyborach powinna zawierać dane: imię (imiona), nazwisko i wiek oraz numer ewidencyjny PESEL kandydata, a także wskazanie jego ewentualnej przynależności do partii politycznej; zgodę na kandydowanie kandydat opatruje datą i własnoręcznym podpisem;

3) w stosunku do każdego kandydata urodzonego przed dniem 1 sierpnia 1972 r. oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy.

6. Po dokonaniu zgłoszenia uzupełnianie listy o nazwiska kandydatów lub zmiany kandydatów albo ich kolejności na liście bądź też zmiana oznaczenia, o którym mowa w ust. 3, są niedopuszczalne.

(...)

Art. 150. 1. Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie protokołów rejestracji list okręgowych przyznaje w drodze losowania, najpóźniej w 30 dniu przed dniem wyborów, jednolity numer dla list tego samego komitetu wyborczego, zarejestrowanych więcej niż w jednym okręgu wyborczym. O terminie losowania zawiadamia się pełnomocników wyborczych; nieobecność pełnomocnika nie wstrzymuje losowania.

2. W pierwszej kolejności losowane są numery dla list tych komitetów wyborczych, które zarejestrowały swoje listy we wszystkich okręgach wyborczych. W dalszej kolejności losowane są numery dla list pozostałych komitetów wyborczych.

3. Państwowa Komisja Wyborcza zawiadamia niezwłocznie okręgowe komisje wyborcze oraz pełnomocników wyborczych o wylosowanych numerach list okręgowych.

Art. 151. 1. Po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w art. 150 ust. 3, okręgowa komisja wyborcza, uwzględniając kolejność numerów list okręgowych ustaloną w trybie art. 150, najpóźniej w 25 dniu przed dniem wyborów przeprowadza losowanie numerów dla list komitetów wyborczych, które zarejestrowały listy wyłącznie w danym okręgu wyborczym. O terminie losowania zawiadamia się osoby zgłaszające listy; nieobecność osoby zgłaszającej listę nie wstrzymuje losowania.

2. Okręgowa komisja wyborcza zawiadamia niezwłocznie osoby zgłaszające listy i Państwową Komisję Wyborczą o wylosowanych numerach list okręgowych, o których mowa w ust. 1.

(...)

Rozdział 18

Karty do głosowania

Art. 155. Okręgowa komisja wyborcza po zarejestrowaniu list okręgowych zarządza wydrukowanie kart do głosowania i zapewnia ich przekazanie obwodowym komisjom wyborczym w trybie określonym przez Państwową Komisję Wyborczą.

Art. 156. Na karcie do głosowania umieszcza się oznaczenia list zarejestrowanych w danym okręgu wyborczym, zawierające numer listy oraz nazwę lub skrót nazwy komitetu wyborczego, w kolejności wzrastającej numerów list. Pod oznaczeniem każdej listy podaje się nazwiska i imiona wszystkich kandydatów zarejestrowanych na danej liście.

Art. 157. 1. Na każdej karcie do głosowania zamieszcza się zwięzłą informację o sposobie głosowania.

2. Na karcie do głosowania drukuje się odcisk pieczęci właściwej okręgowej komisji wyborczej i oznacza miejsce na odcisk pieczęci obwodowej komisji wyborczej.

3. Karta do głosowania może być zadrukowana tylko po jednej stronie. Wielkość i rodzaj czcionki powinny być jednakowe dla oznaczeń wszystkich list i nazwisk kandydatów.

4. Wzór karty do głosowania ustala Państwowa Komisja Wyborcza.

(...)

Art. 159. Sposób sporządzania i przekazania kart do głosowania dla obwodów głosowania utworzonych na polskich statkach morskich oraz za granicą ustala Państwowa Komisja Wyborcza, po porozumieniu odpowiednio z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej oraz ministrem właściwym do spraw zagranicznych.

(...)

Rozdział 22

Wygaśnięcie mandatu posła i uzupełnianie składu Sejmu

(...)

Art. 179. 1. W razie wygaśnięcia mandatu posła Marszałek Sejmu zawiadamia, na podstawie informacji Państwowej Komisji Wyborczej, kolejnego kandydata z tej samej listy okręgowej, który w wyborach otrzymał kolejno największą liczbę głosów, o przysługującym mu pierwszeństwie do mandatu. Przy równej liczbie głosów o pierwszeństwie rozstrzyga kolejność umieszczenia kandydata na tej liście okręgowej.

2. Kandydat może zrzec się pierwszeństwa do obsadzenia mandatu na rzecz kandydata z tej samej listy, który uzyskał kolejno największą liczbę głosów. Oświadczenie o ustąpieniu pierwszeństwa powinno być złożone Marszałkowi Sejmu w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1.

3. O obsadzeniu mandatu postanawia Marszałek Sejmu. Przepisy art. 178 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

4. Jeżeli obsadzenie mandatu posła w trybie określonym w ust. 1 byłoby niemożliwe z powodu braku kandydatów, którym mandat można przydzielić, Marszałek Sejmu, w drodze postanowienia, stwierdza, iż mandat ten do końca kadencji pozostaje nieobsadzony.

Rozdział 23

Kampania wyborcza w programach radiowych i telewizyjnych

Art. 180. (...)

2. Audycją wyborczą jest część programu radiowego lub telewizyjnego, nie pochodząca od nadawcy, rozpowszechniana nieodpłatnie, stanowiąca odrębną całość ze względu na treść lub formę, umożliwiającą wykorzystanie przez komitet wyborczy przysługującego mu czasu antenowego, o którym mowa w art. 181, przeznaczonego na prowadzenie agitacji wyborczej.

3. Rozpowszechnianiem audycji wyborczych jest dokonywana przez nadawcę publicznego rejestracja, obejmująca przegranie na dostosowane do emisji nośniki, dostarczonej audycji wyborczej przygotowanej przez komitet wyborczy lub udostępnienie studia wraz z realizatorem w celu nagrania audycji wyborczej przez komitet wyborczy oraz emisja tych audycji.

4. Ogłoszeniem wyborczym jest reklama w rozumieniu art. 4 pkt 6 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531, z późn. zm.), przygotowana przez komitet wyborczy i przekazana do emisji w ramach prowadzonej agitacji wyborczej.

Art. 181. 1. W okresie od 15 dnia przed dniem wyborów do dnia zakończenia kampanii wyborczej Telewizja Polska Spółka Akcyjna oraz Polskie Radio Spółka Akcyjna i spółki radiofonii regionalnej, zwane dalej "Telewizją Polską" i "Polskim Radiem", rozpowszechniają na własny koszt w programach ogólnokrajowych i regionalnych audycje wyborcze komitetów wyborczych.

(...)

4. Czas antenowy przysługujący jednemu komitetowi wyborczemu nie może być odstępowany innemu komitetowi.

(...)

Art. 185. 1. Niezależnie od czasu przyznanego na rozpowszechnianie audycji wyborczych każdy komitet wyborczy może, od dnia rozpoczęcia kampanii wyborczej, odpłatnie rozpowszechniać ogłoszenia wyborcze w programach nadawców radiowych i telewizyjnych.

2. Wysokość opłat pobieranych za czas rozpowszechniania ogłoszeń wyborczych musi być dla wszystkich komitetów wyborczych jednakowa oraz ustalana według cennika obowiązującego w dniu zarządzenia wyborów.

3. Do ogłoszeń wyborczych stosuje się przepisy o działalności reklamowej w programach telewizji i radiofonii, z tym że czasu przeznaczonego na rozpowszechnianie ogłoszeń wyborczych nie wlicza się do ustalonego odrębnymi przepisami dopuszczalnego wymiaru czasowego reklam.

Art. 186. 1. Nadawcy nie ponoszą odpowiedzialności za treść rozpowszechnianych audycji wyborczych i ogłoszeń wyborczych.

2. Nadawcy nie mogą odmówić rozpowszechniania audycji wyborczych i ogłoszeń wyborczych.

USTAWA

z dnia 6 czerwca 1997 r.

Kodeks karny

(Dziennik Ustaw Nr 88, poz. 553 z późn. zmianami)

(...)

Rozdział XXXI

Przestępstwa przeciwko wyborom i referendum

Art. 248. Kto w związku z wyborami do Sejmu, do Senatu, wyborem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wyborami do Parlamentu Europejskiego, wyborami organów samorządu terytorialnego lub referendum:

- 1) sporządza listę kandydujących lub głosujących, z pominięciem uprawnionych lub wpisaniem nieuprawnionych,
- 2) używa podstępu celem nieprawidłowego sporządzenia listy kandydujących lub głosujących, protokołów lub innych dokumentów wyborczych albo referendalnych,
- 3) niszczy, uszkadza, ukrywa, przerabia lub podrabia protokoły lub inne dokumenty wyborcze albo referendalne,
- 4) dopuszcza się nadużycia lub dopuszcza do nadużycia przy przyjmowaniu lub obliczaniu głosów,
- 5) odstępuje innej osobie przed zakończeniem głosowania niewykorzystaną kartę do głosowania lub pozyskuje od innej osoby w celu wykorzystania w głosowaniu niewykorzystaną kartę do głosowania,
- 6) dopuszcza się nadużycia w sporządzaniu list z podpisami obywateli zgłaszających kandydatów w wyborach lub inicjujących referendum

- podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 249. Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza:

- 1) odbyciu zgromadzenia poprzedzającego głosowanie,
- 2) swobodnemu wykonywaniu prawa do kandydowania lub głosowania,
- 3) głosowaniu lub obliczaniu głosów,
- 4) sporządzaniu protokołów lub innych dokumentów wyborczych albo referendalnych,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 250. Kto, przemocą, groźbą bezprawną lub przez nadużycie stosunku zależności, wywiera wpływ na sposób głosowania osoby uprawnionej albo zmusza ją do głosowania lub powstrzymuje od głosowania,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 250a. § 1. Kto, będąc uprawniony do głosowania, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo takiej korzyści żąda za głosowanie w określony sposób,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto udziela korzyści majątkowej lub osobistej osobie uprawnionej do głosowania, aby skłonić ją do głosowania w określony sposób lub za głosowanie w określony sposób.

§ 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w § 1 lub 2 podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 4. Jeżeli sprawca przestępstwa określonego w § 1 albo w § 3 w związku z § 1 zawiadomił organ powołany do ścigania o fakcie przestępstwa i okolicznościach jego popełnienia, zanim organ ten o nich się dowiedział, sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet może odstąpić od jej wymierzenia.

Art. 251. Kto, naruszając przepisy o tajności głosowania, wbrew woli głosującego zapoznaje się z treścią jego głosu,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

POSTANOWIENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 9 marca 2009 r.

w sprawie zarządzenia wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego

(Dziennik Ustaw Nr 37, poz. 287)

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. — Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219, z późn. zm.) stanowi się, co następuje:

§ 1.

Zarządzam wybory posłów do Parlamentu Europejskiego.

§ 2.

W Rzeczypospolitej Polskiej wybiera się 50 posłów do Parlamentu Europejskiego.

§ 3.

Dzień wyborów wyznaczam na niedzielę dnia 7 czerwca 2009 r.

§ 4.

Dni, w których upływają terminy wykonania czynności wyborczych, określa kalendarz wyborczy stanowiący załącznik do postanowienia.

§ 5.

Postanowienie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(-) Lech Kaczyński

Załącznik do postanowienia
Prezydenta Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 9 marca 2009 r.

KALENDARZ WYBORCZY
dla wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego
w dniu 7 czerwca 2009 r.

Data wykonania czynności wyborczych	Treść czynności wyborczych
1	2
do dnia 18 kwietnia 2009 r.	- zawiadomienie Państwowej Komisji Wyborczej: <ul style="list-style-type: none">- przez organ partii politycznej o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego,- przez pełnomocnika wyborczego o utworzeniu koalicyjnego komitetu wyborczego lub o utworzeniu komitetu wyborczego wyborców
do dnia 20 kwietnia 2009 r.	- powołanie okręgowych komisji wyborczych, - powołanie rejonowych komisji wyborczych
do dnia 23 kwietnia 2009 r.	- dokonanie zmian stałych obwodów głosowania, - utworzenie obwodów głosowania w szpitalach i zakładach pomocy społecznej oraz w zakładach karnych i aresztach śledczych
do dnia 28 kwietnia 2009 r. do godz. 24.00	- zgłaszanie okręgowych list kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego w celu zarejestrowania
do dnia 8 maja 2009 r.	- podanie do wiadomości publicznej informacji o numerach i granicach obwodów głosowania utworzonych w gminach oraz o siedzibach obwodowych komisji wyborczych, - przyznanie przez Państwową Komisję Wyborczą, w drodze losowania, jednolitego numeru dla list tego samego komitetu wyborczego zarejestrowanych w więcej niż jednym okręgu wyborczym, - zgłaszanie kandydatów do obwodowych komisji wyborczych przez pełnomocników wyborczych
do dnia 13 maja 2009 r.	- przyznanie przez okręgową komisję wyborczą, w drodze losowania, numerów dla list komitetów wyborczych, które zarejestrowały listy wyłącznie w danym okręgu wyborczym
do dnia 17 maja 2009 r.	- powołanie przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) obwodowych komisji wyborczych, - podanie do wiadomości publicznej informacji o numerach i granicach obwodów głosowania oraz o siedzibach obwodowych komisji wyborczych utworzonych za granicą

Data wykonania czynności wyborczych	Treść czynności wyborczych
1	2
od dnia 17 maja 2009 r. do dnia 24 maja 2009 r.	- składanie przez żołnierzy pełniących zasadniczą lub okresową służbę wojskową oraz pełniących służbę w charakterze kandydatów na żołnierzy zawodowych lub odbywających ćwiczenia i przeszkolenie wojskowe, a także ratowników odbywających zasadniczą służbę w obronie cywilnej poza miejscem stałego zamieszkania, oraz przez policjantów z jednostek skoszarowanych, funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służby Więziennej pełniących służbę w systemie skoszarowanym, wniosków o dopisanie do spisu wyborców w miejscowości, w której odbywają służbę
od dnia 23 maja 2009 r. do dnia 5 czerwca 2009 r. do godz. 24.00	- rozpowszechnianie na własny koszt przez Telewizję Polską Spółka Akcyjna, Polskie Radio Spółka Akcyjna i spółki radiofonii regionalnej w programach ogólnopolskich i regionalnych audycji wyborczych przygotowanych przez komitety wyborcze
do dnia 24 maja 2009 r.	- sporządzenie przez gminy spisów wyborców
do dnia 28 maja 2009 r.	- składanie przez wyborców niepełnosprawnych wniosków o dopisanie ich do spisu wyborców w wybranym obwodzie głosowania na obszarze gminy właściwej ze względu na miejsce stałego zamieszkania, - składanie przez wyborców przebywających czasowo na obszarze gminy lub wyborców nigdzie niezamieszkałych wniosków o dopisanie do spisu wyborców, - podanie przez okręgowe komisje wyborcze, w formie obwieszczenia, informacji o zarejestrowanych okręgowych listach kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego
do dnia 2 czerwca 2009 r.	- zgłaszanie przez wyborców przebywających na polskich statkach morskich wniosków o wpisanie do spisu wyborców w obwodach głosowania utworzonych na tych statkach, - zgłaszanie przez wyborców przebywających za granicą wniosków o wpisanie do spisu wyborców w obwodach głosowania utworzonych za granicą
w dniu 5 czerwca 2009 r. o godz. 24.00	- zakończenie kampanii wyborczej
w dniu 7 czerwca 2009 r. godz. 8.00 – 22.00	- głosowanie

UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 16 marca 2009 r.

w sprawie określenia terytorialnego zasięgu działania rejonowych komisji wyborczych i siedzib tych komisji oraz obszarów okręgów wyborczych, na których okręgowe komisje wyborcze wykonują zadania rejonowych komisji wyborczych
(Monitor Polski Nr 19, poz. 240)

Na podstawie art. 13 ust. 2 oraz art. 23 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. - Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219, z późn. zm.) Państwowa Komisja Wyborcza uchwała, co następuje:

§ 1.

Zasięg terytorialny działania rejonowych komisji wyborczych i siedziby tych komisji określa załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2.

Obszary okręgów wyborczych, na których okręgowe komisje wyborcze wykonują zadania rejonowych komisji wyborczych, określa załącznik nr 2 do uchwały.

§ 3.

Traci moc uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 8 marca 2004 r. w sprawie określenia terytorialnego zasięgu działania rejonowych komisji wyborczych i siedzib tych komisji oraz obszarów, na których okręgowe komisje wyborcze wykonują zadania rejonowych komisji wyborczych (M. P. Nr 12, poz. 193).

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: (-) *Ferdynand Rymarz*

Załączniki do uchwały
Państwowej Komisji Wyborczej
z dnia 16 marca 2009 r.
Załącznik Nr 1

**ZASIĘG TERYTORIALNY DZIAŁANIA REJONOWYCH KOMISJI WYBORCZYCH
I SIEDZIBY TYCH KOMISJI**

Lp.	Siedziba rejonowej komisji wyborczej	Właściwość terytorialna
Okręg wyborczy nr 1		
1.	Słupsk	powiaty: bytowski, chojnicki, człuchowski, lęborski, słupski; miasto na prawach powiatu: Słupsk.
Okręg wyborczy nr 2		
1.	Toruń	powiaty: brodnicki, chełmiński, golubsko-dobrzyński, grudziądzki, toruński, wąbrzeski; miasta na prawach powiatu: Grudziądz, Toruń.
2.	Włocławek	powiaty: aleksandrowski, lipnowski, radziejowski, rypiński, włocławski; miasto na prawach powiatu: Włocławek.
Okręg wyborczy nr 3		
1.	Białystok	powiaty: białostocki, bielski, hajnowski, moniecki, siemiatycki; miasto na prawach powiatu: Białystok.
2.	Łomża	powiaty: grajewski, kolneński, łomżyński, wysokomazowiecki, zambrowski; miasto na prawach powiatu: Łomża.
3.	Suwałki	powiaty: augustowski, sejneński, sokólski, suwalski; miasto na prawach powiatu: Suwałki.
4.	Elbląg	powiaty: bartoszycki, braniewski, działdowski, elbląski, iławski, lidzbarski, nowomiejski, ostródzki; miasto na prawach powiatu: Elbląg.
Okręg wyborczy nr 5		
1.	Ciechanów	powiaty: ciechanowski, mławski, płoński, pułtuski, żuromiński.
2.	Ostrołęka	powiaty: makowski, ostrołęcki, ostrowski, przasnyski, wyszkowski; miasto na prawach powiatu: Ostrołęka.
3.	Płock	powiaty: gostyniński, płocki, sierpecki, sochaczewski, żyrardowski; miasto na prawach powiatu: Płock.
4.	Radom	powiaty: biało-brzeski, grójecki, kozienicki, lipski, przysuski, radomski, szydłowiecki, zwoleński; miasto na prawach powiatu: Radom.
5.	Siedlce	powiaty: garwoliński, łosicki, miński, siedlecki, sokołowski, węgrowski; miasto na prawach powiatu: Siedlce.
Okręg wyborczy nr 6		
1.	Piotrków Trybunalski	powiaty: bełchatowski, opoczyński, piotrkowski, radomszczański, tomaszowski; miasto na prawach powiatu: Piotrków Trybunalski.

Lp.	Siedziba rejonowej komisji wyborczej	Właściwość terytorialna
2.	Sieradz	powiaty: łaski, pajęczański, poddębicki, sieradzki, wieluński, wieruszowski, zduńskowolski.
3.	Skierniewice	powiaty: kutnowski, łęczycki, łowicki, rawski, skierniewicki; miasto na prawach powiatu: Skierniewice.
Okręg wyborczy nr 7		
1.	Kalisz	powiaty: jarociński, kaliski, kępiński, krotoszyński, ostrowski, ostrzeszowski, pleszewski; miasto na prawach powiatu: Kalisz.
2.	Konin	powiaty: kolski, koniński, słupecki, średzki, turecki, wrzesiński; miasto na prawach powiatu: Konin.
3.	Leszno	powiaty: gostyński, grodziski, kościański, leszczyński, nowotomyski, rawicki, śremski, wolsztyński; miasto na prawach powiatu: Leszno.
4.	Piła	powiaty: chodzieski, czarnkowsko-trzcianecki, obornicki, pilski, szamotulski, wągrowiecki, złotowski.
Okręg wyborczy nr 8		
1.	Biała Podlaska	powiaty: bialski, łukowski, parczewski, radzyński; miasto na prawach powiatu: Biała Podlaska.
2.	Chełm	powiaty: chełmski, krasnostawski, włodawski; miasto na prawach powiatu: Chełm.
3.	Zamość	powiaty: biłgorajski, hrubieszowski, janowski, tomaszowski, zamojski; miasto na prawach powiatu: Zamość.
Okręg wyborczy nr 9		
1.	Krosno	powiaty: bieszczadzki, brzozowski, jasielski, krośnieński, leski, sanocki; miasto na prawach powiatu: Krosno.
2.	Przemyśl	powiaty: jarosławski, lubaczowski, przemyski, przeworski; miasto na prawach powiatu: Przemyśl.
3.	Tarnobrzeg	powiaty: kolbuszowski, mielecki, nizański, stalowowolski, tarnobrzegi; miasto na prawach powiatu: Tarnobrzeg.
Okręg wyborczy nr 10		
1.	Nowy Sącz	powiaty: gorlicki, limanowski, nowosądecki, nowotarski, suski, tatrzański; miasto na prawach powiatu: Nowy Sącz.
2.	Tarnów	powiaty: bocheński, brzeski, dąbrowski, tarnowski; miasto na prawach powiatu: Tarnów.
3.	Kielce I	powiaty: jędrzejowski, kielecki, konecki, skarżyski, starachowicki, włoszczowski; miasto na prawach powiatu: Kielce.
4.	Kielce II	powiaty: buski, kazimierski, opatowski, ostrowiecki, pińczowski, sandomierski, staszowski.
Okręg wyborczy nr 11		
1.	Bielsko - Biała	powiaty: bielski, cieszyński, pszczyński, wodzisławski, żywiecki; miasta na prawach powiatu: Bielsko-Biała, Jastrzębie-Zdrój, Żory.

Lp.	Siedziba rejonowej komisji wyborczej	Właściwość terytorialna
2.	Częstochowa	powiaty: częstochowski, kłobucki, lubliniecki, myszkowski, zawierciański; miasto na prawach powiatu: Częstochowa.
Okręg wyborczy nr 12		
1.	Jelenia Góra	powiaty: bolesławiecki, jeleniogórski, kamiennogórski, lubański, lwówecki, zgorzelecki; miasto na prawach powiatu: Jelenia Góra.
2.	Legnica	powiaty: głogowski, górowski, jaworski, legnicki, lubiński, polkowicki, złotoryjski; miasto na prawach powiatu: Legnica.
3.	Wałbrzych	powiaty: dzierzoniowski, kłodzki, świdnicki, wałbrzyski, ząbkowicki.
4.	Opole I	powiaty: brzeski, kluczborski, namysłowski, oleski, opolski; miasto na prawach powiatu: Opole.
5.	Opole II	powiaty: głubczycki, kędzierzyńsko-kozielski, krapkowicki, nyski, prudnicki, strzelecki.
Okręg wyborczy nr 13		
1.	Zielona Góra	powiaty: krośnieński, nowosolski, świebodziński, wschowski, zielonogórski, żagański, żarski; miasto na prawach powiatu: Zielona Góra.
2.	Szczecin	powiaty: choszczeński, goleniowski, gryficki, gryfiński, kamieński, łobeski, myśliborski, policki, pyrzycki, stargardzki; miasta na prawach powiatu: Szczecin, Świnoujście.
3.	Koszalin	powiaty: białogardzki, drawski, kołobrzesci, koszaliński, stawieński, szczecinecki, świdwiński, wałecki; miasto na prawach powiatu: Koszalin.

Załącznik nr 2

OBSZARY OKRĘGÓW WYBORCZYCH, NA KTÓRYCH OKRĘGOWE KOMISJE WYBORCZE WYKONUJĄ ZADANIA REJONOWYCH KOMISJI WYBORCZYCH

Lp.	Siedziba okręgowej komisji wyborczej	Właściwość terytorialna
Okręg wyborczy nr 1		
1.	Gdańsk	powiaty: gdański, kartuski, kościerski, kwidzyński, malborski, nowodworski, pucki, starogardzki, sztumski, tczewski, wejherowski; miasta na prawach powiatu: Gdańsk, Gdynia, Sopot.
Okręg wyborczy nr 2		
2.	Bydgoszcz	powiaty: bydgoski, inowrocławski, mogileński, nakielski, sępoleński, świecki, tucholski, żniński; miasto na prawach powiatu: Bydgoszcz.
Okręg wyborczy nr 3		
3.	Olsztyn	powiaty: ełcki, giżycki, gołdapski, kętrzyński, mrągowski, nidzicki, olecki, olsztyński, piski, szczycieński, węgorzewski; miasto na prawach powiatu: Olsztyn.

Lp.	Siedziba okręgowej komisji wyborczej	Właściwość terytorialna
Okręg wyborczy nr 4		
4.	Warszawa	powiaty: grodziski, legionowski, nowodworski, otwocki, piaseczyński, pruszkowski, warszawski zachodni, wołomiński; miasto na prawach powiatu: miasto stołeczne Warszawa.
Okręg wyborczy nr 6		
5.	Łódź	powiaty: brzeziński, łódzki wschodni, pabianicki, zgierski; miasto na prawach powiatu: Łódź.
Okręg wyborczy nr 7		
6.	Poznań	powiaty: gnieźnieński, międzychodzki, poznański; miasto na prawach powiatu: Poznań.
Okręg wyborczy nr 8		
7.	Lublin	powiaty: kraśnicki, lubartowski, lubelski, łęczyński, opolski, puławski, rycki, świdnicki; miasto na prawach powiatu: Lublin.
Okręg wyborczy nr 9		
8.	Rzeszów	powiaty: dębicki, leżajski, łańcucki, ropczycko-sędziszowski, rzeszowski, strzyżowski; miasto na prawach powiatu: Rzeszów.
Okręg wyborczy nr 10		
9.	Kraków	powiaty: chrzanowski, krakowski, miechowski, myślenicki, olkuski, oświęcimski, proszowicki, wadowicki, wielicki; miasto na prawach powiatu: Kraków.
Okręg wyborczy nr 11		
10.	Katowice	powiaty: będziński, bieruńsko-łędziński, gliwicki, mikołowski, raciborski, rybnicki, tarnogórski; miasta na prawach powiatu: Bytom, Chorzów, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jaworzno, Katowice, Mysłowice, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Rybnik, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Świętochłowice, Tychy, Zabrze.
Okręg wyborczy nr 12		
11.	Wrocław	powiaty: milicki, oleśnicki, oławski, strzeliński, średzki, trzebnicki, wołowski, wrocławski; miasto na prawach powiatu: Wrocław.
Okręg wyborczy nr 13		
12.	Gorzów Wielkopolski	powiaty: gorzowski, międzyrzecki, słubicki, strzelecko-drezdenecki, sulęciński; miasto na prawach powiatu: Gorzów Wielkopolski.

UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 16 marca 2009 r.

**w sprawie obserwacji przez obserwatorów międzynarodowych wyborów posłów do
Parlamentu Europejskiego, zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r.**

(Monitor Polski Nr 19, poz. 241)

Mając na względzie zobowiązania wynikające z podpisania przez Rzeczpospolitą Polską Dokumentu Spotkania Kopenhaskiego z dnia 29 czerwca 1990 r. Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (obecnie OBWE), Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219 z późn. zm.) uchwala, co następuje:

§ 1.

Ustala się wytyczne oraz wyjaśnienia dla organów wyborczych, dotyczące obserwacji przez obserwatorów międzynarodowych wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego, zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r., stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: (-) *Ferdynand Rymarz*

**WYTYCZNE ORAZ WYJAŚNIENIA, DOTYCZĄCE OBSERWACJI PRZEZ OBSERWATORÓW
MIĘDZYNARODOWYCH WYBORÓW POSŁÓW DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO,
ZARZĄDZONYCH NA DZIEŃ 7 CZERWCA 2009 R.**

1. Prawo obserwacji pracy Państwowej Komisji Wyborczej, okręgowych komisji wyborczych, rejonowych komisji wyborczych i obwodowych komisji wyborczych, w związku z wyborami posłów do Parlamentu Europejskiego, zarządzonymi na dzień 7 czerwca 2009 r., mają obserwatorzy międzynarodowi zaproszeni przez Państwową Komisję Wyborczą oraz obserwatorzy międzynarodowi reprezentujący Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODHIR) OBWE, zwani dalej „obserwatorami międzynarodowymi”.
2. Obserwatorzy międzynarodowi mają prawo obserwować pracę obwodowych komisji wyborczych od jej rozpoczęcia aż do zakończenia ustalania wyników głosowania i przekazania protokołów rejonowej komisji wyborczej, na takich samych zasadach jak mężowie zaufania, z tym że nie przysługuje im prawo wnoszenia uwag do protokołów.
3. Obserwatorzy międzynarodowi mają prawo przebywać w lokalu wyborczym również po zakończeniu głosowania.
4. Przepis pkt 2 stosuje się odpowiednio do obserwacji pracy rejonowych komisji wyborczych, okręgowych komisji wyborczych i Państwowej Komisji Wyborczej.
5. Organy wyborcze, dla umożliwienia obserwatorom międzynarodowym podjęcia czynności w okresie przed dniem wyborów:
 - 1) umożliwiają udział w posiedzeniach, szkoleniach oraz innych tego rodzaju przedsięwzięciach;
 - 2) udostępniają informacje o przygotowaniu do wyborów na obszarze swojej właściwości terytorialnej;
 - 3) zapewniają dostęp do informacji elektronicznych w Internecie oraz w systemie „Platforma wyborcza”.
6. Obserwatorzy międzynarodowi w dniu wyborów:
 - 1) mają prawo obserwować rozpoczęcie i przebieg głosowania w każdym wybranym przez siebie lokalu wyborczym;
 - 2) zgłaszają zamiar prowadzenia obserwacji właściwemu przewodniczącemu obwodowej komisji wyborczej;
 - 3) mają prawo być obecni przy ustalaniu wyników głosowania i mają prawo otrzymywania informacji o wynikach;
 - 4) mogą obserwować przyjmowanie protokołów głosowania z obwodów głosowania oraz uczestniczyć w posiedzeniu, na którym następuje ustalenie wyników głosowania i wyników wyborów w okręgu wyborczym oraz w skali kraju, odpowiednio w siedzibach rejonowych komisji wyborczych, okręgowych komisji wyborczych i w siedzibie Państwowej Komisji Wyborczej.

7. Podczas wykonywania czynności przez obserwatorów międzynarodowych organy wyborcze stosują odpowiednie przepisy ustawy — Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego oraz uchwał i wytycznych Państwowej Komisji Wyborczej, mając w szczególności na uwadze, że:
- 1) działania i czynności organów wyborczych, jak również dane i informacje — z wyjątkiem zastrzeżonych ustawowo — są jawne i powszechnie dostępne. Powszechność i jawność procedury wyborczej nie może naruszać tajności głosowania, praw osobistych i ochrony danych osobowych;
 - 2) obecność obserwatorów międzynarodowych nie może zakłócać pracy organów wyborczych i nie mogą oni wydawać im poleceń;
 - 3) przewodniczący obwodowej komisji wyborczej jest odpowiedzialny za utrzymanie porządku i spokoju w lokalu wyborczym i w jego otoczeniu oraz zapewnienie powagi aktu głosowania. Środki podejmowane w tym zakresie obowiązują wszystkich, w tym także obserwatorów międzynarodowych.
8. Obserwatorzy międzynarodowi przy wykonywaniu swoich czynności posługują się dokumentem wydanym przez Państwową Komisję Wyborczą i paszportem. Obserwatorom międzynarodowym, przy wszystkich ich czynnościach, mogą towarzyszyć asystenci (tłumacze) obywatele polscy.

KOMUNIKAT

PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 21 kwietnia 2009 r.

w sprawie przyjęcia zawiadomień o zamiarze zgłoszenia przez komitety wyborcze partii politycznych kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego oraz zawiadomień o utworzeniu koalicyjnych komitetów wyborczych i komitetów wyborczych wyborców.

(Monitor Polski Nr 27, poz. 378)

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 57 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. — Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219, z późn. zm.) informuje, że w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego zarządzonymi na dzień 7 czerwca 2009 r. przyjęła zawiadomienia:

1) partii politycznych:

Demokratyczna Partia Lewicy

o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego przez Komitet Wyborczy Demokratycznej Partii Lewicy;

- skrót nazwy: KW DPL;

- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Katarzyna Roll;

- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Aniela Saboń;

- siedziba Komitetu: 46-100 Namysłów, Rynek-Ratusz;

Libertas

o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego przez Komitet Wyborczy Libertas;

- skrót nazwy: KW Libertas;
- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Daniel Mirosław Pawłowicz;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Sebastian Stanisław Jargut;
- siedziba Komitetu: 00-748 Warszawa, Al. Ujazdowskie 22/3;

Liga Polskich Rodzin

o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego przez Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin;

- skrót nazwy: KW Liga Polskich Rodzin;
- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Arnold Wiktor Masin;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Michał Piotr Idczak;
- siedziba Komitetu: 00-528 Warszawa, ul. Hoża 9;

Partia Kobiet

o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego przez Komitet Wyborczy Partii Kobiet;

- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Agnieszka Shirley Tomaszewicz;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Edyta Helena Kwiatkowska;
- siedziba Komitetu: 00-278 Warszawa, ul. Kanonia 24/26 lok. 2;

Partia Zielonych

o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego przez Komitet Wyborczy Partii Zielonych;

- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Mariusz Pawluk;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Marcin Płaczek;
- siedziba Komitetu: 40-009 Katowice, ul. Warszawska 19;

Platforma Obywatelska Rzeczypospolitej Polskiej

o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP;

- skrót nazwy: KW Platforma Obywatelska RP;
- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Grzegorz Wójtowicz;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Andrzej Włodzimierz Wyrobiec;
- siedziba Komitetu: 00-159 Warszawa, ul. Andersa 21;

Polska Partia Pracy

o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego przez Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy;

- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Janusz Stefan Anioł;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Zbigniew Stanisław Śniadecki;
- siedziba Komitetu: 00-570 Warszawa, Al. Wyzwolenia 18;

Polska Partia Socjalistyczna

o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego przez Komitet Wyborczy Polska Partia Socjalistyczna;

- skrót nazwy: KW PPS;
- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Grzegorz Ilnicki;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Iwona Dorota Białek;
- siedziba Komitetu: 00-539 Warszawa, ul. Piękna 3 lok. 8;

Polska Patriotyczna

o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego przez Komitet Wyborczy Polska Patriotyczna;

- skrót nazwy: KW Polska P;
- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Ryszard-Walenty Jarznicki;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Ryszard Boreczek;
- siedziba Komitetu: 21-050 Piaski k. Lublina, ul. Partyzantów 9;

Polski Ruch Uwłaszczeniowy

o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego przez Komitet Wyborczy Polski Ruch Uwłaszczeniowy;

- skrót nazwy: KW Ruch Uwłaszczeniowy;
- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Jan Gustaw Grudniewski;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Jan Strzeżek;
- siedziba Komitetu: 03-984 Warszawa, ul. Samolotowa 7/90;

Polskie Stronnictwo Ludowe

o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego przez Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe;

- skrót nazwy: KW Polskie Stronnictwo Ludowe;
- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Józef Szczepańczyk;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Henryk Cichecki;
- siedziba Komitetu: 00-924 Warszawa, ul. Kopernika 36/40;

Prawica Rzeczypospolitej

o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego przez Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej;

- skrót nazwy: KW Prawica Rzeczypospolitej;
- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Piotr Strzembosz;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Piotr Zbigniew Cichoń;
- siedziba Komitetu: 37-450 Stalowa Wola, ul. Wałowa 1a;

Prawo i Sprawiedliwość

o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość;

- skrót nazwy: KW Prawo i Sprawiedliwość;
- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Krzysztof Sobolewski;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Stanisław Kostrzewski;
- siedziba Komitetu: 02-018 Warszawa, ul. Nowogrodzka 84/86;

Samoobrona Patriotyczna

o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego przez Komitet Wyborczy Samoobrona Patriotyczna;

- skrót nazwy: KW Samoobrona P;
- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Wojciech Bolesław Węgrzycki;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Marek Puzianowski;
- siedziba Komitetu: 26-903 Głowaczów, Brzoza, ul. Radomska 17;

Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej

o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego przez Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej;

- skrót nazwy: KW Samoobrona RP;
- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Bogdan Socha;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Lidia Rogala;
- siedziba Komitetu: 00-024 Warszawa, Al. Jerozolimskie 30, III p.;

Stronnictwo Ludowe "OJCOWIZNA"

o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego przez Komitet Wyborczy Stronnictwa Ludowego "Ojcowizna";

- skrót nazwy: Komitet Wyborczy SL "Ojcowizna";
- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Wieńczysław Nowacki;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Mirosława Cecylia Nowak;
- siedziba Komitetu: 35-074 Rzeszów, ul. Piłsudskiego 8-10;

Stronnictwo Ludowe "Piast"

o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego przez Komitet Wyborczy Stronnictwa Ludowego "Piast";

- skrót nazwy: KW "Piast";
- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Wiktor Mikołaj Palusiński;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Halina Sadurska;
- siedziba Komitetu: 20-112 Lublin, ul. Grodzka 14;

Unia Polityki Realnej

o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego przez Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej;

- skrót nazwy: KW Unia Polityki Realnej;
- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Piotr Malinowski;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Ireneusz Kasza;
- siedziba Komitetu: 00-042 Warszawa, ul. Nowy Świat 41;

Związek Słowiański

o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego przez Komitet Wyborczy Związek Słowiański;

- skrót nazwy: KW Związek Słowiański;
- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Włodzimierz Rynkowski;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Zenon Saczuk;
- siedziba Komitetu: 00-634 Warszawa, ul. Jaworzyńska 8 lokal 10;

2) koalicji wyborczych partii politycznych:

o utworzeniu Koalicyjny Komitet Wyborczy Naprzód Polsko - Piast w celu zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego;

- skrót nazwy: KKW Naprzód Polsko - Piast;
- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Waldemar Strzeżek;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Tomasz Jakub Byzdra;
- siedziba Komitetu: 00-478 Warszawa, Al. Ujazdowskie 26/27;
- Komitet utworzyły: Ruch Społeczny Naprzód Polsko, Stronnictwo „Piast”;

o utworzeniu Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości - CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni 2004) w celu zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego;

- skrót nazwy: KKW PdP - CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni);
- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Arkadiusz Kasznia;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Marek Matczak;
- siedziba Komitetu: 00-560 Warszawa, ul. Mokotowska 29a;

- Komitet utworzyły: Partia Demokratyczna – demokraci.pl, Socjaldemokracja Polska, Zieloni 2004;

o utworzeniu Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy w celu zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego;

- skrót nazwy: Koalicyjny Komitet Wyborczy SLD - UP;
- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Katarzyna Bernadetta Olszewska;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Edward Kuczera;
- siedziba Komitetu: 00-419 Warszawa, ul. Rozbrat 44a;
- Komitet utworzyły: Sojusz Lewicy Demokratycznej, Unia Pracy;

3) wyborców:

o utworzeniu Komitet Wyborczy Wyborców Kocham Polskę w celu zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego;

- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Zygmunt Miernik;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Marianna Mirosław;
- siedziba Komitetu: 42-500 Będzin, ul. Cynkowa 13/2;

o utworzeniu Komitet Wyborczy Wyborców Niezależni Polsce w celu zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego;

- skrót nazwy: KWW Niezależni Polsce;
- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Ryszard Galla;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Beata Chętnicka;
- siedziba Komitetu: 45-290 Opole, ul. Batalionu Parasol 9/103;

o utworzeniu Komitet Wyborczy Wyborców Ogólnopolskie Forum Stowarzyszeń Uwłaszczeniowych "Gospodarka-Uwłaszczenie-Nauka-Stocznie" Kraków (Henryk Połcik)-Gdynia (Teresa Pietrzak) w celu zgłoszenia kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego;

- skrót nazwy: KWW Gospodarka-Uwłaszczenie-Nauka-Stocznie;
- pełnomocnikiem wyborczym Komitetu jest Henryk Jan Połcik;
- pełnomocnikiem finansowym Komitetu jest Andrzej Antoni Bielak;
- siedziba Komitetu: 30-334 Kraków, ul. Komandosów 2/130;

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: (-) *Ferdynand Rymarz*

KOMUNIKAT
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 6 maja 2009 r.

o wylosowanych jednolitych numerach dla okręgowych list kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego zarejestrowanych więcej niż w jednym okręgu wyborczym w wyborach zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219, z późn. zm.) Państwowa Komisja Wyborcza dokonała w dniu 6 maja 2009 r. publicznego losowania jednolitych numerów dla okręgowych list kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego zarejestrowanych więcej niż w jednym okręgu wyborczym.

W wyniku losowania okręgowe listy kandydatów na posłów 10 komitetów wyborczych, które spełniły ustawowy warunek zarejestrowania list więcej niż w jednym okręgu wyborczym, otrzymały następujące numery:

Numer 1 – Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej

Numer 2 – Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe

Numer 3 – Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej

Numer 4 – Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy

Numer 5 – Komitet Wyborczy Libertas

Numer 6 – Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej – Unia Pracy

Numer 7 – Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni 2004)

Numer 8 – Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej

Numer 9 – Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP

Numer 10 – Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: (-) *Ferdynand Rymarz*

II. WYNIKI GŁOSOWANIA I WYNIKI WYBORÓW

PROTOKÓŁ PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ z dnia 8 czerwca 2009 r.

wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 7 czerwca 2009 r. (Wyciąg)

Zgodnie z art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. — Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 519 z późn. zm.), zwanej dalej Ordynacją, Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła następujące wyniki wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego:

Rozdział I. Okręg wyborczy nr 1, obejmujący obszar województwa pomorskiego.

- A. W okręgu wyborczym zarejestrowano następujące listy okręgowe:
1. lista nr 1, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej,
 2. lista nr 2, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
 3. lista nr 3, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej,
 4. lista nr 4, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy,
 5. lista nr 5, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Libertas,
 6. lista nr 6, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
 7. lista nr 7, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości - CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni 2004),
 8. lista nr 8, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej,
 9. lista nr 9, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
 10. lista nr 10, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.
- B. Następujące zarejestrowane w okręgu wyborczym listy okręgowe zostały zgłoszone przez uprawnione komitety wyborcze i zostały uwzględnione przy podziale mandatów:
1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
 2. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
 3. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
 4. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.
- C. Okręgowa Komisja Wyborcza w Gdańsku na podstawie protokołów głosowania w rejonach ustaliła następujące wyniki głosowania w okręgu wyborczym.
1. głosowanie przeprowadzono w 1 298 obwodach głosowania,
 2. uprawnionych do głosowania było 1 746 095 wyborców,
 3. karty do głosowania wydano 490 226 wyborcom,
 4. liczba wyjętych z urn kart nieważnych wyniosła 279,
 5. liczba kart ważnych (osób, które wzięły udział w głosowaniu) wyniosła 489 723,

6. głosów nieważnych oddano 7 341,
7. na wszystkie listy zarejestrowane w okręgu oddano łącznie 482 382 głosów ważnych.

(...)

E. Spośród list okręgowych spełniających warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty przypadły następującym listom:

1. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP – 2 mandaty; mandaty z tej listy uzyskali kandydaci :
 - 1) LEWANDOWSKI Janusz Antoni, na którego oddano 107 529 głosów
 - 2) WAŁĘSA Jarosław Leszek, na którego oddano 73 968 głosów
2. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość - 1 mandat; mandat z tej listy uzyskał kandydat :
 - 1) CYMAŃSKI Tadeusz, na którego oddano 41 521 głosów

F. Następującym listom okręgowym, które spełniły warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty nie przypadły:

1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe
2. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy

Rozdział II. Okręg wyborczy nr 2, obejmujący obszar województwa kujawsko-pomorskiego.

A. W okręgu wyborczym zarejestrowano następujące listy okręgowe:

1. lista nr 1, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej,
2. lista nr 2, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
3. lista nr 3, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej,
4. lista nr 4, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy,
5. lista nr 5, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Libertas,
6. lista nr 6, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
7. lista nr 7, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości - CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni 2004),
8. lista nr 8, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej,
9. lista nr 9, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
10. lista nr 10, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.

B. Następujące zarejestrowane w okręgu wyborczym listy okręgowe zostały zgłoszone przez uprawnione komitety wyborcze i zostały uwzględnione przy podziale mandatów:

1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
2. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
3. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,

4. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.

C. Okręgowa Komisja Wyborcza w Bydgoszczy na podstawie protokołów głosowania w rejonach ustaliła następujące wyniki głosowania w okręgu wyborczym.

1. głosowanie przeprowadzono w 1 399 obwodach głosowania,
2. uprawnionych do głosowania było 1 649 903 wyborców,
3. karty do głosowania wydano 385 847 wyborcom,
4. liczba wyjętych z urn kart nieważnych wyniosła 278,
5. liczba kart ważnych (osób, które wzięły udział w głosowaniu) wyniosła 385 476,
6. głosów nieważnych oddano 8 166,
7. na wszystkie listy zarejestrowane w okręgu oddano łącznie 377 310 głosów ważnych.

(...)

E. Spośród list okręgowych spełniających warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty przypadły następującym listom:

1. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy - 1 mandat; mandat z tej listy uzyskał kandydat :
 - 1) ZEMKE Janusz Władysław, na którego oddano 69 776 głosów
2. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP - 1 mandat; mandat z tej listy uzyskał kandydat :
 - 1) ZWIEFKA Tadeusz Antoni, na którego oddano 82 794 głosy
3. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość - 1 mandat; mandat z tej listy uzyskał kandydat :
 - 1) CZARNECKI Richard Henry, na którego oddano 27 106 głosów

F. Następującej liście okręgowej, która spełniła warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty nie przypadły:

1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe.

Rozdział III. Okręg wyborczy nr 3, obejmujący obszar województwa podlaskiego i województwa warmińsko-mazurskiego.

A. W okręgu wyborczym zarejestrowano następujące listy okręgowe:

1. lista nr 1, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej,
2. lista nr 2, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
3. lista nr 3, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej,
4. lista nr 4, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy,
5. lista nr 5, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Libertas,
6. lista nr 6, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
7. lista nr 7, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości - CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni 2004),

8. lista nr 8, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej,
 9. lista nr 9, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
 10. lista nr 10, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość,
 11. lista nr 11, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polska Partia Socjalistyczna.
- B. Następujące zarejestrowane w okręgu wyborczym listy okręgowe zostały zgłoszone przez uprawnione komitety wyborcze i zostały uwzględnione przy podziale mandatów:
1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
 2. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
 3. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
 4. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.
- C. Okręgowa Komisja Wyborcza w Olsztynie na podstawie protokołów głosowania w rejonach ustaliła następujące wyniki głosowania w okręgu wyborczym.
1. głosowanie przeprowadzono w 1 873 obwodach głosowania,
 2. uprawnionych do głosowania było 2 104 242 wyborców,
 3. karty do głosowania wydano 425 310 wyborcom,
 4. liczba wyjętych z urn kart nieważnych wyniosła 214,
 5. liczba kart ważnych (osób, które wzięły udział w głosowaniu) wyniosła 425 004,
 6. głosów nieważnych oddano 7 521,
 7. na wszystkie listy zarejestrowane w okręgu oddano łącznie 417 483 głosów ważnych.

(...)

- E. Spośród list okręgowych spełniających warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty przypadły następującym listom:
1. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP - 1 mandat; mandat z tej listy uzyskał kandydat :
 - 1) LISEK Krzysztof, na którego oddano 66 685 głosów
 2. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość - 1 mandat; mandat z tej listy uzyskał kandydat :
 - 1) KURSKI Jacek Olgierd, na którego oddano 62 929 głosów
- F. Następującym listom okręgowym, które spełniły warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty nie przypadły:
1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe
 2. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy

Rozdział IV. Okręg wyborczy nr 4, obejmujący obszar części województwa mazowieckiego: m. st. Warszawy oraz powiatów: grodzkiego, legionowskiego, nowodworskiego, otwockiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego, warszawskiego zachodniego i wołomińskiego.

- A. W okręgu wyborczym zarejestrowano następujące listy okręgowe:

1. lista nr 1, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej,
2. lista nr 2, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
3. lista nr 3, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej,
4. lista nr 4, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy,
5. lista nr 5, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Libertas,
6. lista nr 6, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
7. lista nr 7, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości - CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni 2004),
8. lista nr 8, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej,
9. lista nr 9, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
10. lista nr 10, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.

B. Następujące zarejestrowane w okręgu wyborczym listy okręgowe zostały zgłoszone przez uprawnione komitety wyborcze i zostały uwzględnione przy podziale mandatów:

1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
2. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
3. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
4. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.

C. Okręgowa Komisja Wyborcza w Warszawie właściwa dla okręgu wyborczego nr 4 ustaliła następujące wyniki głosowania w okręgu wyborczym.

1. głosowanie przeprowadzono w 1 586 obwodach głosowania,
2. uprawnionych do głosowania było 2 143 847 wyborców,
3. karty do głosowania wydano 835 865 wyborcom,
4. liczba wyjętych z urn kart nieważnych wyniosła 686,
5. liczba kart ważnych (osób, które wzięły udział w głosowaniu) wyniosła 834 481,
6. głosów nieważnych oddano 7 455,
7. na wszystkie listy zarejestrowane w okręgu oddano łącznie 827 026 głosów ważnych.

(...)

E. Spośród list okręgowych spełniających warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty przypadły następującym listom:

1. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy - 1 mandat; mandat z tej listy uzyskał kandydat :
 - 1) OLEJNICZAK Wojciech Michał, na którego oddano 72 854 głosy
2. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP - 3 mandaty; mandaty z tej listy uzyskali kandydaci :

- 1) HÜBNER Danuta Maria, na którą oddano 311018 głosów
 - 2) ZALEWSKI Paweł Ksawery, na którego oddano 51 529 głosów
 - 3) TRZASKOWSKI Rafał Kazimierz, na którego oddano 25 178 głosów
3. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość - 1 mandat; mandat z tej listy uzyskał kandydat :
- 1) KAMIŃSKI Michał Tomasz, na którego oddano 88 791 głosów

F. Następującej liście okręgowej, która spełniła warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty nie przypadły:

1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe

Rozdział V. Okręg wyborczy nr 5, obejmujący obszar części województwa mazowieckiego: powiatów - ciechanowskiego, gostyńskiego, mławskiego, plockiego, płońskiego, przasnyskiego, sierpeckiego, sochaczewskiego, żuromińskiego, żyrardowskiego, białobrzeskiego, grójeckiego, kozienickiego, lipskiego, przysuskiego, radomskiego, szydłowieckiego, zwolenńskiego, garwolińskiego, łosickiego, makowskiego, mińskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, pułtuskiego, siedleckiego, sokołowskiego, węgrowskiego, wyszkowskiego oraz miast na prawach powiatu - Płock, Radom, Ostrołęka i Siedlce.

A. W okręgu wyborczym zarejestrowano następujące listy okręgowe:

1. lista nr 1, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej,
2. lista nr 2, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
3. lista nr 3, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej,
4. lista nr 4, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy,
5. lista nr 5, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Libertas,
6. lista nr 6, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
7. lista nr 7, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości - CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni 2004),
8. lista nr 8, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej,
9. lista nr 9, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
10. lista nr 10, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.

B. Następujące zarejestrowane w okręgu wyborczym listy okręgowe zostały zgłoszone przez

uprawnione komitety wyborcze i zostały uwzględnione przy podziale mandatów:

1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
2. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
3. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
4. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.

C. Okręgowa Komisja Wyborcza w Warszawie właściwa dla okręgu wyborczego nr 5 na podstawie protokołów głosowania w rejonach ustaliła następujące wyniki głosowania w okręgu wyborczym.

1. głosowanie przeprowadzono w 1 871 obwodach głosowania,
2. uprawnionych do głosowania było 2 007 639 wyborców,
3. karty do głosowania wydano 396 559 wyborcom,
4. liczba wyjętych z urn kart nieważnych wyniosła 209,
5. liczba kart ważnych (osób, które wzięły udział w głosowaniu) wyniosła 396 253,
6. głosów nieważnych oddano 8 107,
7. na wszystkie listy zarejestrowane w okręgu oddano łącznie 388 146 głosów ważnych.

(...)

E. Spośród list okręgowych spełniających warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty przypadły następującym listom:

1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe - 1 mandat;
mandat z tej listy uzyskał kandydat :
 - 1) KALINOWSKI Jarosław, na którego oddano 51 014 głosów
2. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP - 1 mandat;
mandat z tej listy uzyskała kandydatka :
 - 1) HIBNER Jolanta Emilia, na którą oddano 45 417 głosów
3. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość - 1 mandat;
mandat z tej listy uzyskał kandydat :
 - 1) BIELAN Adam Jerzy, na którego oddano 61 305 głosów

F. Następującej liście okręgowej, która spełniła warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty nie przypadły: 1. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy

Rozdział VI. Okręg wyborczy nr 6, obejmujący obszar województwa łódzkiego.

A. W okręgu wyborczym zarejestrowano następujące listy okręgowe:

1. lista nr 1, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej,
2. lista nr 2, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
3. lista nr 3, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej,
4. lista nr 4, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy,
5. lista nr 5, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Libertas,
6. lista nr 6, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
7. lista nr 7, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości - CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni 2004),
8. lista nr 8, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej,

9. lista nr 9, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
 10. lista nr 10, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.
- B. Następujące zarejestrowane w okręgu wyborczym listy okręgowe zostały zgłoszone przez uprawnione komitety wyborcze i zostały uwzględnione przy podziale mandatów:
1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
 2. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
 3. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
 4. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.
- C. Okręgowa Komisja Wyborcza w Łodzi na podstawie protokołów głosowania w rejonach ustaliła następujące wyniki głosowania w okręgu wyborczym.
1. głosowanie przeprowadzono w 1 707 obwodach głosowania,
 2. uprawnionych do głosowania było 2 071 649 wyborców,
 3. karty do głosowania wydano 488 539 wyborcom,
 4. liczba wyjętych z urn kart nieważnych wyniosła 365,
 5. liczba kart ważnych (osób, które wzięły udział w głosowaniu) wyniosła 487 971,
 6. głosów nieważnych oddano 8 821,
 7. na wszystkie listy zarejestrowane w okręgu oddano łącznie 479 150 głosów ważnych.

(...)

- E. Spośród list okręgowych spełniających warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty przypadły następującym listom:
1. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP - 2 mandaty; mandaty z tej listy uzyskali kandydaci :
 - 1) SARYUSZ-WOLSKI Jacek Emil, na którego oddano 125 111 głosów
 - 2) SKRZYDLEWSKA Joanna Katarzyna, na którą oddano 32 356 głosów
 2. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość - 1 mandat; mandat z tej listy uzyskał kandydat :
 - 1) WOJCIECHOWSKI Janusz, na którego oddano 56 292 głosy
- F. Następującym listom okręgowym, które spełniły warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty nie przypadły:
1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe
 2. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy

Rozdział VII. Okręg wyborczy nr 7, obejmujący obszar województwa wielkopolskiego.

- A. W okręgu wyborczym zarejestrowano następujące listy okręgowe:
1. lista nr 1, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej,
 2. lista nr 2, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,

3. lista nr 3, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej,
4. lista nr 4, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy,
5. lista nr 5, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Libertas,
6. lista nr 6, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
7. lista nr 7, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości - CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni 2004),
8. lista nr 8, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej,
9. lista nr 9, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
10. lista nr 10, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.

B. Następujące zarejestrowane w okręgu wyborczym listy okręgowe zostały zgłoszone przez uprawnione komitety wyborcze i zostały uwzględnione przy podziale mandatów:

1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
2. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
3. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
4. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.

C. Okręgowa Komisja Wyborcza w Poznaniu na podstawie protokołów głosowania w rejonach ustaliła następujące wyniki głosowania w okręgu wyborczym.

1. głosowanie przeprowadzono w 2 120 obwodach głosowania,
2. uprawnionych do głosowania było 2 685 054 wyborców,
3. karty do głosowania wydano 648 699 wyborcom,
4. liczba wyjętych z urn kart nieważnych wyniosła 570,
5. liczba kart ważnych (osób, które wzięły udział w głosowaniu) wyniosła 647 818,
6. głosów nieważnych oddano 15 648,
7. na wszystkie listy zarejestrowane w okręgu oddano łącznie 632 170 głosów ważnych.

(...)

E. Spośród list okręgowych spełniających warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty przypadły następującym listom:

1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe - 1 mandat;
mandat z tej listy uzyskał kandydat :
 - 1) GRZYB Andrzej Marian, na którego oddano 28 546 głosów
2. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy - 1 mandat;
mandat z tej listy uzyskał kandydat :
 - 1) SIWIEC Marek Maciej, na którego oddano 64 976 głosów

3. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP - 2 mandaty;
mandaty z tej listy uzyskali kandydaci :
 - 1) KACZMAREK Filip Andrzej, na którego oddano 127 963 głosy
 - 2) JĘDRZEJEWSKA Sidonia Elżbieta, na którą oddano 64 944 głosy
4. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość - 1 mandat;
mandat z tej listy uzyskał kandydat :
 - 1) SZYMAŃSKI Konrad Krzysztof, na którego oddano 53 364 głosy

Rozdział VIII. Okręg wyborczy nr 8, obejmujący obszar województwa lubelskiego.

- A. W okręgu wyborczym zarejestrowano następujące listy okręgowe:
 1. lista nr 1, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej,
 2. lista nr 2, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
 3. lista nr 3, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej,
 4. lista nr 4, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy,
 5. lista nr 5, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Libertas,
 6. lista nr 6, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
 7. lista nr 7, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości - CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni 2004),
 8. lista nr 8, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej,
 9. lista nr 9, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
 10. lista nr 10, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.
- B. Następujące zarejestrowane w okręgu wyborczym listy okręgowe zostały zgłoszone przez uprawnione komitety wyborcze i zostały uwzględnione przy podziale mandatów:
 1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
 2. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
 3. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
 4. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.
- C. Okręgowa Komisja Wyborcza w Lublinie na podstawie protokołów głosowania w rejonach ustaliła następujące wyniki głosowania w okręgu wyborczym.
 1. głosowanie przeprowadzono w 1 807 obwodach głosowania,
 2. uprawnionych do głosowania było 1 752 645 wyborców,
 3. karty do głosowania wydano 386 562 wyborcom,
 4. liczba wyjętych z urn kart nieważnych wyniosła 222,
 5. liczba kart ważnych (osób, które wzięły udział w głosowaniu) wyniosła 386 233,
 6. głosów nieważnych oddano 7 260,
 7. na wszystkie listy zarejestrowane w okręgu oddano łącznie 378 973 głosów

ważnych.

(...)

E. Spośród list okręgowych spełniających warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty przypadły następującym listom:

1. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP - 1 mandat; mandat z tej listy uzyskała kandydatka :
 - 1) KOLARSKA - BOBIŃSKA Lena Barbara, na którą oddano 47 339 głosów
2. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość - 1 mandat; mandat z tej listy uzyskał kandydat :
 - 1) PIOTROWSKI Mirosław Mariusz, na którego oddano 84 904 głosy

F. Następującym listom okręgowym, które spełniły warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty nie przypadły:

1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe
2. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy

Rozdział IX. Okręg wyborczy nr 9, obejmujący obszar województwa podkarpackiego.

A. W okręgu wyborczym zarejestrowano następujące listy okręgowe:

1. lista nr 1, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej,
2. lista nr 2, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
3. lista nr 3, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej,
4. lista nr 4, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy,
5. lista nr 5, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Libertas,
6. lista nr 6, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
7. lista nr 7, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości - CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni 2004),
8. lista nr 8, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej,
9. lista nr 9, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
10. lista nr 10, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.

B. Następujące zarejestrowane w okręgu wyborczym listy okręgowe zostały zgłoszone przez

uprawnione komitety wyborcze i zostały uwzględnione przy podziale mandatów:

1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
2. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
3. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
4. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.

C. Okręgowa Komisja Wyborcza w Rzeszowie na podstawie protokołów głosowania w rejonach ustaliła następujące wyniki głosowania w okręgu wyborczym.

1. głosowanie przeprowadzono w 1 680 obwodach głosowania,
2. uprawnionych do głosowania było 1 679 634 wyborców,
3. karty do głosowania wydano 374 609 wyborcom,
4. liczba wyjętych z urn kart nieważnych wyniosła 258,
5. liczba kart ważnych (osób, które wzięły udział w głosowaniu) wyniosła 374 235,
6. głosów nieważnych oddano 7 349,
7. na wszystkie listy zarejestrowane w okręgu oddano łącznie 366 886 głosów ważnych.

(...)

E. Spośród list okręgowych spełniających warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty przypadły następującym listom:

1. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP - 1 mandat;
mandat z tej listy uzyskała kandydatka :
 - 1) ŁUKACIJEWSKA Elżbieta Katarzyna, na którą oddano 60 011 głosów
2. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość - 1 mandat;
mandat z tej listy uzyskał kandydat :
 - 1) PORĘBA Tomasz Piotr, na którego oddano 85 475 głosów

F. Następującym listom okręgowym, które spełniły warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty nie przypadły:

1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe
2. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy

Rozdział X. Okręg wyborczy nr 10, obejmujący obszar województwa małopolskiego i województwa świętokrzyskiego.

A. W okręgu wyborczym zarejestrowano następujące listy okręgowe:

1. lista nr 1, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej,
2. lista nr 2, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
3. lista nr 3, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej,
4. lista nr 4, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy,
5. lista nr 5, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Libertas,
6. lista nr 6, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
7. lista nr 7, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości - CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni 2004),
8. lista nr 8, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej,
9. lista nr 9, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,

10. lista nr 10, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.

B. Następujące zarejestrowane w okręgu wyborczym listy okręgowe zostały zgłoszone przez

uprawnione komitety wyborcze i zostały uwzględnione przy podziale mandatów:

1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
2. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
3. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
4. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.

C. Okręgowa Komisja Wyborcza w Krakowie na podstawie protokołów głosowania w rejonach

ustaliła następujące wyniki głosowania w okręgu wyborczym.

1. głosowanie przeprowadzono w 3 206 obwodach głosowania,
2. uprawnionych do głosowania było 3 632 503 wyborców,
3. karty do głosowania wydano 949 220 wyborcom,
4. liczba wyjętych z urn kart nieważnych wyniosła 628,
5. liczba kart ważnych (osób, które wzięły udział w głosowaniu) wyniosła 948 316,
6. głosów nieważnych oddano 16 657,
7. na wszystkie listy zarejestrowane w okręgu oddano łącznie 931 659 głosów ważnych.

(...)

E. Spośród list okręgowych spełniających warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty przypadły następującym listom:

1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe - 1 mandat;
mandat z tej listy uzyskał kandydat :
 - 1) SIEKIERSKI Czesław Adam, na którego oddano 33 559 głosów
2. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy - 1 mandat;
mandat z tej listy uzyskała kandydatka :
 - 1) SENYSZYN Joanna, na którą oddano 43 661 głosów
3. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP - 2 mandaty;
mandaty z tej listy uzyskali kandydaci :
 - 1) GRÄFIN VON THUN UND HOHENSTEIN Róża Maria, na którą oddano 153 966 głosów
 - 2) SONIK Bogusław Andrzej, na którego oddano 52 329 głosów
4. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość - 3 mandaty;
mandaty z tej listy uzyskali kandydaci :
 - 1) ZIOBRO Zbigniew, na którego oddano 335 933 głosy

2) KOWAL Paweł Robert, na którego oddano 18 614 głosów

3) WŁOSOWICZ Jacek Władysław, na którego oddano 5 610 głosów

Rozdział XI. Okręg wyborczy nr 11, obejmujący obszar województwa śląskiego.

A. W okręgu wyborczym zarejestrowano następujące listy okręgowe:

1. lista nr 1, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej,
2. lista nr 2, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
3. lista nr 3, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej,
4. lista nr 4, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy,
5. lista nr 5, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Libertas,
6. lista nr 6, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
7. lista nr 7, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości - CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni 2004),
8. lista nr 8, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej,
9. lista nr 9, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
10. lista nr 10, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość,
11. lista nr 12, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Naprzód Polsko - Piast.

B. Następujące zarejestrowane w okręgu wyborczym listy okręgowe zostały zgłoszone przez uprawnione komitety wyborcze i zostały uwzględnione przy podziale mandatów:

1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
2. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
3. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
4. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.

C. Okręgowa Komisja Wyborcza w Katowicach na podstawie protokołów głosowania w rejonach ustaliła następujące wyniki głosowania w okręgu wyborczym.

1. głosowanie przeprowadzono w 2 714 obwodach głosowania,
2. uprawnionych do głosowania było 3 753 124 wyborców,
3. karty do głosowania wydano 948 892 wyborcom,
4. liczba wyjętych z urn kart nieważnych wyniosła 574,
5. liczba kart ważnych (osób, które wzięły udział w głosowaniu) wyniosła 948 071,
6. głosów nieważnych oddano 15 878,
7. na wszystkie listy zarejestrowane w okręgu oddano łącznie 932 193 głosów ważnych.

(...)

E. Spośród list okręgowych spełniających warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty przypadły następującym listom:

1. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy - 1 mandat;

mandat z tej listy uzyskał kandydat :

1) GIEREK Adam, na którego oddano 69 014 głosów

2. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP - 4 mandaty; mandaty z tej listy uzyskali kandydaci :

1) BUZEK Jerzy Karol, na którego oddano 393 117 głosów

2) OLBRYCHT Jan Marian, na którego oddano 47 470 głosów

3) HANDZLIK Małgorzata Maria, na którą oddano 41 697 głosów

4) MARCINKIEWICZ Bogdan Kazimierz, na którego oddano 10 481 głosów

3. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość - 1 mandat; mandat z tej listy uzyskał kandydat :

1) MIGALSKI Marek Henryk, na którego oddano 112 881 głosów

F. Następującej liście okręgowej, która spełniła warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty nie przypadły:

1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe

Rozdział XII. Okręg wyborczy nr 12, obejmujący obszar województwa dolnośląskiego i województwa opolskiego.

A. W okręgu wyborczym zarejestrowano następujące listy okręgowe:

1. lista nr 1, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej,
2. lista nr 2, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
3. lista nr 3, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej,
4. lista nr 4, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy,
5. lista nr 5, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Libertas,
6. lista nr 6, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
7. lista nr 7, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości - CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni 2004),
8. lista nr 8, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej,
9. lista nr 9, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
10. lista nr 10, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.

- B. Następujące zarejestrowane w okręgu wyborczym listy okręgowe zostały zgłoszone przez uprawnione komitety wyborcze i zostały uwzględnione przy podziale mandatów:
1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
 2. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
 3. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
 4. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.
- C. Okręgowa Komisja Wyborcza we Wrocławiu na podstawie protokołów głosowania w rejonach ustaliła następujące wyniki głosowania w okręgu wyborczym.
1. głosowanie przeprowadzono w 2 633 obwodach głosowania,
 2. uprawnionych do głosowania było 3 170 270 wyborców,
 3. karty do głosowania wydano 722 473 wyborcom,
 4. liczba wyjętych z urn kart nieważnych wyniosła 410,
 5. liczba kart ważnych (osób, które wzięły udział w głosowaniu) wyniosła 721 854,
 6. głosów nieważnych oddano 13 029,
 7. na wszystkie listy zarejestrowane w okręgu oddano łącznie 708 825 głosów ważnych.

(...)

- E. Spośród list okręgowych spełniających warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty przypadły następującym listom:
1. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy - 1 mandat;
mandat z tej listy uzyskała kandydatka :
 - 1) GERINGER DE OEDENBERG Lidia Joanna, na którą oddano 65 693 głosy
 2. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP - 3 mandaty;
mandaty z tej listy uzyskali kandydaci :
 - 1) PROTASIEWICZ Jacek, na którego oddano 164 898 głosów
 - 2) JAZŁOWIECKA Danuta, na którą oddano 62 329 głosów
 - 3) BORYS Piotr, na którego oddano 35 504 głosy
 3. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość - 1 mandat;
mandat z tej listy uzyskał kandydat :
 - 1) LEGUTKO Ryszard Antoni, na którego oddano 64 743 głosy
- F. Następującej liście okręgowej, która spełniła warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty nie przypadły:
1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe

Rozdział XIII. Okręg wyborczy nr 13, obejmujący obszar województwa lubuskiego i województwa zachodniopomorskiego.

A. W okręgu wyborczym zarejestrowano następujące listy okręgowe:

1. lista nr 1, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej,
2. lista nr 2, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
3. lista nr 3, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej,
4. lista nr 4, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy,
5. lista nr 5, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Libertas,
6. lista nr 6, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
7. lista nr 7, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości - CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni 2004),
8. lista nr 8, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej,
9. lista nr 9, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
10. lista nr 10, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.

B. Następujące zarejestrowane w okręgu wyborczym listy okręgowe zostały zgłoszone przez uprawnione komitety wyborcze i zostały uwzględnione przy podziale mandatów:

1. lista nr 2 - Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
2. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
3. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
4. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.

C. Okręgowa Komisja Wyborcza w Gorzowie Wielkopolskim na podstawie protokołów głosowania w rejonach ustaliła następujące wyniki głosowania w okręgu wyborczym.

1. głosowanie przeprowadzono w 1 711 obwodach głosowania,
2. uprawnionych do głosowania było 2 168 667 wyborców,
3. karty do głosowania wydano 452 460 wyborcom,
4. liczba wyjętych z urn kart nieważnych wyniosła 347,
5. liczba kart ważnych (osób, które wzięły udział w głosowaniu) wyniosła 451 861,
6. głosów nieważnych oddano 9 301,
7. na wszystkie listy zarejestrowane w okręgu oddano łącznie 442 560 głosów ważnych.

(...)

E. Spośród list okręgowych spełniających warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty przypadły następującym listom:

1. lista nr 6 - Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy - 1 mandat;

mandat z tej listy uzyskał kandydat :

- 1) LIBERADZKI Bogusław Marian, na którego oddano 69 909 głosów
2. lista nr 9 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP - 2 mandaty;
mandaty z tej listy uzyskali kandydaci :
 - 1) NITRAS Sławomir Witold, na którego oddano 107 413 głosów
 - 2) ZASADA Artur Jarosław, na którego oddano 25 875 głosów
3. lista nr 10 - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość - 1 mandat;
mandat z tej listy uzyskał kandydat :
 - 1) GRÓBARCZYK Marek Józef, na którego oddano 41 409 głosów

F. Następującej liście okręgowej, która spełniła warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2 Ordynacji, mandaty nie przypadły:

1. lista nr 2- Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej:

Ferdynand Rymarz

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej:

Jan Kacprzak

Stanisław Kosmał

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej:

Maria Aleksandra Grzelka

Stefan Jaworski

Andrzej Kisielewicz

Andrzej Mączyński

Włodzimierz Ryms

Stanisław Zabłocki

(Handwritten signatures of the members of the National Electoral Commission, corresponding to the names listed on the left.)

Załącznik nr 2 do protokołu Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 8 czerwca 2009 r. wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego

USTALENIE

liczby mandatów przypadających poszczególnym listom okręgowym

Państwowa Komisja Wyborcza w dniu 8 czerwca 2009 r., po dokonaniu ogólnego podziału mandatów pomiędzy uprawnione komitety wyborcze, ustaliła na podstawie zestawienia, stanowiącego załącznik nr 1 do protokołu, co następuje:

- I. Na listy okręgowe nr 2, które zarejestrował Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe, oddano 516 146 głosów w skali kraju, listy te, zgodnie z art. 125 ust. 2 Ordynacji, uwzględnia się w podziale mandatów.
 - A. Komitetowi temu w trybie art. 127 Ordynacji przyznano 3 mandaty. Szereg ilorazów ustalony w trybie art. 129 ust. 2 Ordynacji dla list zgłoszonych przez komitet wyborczy przedstawia się następująco:

<i>Nr okręgu</i>	<i>Liczba głosów oddanych na listę</i>	<i>Iloczyn liczby z rubryki (2) i liczby mandatów przyznanych komitetowi</i>	<i>Iloraz liczby z rubryki (3) i 516 146 (sumy głosów oddanych we wszystkich okręgach)</i>
1	2	3	4
1	13 170	13 170x3 = 395 10	0,07654811
2	38 092	38 092x3 = 114 276	0,22140247
3	38 012	38 012x3 = 114036	0,22093749
4	22 899	22 899 x 3 = 68 697	0,13309606
5	72 551	72 551x3 = 217 653	0,42168882
6	32 390	32 390x3 = 97 170	0,18826069
7	52 716	52 716x3 = 158 148	0,30640168
8	51 954	51 954x3 = 155 862	0,30197270
9	45 685	45 685x3 = 137 055	0,26553533
10	60 846	60 846x3 = 182 538	0,35365575
11	23 566	23 566 x 3 = 70 698	0,13697287
12	41 975	41 975 x 3 = 125 925	0,24397167
13	22 290	22 290 x 3 = 66 870	0,12955637

- B. Komisja stwierdza, że w trybie art. 129 ust. 2 Ordynacji żadnej liście okręgowej komitetu wyborczego mandat nie przypadł.
- C. Po przeprowadzeniu postępowania pozostały nierozdzielone 3 mandaty. Mandaty te Komisja, zgodnie z art. 129 ust. 3 Ordynacji, przydzieliła następującym listom okręgowym, dla których obliczone ilorazy wykazały po przecinku kolejno najwyższe wartości:
 1. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 5,

2. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 10,
3. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 7.
- D. Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że następującym listom okręgowym komitetu wyborczego przypadły mandaty:
- 1) liście zarejestrowanej w okręgu 5 przypadł 1 mandat,
 - 2) liście zarejestrowanej w okręgu 7 przypadł 1 mandat,
 - 3) liście zarejestrowanej w okręgu 10 przypadł 1 mandat.
- E. Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że spośród list, które zgłosił Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe, następującym listom okręgowym mandaty nie przypadły:
- 1) liście zarejestrowanej w okręgu nr 1,
 - 2) liście zarejestrowanej w okręgu nr 2,
 - 3) liście zarejestrowanej w okręgu nr 3,
 - 4) liście zarejestrowanej w okręgu nr 4,
 - 5) liście zarejestrowanej w okręgu nr 6,
 - 6) liście zarejestrowanej w okręgu nr 8,
 - 7) liście zarejestrowanej w okręgu nr 9,
 - 8) liście zarejestrowanej w okręgu nr 11,
 - 9) liście zarejestrowanej w okręgu nr 12,
 - 10) liście zarejestrowanej w okręgu nr 13.
- II. Na listy okręgowe nr 6, które zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy, oddano 908 765 głosów w skali kraju, listy te, zgodnie z art. 125 ust. 2 Ordynacji, uwzględnia się w podziale mandatów.
- A. Komitetowi temu w trybie art. 127 Ordynacji przyznano 7 mandatów. Szereg ilorazów ustalony w trybie art. 129 ust. 2 Ordynacji dla list zgłoszonych przez komitet wyborczy przedstawia się następująco:

Nr okręgu	Liczba głosów oddanych na listę	Iloczyn liczby z rubryki (2) i liczby mandatów przyznanych komitetowi	Iloraz liczby z rubryki (3) i 908 765 (sumy głosów oddanych we wszystkich okręgach)
1	2	3	4
1	50 427	$50\,427 \times 7 = 352\,989$	0,38842715
2	79 400	$79\,400 \times 7 = 555\,800$	0,61159926
3	59 194	$59\,194 \times 7 = 414\,358$	0,45595726
4	84 740	$84\,740 \times 7 = 593\,180$	0,65273200
5	30 225	$30\,225 \times 7 = 211\,575$	0,23281596
6	62 923	$62\,923 \times 7 = 440\,461$	0,48468086
7	94 180	$94\,180 \times 7 = 659\,260$	0,72544607

Nr okręgu	Liczba głosów oddanych na listę	Iloczyn liczby z rubryki (2) i liczby mandatów przyznanych komitetowi	Iloraz liczby z rubryki (3) i 908 765 (sumy głosów oddanych we wszystkich okręgach)
1	2	3	4
8	24 725	24 725x7= 173 075	0,19045078
9	27 147	27 147x7= 190 029	0,20910686
10	95 277	95 277 x 7 = 666 939	0,73389600
11	117 884	117 884x7 = 825 188	0,90803233
12	93 172	93 172x7 = 652 204	0,71768169
13	89 471	89 471x7 = 626297	0,68917377

- B. Komisja stwierdza, że w trybie art. 129 ust. 2 Ordynacji żadnej liście okręgowej komitetu wyborczego mandat nie przypadł.
- C. Po przeprowadzeniu postępowania pozostało nierozdzielonych 7 mandatów. Mandaty te Komisja, zgodnie z art. 129 ust. 3 Ordynacji, przydzieliła następującym listom okręgowym, dla których obliczone ilorazy wykazały po przecinku kolejno najwyższe wartości:
1. 1 mandat- liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 11,
 2. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 10,
 3. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 7,
 4. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 12,
 5. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 13,
 6. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 4,
 7. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 2.
- D. Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że następującym listom okręgowym komitetu wyborczego przypadły mandaty:
- 1) liście zarejestrowanej w okręgu 2 przypadł 1 mandat,
 - 2) liście zarejestrowanej w okręgu 4 przypadł 1 mandat,
 - 3) liście zarejestrowanej w okręgu 7 przypadł 1 mandat,
 - 4) liście zarejestrowanej w okręgu 10 przypadł 1 mandat,
 - 5) liście zarejestrowanej w okręgu 11 przypadł 1 mandat,
 - 6) liście zarejestrowanej w okręgu 12 przypadł 1 mandat,
 - 7) liście zarejestrowanej w okręgu 13 przypadł 1 mandat.
- E. Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że spośród list, które zgłosił Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy, następującym listom okręgowym mandaty nie przypadły:
- 1) liście zarejestrowanej w okręgu nr 1,
 - 2) liście zarejestrowanej w okręgu nr 3,

- 3) liście zarejestrowanej w okręgu nr 5,
- 4) liście zarejestrowanej w okręgu nr 6,
- 5) liście zarejestrowanej w okręgu nr 8,
- 6) liście zarejestrowanej w okręgu nr 9.

III. Na listy okręgowe nr 9, które zarejestrował Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, oddano 3 271 852 głosy w skali kraju, listy te, zgodnie z art. 125 ust. 2 Ordynacji, uwzględnia się w podziale mandatów.

A. Komitetowi temu w trybie art. 127 Ordynacji przyznano 25 mandatów. Szereg ilorazów ustalony w trybie art. 129 ust. 2 Ordynacji dla list zgłoszonych przez komitet wyborczy przedstawia się następująco:

Nr okręgu	Liczba głosów oddanych na listę	Iloczyn liczby z rubryki (2) i liczby mandatów przyznanych komitetowi	Iloraz liczby z rubryki (3) i 3 271 852 (sumy głosów oddanych we wszystkich okręgach)
1	2	3	4
1	285 268	$285\,268 \times 25 = 7\,131\,700$	2,17971351
2	162 556	$162\,556 \times 25 = 4\,063\,900$	1,24207941
3	159 943	$159\,943 \times 25 = 3\,998\,575$	1,22211365
4	434 421	$434\,421 \times 25 = 10\,860\,525$	3,31938150
5	114 000	$114\,000 \times 25 = 2\,850\,000$	0,87106630
6	204 798	$204\,798 \times 25 = 5\,119\,950$	1,56484768
7	289 442	$289\,442 \times 25 = 7\,236\,050$	2,21160676
8	112 221	$112\,221 \times 25 = 2\,805\,525$	0,85747308
9	107 092	$107\,092 \times 25 = 2\,677\,300$	0,81828273
10	327 854	$327\,854 \times 25 = 8\,196\,350$	2,50511026
11	523 602	$523\,602 \times 25 = 13\,090\,050$	4,00080749
12	347 617	$347\,617 \times 25 = 8\,690\,425$	2,65611800
13	203 038	$203\,038 \times 25 = 5\,075\,950$	1,55139964

B. Komisja stwierdza, że na podstawie art. 129 ust. 2 Ordynacji mandaty przypadają:

1. 2 mandaty - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 1,
2. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 2,
3. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 3,
4. 3 mandaty - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 4,
5. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 6,
6. 2 mandaty - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 7,
7. 2 mandaty - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 10,
8. 4 mandaty - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 11,

9. 2 mandaty - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 12,

10. 1 mandat- liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 13.

C. Po przeprowadzeniu postępowania pozostało nierozdzielonych 6 mandatów. Mandaty te Komisja, zgodnie z art. 129 ust. 3 Ordynacji, przydzieliła następującym listom okręgowym, dla których obliczone ilorazy wykazały po przecinku kolejno najwyższe wartości:

1. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 5,

2. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 8,

3. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 9,

4. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 12,

5. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 6,

6. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 13.

D. Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że następującym listom okręgowym komitetu wyborczego przypadły mandaty:

1) liście zarejestrowanej w okręgu 1 przypadły 2 mandaty,

2) liście zarejestrowanej w okręgu 2 przypadł 1 mandat,

3) liście zarejestrowanej w okręgu 3 przypadł 1 mandat,

4) liście zarejestrowanej w okręgu 4 przypadły 3 mandaty,

5) liście zarejestrowanej w okręgu 5 przypadł 1 mandat,

6) liście zarejestrowanej w okręgu 6 przypadły 2 mandaty,

7) liście zarejestrowanej w okręgu 7 przypadły 2 mandaty,

8) liście zarejestrowanej w okręgu 8 przypadł 1 mandat,

9) liście zarejestrowanej w okręgu 9 przypadł 1 mandat,

10) liście zarejestrowanej w okręgu 10 przypadły 2 mandaty,

11) liście zarejestrowanej w okręgu 11 przypadły 4 mandaty,

12) liście zarejestrowanej w okręgu 12 przypadły 3 mandaty,

13) liście zarejestrowanej w okręgu 13 przypadły 2 mandaty.

IV. Na listy okręgowe nr 10, które zarejestrował Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, oddano 2 017 607 głosów w skali kraju, listy te, zgodnie z art. 125 ust. 2 Ordynacji, uwzględnia się w podziale mandatów.

A. Komitetowi temu w trybie art. 127 Ordynacji przyznano 15 mandatów. Szereg ilorazów ustalony w trybie art. 129 ust. 2 Ordynacji dla list zgłoszonych przez komitet wyborczy przedstawia się następująco:

Nr okręgu	Liczba głosów oddanych na listę	Iloczyn liczby z rubryki (2) i liczby mandatów przyznanych komitetowi	Iloraz liczby z rubryki (3) i 2 017 607 (sumy głosów oddanych we wszystkich okręgach)
1	2	3	4
1	105 946	105 946x15 = 1 589 190	0,78766083
2	73 183	73 183x15 = 1 097 745	0,54408267
3	121 921	121 921x15 = 1 828 815	0,90642776
4	196 720	196 720x15=2 950 800	1,46252466
5	129 165	129 165x15 = 1 937 475	0,96028364
6	134 947	134 947x15=2 024 205	1,00327021
7	121 216	121216x15 = 1 818 240	0,90118641
8	136 986	136 986x15=2 054 790	1,01842926
9	153 661	153 661x15=2 304 915	1,14240038
10	383 631	383 631x15 = 5 754 465	2,85212383
11	207 429	207 429 x 15 = 3 111435	1,54214126
12	163 197	163 197x15=2 447 955	1,21329625
13	89 605	89 605x15 = 1 344 075	0,66617285

B. Komisja stwierdza, że na podstawie art. 129 ust. 2 Ordynacji mandaty przypadają:

1. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 4,
2. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 6,
3. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 8,
4. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 9,
5. 2 mandaty - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 10,
6. 1 mandat- liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 11,
7. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 12.

C. Po przeprowadzeniu postępowania pozostało nierozdzielonych 7 mandatów. Mandaty te Komisja, zgodnie z art. 129 ust. 3 Ordynacji, przydzieliła następującym listom okręgowym, dla których obliczone ilorazy wykazały po przecinku kolejno najwyższe wartości:

1. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 5,
2. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 3,
3. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 7,
4. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 10,
5. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 1,
6. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 13,
7. 1 mandat - liście okręgowej zarejestrowanej w okręgu nr 2.

D. Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że następującym listom okręgowym komitetu wyborczego przypadły mandaty:

- 1) liście zarejestrowanej w okręgu 1 przypadł 1 mandat,
- 2) liście zarejestrowanej w okręgu 2 przypadł 1 mandat,
- 3) liście zarejestrowanej w okręgu 3 przypadł 1 mandat,
- 4) liście zarejestrowanej w okręgu 4 przypadł 1 mandat,
- 5) liście zarejestrowanej w okręgu 5 przypadł 1 mandat,
- 6) liście zarejestrowanej w okręgu 6 przypadł 1 mandat,
- 7) liście zarejestrowanej w okręgu 7 przypadł 1 mandat,
- 8) liście zarejestrowanej w okręgu 8 przypadł 1 mandat,
- 9) liście zarejestrowanej w okręgu 9 przypadł 1 mandat,
- 10) liście zarejestrowanej w okręgu 10 przypadły 3 mandaty,
- 11) liście zarejestrowanej w okręgu 11 przypadł 1 mandat,
- 12) liście zarejestrowanej w okręgu 12 przypadł 1 mandat,
- 13) liście zarejestrowanej w okręgu 13 przypadł 1 mandat.

PROTOKÓŁ PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 8 czerwca 2009 r.

wyników głosowania w skali kraju

oraz ogólnego podziału mandatów między komitety wyborcze

w wyborach posłów do Parlamentu Europejskiego

przeprowadzonych w dniu 7 czerwca 2009 r.

Zgodnie z art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. — Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 519 z późn. zm.), zwanej dalej Ordynacją, Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, co następuje:

- I. Wyniki głosowania ustalono w dniu 8 czerwca 2009 r.
- II. Głosowanie przeprowadzono w 25 605 obwodach głosowania.
- III. Na podstawie protokołów wyników głosowania otrzymanych od wszystkich okręgowych komisji wyborczych Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła następujące wyniki głosowania w skali kraju:

1. liczba wyborców uprawnionych do głosowania	30 565 272,
2. liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania	7 505 261,
3. liczba kart nieważnych	5 040,
4. liczba kart ważnych	7 497 296,
5. liczba głosów nieważnych	132 533,
6. liczba głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkie listy okręgowe	7 364 763,
7. liczba głosów ważnych oddanych na listy okręgowe poszczególnych komitetów wyborczych:	

- 1) na listy nr 1, które zarejestrował Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej oddano łącznie 81 146 głosów, to jest 1,10% wszystkich głosów ważnych w skali kraju,
- 2) na listy nr 2, które zarejestrował Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe oddano łącznie 516 146 głosów, to jest 7,01% wszystkich głosów ważnych w skali kraju,
- 3) na listy nr 3, które zarejestrował Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej oddano łącznie 107 185 głosów, to jest 1,46% wszystkich głosów ważnych w skali kraju,
- 4) na listy nr 4, które zarejestrował Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano łącznie 51 872 głosy, to jest 0,70% wszystkich głosów ważnych w skali kraju,
- 5) na listy nr 5, które zarejestrował Komitet Wyborczy Libertas oddano łącznie 83 754 głosy, to jest 1,14% wszystkich głosów ważnych w skali kraju,
- 6) na listy nr 6, które zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy oddano łącznie 908 765 głosów, to jest 12,34% wszystkich głosów ważnych w skali kraju,
- 7) na listy nr 7, które zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości - CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni 2004) oddano łącznie 179 602 głosy, to jest 2,44% wszystkich głosów ważnych w skali kraju,

- 8) na listy nr 8, które zarejestrował Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej oddano łącznie 143 966 głosów, to jest 1,95% wszystkich głosów ważnych w skali kraju,
- 9) na listy nr 9, które zarejestrował Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano łącznie 3 271 852 głosy, to jest 44,43% wszystkich głosów ważnych w skali kraju,
- 10) na listy nr 10, które zarejestrował Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano łącznie 2 017 607 głosów, to jest 27,40% wszystkich głosów ważnych w skali kraju,
- 11) na listę nr 11, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polska Partia Socjalistyczna w okręgu wyborczym nr 3 oddano 1 331 głosów, to jest 0,02% wszystkich głosów ważnych w skali kraju,
- 12) na listę nr 12, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Naprzód Polsko – Piast w okręgu wyborczym nr 11 oddano 1 537 głosów, to jest 0,02% wszystkich głosów ważnych w skali kraju.

IV. Państwowa Komisja Wyborcza, zgodnie z art. 125 ust. 2 Ordynacji, stwierdza że:

1. warunek uprawniający do uczestniczenia w podziale mandatów pomiędzy listy okręgowe spełniły następujące komitety wyborcze:
 - 1) Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe, który zarejestrował listy nr 2,
 - 2) Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy, który zarejestrował listy nr 6,
 - 3) Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, który zarejestrował listy nr 9,
 - 4) Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, który zarejestrował listy nr 10.
2. warunku uprawniającego do uczestniczenia w podziale mandatów pomiędzy listy okręgowe nie spełniły następujące komitety wyborcze:
 - 1) Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej, który zarejestrował listy nr 1,
 - 2) Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej, który zarejestrował listy nr 3,
 - 3) Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy, który zarejestrował listy nr 4,
 - 4) Komitet Wyborczy Libertas, który zarejestrował listy nr 5,
 - 5) Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości - CentroLewica (PD+SDPL +Zieloni 2004), który zarejestrował listy nr 7,
 - 6) Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej, który zarejestrował listy nr 8,
 - 7) Komitet Wyborczy Polska Partia Socjalistyczna, który zarejestrował listę nr 11 w okręgu wyborczym nr 3,
 - 8) Koalicyjny Komitet Wyborczy Naprzód Polsko - Piast, który zarejestrował listę nr 12 w okręgu wyborczym nr 11.

V. Komitety wyborcze uprawnione do uczestnictwa w podziale mandatów otrzymały:

- 1) Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe, który zarejestrował listy nr 2 - 3 mandaty,

- 2) Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy, który zarejestrował listy nr 6 - 7 mandatów,
- 3) Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, który zarejestrował listy nr 9 – 25 mandatów,
- 4) Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, który zarejestrował listy nr 10 - 15 mandatów.

VI. Załącznikami do niniejszego protokołu są:

- 1) zestawienie wyników głosowania według okręgów wyborczych,
- 2) zestawienie zbiorczych wyników głosowania na listy okręgowe,
- 3) ustalenie wykazu uprawnionych komitetów wyborczych,
- 4) ustalenie podziału mandatów pomiędzy uprawnione komitety wyborcze.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej:

Ferdynand Rymarz

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej:

Jan Kacprzak

Stanisław Kosmal

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej:

Maria Aleksandra Grzelka

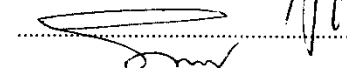
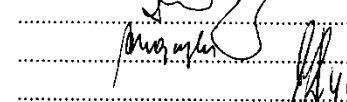
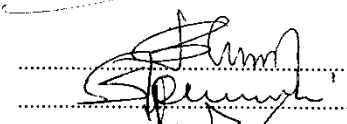
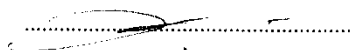
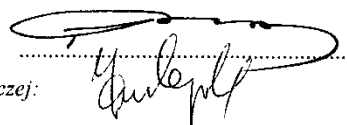
Stefan Jaworski

Andrzej Kisielewicz

Andrzej Mączyński

Włodzimierz Ryms

Stanisław Zabłocki

Załącznik nr 1 do protokołu Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 8 czerwca 2009 r. wyników głosowania w skali kraju oraz ogólnego podziału mandatów między komitety wyborcze

ZESTAWIENIE
wyników głosowania według okręgów wyborczych

Liczba	Okręg wyborczy													Ogółem w kraju
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
wyborców uprawnionych do głosowania	1 746 095	1 649 903	2 104 242	2 143 847	2 007 639	2 071 649	2 685 054	1 752 645	1 679 634	3 632 503	3 753 124	3 170 270	2 168 667	30 565 272
wyborców, którym wydano karty do głosowania	490 226	385 847	425 310	835 865	396 559	488 539	648 699	386 562	374 609	949 220	948 892	722 473	452 460	7 505 261
kart nieważnych	279	278	214	686	209	365	570	222	258	628	574	410	347	5 040
kart ważnych	489 723	385 476	425 004	834 481	396 253	487 971	647 818	386 233	374 235	948 316	948 071	721 854	451 861	7 497 296
głosów nieważnych	7 341	8 166	7 521	7 455	8 107	8 821	15 648	7 260	7 349	16 657	15 878	13 029	9 301	132 533
głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkie listy okręgowe	482 382	377 310	417 483	827 026	388 146	479 150	632 170	378 973	366 886	931 659	932 193	708 825	442 560	7 364 763

Załącznik nr 2 do protokołu Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 8 czerwca 2009 r. wyników głosowania w skali kraju oraz ogólnego podziału mandatów między komitety wyborcze

ZESTAWIENIE wyników głosowania na listy okręgowe

Komitety wyborcze		Okręg wyborczy													Głosy ważne w skali kraju	
nr listy	nazwa	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	liczba	%
1	Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej	4 931	3 265	5 050	9 679	3 832	4 777	7 621	5 259	4 310	10 236	8 155	8 422	5 609	81 146	1,10
2	Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe	13 170	38 092	38 012	22 899	72 551	32 390	52 716	51 954	45 685	60 846	23 566	41 975	22 290	516 146	7,01
3	Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej	5 654	6 958	8 534	2 826	7 995	9 827	12 725	10 297	5 734	9 430	7 665	11 771	7 769	107 185	1,46
4	Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy	2 596	2 513	3 230	3 099	2 931	3 453	5 517	2 345	2 274	5 428	7 651	6 282	4 553	51 872	0,70
5	Komitet Wyborczy Libertas	3 676	3 277	4 355	6 069	8 437	3 988	6 703	12 207	3 753	9 005	5 906	8 266	8 112	83 754	1,14
6	Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy	50 427	79 400	59 194	84 740	30 225	62 923	94 180	24 725	27 147	95 277	117 884	93 172	89 471	908 765	12,34
7	Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości - CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni 2004)	4 465	4 477	8 596	30 804	8 567	16 081	23 777	17 089	6 094	17 645	16 351	19 387	6 269	179 602	2,44
8	Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej	6 249	3 589	7 317	35 769	10 443	5 966	18 273	5 890	11 136	12 307	12 447	8 736	5 844	143 966	1,95
9	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	285 268	162 556	159 943	434 421	114 000	204 798	289 442	112 221	107 092	327 854	523 602	347 617	203 038	3 271 852	44,43

Komitet wyborczy		Okręg wyborczy													Głosy ważne w skali kraju	
nr listy	nazwa	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	liczba	%
10	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	105 946	73 183	121 921	196 720	129 165	134 947	121 216	136 986	153 661	383 631	207 429	163 197	89 605	2 017 607	27,40
11	Komitet Wyborczy Polska Partia Socjalistyczna	—	—	1 331	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 331	0,02
12	Koalicyjny Komitet Wyborczy Naprzód Polsko -Piast	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 537	—	—	1 537	0,02
Ogółem w okręgu wyborczym		482 382	377 310	417 483	827 026	388 146	479 150	632 170	378 973	366 886	931 659	932 193	708 825	442 560	7 364 763	x

Załącznik nr 3
do protokołu Państwowej Komisji
Wyborczej z dnia 8 czerwca 2009 r.
wyników głosowania w skali kraju oraz
ogólnego podziału mandatów pomiędzy
komitety wyborcze

WYKAZ KOMITETÓW WYBORCZYCH

uprawnionych do udziału w podziale mandatów

- I. Na wszystkie listy okręgowe oddano łącznie w skali kraju 7 364 763 głosy ważne.
- II. Na listy okręgowe każdego komitetu wyborczego oddano łącznie następującą liczbę głosów ważnych:
 - 1) na listy nr 1, które zarejestrował Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej oddano łącznie 81 146 głosów, to jest 1,10% głosów ważnych w skali kraju,
 - 2) na listy nr 2, które zarejestrował Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe oddano łącznie 516 146 głosów, to jest 7,01% głosów ważnych w skali kraju,
 - 3) na listy nr 3, które zarejestrował Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej oddano łącznie 107 185 głosów, to jest 1,46% głosów ważnych w skali kraju,
 - 4) na listy nr 4, które zarejestrował Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano łącznie 51 872 głosy, to jest 0,70% głosów ważnych w skali kraju,
 - 5) na listy nr 5, które zarejestrował Komitet Wyborczy Libertas oddano łącznie 83 754 głosy, to jest 1,14% głosów ważnych w skali kraju,
 - 6) na listy nr 6, które zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy oddano łącznie 908 765 głosów, to jest 12,34% głosów ważnych w skali kraju,
 - 7) na listy nr 7, które zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości - CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni 2004) oddano łącznie 179 602 głosy, to jest 2,44% głosów ważnych w skali kraju,
 - 8) na listy nr 8, które zarejestrował Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej oddano łącznie 143 966 głosów, to jest 1,95% głosów ważnych w skali kraju,
 - 9) na listy nr 9, które zarejestrował Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano łącznie 3 271 852 głosy, to jest 44,43% głosów ważnych w skali kraju,
 - 10) na listy nr 10, które zarejestrował Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano łącznie 2 017 607 głosów, to jest 27,40% głosów ważnych w skali kraju,
 - 11) na listę nr 11, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Polska Partia Socjalistyczna w okręgu wyborczym nr 3 oddano 1 331 głosów, to jest 0,02% głosów ważnych w skali kraju,
 - 12) na listę nr 12, którą zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Naprzód Polsko – Piast w okręgu wyborczym nr 11 oddano 1 537 głosów, to jest 0,02% głosów ważnych w skali kraju.
- III. Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 126 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. - Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219 z późn. zm.),

zwanej dalej Ordynacją, ustaliła następujący wykaz komitetów wyborczych, których listy okręgowe spełniły warunek określony w art. 125 ust. 2 Ordynacji:

- 1) Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe, na którego listy nr 2 oddano łącznie 516 146 głosów, to jest 7,01% głosów ważnych w skali kraju,
- 2) Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy, na którego listy nr 6 oddano łącznie 908 765 głosów, to jest 12,34% głosów ważnych w skali kraju,
- 3) Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, na którego listy nr 9 oddano łącznie 3 271 852 głosy, to jest 44,43% głosów ważnych w skali kraju,
- 4) Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, na którego listy nr 10 oddano łącznie 2 017 607 głosów, to jest 27,40% głosów ważnych w skali kraju.

IV. Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 126 Ordynacji, ustaliła następujący wykaz komitetów wyborczych, których listy okręgowe nie spełniły warunku określonego w art. 125 ust. 2:

- 1) Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej, na którego listy nr 1 oddano łącznie 81 146 głosów, to jest 1,10% głosów ważnych w skali kraju,
- 2) Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej, na którego listy nr 3 oddano łącznie 107 185 głosów, to jest 1,46% głosów ważnych w skali kraju,
- 3) Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy, na którego listy nr 4 oddano łącznie 51 872 głosy, to jest 0,70% głosów ważnych w skali kraju,
- 4) Komitet Wyborczy Libertas, na którego listy nr 5 oddano łącznie 83 754 głosy, to jest 1,14% głosów ważnych w skali kraju,
- 5) Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości - CentroLewica (PD+SDPL +Zieloni 2004), na którego listy nr 7 oddano łącznie 179 602 głosy, to jest 2,44% głosów ważnych w skali kraju,
- 6) Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej, na którego listy nr 8 oddano łącznie 143 966 głosów, to jest 1,95% głosów ważnych w skali kraju,
- 7) Komitet Wyborczy Polska Partia Socjalistyczna, na którego listy nr 11 oddano łącznie 1 331 głosów, to jest 0,02% głosów ważnych w skali kraju,
- 8) Koalicyjny Komitet Wyborczy Naprzód Polsko - Piast, na którego listy nr 12 oddano łącznie 1 537 głosów, to jest 0,02% głosów ważnych w skali kraju.

Załącznik nr 4
do protokołu Państwowej Komisji
Wyborczej z dnia 8 czerwca 2009 r.
wyników głosowania w skali kraju oraz
ogólnego podziału mandatów pomiędzy
komitety wyborcze

**PODZIAŁ MANDATÓW
pomiędzy komitety wyborcze**

- I. Na listy okręgowe komitetów wyborczych uprawnionych do uczestniczenia w podziale mandatów oddano łącznie następującą liczbę głosów ważnych:
- 1) na listy nr 2, które zarejestrował Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe oddano łącznie 516 146 głosów, to jest 7,01% głosów ważnych w skali kraju,
 - 2) na listy nr 6, które zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy oddano łącznie 908 765 głosów, to jest 12,34% głosów ważnych w skali kraju,
 - 3) na listy nr 9, które zarejestrował Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano łącznie 3 271 852 głosy, to jest 44,43% głosów ważnych w skali kraju,
 - 4) na listy nr 10, które zarejestrował Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano łącznie 2 017 607 głosów, to jest 27,40% głosów ważnych w skali kraju.
- II. Wyliczenie ilorazów, o których mowa w art. 127 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219 z późn. zm.), zwanej dalej Ordynacją, jest następujące:
1. Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe (listy nr 2):
 $516\ 146 : 1 = 516\ 146,0000$
 $516\ 146 : 2 = 258\ 073,0000$
 $516\ 146 : 3 = 172\ 048,6667$
 $516\ 146 : 4 = 129\ 036,5000$
 2. Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy (listy nr 6):
 $908\ 765 : 1 = 908\ 765,0000$
 $908\ 765 : 2 = 454\ 382,5000$
 $908\ 765 : 3 = 302\ 921,6667$
 $908\ 765 : 4 = 227\ 191,2500$
 $908\ 765 : 5 = 181\ 753,0000$
 $908\ 765 : 6 = 151\ 460,8333$
 $908\ 765 : 7 = 129\ 823,5714$
 3. Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP (listy nr 9):
 $3\ 271\ 852 : 1 = 3\ 271\ 852,0000$
 $3\ 271\ 852 : 2 = 1\ 635\ 926,0000$
 $3\ 271\ 852 : 3 = 1\ 090\ 617,3333$

3 271 852 : 4 = 817 963,0000
3 271 852 : 5 = 654 370,4000
3 271 852 : 6 = 545 308,6667
3 271 852 : 7 = 467 407,4286
3 271 852 : 8 = 408 981,5000
3 271 852 : 9 = 363 539,1111
3 271 852 : 10 = 327 185,2000
3 271 852 : 11 = 297 441,0909
3 271 852 : 12 = 272 654,3333
3 271 852 : 13 = 251 680,9231
3 271 852 : 14 = 233 703,7143
3 271 852 : 15 = 218 123,4667
3 271 852 : 16 = 204 490,7500
3 271 852 : 17 = 192 461,8824
3 271 852 : 18 = 181 769,5556
3 271 852 : 19 = 172 202,7368
3 271 852 : 20 = 163 592,6000
3 271 852 : 21 = 155 802,4762
3 271 852 : 22 = 148 720,5455
3 271 852 : 23 = 142 254,4348
3 271 852 : 24 = 136 327,1667
3 271 852 : 25 = 130 874,0800

4. Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość (listy nr 10):

2 017 607: 1 = 2 017 607,0000
2 017 607: 2 = 1 008 803,5000
2 017 607: 3 = 672 535,6667
2 017 607: 4 = 504 401,7500
2 017 607: 5 = 403 521,4000
2 017 607: 6 = 336 267,8333
2 017 607: 7 = 288 229,5714
2 017 607: 8 = 252 200,8750
2 017 607: 9 = 224 178,5556
2 017 607: 10 = 201 760,7000
2 017 607: 11 = 183 418,8182
2 017 607: 12 = 168 133,9167

2 017 607: 13 = 155 200,5385

2 017 607: 14 = 144 114,7857

2 017 607: 15 = 134 507,1333

III. Szereg kolejno największych liczb (ilorazów wyborczych) jest następujący:

Lp.	Iloraz	Komitet wyborczy
1.	3 271 852,0000	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
2.	2 017 607,0000	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
3.	1 635 926,0000	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
4.	1 090 617,3333	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
5.	1 008 803,5000	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
6.	908 765,0000	Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy
7.	817 963,0000	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
8.	672 535,6667	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
9.	654 370,4000	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
10.	545 308,6667	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
11.	516 146,0000	Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe
12.	504 401,7500	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
13.	467 407,4286	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
14.	454 382,5000	Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy
15.	408 981,5000	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
16.	403 521,4000	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
17.	363 539,1111	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
18.	336 267,8333	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
19.	327 185,2000	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
20.	302 921,6667	Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy
21.	297 441,0909	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
22.	288 229,5714	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
23.	272 654,3333	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
24.	258 073,0000	Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe
25.	252 200,8750	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
26.	251680,9231	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
27.	233 703,7143	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
28.	227 191,2500	Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy
29.	224 178,5556	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość

Lp.	Iloraz	Komitet wyborczy
30.	218 123,4667	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
31.	204 490,7500	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
32.	201 760,7000	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
33.	192 461,8824	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
34.	183 418,8182	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
35.	181 769,5556	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
36.	181 753,0000	Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy
37.	172 202,7368	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
38.	172 048,6667	Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe
39.	168 133,9167	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
40.	163 592,6000	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
41.	155 802,4762	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
42.	155 200,5385	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
43.	151460,8333	Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy
44.	148 720,5455	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
45.	144 114,7857	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
46.	142 254,4348	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
47.	136 327,1667	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
48.	134 507,1333	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
49.	130 874,0800	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
50.	129 823,5714	Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy
51.	129 036,5000	Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe

OBWIESZCZENIE
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 8 czerwca 2009 r.
o wynikach wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego
przeprowadzonych w dniu 7 czerwca 2009 r.
(Dziennik Ustaw Nr 88, poz. 729)

(Wyciąg)

Na podstawie art. 132 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. — Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219, z 2006 r. Nr 218, poz. 1592 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162 i Nr 112, poz. 766), zwanej dalej Ordynacją, Państwowa Komisja Wyborcza ogłasza wyniki wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 7 czerwca 2009 r.

Dział I. ZBIORCZE WYNIKI GŁOSOWANIA W SKALI KRAJU

Rozdział 1. Dane ogólne

1. Wybory przeprowadziły:
 - 1) Państwowa Komisja Wyborcza,
 - 2) 13 okręgowych komisji wyborczych, w skład których powołano 117 sędziów sądów powszechnych oraz Sądu Najwyższego,
 - 3) 39 rejonowych komisji wyborczych, w skład których powołano 195 sędziów sądów powszechnych, wojewódzkich sądów administracyjnych oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego,
 - 4) 25 605 obwodowych komisji wyborczych, w skład których powołano 234 567 wyborców.
2. Wybierano 50 posłów do Parlamentu Europejskiego spośród 1 293 kandydatów zgłoszonych na 132 okręgowych listach kandydatów przez 12 komitetów wyborczych.

Rozdział 2. Zbiorcze wyniki głosowania

Na podstawie protokołów wyników głosowania, otrzymanych od wszystkich okręgowych komisji wyborczych, Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła następujące zbiorcze wyniki głosowania:

1) liczba wyborców uprawnionych do głosowania wyniosła	30 565 272,
2) liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania wyniosła	7 505 261,
3) liczba kart nieważnych wyniosła	5 040,
4) liczba kart ważnych wyniosła
czyli frekwencja wyborcza wyniosła 24,53%,	7 497 296,
5) liczba głosów nieważnych wyniosła
co stanowi 1,77% ogólnej liczby głosów,	132 533,
6) liczba głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkie listy okręgowe wyniosła 7 364 763,
co stanowi 98,23% ogólnej liczby głosów.	

Rozdział 3. Zbiorcze wyniki głosowania na listy okręgowe komitetów wyborczych

Na listy okręgowe poszczególnych komitetów wyborczych oddano łącznie następującą liczbę głosów ważnych:

- 1) na listy nr 1, które zgłosił Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej oddano łącznie 81 146 głosów, to jest 1,10% głosów ważnych w skali kraju,
- 2) na listy nr 2, które zgłosił Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe oddano łącznie 516 146 głosów, to jest 7,01% głosów ważnych w skali kraju,
- 3) na listy nr 3, które zgłosił Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej oddano łącznie 107 185 głosów, to jest 1,46% głosów ważnych w skali kraju,
- 4) na listy nr 4, które zgłosił Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy oddano łącznie 51 872 głosy, to jest 0,70% głosów ważnych w skali kraju,
- 5) na listy nr 5, które zgłosił Komitet Wyborczy Libertas oddano łącznie 83 754 głosy, to jest 1,14% głosów ważnych w skali kraju,
- 6) na listy nr 6, które zgłosił Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy oddano łącznie 908 765 głosów, to jest 12,34% głosów ważnych w skali kraju,
- 7) na listy nr 7, które zgłosił Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości - CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni 2004) oddano łącznie 179 602 głosy, to jest 2,44% głosów ważnych w skali kraju,
- 8) na listy nr 8, które zgłosił Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej oddano łącznie 143 966 głosów, to jest 1,95% głosów ważnych w skali kraju,
- 9) na listy nr 9, które zgłosił Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP oddano łącznie 3 271 852 głosy, to jest 44,43% głosów ważnych w skali kraju,
- 10) na listy nr 10, które zgłosił Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oddano łącznie 2 017 607 głosów, to jest 27,40% głosów ważnych w skali kraju,
- 11) na listę nr 11, którą zgłosił Komitet Wyborczy Polska Partia Socjalistyczna w okręgu wyborczym nr 3 oddano 1 331 głosów, to jest 0,02% głosów ważnych w skali kraju,
- 12) na listę nr 12, którą zgłosił Koalicyjny Komitet Wyborczy Naprzód Polsko - Piast w okręgu wyborczym nr 11 oddano 1 537 głosów, to jest 0,02% głosów ważnych w skali kraju.

Dział II. Ogólny podział mandatów

Rozdział 1. Komitety wyborcze uprawnione do udziału w podziale mandatów

Uprawnione do udziału w podziale mandatów były, zgodnie z art. 125 ust. 2 Ordynacji, następujące komitety wyborcze, na których listy okręgowe oddano co najmniej 5% głosów ważnych w skali kraju:

- 1) Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe,
- 2) Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
- 3) Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP,
- 4) Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość.

Rozdział 2. Komitety wyborcze nieuprawnione do udziału w podziale mandatów

Uprawnienia do udziału w podziale mandatów nie uzyskały następujące komitety wyborcze, których listy okręgowe nie spełniły warunku określonego w art. 125 ust. 2 Ordynacji:

- 1) Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej,
- 2) Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy,
- 4) Komitet Wyborczy Libertas,
- 5) Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości - CentroLewica (PD+SDPL+Zieloni 2004),
- 6) Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej,
- 7) Komitet Wyborczy Polska Partia Socjalistyczna,
- 8) Koalicyjny Komitet Wyborczy Naprzód Polsko - Piast.

Rozdział 3. Podział mandatów pomiędzy komitety wyborcze

Państwowa Komisja Wyborcza zgodnie z art. 127 Ordynacji dokonała podziału mandatów pomiędzy uprawnione komitety wyborcze. Poszczególnym uprawnionym komitetom wyborczym przypadły następujące liczby mandatów:

- 1) Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe, który zgłosił listy nr 2 - 3 mandaty,
- 2) Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy, który zgłosił listy nr 6-7 mandatów,
- 3) Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, który zgłosił listy nr 9 - 25 mandatów,
- 4) Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, który zgłosił listy nr 10 - 15 mandatów.

(...)

Dział IV. Wyniki wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, iż posłami do Parlamentu Europejskiego zostali wybrani:

1. Z list nr 2, które zgłosił Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe:
 - 1) GRZYB Andrzej Marian, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 7,
 - 2) KALINOWSKI Jarosław, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 5,
 - 3) SIEKIERSKI Czesław Adam, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 10.
2. Z list nr 6, które zgłosił Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy:
 - 1) GERINGER DE OEDENBERG Lidia Joanna, zgłoszona w okręgu wyborczym nr 12,
 - 2) GIEREK Adam, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 11,
 - 3) LIBERADZKI Bogusław Marian, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 13,
 - 4) OLEJNICZAK Wojciech Michał, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 4,
 - 5) SENYSZYN Joanna, zgłoszona w okręgu wyborczym nr 10,
 - 6) SIWIEC Marek Maciej, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 7,
 - 7) ZEMKE Janusz Władysław, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 2.
3. Z list nr 9, które zgłosił Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP:
 - 1) BORYS Piotr, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 12,

- 2) BUZEK Jerzy Karol, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 11,
- 3) GRAFIN VON THUN UND HOHENSTEIN Róża Maria, zgłoszona w okręgu wyborczym nr 10,
- 4) HANDZLIK Małgorzata Maria, zgłoszona w okręgu wyborczym nr 11,
- 5) HIBNER Jolanta Emilia, zgłoszona w okręgu wyborczym nr 5,
- 6) HUBNER Danuta Maria, zgłoszona w okręgu wyborczym nr 4,
- 7) JAZŁOWIĘCKA Danuta, zgłoszona w okręgu wyborczym nr 12,
- 8) JĘDRZEJEWSKA Sidonia Elżbieta, zgłoszona w okręgu wyborczym nr 7,
- 9) KACZMAREK Filip Andrzej, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 7,
- 10) KOLARSKA - BOBIŃSKA Lena Barbara, zgłoszona w okręgu wyborczym nr 8,
- 11) LEWANDOWSKI Janusz Antoni, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 1,
- 12) LISEK Krzysztof, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 3,
- 13) ŁUKACIJEWSKA Elżbieta Katarzyna, zgłoszona w okręgu wyborczym nr 9,
- 14) MARCINKIEWICZ Bogdan Kazimierz, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 11,
- 15) NITRAS Sławomir Witold, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 13,
- 16) OLBRYCHT Jan Marian, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 11,
- 17) PROTASIEWICZ Jacek, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 12,
- 18) SARYUSZ-WOLSKI Jacek Emil, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 6,
- 19) SKRZYDLEWSKA Joanna Katarzyna, zgłoszona w okręgu wyborczym nr 6,
- 20) SONIK Bogusław Andrzej, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 10,
- 21) TRZASKOWSKI Rafał Kazimierz, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 4,
- 22) WAŁĘSA Jarosław Leszek, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 1,
- 23) ZALEWSKI Paweł Ksawery, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 4,
- 24) ZASADA Artur Jarosław, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 13,
- 25) ZWIEFKA Tadeusz Antoni, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 2.

2. Z list nr 10, które zgłosił Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość:

- 1) BIELAN Adam Jerzy, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 5,
- 2) CYMAŃSKI Tadeusz, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 1,
- 3) CZARNECKI Richard Henry, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 2,
- 4) GRÓBARCZYK Marek Józef, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 13,
- 5) KAMIŃSKI Michał Tomasz, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 4,
- 6) KOWAL Paweł Robert, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 10,
- 7) KURSKI Jacek Olgierd, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 3,
- 8) LEGUTKO Ryszard Antoni, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 12,
- 9) MIGALSKI Marek Henryk, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 11,

- 10) PIOTROWSKI Mirosław Mariusz, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 8,
- 11) PORĘBA Tomasz Piotr, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 9,
- 12) SZYMAŃSKI Konrad Krzysztof, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 7,
- 13) WŁOSOWICZ Jacek Władysław, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 10,
- 14) WOJCIECHOWSKI Janusz, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 6,
- 15) ZIOBRO Zbigniew, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 10.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej:

Ferdynand Rymarz

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej:

Jan Kacprzak

Stanisław Kosmał

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej:

Maria Aleksandra Grzelka

Stefan Jaworski

Andrzej Kisielewicz

Andrzej Mączyński

Włodzimierz Ryms

Stanisław Zabłocki

**SPRAWOZDANIE
Z WYBORÓW POSŁÓW DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO
PRZEPROWADZONYCH W DNIU 7 CZERWCA 2009 R.**

Na podstawie art. 133 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219, z 2006 r. Nr 218, poz. 1592 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162 i Nr 112, poz. 766) Państwowa Komisja Wyborcza przedstawia sprawozdanie z wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 7 czerwca 2009 r.

I. Zarządzenie i przygotowanie wyborów.

1. Wybory zarządził Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej postanowieniem z dnia 9 marca 2009 r. wyznaczając ich datę na niedzielę 7 czerwca 2009 r. Wskazał, że w Rzeczypospolitej Polskiej wybiera się 50 posłów do Parlamentu Europejskiego, oraz określił terminy wykonania poszczególnych czynności wyborczych (kalendarz wyborczy). Postanowienie Prezydenta zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw Nr 37, poz. 287 z dnia 10 marca 2009 r. Państwowa Komisja Wyborcza podała je w tym samym dniu do publicznej wiadomości w formie obwieszczenia wraz z informacją o okręgach wyborczych i siedzibach okręgowych komisji wyborczych oraz zamieściła na stronie internetowej (www.pkw.gov.pl).
2. Wybory zostały przygotowane i przeprowadzone na podstawie powołanej wyżej ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego, zwanej dalej Ordynacją wyborczą, oraz zgodnie z zawartymi w niej odesłaniami – na podstawie ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 z późn. zm.) zwanej dalej Ordynacją wyborczą do Sejmu i do Senatu. Przepisy Ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu stosowane były w zakresie: prowadzenia i aktualizacji rejestru wyborców; sporządzenia spisu wyborców; tworzenia obwodów głosowania w szpitalach i zakładach opieki społecznej oraz w zakładach karnych i aresztach śledczych; wyznaczenia lokali wyborczych dla potrzeb wyborców niepełnosprawnych; powoływania obwodowych komisji wyborczych; zgłaszania i rejestracji okręgowych list kandydatów na posłów i nadawania numerów zarejestrowanym listom; udziału w głosowaniu żołnierzy, policjantów, pracowników służb więziennych, pożarnych, celnych i granicznych pełniących służbę poza miejscem stałego zamieszkania; zasad prowadzenia agitacji wyborczej, w tym w formie audycji wyborczych w programach radiowych i telewizyjnych; druku i przechowywania kart do głosowania; finansowania wyborów z budżetu państwa. Ponadto miały również zastosowanie przepisy: ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnieniu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425 z późn. zm.) w przedmiocie złożenia przez kandydatów na posłów obywateli polskich urodzonych przed dniem 1 sierpnia 1972 r. oświadczeń dotyczących pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z tymi organami w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r.; ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857 z późn. zm.) dotyczące finansowania komitetów wyborczych partii politycznych; ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547 z późn. zm.) dotyczące stałych obwodów głosowania i zasad dokonywania zmian tych obwodów, a także przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U.

z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) i ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.).

3. Zgodnie z ustawowym upoważnieniem Minister Spraw Zagranicznych i Minister Infrastruktury oraz Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wydali rozporządzenia dotyczące odpowiednio: utworzenia obwodów głosowania za granicą i na polskich statkach morskich oraz czasu przeznaczonego na rozpowszechnienie audycji wyborczych w programach publicznej telewizji i publicznego radia. Państwowa Komisja Wyborcza współdziałała w sprawach wydania tych aktów, w szczególności przez opiniowanie projektów, zgłaszanie uwag i wniosków. W zakresie realizacji pozostałych czynności wyborczych wobec niezmienionego stanu prawnego obowiązywały rozporządzenia właściwych ministrów wydane wcześniej, stosowane w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2004 r. Dotyczą one: prowadzenia i aktualizacji rejestru wyborców oraz trybu przekazywania danych zawartych w rejestrze innym państwom członkowskim Unii Europejskiej; sporządzania i aktualizacji spisu wyborców; powoływania obwodowych komisji wyborczych oraz wyznaczenia lokali obwodowych komisji dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych; należności pieniężnych przysługujących członkom komisji wyborczych w związku z wykonywaniem zadań w komisjach (ze zmianą dotyczącą zróżnicowania zryczałtowanych diet dla członków komisji obwodowych); prowadzenia rachunkowości przez komitety wyborcze uczestniczące w wyborach; zawiadamiania gmin o osobach pozbawionych prawa wybierania; trybu przygotowania i emisji audycji wyborczych; postępowania z dokumentami z wyborów. Wykaz rozporządzeń stanowi załącznik nr 1 do sprawozdania.
4. Państwowa Komisja Wyborcza wykonując ustawowe upoważnienie: określiła terytorialny zasięg działania i siedziby rejonowych komisji wyborczych oraz obszary okręgów, na których okręgowa komisja wykonuje również zadania komisji rejonowej; ustaliła wzór potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia okręgowej listy kandydatów na posłów i wzór protokołu rejestracji okręgowej listy; wzór karty do głosowania i zasady drukowania, przechowywania i dostarczenia kart do głosowania obwodowym komisjom wyborczym; sposób sporządzania i przekazania kart do obwodów głosowania utworzonych za granicą i na polskich statkach morskich; warunki i sposób wykorzystania w wyborach techniki elektronicznej; tryb i zasady przekazywania informacji o „frekwencji” w trakcie głosowania; wzory protokołów: głosowania w obwodzie oraz wyników głosowania w rejonie i w okręgu wyborczym; tryb przekazywania wyników głosowania z obwodów utworzonych za granicą i na polskich statkach morskich. Uchwaliła wytyczne dla okręgowych komisji wyborczych dotyczące przyjmowania zgłoszeń i rejestracji list kandydatów na posłów; wytyczne i wyjaśnienia dotyczące obserwacji wyborów przez obserwatorów międzynarodowych; wytyczne dla obwodowych, rejonowych i okręgowych komisji wyborczych dotyczące zadań i trybu przeprowadzenia głosowania, trybu i sposobu wykonywania zadań związanych z ustalaniem wyników głosowania, przekazywania wyników głosowania i postępowania z dokumentami z wyborów. W zakresie wzorów pieczęci komisji wyborczych, regulaminów komisji oraz wzoru zaświadczenia dla męża zaufania, obowiązywały odpowiednie uchwały Państwowej Komisji Wyborczej podjęte w 2004 r. Wykaz uchwał stanowi załącznik nr 2 do sprawozdania.
5. Państwowa Komisja Wyborcza podejmowała różnorodne działania organizacyjne w celu zapewnienia sprawnego przygotowania wyborów. W szczególności, jeszcze przed rozpoczęciem kampanii wyborczej w piśmie skierowanym do wójtów

(burmistrzów, prezydentów miast) zwróciła uwagę na potrzebę szybkiego podjęcia czynności przedwyborczych związanych zwłaszcza z uporządkowaniem podziału gmin na obwody głosowania, dokonaniem przeglądu lokali wyborczych w aspekcie ich dostępności dla wyborców; utworzeniem odrębnych obwodów głosowania (w szpitalach, zakładach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych); powołaniem obwodowych komisji wyborczych; należyłą aktualizacją rejestru wyborców i rzetelnym sporządzeniem spisu wyborców. Zaleciła jednocześnie komisarzom wyborczym stałe czuwanie nad terminowym i prawidłowym wykonaniem tych zadań oraz współdziałanie w miarę potrzeb w tych sprawach z organami jednostek samorządu terytorialnego i wojewodami. Przygotowaniu do wyborów i realizacji zadań wyborczych poświęcona była także problemowa narada Państwowej Komisji Wyborczej z komisarzami wyborczymi i aparatem wyborczym Krajowego Biura Wyborczego (w dniach 16-17 marca 2009 r.). Przyjęto harmonogram zadań i działań dla organów i służb wyborczych.

6. Wybory przeprowadziły organy określone w art. 12 Ordynacji wyborczej: Państwowa Komisja Wyborcza, okręgowe komisje wyborcze, rejonowe komisje wyborcze i obwodowe komisje wyborcze. Czynności wyborcze zostały wykonane w ustawowo określonym trybie i terminach.

Państwowa Komisja Wyborcza uchwałą z dnia 23 marca 2009 r. powołała do przeprowadzenia wyborów okręgowe i rejonowe komisje wyborcze. W ich skład weszli sędziowie zgłoszeni przez Ministra Sprawiedliwości, a funkcje przewodniczących objęli z urzędu (z wyjątkiem Rejonowej Komisji Wyborczej w Siedlcach) komisarze wyborczy. W skład 13 okręgowych komisji wyborczych powołano 117 sędziów: 2 sędziów Sądu Najwyższego, 13 sędziów sądów apelacyjnych, 57 sędziów sądów okręgowych i 45 sędziów sądów rejonowych. W skład 39 rejonowych komisji wyborczych weszło 195 sędziów: 2 sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, 3 sędziów wojewódzkich sądów administracyjnych, 4 sędziów sądów apelacyjnych, 114 sędziów sądów okręgowych oraz 72 sędziów sądów rejonowych.

Obwodowe komisje wyborcze powołali wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast), a w obwodach głosowania za granicą i na polskich statkach morskich odpowiednio konsulowie i kapitanowie statków. Do powoływania i zmian w składach tych komisji oraz organizacji ich pracy miały zastosowanie, zgodnie z odesłaniem zawartym w art. 25 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego, przepisy Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu oraz wydane na ich podstawie przepisy wykonawcze, tj.: rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 sierpnia 2001 r. (Dz. U. Nr 84, poz. 921, z 2004 r. Nr 38, poz. 352 i z 2005 r. Nr 102, poz. 859), rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 9 sierpnia 2001 r. (Dz. U. nr 85, poz. 935 i z 2005 r. Nr 181, poz. 1520), rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 23 sierpnia 2001 r. (Dz. U. Nr 89, poz. 990 i z 2005 r. Nr 167, poz. 1403).

Powołano ogółem 25605 obwodowych komisji wyborczych, w ich skład weszło 209644 wyborców. Komisje powołano spośród kandydatów zgłoszonych przez pełnomocników komitetów wyborczych, a ponadto w skład każdej komisji, z urzędu, wchodziła jedna osoba wskazana przez wójta oraz odpowiednio konsula i kapitana statku. Z informacji posiadanych przez Państwową Komisję Wyborczą wynika, że z powodu małej liczby kandydatów zgłoszonych przez pełnomocników komitetów wyborczych blisko 40% obwodowych komisji powołano w minimalnych siedmioosobowych składach. Z tego samego powodu, w nielicznych przypadkach, składy komisji w związku z małą liczbą

zgłoszonych kandydatów wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast uzupełniali – do ustawowego minimum - spośród wyborców. Mimo tych utrudnień organizacyjnych powołanie obwodowych komisji wyborczych nastąpiło zgodnie z ustawową procedurą i w terminie przewidzianym w kalendarzu wyborczym. Z jednodniowym przekroczeniem tego terminu (tj. w dniu 19 maja 2009 r.) powołane zostały komisje w 18 obwodach głosowania w gminie Międzyrzecz w okręgu wyborczym Nr 13 – Gorzów Wlkp. Opóźnienie było spowodowane w gminie Międzyrzecz, zawieszeniem burmistrza i zastępców burmistrza tej gminy w pełnieniu funkcji. W tej sytuacji Okręgowa Komisja Wyborcza w Gorzowie Wlkp. mogła, zastępczo, powołać obwodowe komisje wyborcze zgodnie z art. 19 ust. 2 Ordynacji wyborczej, po upływie prawem przewidzianego terminu przypadającego 18 maja 2009 r.

7. Zgodnie z Ordynacją wyborczą głosowanie na obszarze kraju przeprowadzono w stałych obwodach głosowania utworzonych na podstawie przepisów Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, dla wyborów samorządowych. Ponadto, zgodnie z ustawowym obowiązkiem utworzono obwody głosowania w zakładach karnych i aresztach śledczych oraz szpitalach i zakładach pomocy społecznej, w których w dniu wyborów przebywało co najmniej 50 osób uprawnionych do głosowania. Obwody głosowania dla obywateli polskich przebywających za granicą oraz na polskich statkach morskich utworzyli odpowiednio Minister Spraw Zagranicznych i Minister Infrastruktury. W każdej gminie, zgodnie z ustawowymi wymogami, przygotowano lokale dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Niezależnie od tego wymogu w wielu miastach i gminach organy samorządu zapewniły osobom niepełnosprawnym i w podeszłym wieku możliwość dojazdu do lokali wyborczych oraz podjazdy dla wózków inwalidzkich. W niektórych dużych miastach, np. w Warszawie i Rzeszowie, działały w dniu wyborów specjalne telefony do zgłaszania potrzeby bezpłatnego dowozu do lokali wyborczych.

Utworzono 25605 obwodów głosowania, w tym: 25412 obwodów na obszarze kraju, z tego 1351 obwodów odrębnych: w szpitalach i domach pomocy społecznej oraz w zakładach karnych i aresztach śledczych. Za granicą utworzono 189 obwodów, a na polskich statkach morskich 4 obwody. Do potrzeb wyborców niepełnosprawnych dostosowano 6241 lokali wyborczych. Według danych otrzymanych przez Państwową Komisję Wyborczą obwieszczenia o obwodach głosowania były rozplakatowane w terminie wymaganym kalendarzem wyborczym. Komisje wyborcze (z wyjątkiem niektórych dużych miast, jak n. p. m. st. Warszawa) nie otrzymały sygnałów o braku obwieszczeń. Mimo tego, wielu wyborców dopytywało się o miejsca głosowania także w dniu głosowania. W trybie i terminie wymaganym Ordynacją wyborczą zostały sporządzone spisy wyborców. Liczba wyborców uprawnionych do głosowania ujętych w spisach wyniosła 30 565 272 osoby. Państwowa Komisja Wyborcza w informacji z dnia 10 marca zamieszczonej na stronie internetowej www.pkw.gov.pl, podała szczegółowe zasady i warunki wpisywania się do spisu wyborców. Kwestie te były wyjaśniane w prasie, radiu i telewizji. Krajowe Biuro Wyborcze w informacjach pisemnych i telefonicznych wielokrotnie informowało o obowiązujących wymogach prawnych, o terminie składania wniosków o dopisanie do spisu w miejscu czasowego pobytu, o możliwości i terminie pobrania zaświadczenia o prawie do głosowania uprawniającego do głosowania w każdym obwodzie. Również okręgowe i rejonowe komisje wyborcze, a także delegatury terenowe Krajowego Biura Wyborczego i urzędy wielu gmin starały się zapewnić w różnych formach bieżącą informację w tych sprawach.

Z informacji przekazanych Państwowej Komisji Wyborczej przez okręgowe i rejonowe komisje wyborcze wynika, że spisy zostały na ogół sporządzone prawidłowo i starannie. Zgłaszane były jednakże informacje o nieprawidłowościach w spisach w szpitalach i zakładach pomocy społecznej. Dotyczyły one przede wszystkim niedokładnego sporządzania i późnego przekazywania urzędom gmin przez administrację szpitali i zakładów opieki społecznej wykazów wyborców przebywających w tych placówkach, co powodowało nieujęcie wyborcy w spisie i uniemożliwiało tym wyborcom udział w głosowaniu. Wyborcy zamieszkujący czasowo na obszarze gminy bezzasadnie zgłaszali uwagi o niemożności głosowania w miejscu pobytu czasowego, albowiem powinni wpisać się do spisu bądź stałego rejestru wyborców na swój wniosek, a w większości przypadków tego w ustawowym terminie nie uczynili.

II. Tworzenie komitetów wyborczych, zgłaszanie i rejestracja list kandydatów na posłów.

1. Zgodnie z Ordynacją wyborczą czynności wyborcze, w tym zgłaszanie kandydatów na posłów, mogły wykonywać utworzone w tym celu komitety wyborcze: partii politycznych, koalicji partii politycznych oraz wyborców. Przyjęcie zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego potwierdziła swoją uchwałą Państwowa Komisja Wyborcza; zawiadomienia mogły być zgłaszane do dnia 18 kwietnia 2009 r. Państwowa Komisja Wyborcza niezwłocznie po zarządzeniu wyborów zapewniła zainteresowanym podmiotom informację prawną i warunki organizacyjne do dokonywania tej czynności. W szczególności, o zasadach i terminie przyjmowania zawiadomień poinformowała w informacji z dnia 10 marca 2009 r., zamieszczonej w tym samym dniu na stronie internetowej www.pkw.gov.pl. Ponadto, ponieważ termin na przyjmowanie zgłoszeń upływał w sobotę 18 kwietnia, w dniu wolnym od pracy, w Państwowej Komisji Wyborczej pełniony był w tym dniu dyżur umożliwiający zainteresowanym dokonanie zgłoszenia. Do Państwowej Komisji Wyborczej wpłynęły zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego od 27 podmiotów. Państwowa Komisja Wyborcza potwierdziła utworzenie 25 komitetów wyborczych, a odmówiła przyjęcia zawiadomień 2 komitetów wyborczych: Komitetu Wyborczego Wyborców Samoobrona Andrzeja Leppera i Komitetu Wyborczego Wyborców Polskość Śląska. W pierwszym przypadku nazwa Komitetu nie różniła się dostatecznie od nazwy partii politycznej Samoobrona Rzeczpospolitej Polskiej, co mogło wyborców wprowadzać w błąd co do tożsamości tego podmiotu i stanowiło wadę zgłoszenia polegającą na naruszeniu art. 53 ust. 3 Ordynacji wyborczej, a Komitet nie usunął tej wady. Odmowa przyjęcia zawiadomienia Komitetu Wyborczego Wyborców „Polskość Śląska” nastąpiła ze względu na brak poparcia zgłoszenia Komitetu przez wymaganą liczbę 1000 obywateli. Na uchwały Państwowej Komisji Wyborczej odmawiające przyjęcia zawiadomień skarg nie wniesiono. Państwowa Komisja Wyborcza stosownie do art. 57 Ordynacji wyborczej, w Komunikacie z dnia 21 kwietnia 2009 r. podała do publicznej wiadomości informację o przyjęciu zawiadomień i utworzeniu komitetów wyborczych dla udziału w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2009 r. Komunikat został ogłoszony w Monitorze Polskim Nr 27, poz. 3378 oraz podany na stronie www.pkw.gov.pl Po zakończeniu ustawowych procedur, do zgłaszania list kandydatów w wyborach do Parlamentu Europejskiego zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r. uprawnionych było 25 komitetów wyborczych: 19 komitetów wyborczych partii politycznych, 3 koalicyjne komitety wyborcze oraz 3 komitety wyborcze wyborców. Były to następujące komitety:

Komitet Wyborczy Demokratycznej Partii Lewicy
Komitet Wyborczy Libertas
Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin
Komitet Wyborczy Partii Kobiet
Komitet Wyborczy Partii Zielonych
Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP
Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy
Komitet Wyborczy Polska Partia Socjalistyczna
Komitet Wyborczy Polska Patriotyczna
Komitet Wyborczy Polski Ruch Uwłaszczeniowy
Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe
Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej
Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
Komitet Wyborczy Samoobrona Patriotyczna
Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej
Komitet Wyborczy Stronnictwa Ludowego „Ojcowizna”
Komitet Wyborczy Stronnictwa Ludowego „Piast”
Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej
Komitet Wyborczy Związek Słowiański
Koalicyjny Komitet Wyborczy Naprzód Polsko - Piast
Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości – CentroLewica
(PD+SDPL+Zieloni 2004)
Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej – Unia Pracy
Komitet Wyborczy Wyborców Kocham Polskę
Komitet Wyborczy Wyborców Niezależni Polsce
Komitet Wyborczy Wyborców Ogólnopolskie Forum Stowarzyszeń Uwłaszczeniowych
„Gospodarka-Uwłaszczenie-Nauka-Stocznie” Kraków (Henryk Połcik) – Gdynia (Teresa Pietrzak).

2. Do dnia 28 kwietnia 2009 r. do godz. 24.00 pełnomocnicy komitetów wyborczych mogli zgłaszać właściwym okręgowym komisjom wyborczym okręgowe listy kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego. O sposobie, terminie i warunkach zgłaszania list Państwowa Komisja Wyborcza poinformowała pełnomocników w „Informacji” z dnia 10 marca 2009 r., która przez cały okres przewidziany na ich zgłaszanie była dostępna na jej stronie w internecie.
3. Okręgowe komisje wyborcze przyjęły zgłoszenia 133 okręgowych list kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego dokonane przez 13 komitetów wyborczych: Komitet Wyborczy Libertas, Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP, Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy, Komitet Wyborczy Polska Partia Socjalistyczna, Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe, Komitet Wyborczy Prawica

Rzeczypospolitej, Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej, Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej, Koalicyjny Komitet Wyborczy Naprzód Polsko-Piast, Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości-Centro Lewica (PD+SDPL+Zieloni 2004), Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej-Unia Pracy, Komitet Wyborczy Wyborców Kocham Polskę.

Jedenaście komitetów nie zgłosiło list: (Komitet Wyborczy Demokratycznej Partii Lewicy, Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, Komitet Wyborczy Partia Kobiet, Komitet Wyborczy Partii Zielonych, Komitet Wyborczy Polska Patriotyczna, Komitet Wyborczy Polski Ruch Uwłaszczeniowy, Komitet Wyborczy Samoobrona Patriotyczna, Komitet Wyborczy Stronnictwa Ludowego „Ojcowizna”, Komitet Wyborczy Stronnictwa Ludowego „Piast”, Komitet Wyborczy Związek Słowiański, Komitet Wyborczy Wyborców Ogólnopolskie Forum Stowarzyszeń Uwłaszczeniowych „Gospodarka-Uwłaszczenie-Nauka-Stocznie”, Kraków (Henryk Połcik) – Gdynia (Teresa Pietrzak).

Komitet Wyborczy Wyborców Niezależni Polsce wprawdzie zgłosił jedną listę kandydatów, jednakże nie została ona, wobec niespełnienia ustawowych wymogów, zarejestrowana.

Okręgowe komisje wyborcze w toku przyjmowania zgłoszeń sprawdzały prawidłowość sporządzenia dokumentów zgłoszenia i ich kompletność oraz badały, czy wymagana liczba wyborców prawidłowo poparła zgłoszenie. Jeżeli dokumenty i wykaz podpisów spełniały ustawowo określone warunki, okręgowa komisja rejestrowała listę. W razie stwierdzenia wad zgłoszenia komisja wzywała pełnomocnika komitetu wyborczego do ich usunięcia, wskazując termin na usunięcie wad, a jeśli wady nie zostały usunięte w wyznaczonym terminie – odmawiała rejestracji. Generalnie, dokonane zgłoszenia spełniały warunki wymagane ustawowo. Rejestracji listy - zgłoszonej przez Komitet Wyborczy Wyborców Niezależni Polsce - odmówiła Okręgowa Komisja Wyborcza w Krakowie, ponieważ do zgłoszenia nie dołączono wymaganej liczby podpisów wyborców, a wobec dokonania tego zgłoszenia bezpośrednio przed upływem terminu na zgłaszanie list – wezwanie do usunięcia tej wady było bezprzedmiotowe.

Po zakończeniu czynności rejestracyjnych Państwowa Komisja Wyborcza zgodnie z wymaganiami Ordynacji wyborczej przyznała w dniu 6 maja 2009 r. w publicznym losowaniu jednolite numery okręgowym listom kandydatów zarejestrowanych w więcej niż jednym okręgu wyborczym. Takie listy zarejestrowało 10 komitetów wyborczych i otrzymały one numery od 1 do 10. Pozostałym 3 listom, zgłoszonym przez Komitet Wyborczy Polska Partia Socjalistyczna, Koalicyjny Komitet Wyborczy Naprzód Polsko-Piast oraz Komitet Wyborczy Wyborców Kocham Polskę, zarejestrowanym w okręgach wyborczych nr 4 w Olsztynie i nr 11 w Katowicach, kolejne numery 11 i 12 przyznały: Okręgowa Komisja Wyborcza w Olsztynie – nr 11 liście KW Polska Partia Socjalistyczna oraz Okręgowa Komisja Wyborcza w Katowicach – nr 11 liście KWW Kocham Polskę a nr 12 liście KKW Naprzód Polsko-Piast. Obwieszczenia o zarejestrowanych listach okręgowych zawierające informacje o ich numerach, nazwach i skrótach nazw komitetów wyborczych oraz dane o kandydatach umieszczonych na listach podano do wiadomości wyborców przez rozplakatowanie. W okresie od zarejestrowania do dnia głosowania okręgowe komisje wyborcze skreśliły z list kandydatów 18 osób, w większości z powodu zrzeczenia się kandydowania oraz w kilku przypadkach z powodu karalności za przestępstwo

popętnione umyślnie. Informacje o skreślonych kandydatkach zostały podane do publicznej wiadomości i wywieszane w lokalach głosowania. W przeddzień głosowania, w dniu 6 czerwca 2009 r., Okręgowa Komisja Wyborcza w Katowicach unieważniła rejestrację listy okręgowej nr 11 zgłoszonej przez Komitet Wyborczy Wyborców Kocham Polskę, ponieważ 6 spośród 8 kandydatów z tej listy złożyło pisemne oświadczenia o wycofaniu zgody na kandydowanie, a zatem lista tego Komitetu obejmująca pozostałe 2 kandydatki nie spełniała wymogów przewidzianych w art. 71 ust. 3 Ordynacji wyborczej. W toku przyjmowania zgłoszeń i sprawdzania wykazów podpisów poparcia udzielonego listom kandydatów, w wypadku uzasadnionych wątpliwości dotyczących wiarygodności podpisów bądź wiarygodności kandydatów właściwe prokuratury były zawiadamiane o podejrzeniu popełnienia występku. Zawiadomienia takiego dokonała Okręgowa Komisja Wyborcza w Katowicach – w związku z podejrzeniem popełnienia fałszerstw w wykazie podpisów popierających listy kandydatów Komitetów Wyborczych Libertas i Polska Partia Pracy.

III. Kampania wyborcza.

1. Kampania wyborcza była intensywna w dużych aglomeracjach, natomiast – jak wynika z informacji rejonowych i okręgowych komisji wyborczych – w mniejszych miastach i na terenach wiejskich przebiegała spokojnie i bez emocji, w wielu miejscowościach wręcz nie była widoczna. Państwowa Komisja Wyborcza jeszcze przed zarządzeniem wyborów, a także przez cały okres kampanii wyborczej wyjaśniała treść przepisów Ordynacji wyborczej i udzielała informacji o ich stosowaniu. Ważnym środkiem działania w tym zakresie była prowadzona na bieżąco strona internetowa Komisji www.pkw.gov.pl, na której dostępne były teksty obowiązujących aktów prawnych oraz wytycznych, opinii, wyjaśnień i komunikatów Państwowej Komisji Wyborczej. Oprócz tej formy kontaktu z wyborcami i podmiotami wyborczymi, na bieżąco udzielano na piśmie i telefonicznie odpowiedzi i wyjaśnień na kierowane do Komisji pytania. Mając na uwadze zasadnicze rozwiązania i procedury prawa wyborczego do Parlamentu Europejskiego, Państwowa Komisja Wyborcza wydała i zamieściła w internecie kompleksowe informacje dotyczące:
 - wpisywania do rejestru wyborców obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi, zamierzających wziąć udział w wyborach na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. W informacji przypomniano w szczególności o terminie wpisania się w tym celu do rejestru wyborców najpóźniej do 30 dnia po zarządzeniu wyborów oraz związane z wpisem czynności i dokumenty;
 - praw wyborczych i warunków udziału w głosowaniu na obszarze kraju, za granicą i na polskich statkach;
 - zasad i procedury zgłaszania list kandydatów na posłów;
 - prowadzenia gospodarki finansowej przez komitety wyborcze, w których podkreśliła w szczególności, że wszelkie czynności związane z pozyskiwaniem środków finansowych i dokonywaniem wydatków na cele wyborcze mogą być prowadzone tylko przez komitety wyborcze. Nie mogą takich działań prowadzić sami kandydaci, a także partie polityczne, stowarzyszenia i inne organizacje, których członkiem jest dany kandydat lub jest przez te podmioty popierany. Komitety wyborcze mają też obowiązek umieszczania na wszystkich materiałach wyborczych oznaczeń wskazujących na ich pochodzenie. Środki finansowe

komitetu wyborczego muszą być gromadzone na rachunku bankowym, a komitet wyborczy może otworzyć tylko jeden rachunek bankowy.

Środki finansowe przekazywane komitetowi wyborczemu partii politycznej mogą pochodzić wyłącznie z Funduszu Wyborczego tej partii, a środki finansowe koalicyjnego komitetu wyborczego z Funduszy Wyborczych partii politycznych wchodzących w skład koalicji. Komitetowi wyborczemu wyborców mogły być przekazywane środki finansowe jedynie przez osoby fizyczne.

Komisja przypominała nadto w informacji oraz w odrębnym komunikacie, że komitety wyborcze mogą wydatkować na kampanię wyborczą wyłącznie kwoty ustalone limitem, który wynosi 10.351.733,84 zł, a wyliczony został – zgodnie z art. 89 Ordynacji wyborczej – przez pomnożenie liczby wyborców ujętych w rejestrach wyborców wynoszącej 30.446.276 przez kwotę 34 grosze. Limit jest jednakowy dla wszystkich komitetów wyborczych, bez względu na liczbę okręgów wyborczych, w których komitet zarejestrował listy kandydatów. Komitet wyborczy może wydatkować środki finansowe jedynie na cele związane z wyborami.

Komunikaty Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 10 marca 2009 r. o liczbie wyborców na dzień 31 grudnia 2008 r. i z dnia 21 kwietnia 2009 r. o limicie wydatków na wybory zostały niezwłocznie zamieszczone na stronie www.pkw.gov.pl, oraz zgodnie z wymogami ustawowymi ogłoszone odpowiednio w Monitorze Polskim Nr 16, poz. 204 z dnia 10 marca 2009 r. i w Dzienniku Ustaw Nr 61, poz. 499 z dnia 16 kwietnia 2009 r.

2. Niezależnie od kompleksowych informacji, Państwowa Komisja Wyborcza w związku z pytaniami i sygnałami dotyczącymi stosowania przepisów wyborczych, wydała kilkakrotnie w trakcie trwania kampanii wyborczej dodatkowe wyjaśnienia dotyczące zasad jej prowadzenia i finansowania. Wobec zgłaszanych wątpliwości, w jakim zakresie osoby pełniące funkcje publiczne, w tym posłowie i kandydaci na posłów do Parlamentu Europejskiego, mogą w czasie trwania kampanii wyborczej prowadzić i finansować działalność pozawyborczą, zajęła stanowisko - że wprowadzie z przepisów Ordynacji wyborczej nie wynika obowiązek zaniechania lub ograniczenia w okresie kampanii wyborczej działalności związanej z pełnieniem funkcji publicznych, jednakże taka działalność powinna być prowadzona z uwzględnieniem przepisów Ordynacji wyborczej, regulujących zasady i tryb prowadzenia kampanii wyborczej oraz sposób jej finansowania. Nie może zwłaszcza zawierać elementów agitacji wyborczej na rzecz kandydatów i list kandydatów, bądź partii politycznych i komitetów wyborczych uczestniczących w wyborach. Państwowa Komisja Wyborcza jednoznacznie wskazała, iż działania posłów do Parlamentu Europejskiego związane z pełnieniem mandatu a noszące znamiona agitacji wyborczej, rażąco naruszałoby zasady finansowania kampanii wyborczej, w tym zakaz jej finansowania z innych źródeł, niż przewidziane w Ordynacji wyborczej. W szczególności, korzystanie w kampanii wyborczej ze środków finansowych otrzymywanych przez posłów z funduszy Parlamentu Europejskiego, partii europejskich czy też frakcji parlamentarnych – łamałoby zakazane ustawowo finansowanie kampanii wyborczej ze środków pochodzących z zagranicy (art. 86 ust. 8 Ordynacji wyborczej). Działania posłów do Parlamentu Europejskiego, w tym składane sprawozdania z ich pracy, powinny mieć zatem charakter jedynie informacji o udziale posła w pracach Parlamentu Europejskiego i jego organów. Wszelkie zaś działania podejmowane po zarządzeniu wyborów, zmierzające do promocji kandydatów lub mające na celu agitację na ich rzecz lub na rzecz komitetów wyborczych, przy użyciu materiałów i środków propagujących ich osiągnięcia w

Parlamencie Europejskim, uznane być powinny za element kampanii wyborczej i mogą być podejmowane wyłącznie za zgodą właściwego komitetu wyborczego oraz finansowane wyłącznie z jego środków.

Podobnie, w związku z odbywającym się w Warszawie Kongresem Europejskiej Partii Ludowej, Państwowa Komisja Wyborcza przypominała, iż obrady kongresu nie mogą stanowić okazji do prowadzenia działań o charakterze kampanii i agitacji wyborczej na rzecz promowania określonych kandydatów i list kandydatów, czy też upowszechniania celów programowych poszczególnych partii politycznych i komitetów wyborczych. Wszelkie tego rodzaju działania podejmowane po zarządzeniu wyborów mogą być prowadzone jedynie za zgodą właściwego komitetu wyborczego oraz finansowane wyłącznie z jego środków. W nawiązaniu do publikacji prasowych podnoszących kwestię dopuszczalności zaciągnięcia przez partię polityczną kredytu na sfinansowanie kampanii wyborczej, którego poręczycielem byłby podmiot nieuprawniony do finansowania partii politycznej, Państwowa Komisja Wyborcza podkreśliła, iż cele wyborcze komitetu wyborczego partii politycznej mogą być finansowane jedynie z Funduszu Wyborczego danej partii tworzonego zgodnie z ustawą o partiach politycznych. Komitety wyborcze partii politycznych nie mogą zaciągać na takie cele kredytów ani pożyczek. Partia polityczna może wprawdzie zaciągać kredyt bankowy na udział w wyborach, jednakże środki te muszą być gromadzone na osobnym rachunku Funduszu Wyborczego. Przy tym w terminie do 31 marca każdego roku każda partia polityczna obowiązana jest złożyć Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w poprzednim roku kalendarzowym, obejmujące informacje o zaciągniętych kredytach i warunkach ich uzyskania. Jednocześnie, stosownie do ustawowych wymogów, partii politycznej mogą być przekazywane środki finansowe i wartości niepieniężne jedynie przez osoby fizyczne, będące obywatelami polskimi. Ewentualna spłata kredytu za partię polityczną przez podmiot nieuprawniony do przekazywania jej środków finansowych stanowiłaby naruszenie ustawy o partiach politycznych i byłaby podstawą do odrzucenia przez Państwową Komisję Wyborczą sprawozdania finansowego oraz przepadku na rzecz Skarbu Państwa korzyści majątkowej lub jej równowartości, jeżeli korzyść majątkowa została przyjęta, zużyta lub utracona.

Państwowa Komisja Wyborcza, w związku z zamierzonymi inicjatywami, wydała również opinię, że komitety wyborcze i partie polityczne nie mogą organizować pomocy w dotarciu wyborców do lokali wyborczych, gdyż takie działanie byłoby elementem kampanii wyborczej, której prowadzenie w dniu wyborów jest zabronione. Pomocy w dotarciu do lokalu wyborczego w dniu wyborów może udzielić każda osoba z tym, że nie może wykorzystywać tej roli do prowadzenia agitacji wyborczej. Zgodnie bowiem z prawem wyborczym, od zakończenia kampanii wyborczej do zakończenia głosowania zabronione jest prowadzenie agitacji na rzecz kandydatów i list kandydatów.

3. W związku z pytaniami dotyczącymi udostępniania wyników głosowania Państwowa Komisja Wyborcza w komunikacie z dnia 18 maja 2009 r., wydanym na podstawie art. 117 ust. 3 Ordynacji wyborczej i zamieszczonym na stronie internetowej poinformowała, że w wyborach do Parlamentu Europejskiego zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r. zakończenie głosowania w żadnym z państw członkowskich Unii Europejskiej nie nastąpi później niż o godz. 22.00 czasu polskiego w dniu 7 czerwca

2009 r. W związku z tym obwodowe komisje wyborcze, w tym również te, które na podstawie art. 106 ust. 4 Ordynacji wyborczej zakończą głosowanie wcześniej, mogą podawać do wiadomości publicznej wyniki głosowania w obwodzie po zakończeniu głosowania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, tj. od godz. 22.00 w dniu 7 czerwca 2009 r.

4. Państwowa Komisja Wyborcza zgodnie z przyjętymi zasadami uzyskiwania danych o „frekwencji wyborczej” w trakcie głosowania, określonymi w uchwale z dnia 16 marca 2009 r., podała te informacje do publicznej wiadomości na konferencjach prasowych w dniu głosowania: o godz. 13.00 (według stanu na godz. 12.00) i o godz. 19.00 (według stanu na godz. 18.00).

Państwowa Komisja Wyborcza podała ponadto komunikaty o wstępnych wynikach wyborów na podstawie danych otrzymanych elektronicznie z ok. 25%, 50%, 75% i 95% obwodów głosowania.

5. Kampania wyborcza w okręgach wyborczych była spokojna i przebiegała bez istotnych naruszeń prawa wyborczego. Prowadzono ją głównie – oprócz audycji wyborczych w regionalnych ośrodkach publicznej telewizji i publicznego radia – w postaci plakatów i ulotek wyborczych, oraz za pośrednictwem ogłoszeń internetowych i sms-ów. W czasie trwania ciszy wyborczej w przeddzień i w dniu głosowania również nie było znaczących naruszeń przepisów wyborczych, a stwierdzone w tym zakresie nieliczne działania polegały przede wszystkim na zrywaniu i zaklejaniu plakatów wyborczych, rozsyłaniu ulotek i sms-ów, itd. Stwierdzono dwa przypadki udostępnienia w czasie ciszy wyborczej sondaży wyborczych: na portalu internetowym „Gazety Pomorskiej” oraz w telegazecie stacji telewizyjnej Polsat. Postępowanie w tych sprawach prowadzi Policja w Grudziądzu i Oleśnicy.

IV. Przebieg głosowania oraz ustalenie wyników głosowania w obwodach.

1. Lokale wyborcze zostały przygotowane zgodnie z ustawowymi wymaganiami; generalnie znajdowały się w stałych miejscach, tych samych co w głosowaniu w wyborach parlamentarnych w 2007 r. i wyborach samorządowych w 2006 r. Były one – z wyjątkiem nielicznych - na ogół dostatecznie oznakowane i odpowiednio wyposażone; wywieszane w nich były: obwieszczenia o obwodach głosowania i okręgowych listach kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego, informacja o sposobie głosowania i warunkach ważności głosu, obwieszczenia o skreślonych kandydatach oraz o warunkach ważności głosu oddanego na karcie do głosowania z nazwiskiem skreślonego kandydata. We wszystkich lokalach znajdowały się pomieszczenia za osłoną zapewniające zachowanie tajności głosowania. Komisje wyborcze kontrolowały przygotowanie lokali i w razie potrzeby podejmowały interwencje w tych sprawach.

Przygotowania do otwarcia lokali wyborczych rozpoczęły się 7 czerwca br. przed godziną 07.00. Obwodowe komisje wyborcze otrzymały spisy wyborców, karty do głosowania, formularze protokołów do głosowania i pieczęcie. Komisje policzyły i ostemplowały karty do głosowania, sprawdziły i opieczętowały urnę wyborczą, wyłożyły spisy wyborców.

Zgodnie z wytycznymi Państwowej Komisji Wyborczej w przeddzień głosowania i w dniu głosowania okręgowe i rejonowe komisje wyborcze pełniły dyżury w celu udzielania pomocy i informacji obwodowym komisjom wyborczym i wyborcom,

załatwiania ewentualnych skarg, dokonywania – w razie konieczności – zmian na listach kandydatów i sporządzenia obwieszczeń w tych sprawach. W tym samym czasie dyżury pełnili także członkowie Państwowej Komisji Wyborczej. W dniu głosowania dyżury były również pełnione w urzędach gmin, głównie w działach ewidencji ludności dla udzielania obwodowym komisjom wyborczym informacji i wyjaśnień w przypadkach pominięcia wyborcy w spisie wyborów. Ponadto, w niektórych urzędach przedłużono w dniu 5 czerwca br. czas pracy dla wydawania wyborcom zaświadczeń o prawie do głosowania i aktualizowania spisów wyborców.

2. Lokale wyborcze były otwarte od godz. 08.00 do 22.00. Głosowanie przebiegało w zasadzie bez zakłóceń. W niektórych obwodach wystąpiły drobne zdarzenia utrudniające przejściowo głosowanie oraz drobne incydenty o charakterze technicznym. Na przykład w Olsztynie w 6 lokalach głosowania nieznani sprawcy zakleili zamki do tych pomieszczeń. Mimo to w 5 obwodach głosowanie rozpoczęło się w ustawowo określonym czasie, o godz. 8.00, a w jednym z kilkuminutowym opóźnieniem. W obwodzie wyborczym w Strzekęcinie (woj. zachodniopomorskie) z powodu pożaru pomieszczenia przyległego do lokalu wyborczego nastąpiła 20-minutowa przerwa w głosowaniu. W kilku lokalach wyborczych – w gminie Kraków, w gminie Biłgoraj, w Łodzi oraz na obszarze rejonu wyborczego w Szczecinie, pojedynczy wyborcy kwestionowali to, iż w lokalu wyborczym znajdowały się symbole religijne. W obwodzie głosowania nr 7 w gminie Łask niewidomy wyborca wyniósł kartę do głosowania z lokalu wyborczego.
3. W dniu głosowania do komisji wyborczych kierowane też były uwagi od wyborców, którym odmówiono wydania karty do głosowania, ze względu na brak ich nazwisk w spisie wyborców. Dotyczyły one zwłaszcza wyborców zamieszkałych czasowo na danym terenie, którzy nie złożyli wniosku w ustawowym terminie – do 10 dnia przed głosowaniem. Zdarzały się uzasadnione interwencje z powodu niedokładnego sporządzenia spisów bądź ich niedokładnej aktualizacji, zwłaszcza w szpitalach. Były również odmowy wydania przez komisję obwodową karty do głosowania, gdyż jej otrzymanie zostało już potwierdzone podpisem w spisie wyborców. Z tego powodu wyborczyni z obwodu głosowania nr 158 w Warszawie złożyła zawiadomienie do Komendy Policji w Wilanowie o „przestępstwie podrobienia jej podpisu”.
4. Przy czynnościach głosowania i ustalania wyników głosowania w obwodach oraz przy pracach rejonowych i okręgowych komisji wyborczych mogli być obecni odpowiednio mężowie zaufania i pełnomocnicy komitetów wyborczych. Według informacji przekazanych Państwowej Komisji Wyborczej przez okręgowe i rejonowe komisje wyborcze, zarówno w obwodach głosowania jak i przy wykonywaniu czynności przez rejonowe i okręgowe komisje wyborcze rzadko korzystano z tej możliwości. Nie zgłosili zarzutów do protokołów głosowania i tylko sporadycznie wnosili drobne uwagi. Stwierdzono przypadek usunięcia męża zaufania z lokalu wyborczego. Taką uchwałę podjęła jedna z obwodowych komisji wyborczych w Stalowej Woli wobec męża zaufania Komitetu Wyborczego Prawica Rzeczypospolitej Polskiej, ponieważ swoim zachowaniem utrudniał on i dezorganizował pracę komisji: w szczególności systematycznie zaglądał do spisu wyborców, żądał karty do głosowania w celu spisania kandydatów, nieustannie komentował wystrój lokalu i sposób głosowania.
5. W większości obwodów komisje dokonały ustalenia wyników głosowania i sporządziły protokoły głosowania poprawnie, bez błędów wymagających ponownego liczenia głosów i sporządzenia protokołów. W celu sprawdzenia poprawności arytmetycznej wyników głosowania w obwodzie i poprawnego formalnie sporządzenia protokołów

przez obwodowe komisje wyborcze, rejonowe komisje wyborcze, na podstawie art. 22 Ordynacji wyborczej, powołały w gminach pełnomocników rejonowych. Pełnomocnikami zostali przede wszystkim pracownicy samorządowi gminy, z reguły pełniący funkcje urzędników wyborczych wyznaczonych w trybie art. 23 ust. 2 Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw. Pełnomocnicy przy użyciu oprogramowania wyborczego, ustalonego przez Państwową Komisję Wyborczą uchwałą z dnia 16 marca 2009 r., dokonywali sprawdzenia zgodności arytmetycznej wyników głosowania na podstawie projektów protokołów głosowania i potwierdzali ich poprawność bądź wskazywali na niezgodność arytmetyczną danych, którą to niezgodność obwodowa komisja wyborcza wyjaśniała i odpowiednio usuwała. Procedura ta w istotnej mierze wpłynęła na stosunkowo rzadkie zwracanie protokołów w celu usunięcia błędów z rejonowej do obwodowej komisji wyborczej. Ustalane przez komisje wyniki głosowania były niezwłocznie podawane do publicznej wiadomości przez ich wywieszenie w siedzibach komisji, w miejscach dostępnych dla wyborców.

6. Rejonowe komisje wyborcze po otrzymaniu protokołów od obwodowych komisji wyborczych i sprawdzeniu prawidłowości ustalenia wyników głosowania w obwodach, ustaliły wyniki głosowania na obszarze swojej właściwości i przekazały je przy pomocy systemu elektronicznego właściwym okręgowym komisjom wyborczym. Następnie przewodniczący rejonowych komisji wyborczych przekazali protokoły wyników głosowania w rejonach wraz z protokołami głosowania w obwodach, właściwym okręgowym komisjom wyborczym. Okręgowe komisje wyborcze na podstawie protokołów wyników głosowania w rejonach ustaliły wyniki głosowania na poszczególne listy okręgowe i sporządziły protokoły wyników głosowania w okręgach wyborczych. Dane z protokołów zostały niezwłocznie przekazane przy pomocy systemu elektronicznego i telefaksem do Państwowej Komisji Wyborczej. Przy ustalaniu wyników głosowania przez rejonowe i okręgowe komisje wyborcze, sporządzaniu protokołów i przekazywaniu danych z protokołów rzadko byli obecni pełnomocnicy komitetów wyborczych.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie danych otrzymanych z okręgowych komisji ustaliła komitety wyborcze, których listy okręgowe otrzymały co najmniej 5% ważnych głosów w skali kraju i spełniają warunek udziału w podziale mandatów oraz komitety, których listy okręgowe nie spełniają tego warunku. Wstępną informację o listach okręgowych uprawnionych do uczestniczenia w podziale mandatów Państwowa Komisja Wyborcza podała do publicznej wiadomości na konferencji prasowej. Dane te były także udostępnione w Studiu Wyborczym działającym w siedzibie Komisji oraz w Internecie pod adresem www.pkw.gov.pl;pe2009.pkw.gov.pl.

Sprawdzenia poprawności arytmetycznej wyników głosowania w obwodach przez pełnomocników rejonowych, sprawdzenia i ustalenia wyników głosowania przez rejonowe i okręgowe komisje wyborcze, a także ustalenia wyników głosowania w skali kraju i warunków uprawniających do uczestniczenia w podziale mandatów oraz podziału mandatów pomiędzy uprawnione komitety wyborcze i ustalenia ich liczby oraz nazwisk otrzymujących je kandydatów, dokonano przy wykorzystaniu techniki elektronicznej, na zasadach i w sposób określony w uchwale Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 16 marca 2009 r. w sprawie warunków i sposobu wykorzystywania techniki elektronicznej przy ustalaniu wyników głosowania i wyników wyborów oraz trybu przekazywania danych z protokołów za pośrednictwem sieci elektronicznego

przekazywania danych w wyborach posłów do Parlamentu Europejskiego, zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r. (M.P. Nr 19, poz. 243).

7. Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie protokołów dostarczonych przez okręgowe komisje wyborcze, ustaliła w dniu 8 czerwca 2009 r. protokolarnie zbiorcze wyniki głosowania w skali kraju, dokonała ogólnego podziału mandatów pomiędzy komitety wyborcze i podziału mandatów pomiędzy listy okręgowe oraz ustaliła, którzy kandydaci uzyskali mandat posła do Parlamentu Europejskiego. Dokumenty sporządzone według danych ustalonych w systemie informatycznym Komisja porównała z obliczeniami liczb mandatów przeprowadzonymi na podstawie danych z protokołów głosowania w okręgach wyborczych niezależnie od systemu informatycznego stwierdzając, że wyniki tych obliczeń są zgodne. Państwowa Komisja Wyborcza po dokonaniu powyższych ustaleń, sporządziła obwieszczenie o wynikach wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 7 czerwca 2009 r. i podała je w tym samym dniu do publicznej wiadomości na konferencji prasowej oraz przekazała do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw. Obwieszczenie zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw Nr 88 , poz. 729 z dnia 10 czerwca 2009 r. Przy czynnościach ustalenia przez Państwową Komisję Wyborczą wyników głosowania i wyboru posłów nie było pełnomocników komitetów wyborczych.
8. W dniu 9 czerwca 2009 r. w Pałacu na Wyspie w Łazienkach Królewskich Państwowa Komisja Wyborcza dokonała uroczystego wręczenia wybranym posłom zaświadczenia o wyborze na posła do Parlamentu Europejskiego. W uroczystości wzięł udział Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Lech Kaczyński i Prezes Rady Ministrów Donald Tusk. Obecni byli także Prezes Trybunału Konstytucyjnego i Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego oraz ministrowie i pełnomocnicy komitetów wyborczych.
9. Przebieg głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego obserwowały delegacje centralnych komisji wyborczych Ukrainy i Macedonii. Członkowie delegacji obserwowali czynności wyborcze i przeprowadzili rozmowy z przewodniczącymi Okręgowych Komisji Wyborczej w Warszawie i Krakowie, odbyli też spotkanie z Państwową Komisją Wyborczą.
10. W maju 2009 r. w Państwowej Komisji Wyborczej przebywali eksperci Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR) OBWE w celu wstępnej obserwacji przygotowań do wyborów do Parlamentu Europejskiego. Programem obserwacji objęto między innymi prace i działania Państwowej Komisji Wyborczej, a także Okręgowej Komisji Wyborczej w Krakowie. Po zakończeniu tej wizyty Państwowa Komisja Wyborcza otrzymała informację, iż w dniu wyborów ODIHR nie przewiduje prowadzenia obserwacji, bowiem wstępna obserwacja grupy ekspertów przyniosła pozytywną ocenę przygotowań wyborczych. Eksperci podkreślili profesjonalizm i bezstronność administracji wyborczej.

**UCHWAŁA SĄDU NAJWYŻSZEGO ZOSTAŁA OGŁOSZONA W DZIENNIKU USTAW
Z DNIA 4 WRZEŚNIA 2009 R. Nr 144, poz. 1180**

Sygn. akt III SW 48/09

**UCHWAŁA SĄDU NAJWYŻSZEGO
z dnia 26 sierpnia 2009 r.**

w sprawie wyborów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych
w dniu 7 czerwca 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie całej Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych

Przewodniczący Prezes SN	Walerian Sanetra
Sędziowie SN:	Bogusław Cudowski
	Katarzyna Gonera
	Zbigniew Hajn
	Józef Iwulski
	Kazimierz Jaśkowski (sprawozdawca)
	Zbigniew Korzeniowski
	Roman Kuczyński
	Jerzy Kuźniar
	Zbigniew Myszka
	Romualda Spyt
	Jolanta Strusińska – Żukowska
	Andrzej Wróbel

Protokolanci:	Paweł Nowacki
	Ewa Przedwojska

z udziałem Zastępcy Prokuratora Generalnego Jerzego Szymańskiego i Zastępcy
Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej Jana Kacprzaka

po rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu jawnym w dniu 26 sierpnia 2009 r.,
mając na uwadze, że:

1. Na mocy art. 134 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219 ze zm.) Sąd Najwyższy rozpatruje protesty przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi posła do Parlamentu Europejskiego i w drodze uchwały rozstrzyga o nieważności wyborów lub o nieważności wyboru posła.

Protesty rozpoznawane są dwustopniowo. W pierwszej kolejności Sąd Najwyższy w składzie trzech sędziów, w odniesieniu do protestu spełniającego wymagania przewidziane w Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego, wydaje opinię co do zarzutów protestu, a w razie stwierdzenia ich zasadności – co do wpływu naruszenia prawa na wynik wyborów (art. 137 ust. 1 i 2 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego).

Następnie Sąd Najwyższy w składzie całej Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych rozpatruje protesty na podstawie opinii wydanych przez składy trzyosobowe (art. 139 ust. 1 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego). W terminie 90 dni od dnia wyborów, na posiedzeniu z udziałem Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej może podjąć uchwałę o nieważności wyborów lub o nieważności wyboru posła (art. 139 ust. 2 w związku z art. 134 ust. 2 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego).

2. Do Sądu Najwyższego wpłynęły 43 protesty wyborcze. Rozpoznając je w składach trzyosobowych Sąd Najwyższy nie stwierdził zasadności żadnego z nich. Uznał, że 22 protesty są nieuzasadnione, a 21 pozostawił bez dalszego biegu z powodu niespełnienia wymagań przewidzianych w Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego.

Blisko połowa protestów uznanych za nieuzasadnione, bo aż 10 z nich, została złożona przez osoby zarzucające naruszenie praw osób niewidomych przez niezapewnienie im tajności głosowania. Wyborcy ci nie są bowiem w stanie zaznaczyć na karcie do głosowania wybranego kandydata bez pomocy innej osoby. Zdaniem wnoszących protesty doszło w ten sposób do naruszenia przepisów o tajności głosowania, czyli w szczególności art. 2 ust. 1 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego, zaś pośrednio do pozbawienia ich prawa głosowania. Zarzucili także naruszenie zasady równości wynikającej z art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Uznając bezzasadność tych protestów Sąd Najwyższy stwierdził, że osoby niewidome nie są pozbawione prawa głosowania. Na mocy art. 109 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego w wyborach stosuje się

bowiem niektóre przepisy ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zm.), w tym art. 69, przewidujący możliwość udzielenia osobie niepełnosprawnej pomocy w głosowaniu przez inną osobę. Natomiast kwestię takiego zorganizowania głosowania, aby osoba niewidoma mogła samodzielnie oddać głos, można rozważać jedynie w płaszczyźnie postulatu wobec ustawodawcy.

W czterech protestach wyborcy zarzucili, że obwodowe komisje wyborcze błędnie ustaliły wyniki głosowania, albowiem kandydat na posła, na którego każdy z nich głosował, według protokołów wyników głosowania otrzymał zero głosów. Uznając te protesty za bezzasadne, Sąd Najwyższy podniósł, że wnoszący je nie sformułowali żadnych konkretnych zarzutów wobec pracy komisji obwodowych ani też nie przedstawili dowodów, że głosowali na konkretnego kandydata. Nie jest możliwa weryfikacja ich twierdzeń przez ponowne obliczenie głosów, gdyż nie można dokonać identyfikacji kart do głosowania z uwagi na ich anonimowość. Nie można wykluczyć, że oddali głosy nieważne lub głosowali na innego kandydata.

W trzech protestach zarzucono naruszenie Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego polegające na wyborze 50 posłów zamiast 54, jak stanowi jej art. 3 ust. 1. Zarzut ten jest bezzasadny, gdyż liczba 50 posłów została określona w umowie międzynarodowej, która na mocy art. 91 ust. 3 Konstytucji ma pierwszeństwo w stosowaniu przed ustawą. Zgodnie bowiem z art. 190 ust. 2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864 ze zm.), zmienionego przez art. 9 ust. 2 Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Bułgarii i Rumunii oraz dostosowań w Traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej (Dz. U. z 2007 r. Nr 122, poz. 843) w Polsce, z mocą od początku kadencji 2009 – 2014, wybieranych jest 50 posłów do Parlamentu Europejskiego.

Bezzasadność pięciu pozostałych protestów wynikała z błędnego rozumienia prawa przez wyborców lub niestwierdzenia przez Sąd Najwyższy zarzucanych naruszeń Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego.

3. Prokurator Generalny wniósł o podjęcie uchwały stwierdzającej ważność wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 7 czerwca 2009 r.

Zdaniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej brak jest przesłanek do stwierdzenia nieważności wyborów do Parlamentu Europejskiego.

4. Po rozpatrzeniu opinii dotyczących protestów i rozważeniu stanowisk Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, Sąd Najwyższy w składzie całej Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych stwierdza, że

brak jest podstaw do podjęcia uchwały o nieważności wyborów oraz o nieważności wyboru posłów do Parlamentu Europejskiego, których wyniki zostały ogłoszone w obwieszczeniu Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 8 czerwca 2009 r. o wynikach wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 7 czerwca 2009 r. (Dz. U. Nr 88, poz. 729).

Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność
Kierownik Sekretariatu Izby
(Elżbieta Lewandowska)

Wybrane postanowienia Sądu Najwyższego w sprawie protestów wyborczych

Sygn. akt III SW 11/09

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lipca 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie

SSN Teresa Flemming-Kulesza (przewodniczący,
sprawozdawca)
SSN Bogusław Cudowski
SSN Roman Kuczyński

po rozpoznaniu w dniu 22 lipca 2009 r.
sprawy z protestu Janusza Kęпки
przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

Uzasadnienie

Janusz Kęпка wniósł do Sądu Najwyższego protest przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego, zarzucając „że w dniu 7 czerwca 2009r. w Rzeczypospolitej Polskiej, wybory do Parlamentu Europejskiego przeprowadzone zostały niezgodnie z treścią art. 2.1. ustawy z dnia 23 stycznia 2004r. Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego”.

Protestujący uzasadniał, że Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej w art. 39 jednoznacznie wskazuje, iż możliwe są wyłącznie wybory bezpośrednie do Parlamentu Europejskiego. Natomiast, obowiązująca w Polsce Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego, „z mocy art. 2.1 narzuca warunek wyznaczania okręgów wyborczych, w których przeprowadzone będą tylko wybory bezpośrednie,

oraz okręgów wyborczych, w których przeprowadzone będą tylko wybory proporcjonalne”. W ocenie protestującego, w przypadku wyborów bezpośrednich, wyborca może głosować (a nie wskazywać tylko pierwszeństwo) bezpośrednio na tyłu kandydatów z dowolnych list okręgowych, ile jest mandatów w danym okręgu wyborczym. W związku z powyższym, składający protest stwierdził, że w Polsce przeprowadzono tylko i wyłącznie wybory proporcjonalne i całkowicie zaniechano przeprowadzenia wyborów bezpośrednich.

Protestujący wniósł o uznanie, że „wybory do Parlamentu Europejskiego zostały przeprowadzone niezgodnie z obowiązującą Ustawą – w ten sposób, że w ogóle nie przeprowadzono wyborów bezpośrednich, a które wskazywane są przez ustawę (art. 2.1.). Tym samym, tak przeprowadzone wybory są nieważne z mocy ustawy”.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej wyraził pogląd, że protest powinien zostać oddalony, jako że nie mieści się w granicach ustawowo określonych zarzutów.

Prokurator Generalny wniósł o wyrażenie opinii, że zarzut protestu w przedmiocie naruszenia przepisu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004r. Ordynacji wyborczej do parlamentu Europejskiego (Dz.U. Nr 25, poz. 219 ze zm.) jest pozbawiony podstawy prawnej, a więc niezasadny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zasady i tryb przeprowadzania wyborów do Parlamentu Europejskiego oraz warunki ważności tych wyborów określa ustawa z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. Nr 25, poz. 219 ze zm.), zwana dalej Ordynacją wyborczą

Według art. 134 ust. 1 Ordynacji wyborczej, protest wnosi się przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi posła do Parlamentu Europejskiego z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub naruszenia przepisów Ordynacji wyborczej dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów. Wnoszący protest powinien sformułować w nim

zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty (art. 136 ust. 2 Ordynacji wyborczej).

Z uzasadnienia protestu wynika, że protestujący niepoprawnie rozumie charakter bezpośredniości wyborów. Konstytucyjna zasada bezpośredniości nakazuje, aby wyborcy bezpośrednio decydowali o składzie organu przedstawicielskiego. Innymi słowy, aby oddawali swój głos na osoby, które mają objąć mandat obsadzany w drodze danego głosowania. Tak rozumiana zasada bezpośredniości zakazuje organizowania wyborów na zasadzie wielostopniowości (pośredniości), w których wyborcy oddawaliby głosy jedynie na elektorów, którzy następnie dokonywaliby ostatecznego wyboru. Z uwagi na powyższe należy uznać, że również głosowanie na listy okręgowe (partii politycznych) nie sprzeciwia się zasadzie bezpośredniości i wyczerpuje się w jednostopniowości wyborów (L. Garlicki, Polskie prawo konstytucyjne. Wyd. 11, Liber 2007, s. 154).

Należy dodać, że Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE nr 364, s. 1) została przyjęta jako solenna (uroczysta) proklamacja (oświadczenie) Rady, Parlamentu i Komisji. Tego rodzaju oświadczenie nie jest prawnie wiążące dla sądu państwa członkowskiego, a jego przepisy nie mogą stanowić podstawy rozstrzygnięcia sądu. Akt ten jest uważany za polityczną deklarację kierunku rozwoju UE. Postanowienia Karty nie stwarzają konkretnych uprawnień dla jednostki.

Zarzut podniesiony w proteście nie jest w istocie rzeczą zarzutem na którym zgodnie z art. 134 ust. 1 można oprzeć protest. Protestujący nie zarzuca, by naruszone zostały przepisy Ordynacji. Przeciwnie, twierdził, że przepisy te stosowano. Wobec powyższego należy uznać, że nie sformułował on zarzutu w rozumieniu art. 134 ust. 1 co powoduje konieczność pozostawienia protestu bez dalszego biegu na podstawie art. 138 ust. 1 Ordynacji.

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lipca 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kwaśniewski (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gersdorf (sprawozdawca)

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

po rozpoznaniu w dniu 8 lipca 2009 r.,
sprawy z protestu Marcina Sowy
przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego
z udziałem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego

wyraża opinię, że zarzut protestu jest niezasadny.

Uzasadnienie

Protestem z dnia 14 czerwca 2009 r. Marcin Sowa domagał się stwierdzenia nieważności wyborów z dnia 7 czerwca 2009 r. do Parlamentu Europejskiego.

Skarżący zarzucił, że zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25 poz. 219 ze zm.) liczba posłów do tego Parlamentu wybieranych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wynosi 54. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej postanowieniem z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie zarządzenia wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 37 poz. 287) wskazał natomiast liczbę 50 posłów, którzy mieli zostać wybrani. Po przeprowadzeniu wyborów Państwowa Komisja Wyborcza ogłosiła wynik obejmujący liczbę 50 wybranych na terytorium RP posłów. Liczba ta jest niezgodna ze wskazaniem Ordynacji wyborczej, co zdaniem skarżącego powinno prowadzić do stwierdzenia nieważności wyborów.

Występująca w postępowaniu Państwowa Komisja Wyborcza, ustosunkowując się do protestu wskazała, że jest on niezasadny. Wskazała, że zgodnie z art. 190 ust. 2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Dz. U. z 2004 r. Nr 90 poz. 864 ze zm.) zmienionym przez art. 9 ust. 2 Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Bułgarii i Rumunii oraz dostosowań w Traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej (Dz. U. z 2007 r. Nr 122 poz. 843) na kadencję 2009-2014 w Polsce wybieranych jest 50 posłów do Parlamentu Europejskiego. Zarządzenie Prezydenta RP było zatem zgodne z umową międzynarodową, która stosownie do art. 91 ust. 3 Konstytucji RP dysponuje pierwszeństwem stosowania.

Występujący w postępowaniu Prokurator Generalny posłużył się argumentacją analogiczną, jak Państwowa Komisja Wyborcza. Wskazał jednak przede wszystkim, że protest nie znajduje podstawy w art. 134 Ordynacji. Zgodnie z tym przepisem podstawą protestu może być dopuszczenie się przestępstwa przeciwko wyborom, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów albo też naruszenie przepisów Ordynacji dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów. Ponieważ zarzut protestu nie obejmuje takich naruszeń, protest jest bezzasadny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy wyraża opinię, że protest nie jest zasadny.

Przede wszystkim protest nie został wniesiony na dopuszczalnej podstawie. Zgodnie z art. 134 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25 poz. 219 ze zm.) podstawą protestu może stanowić dopuszczenie się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub naruszenie przepisów ustawy dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów.

Zarzuty skierowane w proteście nie dotyczą przestępstwa przeciwko wyborom, a zatem można byłoby je kwalifikować jedynie jako naruszenie przepisów

Ordynacji dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów. Naruszenia te wystąpić muszą w czasie głosowania lub po głosowaniu (ustalenie wyników głosowania i wyników wyborów). Tymczasem ustalenie liczby mandatów, pozostających do obsadzenia w wyniku wyborów miało charakter uprzedni wobec procesu głosowania. Należy zatem przychylić się do stanowiska Prokuratora Generalnego, że ustalenie liczby posłów do Parlamentu Europejskiego nie mogło zostać zakwestionowane w proteście na podstawie art. 134 Ordynacji.

Niezależnie od tego w opinii Sądu Najwyższego liczba posłów do tego Parlamentu została określona prawidłowo. Obowiązująca Rzeczpospolitą Polską umowa międzynarodowa - Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (Dz. U. z 2004 r. Nr 90 poz. 864 ze zm.) w art. 190 ust. 2 określa liczbę posłów wybieranych na terytorium RP na 50. Zgodnie z art. 91 ust. 2 Konstytucji RP umowa międzynarodowa ratyfikowana za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie ma pierwszeństwo przed ustawą, jeżeli ustawy tej nie da się pogodzić z umową. Przepis art. 3 ust. 1 Ordynacji nie uwzględnia dokonanej zmiany. Wobec oczywistej różnicy między jego treścią a treścią normy wynikającej z umowy międzynarodowej, należy przyznać pierwszeństwo tej ostatniej normie. Liczba 50 posłów została przez Państwową Komisję Wyborczą ustalona prawidłowo. Informacja na ten temat została nota bene przekazana obywatelom przez Państwową Komisję Wyborczą na stronie internetowej w rubryce wyjaśnienia, informacje i pisma okólne PKW.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy wyraził opinię jak w sentencji.

Za zgodność z oryginałem
Kierownik Sekcji Izby Wydziału

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lipca 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)
SSN Katarzyna Gonera
SSN Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w dniu 8 lipca 2009 r.,
sprawy z protestu Romana Franciszka Wika
przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego

postanawia:

wydać opinię, że protest nie jest zasadny.

Uzasadnienie

Po ogłoszeniu wyniku wyborów do Parlamentu Europejskiego - przeprowadzonych 7 czerwca 2009 r. - Roman Franciszek Wika wniósł protest wyborczy przeciwko ważności wyborów w okręgu wyborczym nr 1 (nadany 15 czerwca 2009 r. w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego), na podstawie art. 134 ust. 1 pkt 1 ustawy z 23 stycznia 2004 r. Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. Nr 25, poz. 219 ze zm.; dalej jako Ordynacja) w związku z dopuszczeniem się przestępstwa przeciwko wyborom z art. 249 pkt 2 kodeksu karnego. W uzasadnieniu podał, że w Dzienniku Bałtyckim w dodatku Gонец Rumski z 5 czerwca 2009 r. ukazało się ogłoszenie „o podstępnej treści”. „Z treści ogłoszenia zamieszczonego przez Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska wynikało, iż jedynym kandydatem reprezentującym Powiat Wejherowski na listach zgłoszonych w wyborach do Parlamentu Europejskiego jest kandydatka Platformy Obywatelskiej p. Krystyna Kłosin – co było podstępem mającym nakłonić mieszkańców powiatu do głosowania tylko na listę Platformy i jej kandydatkę”. W efekcie wielu mieszkańców powiatu - według informacji jakie posiada - wprowadzonych podstępem w błąd oddało głos na listę, z której kandydowała

„jedyna kandydatka z powiatu wejherowskiego”. Miało to poważny wpływ na wynik wyborów w okręgu wyborczym nr 1.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, że wskazana w proteście sytuacja nie może zostać uznana za przeszkadzanie podstępem swobodnemu wykonywaniu prawa głosowania. Na terenie każdej gminy okręgu wyborczego rozplakotowane były obwieszczenia okręgowej komisji wyborczej o zarejestrowanych kandydatach na posłów do Parlamentu Europejskiego, dane o kandydatach dostępne były również na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej. W dniu głosowania takie obwieszczenia znajdowały się w każdym lokalu komisji wyborczej. Zatem wszyscy wyborcy mieli możliwość zweryfikowania informacji zawartych w materiale wyborczym. Ponadto Państwowa Komisja Wyborcza zauważyła, że wnoszący protest był kandydatem na posła do Parlamentu Europejskiego w wyborach przeprowadzonych 7 czerwca 2009 r. i mógł na podstawie art. 74 ust. 1 Ordynacji wnieść do sądu wniosek o wydanie orzeczenia zakazu rozpowszechniania nieprawdziwej informacji oraz nakazania jej sprostowania.

Prokurator Generalny wniósł o wydanie postanowienia wyrażającego opinię, iż zarzut protestu jest bezzasadny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest wyborczy nie jest zasadny.

W przeciwnym razie należałoby przyjąć, że opublikowanie wskazanego w nim artykułu prasowego stanowiło przestępstwo opisane w art. 249 pkt 2 kodeksu karnego. Zgodnie z nim: „Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza: – swobodnemu wykonywaniu prawa do kandydowania lub głosowania” podlega karze. Nie można tego stwierdzić, gdyż opublikowanie artykułu prasowego zawierającego treść kwestionowaną w proteście nie spełnia znamion tego przestępstwa.

Zakres bezprawności czynu łączy się w proteście wyborczym z podstępnym działaniem i jego skutkiem w postaci przeszkadzania w swobodnym wykonywaniu prawa głosowania. Informacja w artykule prasowym o tym, czy dana osoba jest jedynym kandydatem z danego powiatu określonej partii albo komitetu wyborczego w wyborach w okręgu wyborczym nie stanowi działania podstępnego, które

mogłoby zostać uznane za przeszkadzanie swobodnemu głosowaniu. Wszak informacja taka nie może wymusić na wyborcy oddania głosu na określonego kandydata.

Należy odróżnić podawanie informacji prasowych oraz kampanię wyborczą od swobodnego wykonywania prawa wyborcy do głosowania. Art. 249 pkt 2 k.k. należy rozważać wraz z Ordynacją wyborczą, w której prawo do głosowania obejmuje normy bezpośrednio odnoszące się do tego etapu procesu wyborczego. Protestujący natomiast nie przedstawił żadnej sytuacji, która dotyczyłaby naruszenia przepisów ustawy o głosowaniu (art. 104 –109 Ordynacji).

Nie pozwala to kwalifikować zachowania zaszłego przed wyborami (ciszą wyborczą) z art. 249 pkt 2 k.k., gdyż nie jest to etap „głosowania”. Chodzi bowiem o swobodne wykonywanie „głosowania”, a nie o czas, w którym wyborca oczekuje wyborów i rozważa na kogo odda swój głos.

Jeżeliby nawet tak szeroko próbować ujmować swobodne wykonywanie prawa do głosowania, to nie można nie zauważyć, że istnieje cały szereg środków oraz informacji, które łatwo pozwalają zweryfikować przez wyborcę informacje podawane mu przez media, w tym prasę. Sama Ordynacja gwarantuje i realizuje prawo do prawdziwej informacji o wybieranych kandydatach, właśnie przez urzędowe obwieszczenia o listach kandydatów w okręgach wyborczych, zawierające również informacje o ich miejscach zamieszkania. W dniu wyborów obwieszczenia takie znajdowały się lokalach obwodowych komisji wyborczych. Z tych motywów zarzuty protestu o dopuszczeniu się przestępstwa przeciwko wykonywaniu swobodnego prawa do głosowania z art. 249 pkt 2 k.k., mającego wpływ na przebieg głosowania, nie były zasadne.

Z tych motywów protest wyborczy okazał się nieuzasadniony.

Wymagało nadto uwagi wskazanie Państwowej Komisji Wyborczej na możliwość wniesienia do sądu wniosku o wydanie orzeczenia w trybie art. 74 Ordynacji, co miałoby nie pozostawać bez wpływu na ocenę protestu (jak się wydaje na podstawie art. 138 ust. 2 Ordynacji). Tu jednak za odrębną dopuszczalnością protestu przemawia samodzielna i szczególna podstawa prawna do jego wniesienia z art. 134 ust. 1 pkt 1 Ordynacji (protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa). Po wtóre, samo zdarzenie, do którego protest się odwołuje,

poprzedza bezpośrednio wybory (ciszę wyborczą), stąd nawet przy założeniu racji takiego odwołania, to jednak przewidziany w ustawie łączny czas podjęcia orzeczenia i jego wykonania mógłby zakończyć się już po wyborach. Innymi słowy możliwość odwołania do sądu z art. 74 Ordynacji nie stanowiła prawnej przeszkody do wniesienia protestu wyborczego.

Za zgodność z oryginałem
Kierownik Sekcji Wydziału

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lipca 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)
SSN Katarzyna Gonera
SSN Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w dniu 8 lipca 2009 r.,
sprawy z protestu Pawła Wdówka
przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego

wydaje opinię, że zarzuty protestu nie są uzasadnione.

Uzasadnienie

Po ogłoszeniu wyniku wyborów do Parlamentu Europejskiego - przeprowadzonych 7 czerwca 2009 r. – Paweł Wdówek wniósł protest wyborczy (nadany 17 czerwca 2009 r. w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego) przeciwko ważności tych wyborów, na podstawie art. 134 ustawy z 23 stycznia 2004 r. Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. Nr 25, poz. 219 ze zm.; dalej jako Ordynacja) z powodu pozbawienia go czynnego prawa wyborczego i uniemożliwienia oddania głosu, a tym samym naruszenia art. 190 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Zarzut naruszenia tego prawa łączy z uniemożliwieniem mu „wykonania czynności z procesu głosowania zawartej w art. 107 ust. 1 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego w brzmieniu: „Wyborca głosuje tylko na jedną listę okręgową, stawiając na karcie do głosowania znak „x” w kratce z lewej strony obok nazwiska jednego z kandydatów z tej listy, przez co wskazuje jego pierwszeństwo do uzyskania mandatu”. W uzasadnieniu podał, iż jest osobą niewidomą, co uniemożliwia mu bezpośrednie odczytanie

tekstu drukowanego, który znajdował się na wspomnianym dokumencie oraz świadome i prawidłowe wstawienie znaku „x” w odpowiednią kratkę. W dniu wyborów w lokalu wyborczym nie mógł samodzielnie oddać ważnego głosu według art. 2 ust. 1 Ordynacji, zgodnie z którym wybory są przeprowadzane w głosowaniu tajnym. Jednocześnie przewodniczący obwodowej komisji wyborczej nie potrafił wskazać mu innego technicznego sposobu postawienia „x” z zachowaniem warunku tajności. Jediną jego propozycją było powołanie się na art. 69 Ordynacji (zgodnie z którym „wyborcy niepełnosprawnemu, na jego prośbę, może pomagać inna osoba, z wyłączeniem członków komisji wyborczych i mężów zaufania”). Niestety tego rozwiązania w jego przypadku nie można zastosować bez ujawnienia wyboru drugiej osobie. Ustawodawca w art. 69 miał na myśli pomoc przy wykonywaniu wszystkich innych czynności w lokalu wyborczym, które nie stoją w sprzeczności z tajnością głosowania, ponieważ byłoby to naruszeniem fundamentalnych zasad opisanych w art. 2 Ordynacji. Zastosowanie art. 69 byłoby zasadne wyłącznie wówczas, gdyby nie istniała techniczna możliwość oddania przez osobę niewidomą ważnego głosu w sposób tajny. Takie możliwości natomiast istnieją, choć nie zostały wykorzystane przy organizacji wyborów. Tym samym państwo zaniedbało wykonanie swoich pozytywnych obowiązków umożliwiających skorzystanie z prawa głosu wszystkim obywatelom. Państwo polskie powinno było przewidzieć fakt uczestnictwa w wyborach co najmniej stu tysięcy niewidomych i przygotować odpowiednie metody głosowania przy wykorzystaniu środków technicznych. Jest to rażąca dyskryminacja osób niewidomych w życiu politycznym, zabroniona przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej na mocy art. 32 ust. 1, a także będącą w sprzeczności z zasadą ochrony praw podstawowych wynikającą z art. 6 ust. 2 Traktatu ustanawiającego Unię Europejską. Dowodami są posiadana przez składającego protest karta do głosowania. Na tej podstawie wniósł o unieważnienie wyborów do Parlamentu Europejskiego.

Państwowa Komisja Wyborcza wskazała, że przepisy Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego oraz mające zostawanie przepisy Ordynacji wyborczej do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (art. 61-66 i art. 69) precyzyjnie regulują procedurę głosowania. Wyborcy niepełnosprawnemu, na jego prośbę, może pomagać inna osoba, z wyłączeniem

członków komisji wyborczych i mężów zaufania (art. 69). Pomoc ta może polegać również na postawieniu na karcie do głosowania znaku „x” zgodnie z wolą wyborcy. Zatem ustawodawca przewidział procedurę umożliwiającą wzięcie udziału w głosowaniu przez osoby niepełnosprawne, w tym również osoby niewidome. Jednocześnie dopuścił możliwość ujawnienia woli wyborcy osobie udzielającej pomocy. Korzystając z tego uprawnienia protestujący mógł wziąć udział w głosowaniu. Państwowa Komisja Wyborcza działa wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. Powołane ustawy nie przewidują żadnych innych – poza udzieleniem pomocy przez inną osobę – ułatwień w procedurze głosowania osób niepełnosprawnych. Nie przewidują w szczególności możliwości drukowania kart do głosowania sporządzonych alfabetem Braille’a. Nie dają również delegacji dla ustalenia wzoru sporządzonych tym alfabetem nakładek na karty do głosowania. Możliwość drukowania kart do głosowania sporządzonych alfabetem Braille’a przewidziana jest dopiero w projekcie ustawy – Kodeks wyborczy (druk sejmowy 1568).

Prokurator Generalny wniósł o wydanie postanowienia zawierającego opinię, że zarzuty protestu w przedmiocie naruszenia art. 2 ust. 1 i art. 107 ust. 1 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego są zasadne, jednakże naruszenie to nie miało wpływu na ważność wyborów w okręgu wyborczym wnoszącego protest. W uzasadnieniu podniósł, że w ustawowej podstawie protestu (art. 134 ust. 1 pkt 2 Ordynacji) nie mieści się zarzut naruszenia art. 190 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Natomiast zarzuty naruszenia art. 2 ust. 1 i art. 107 ust. 1 Ordynacji należy uznać za zasadne. Obowiązujące przepisy Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego i przepisy Ordynacji wyborczej do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 31 lipca 2001 r. w sprawie lokali obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych nie zawierają uregulowań dotyczących głosowania przez osoby niewidome. Stanowi to naruszenie prawa tych osób do głosowania w sposób tajny. Jednakże mając na uwadze dane opublikowane w Obwieszczeniu Państwowej Komisji Wyborczej z 8 czerwca 2009 r. o wynikach wyborów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych 7 czerwca 2009 r. (Dz.U. Nr 88, poz. 729),

naruszenie wskazanych przepisów nie miało istotnego wpływu na ważność i wynik wyborów w okręgu wyborczym, w którym wnoszący protest był wpisany na listę wyborców.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest nie jest zasadny.

Na jednej płaszczyźnie stawia naruszenie Ordynacji wyborczej do Parlament Europejskiego i art. 190 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, z powodu pozbawienia protestującego czynnego prawa wyborczego i uniemożliwienia oddania głosu w sposób tajny.

Protestujący nie został pozbawiony czynnego prawa wyborczego, gdyż w wyborach prawo to mu przysługiwało, wszak otrzymał kartę do głosowania.

W zarzutach protestu chodzi natomiast o to czy zapewniono mu tajność głosowania i czy nie zostały naruszone wskazane w proteście regulacje prawne. Zarzuca się brak zachowania tajności głosowania w sposób bezwzględny, to znaczny bez konieczności czy możliwości skorzystania z pomocy innej osoby, gdyż wymaga to ujawnienia jej dokonywanego w głosowaniu wyboru i konsekwentnie niewidomy musi ufać, że wykona jego wolę podczas wyboru, czyli że osoba pomagająca znak wyboru („x”) postawi dla kandydata wybranego przez niewidomego.

Protest ogólnie zarzuca naruszenie art. 190 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Można ten przepis zaliczać do prawa podstawowego w tych wyborach ze względu na wybór posłów do Parlamentu Europejskiego, jednak art. 190 nie stanowi uzasadnionej podstawy prawnej dla zarzutów protestu, gdyż nie reguluje bezpośrednio tajności głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Stanowi, że Parlament Europejski opracowuje projekt mający na celu umożliwienie przeprowadzenia powszechnych wyborów bezpośrednich zgodnie z jednolitą procedurą we wszystkich Państwach Członkowskich lub zgodnie z zasadami wspólnymi dla tych państw. Natomiast Rada, stanowiąc jednomyślnie po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego udzielonej większością głosów jego członków, ustanawia właściwe przepisy, których przyjęcie zaleca Państwom Członkowskim, zgodnie z odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi (art. 190 ust. 4).

Jeżeli uwzględną się także art. 19 ust. 2 tego Traktatu, to wynikający z obu tych przepisów wniosek sprowadza się do stwierdzenia, że prawo dotyczące głosowania (procedury wyborczej) w wyborach do Parlamentu Europejskiego należy do kompetencji każdego Państwa Członkowskiego.

Potwierdza to umowa z 20 września 1976 r. - Akt dotyczący wyboru członków Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich (Dz.U.04.90.864/10 ze zm.), który jednoznacznie stwierdza, że wybór dokonywany jest w bezpośrednich wyborach powszechnych, wolnych i tajnych (art. 1 ust. 3), ale jednocześnie postanawia, iż z zastrzeżeniem postanowień Aktu procedura wyborcza w każdym Państwie Członkowskim podlega przepisom krajowym (art. 8). Oznacza to, że nie ustanowiono jednolitej procedury wyborczej, stąd w Państwach Członkowskich wybory podlegają przepisom krajowym.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej jedynie potwierdza regułę, że wybory do władzy ustawodawczej (Sejmu i Senatu) odbywają się w głosowaniu tajnym (art. 96 ust. 2 i art. 97 ust. 2). Jednocześnie jednak stwierdza, że określenie zasad i trybu przeprowadzenia wyborów oraz warunków ich ważności przekazuje do uregulowania w ustawie zwykłej (art. 100 ust. 3). Ustawą mającą zastosowanie jest więc Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego.

Zarzut naruszenia art. 32 ust. 1 Konstytucji RP traci na znaczeniu, gdyż określona w nim zasada równości (w tym równego traktowania przez władze publiczne) nie może stanowić podstawy rozstrzygnięcia protestu, skoro ustawa zasadnicza zawiera regulację szczególną dotyczącą wyborów i ustanowienie „ordynacji wyborczej” przekazuje ustawodawcy zwykłemu. Nie ma też sprzeczności konstytucyjnej zasady równości z art. 32 ust. 1 oraz konstytucyjnego kanonu, że wybory do władzy ustawodawczej są powszechne, równe, bezpośrednie i proporcjonalne oraz odbywają się w głosowaniu tajnym - art. 96 ust. 2 i art. 97 ust. 2.

Sąd Najwyższy zgodnie z art. 1 pkt 2a ustawy z 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym rozpoznaje protesty wyborcze w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Czyni to w oparciu o ustawę z 23 stycznia 2004 r. Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego. Ważne podkreślenia jest zatem wskazanie, że protest wyborczy może być wniesiony z powodu naruszenia

przepisów tej ustawy dotyczących głosowania, ustalania wyników głosowania lub wyników wyborów (art. 134 ust. 1 pkt 2), co oznacza, że zakres kontroli oraz kognicji Sądu Najwyższego w rozpoznaniu protestu wyborczego wyznacza tylko ta ustawa i tylko w wskazanym zakresie (pomija się tu pkt 1 art. 134 ust. 1, jako że protestu nie wniesiono z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego). Zatem o tym w jaki sposób wybory są "przeprowadzane w głosowaniu tajnym" (art. 2) decyduje Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego.

Sąd Najwyższy stwierdza, że na podstawie opisanego w proteście stanu faktycznego nie doszło do naruszenia zasady przeprowadzenia wyborów w głosowaniu tajnym (art. 2).

Wybory przeprowadzają określone komisje wyborcze (art. 12), które działają tylko na podstawie i w granicach prawa (art. 7 Konstytucji).

W Ordynacji nie ma szczególnej regulacji dotyczącej głosowania przez wyborcę niewidomego, co nie oznacza, że ustawodawca nie przewidział rozwiązania dla wykonania czynnego prawa wyborczego przez osobę niepełnosprawną, w tym również przez niewidomą. Uczynił to w art. 69 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu, stosowanego odpowiednio w wyborach do Parlamentu Europejskiego (art. 109 Ordynacji). Zgodnie z nim wyborcy niepełnosprawnemu, na jego prośbę, może pomagać inna osoba, z wyłączeniem członków komisji wyborczych i mężów zaufania.

Protestujący nie skorzystał z takiej możliwości. Natomiast inna w ustawie nie była przewidziana i dlatego wszelkie uwagi protestu mają charakter jedynie postulatywny, zresztą wyraźnie daje się zauważyć, że już wcześniej taki problem był eksponowany.

Rola Sądu Najwyższego ograniczona jest do oceny czy doszło do naruszenia przepisów Ordynacji.

Podzielenie racji protestującego łączyłoby się z zakwestionowaniem szeregu przepisów Ordynacji, w szczególności o tym, że głosowanie odbywa się przy pomocy urzędowych kart do głosowania (art. 104) oraz że wyborca potwierdza otrzymanie karty do głosowania własnym podpisem (art. 105 ust. 2), jak również samego sposobu oddania głosu (art. 107).

Innymi słowy zmiana Ordynacji w kierunku proponowanym przez protestującego zależy od ustawodawcy. Sprawa nie wydaje się też tak łatwa do uregulowania jako uważają niewidomi, którzy złożyli podobne protesty, gdyż wszelkie odstępstwa od prawa wyborczego właśnie przez indywidualne traktowanie tylko osób niewidomych mogą właśnie przez to wyróżnienie ujawniać ich wybór. Z drugiej strony rozwiązania prawa wyborczego mają swój walor gdy są jednakowe i mają powszechne zastosowanie.

Nie jest zadaniem Sądu Najwyższego wskazywanie możliwych rozwiązań, gdyż to należy do ustawodawcy, zwłaszcza że sprawa może nie być łatwa. Ujawnianie przez niewidomego swej decyzji innej osobie nie należy do sytuacji szczególnie wyjątkowych, gdyż w wielu sytuacjach życia codziennego niewidomy potrzebuje pomocy innej osoby, co zachodzi również przy czynnościach urzędowych (np. art. 87 § 1 pkt 3 ustawy z 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie).

Z tych motywów Sąd Najwyższy wyraził opinię, że protest nie jest zasadny.

Za zgodność z oryginałem
Kierownik Sekcji Rządu Wydziału

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lipca 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kwaśniewski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gersdorf

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

po rozpoznaniu w dniu 21 lipca 2009 r. sprawy z protestu Anny Horodyńskiej przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego, z udziałem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora Generalnego

postanawia:

- 1. wyrazić opinię, że bezzasadny jest zarzut nieprawidłowego podziału mandatów pomiędzy okręgi wyborcze nr 2 i nr 11;**
- 2. pozostawić bez dalszego biegu protest w pozostałym zakresie.**

Uzasadnienie

Pismem z dnia 11 czerwca 2009 r., nadanym w dniu 17 czerwca 2009 r. w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego, Anna Horodyńska wniosła do Sądu Najwyższego protest przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego w okręgu śląskim, zarzucając naruszenie przepisów ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. Nr 25, poz. 219 ze zm.) dotyczących ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów. Wnosząca protest zarzuciła niezgodny z zasadą proporcjonalności podział mandatów pomiędzy okręgi wyborcze nr 2 - okręg kujawsko-pomorski i nr

11 - okręg śląski. Według wnoszącej protest w okręgu śląskim Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość powinien uzyskać dwa mandaty (otrzymał zaś 1 mandat). Z kolei w okręgu kujawsko - pomorskim Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość uzyskał 1 mandat, a zdaniem wnoszącej protest prawidłowe ustalenie ilości mandatów powinno skutkować nieprzyznaniem Komitetowi Wyborczemu Prawo i Sprawiedliwość żadnego mandatu. W uzasadnieniu tego zarzutu wnosząca protest wskazała jedynie na to, że liczba głosów ważnych w okręgu śląskim jest dwa i pół razy większa (932.193) w porównaniu do głosów ważnych w okręgu kujawsko-pomorskim (377.310).

Drugi zarzut protestu dotyczy naruszenia Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego w zakresie obliczania ilości głosów ważnie oddanych przez zakwalifikowanie do głosów nieważnych kart z zakreśleniem dwóch lub więcej nazwisk tj. postawieniem znaku X obok dwóch lub większej ilości kandydatów z listy Prawa i Sprawiedliwości, co jest sprzeczne z art. 107 pkt 5 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego. W uzasadnieniu tego zarzutu wnosząca protest wskazała, że podczas wyborów do Parlamentu Europejskiego w okręgu śląskim wystąpił duży procent pomyłek, 15.878 głosów nieważnych. Jest to dwa razy większa liczba w porównaniu do podobnego pod względem wielkości okręgu warszawskiego, gdzie liczba głosów nieważnych wynosiła 7.455 głosów. Ponadto liczba głosów nieważnych w okręgu śląskim jest prawie dwa razy większa w porównaniu do głosów nieważnych w okręgu kujawsko-pomorskim (8.166).

Według wnoszącej protest tak duży procent głosów nieważnych w okręgu śląskim budzi wątpliwość co do prawidłowego określenia głosów ważnych, co sygnalizowali liczni wyborcy. Zdaniem wnoszącej protest środki masowego przekazu wprowadziły w błąd wyborców co do techniki głosowania, pouczając ich, że zaznaczenie na tej samej liście kilku kandydatów powoduje, że jest to głos nieważny – jest to sprzeczne z art. art. 107 pkt 5 i 6 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego. Wskazują na to głosy znacznej liczby wyborców oraz fakt, że w okręgu śląskim Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła wynik oddanych głosów nieważnych na 15.878, a do przyznania drugiego mandatu na listę Komitetu Wyborczego Prawa i Sprawiedliwości brakuje tylko 290 głosów.

Autorka protestu wniosła o ponowne sprawdzenie głosów uznanych za nieważne pod kątem zaistnienia pomyłki w nieprawidłowej kwalifikacji głosów sprzecznej z art. 107 pkt 5 i 6 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego.

Będący uczestnikiem postępowania Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej wyraził opinię, że protest powinien zostać oddalony.

Zdaniem Przewodniczącego PKW pierwszy zarzut protestu jest bezzasadny. Wnosząca protest opiera ten zarzut wyłącznie na porównaniu liczby głosów ważnych oddanych na wszystkie okręgowe listy kandydatów w okręgach wyborczych nr 2 i nr 11. Wbrew temu pogładowi, liczba głosów ważnych oddanych na wszystkie listy okręgowe w danym okręgu wyborczym nie jest brana pod uwagę przy ustalaniu liczby mandatów przypadających poszczególnym listom okręgowym. Zgodnie bowiem z art. 129 ust. 2 Ordynacji wyborczej liczbę mandatów przypadających poszczególnym listom okręgowym ustala się poprzez pomnożenie liczby głosów ważnych oddanych na listę okręgową danego komitetu wyborczego przez liczbę przypadających danemu komitetowi mandatów, a następnie podzielenie tak otrzymanego iloczynu przez liczbę głosów ważnych oddanych we wszystkich okręgach na listy okręgowe tego komitetu wyborczego.

Co do drugiego zarzutu protestu Przewodniczący PKW stwierdził, że wnosząca protest nie przedstawiła dowodu, ani nawet nie uprawdopodobniła, że doszło do zarzucanego naruszenia Ordynacji wyborczej. Podkreślił, że zarzut ten opiera się na błędnym założeniu przyjętym przez wnoszącą protest. Według wyników głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego liczba głosów nieważnych wyniosła 1,77% ogólnej liczby głosów. Natomiast odsetek liczby głosów nieważnych w okręgu wyborczym nr 11 był niższy i wynosił 1,67% ogólnej liczby głosów. Z kolei odsetek głosów nieważnych w okręgu wyborczym nr 2, który rzekomo skorzystał na zarzucanych nieprawidłowościach wyniósł 2,12% ogólnej liczby głosów.

Prokurator Generalny będący uczestnikiem postępowania wniósł o wyrażenie opinii, że zarzuty protestu nie są zasadne.

Uzasadniając bezzasadność pierwszego z zarzutów protestu, Prokurator Generalny wskazał, że przy ustalaniu liczby mandatów przypadających poszczególnym listom okręgowym liczba głosów ważnych oddanych na wszystkie

listy okręgowe w danym okręgu wyborczym nie jest brana pod uwagę. Ustalenie liczby mandatów przypadających poszczególnym listom okręgowym reguluje przepis art. 129 ust. 2 Ordynacji wyborczej, zgodnie z którym Państwowa Komisja Wyborcza ustala liczbę mandatów przypadających poszczególnym listom okręgowym. W tym celu, odrębnie dla każdego komitetu wyborczego, liczbę głosów ważnych oddanych na listę okręgową danego komitetu wyborczego kolejno w każdym okręgu mnoży się za każdym razem przez liczbę przypadających danemu komitetowi mandatów, a następnie tak otrzymany iloczyn dzieli się przez liczbę głosów ważnych oddanych we wszystkich okręgach na listy okręgowe tego komitetu wyborczego. Wartość liczby całkowitej uzyskanego w ten sposób ilorazu oznacza liczbę mandatów przypadających danej liście okręgowej. Ustalone liczby mandatów przypadające Komitetowi Prawa i Sprawiedliwości w okręgach wyborczych nr 2 i nr 11 odpowiadają warunkom art. 129 ust. 2 Ordynacji.

Drugi z zarzutów protestu, według Prokuratora Generalnego, również nie jest zasadny. Wnosząca protest bowiem – poza wskazaniem liczby głosów nieważnych w okręgu śląskim, budzącym jej wątpliwości co do prawidłowego kwalifikowania głosów ważnych, zwłaszcza gdy porównuje liczby głosów nieważnych w okręgu śląskim, warszawskim i kujawsko-pomorskim – nie podaje żadnych dowodów na to, że głosy nieważne zostały nieprawidłowo zakwalifikowane. Twierdzenie wnoszącej protest, że środki masowego przekazu wprowadziły w błąd wyborców co do znaczenia zaznaczenia więcej niż jednego kandydata na tej samej liście miałyby w skutkach odmienne znaczenie od tego domniemanego przez wnoszącą protest zawyżenia liczby głosów nieważnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 134 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. Nr 25, poz. 219 ze zm.) przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi posta do Parlamentu Europejskiego może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania

lub wyników wyborów lub naruszenia przepisów ustawy dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów. Wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty (art. 136 ust. 2 Ordynacji wyborczej).

Co do zarzutu niezgodnego z zasadą proporcjonalności podziału mandatów pomiędzy okręgi wyborcze nr 2 i nr 11, wnosząca protest opiera ten zarzut na porównaniu liczby głosów ważnych oddanych na wszystkie okręgowe listy kandydatów w okręgach wyborczych nr 2 i nr 11. Jest to zarzut bezzasadny, ponieważ wnosząca protest przedstawia go w oderwaniu od sposobu ustalania liczby mandatów przypadających poszczególnym listom okręgowym określonego w ustawie – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego. Liczba głosów ważnych oddanych na wszystkie listy okręgowe w danym okręgu wyborczym nie jest brana pod uwagę przy ustalaniu liczby mandatów przypadających poszczególnym listom okręgowym. Zgodnie bowiem z art. 129 ust. 2 Ordynacji wyborczej, ustalając liczbę mandatów przypadających poszczególnym listom okręgowym, odrębnie dla każdego komitetu wyborczego, liczbę głosów ważnych oddanych na listę okręgową danego komitetu wyborczego kolejno w każdym okręgu mnoży się za każdym razem przez liczbę przypadających danemu komitetowi mandatów, a następnie tak otrzymany iloczyn dzieli się przez liczbę głosów ważnych oddanych we wszystkich okręgach na listy okręgowe tego komitetu wyborczego. Wartość liczby całkowitej (przed przecinkiem) uzyskanego w ten sposób ilorazu oznacza liczbę mandatów przypadających danej liście okręgowej.

Co do zarzutu naruszenia Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego w zakresie obliczania ilości głosów ważnie oddanych przez zakwalifikowanie do głosów nieważnych kart z zakreśleniem dwóch lub więcej nazwisk tj. sprzecznie z art. 107 pkt 5 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego, Sąd Najwyższy stwierdza, że wnosząca protest nie przedstawiła dowodów, które mogłyby potwierdzać stawiany w proteście zarzut. Powołane w proteście twierdzenia, które wnosząca protest określa jako dowody (duży procent głosów nieważnych w okręgu wyborczym nr 11 w porównaniu z innymi okręgami wyborczymi, wprowadzenie wyborców w błąd – co do znaczenia zaznaczenia więcej niż jednego kandydata na

tej samej liście – przez środki masowego przekazu) nie uprawdopodobniają postawionego zarzutu naruszenia art. 107 pkt 5 Ordynacji wyborczej. Pierwsze ze stawianych twierdzeń jest oparte na błędnym założeniu przyjętym przez wnoszącą protest, co potwierdzają – przedstawione w stanowisku Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej – dane z wyników głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w zakresie udziału procentowego liczby głosów nieważnych w stosunku do ogólnej liczby głosów w skali całego kraju oraz w okręgu wyborczym nr 11 i nr 2. Z porównania tych danych wynika, że odsetek głosów nieważnych w stosunku do ogólnej liczby głosów w okręgu wyborczym nr 11 wynosił 1,67 % natomiast 1,77 % w skali całego kraju i 2,12 % w okręgu wyborczym nr 2.

Z kolei twierdzenie wnoszącej protest, że środki masowego przekazu wprowadziły w błąd wyborców co do znaczenia zaznaczenia przez wyborcę więcej niż jednego kandydata na tej samej liście mogłoby mieć raczej odmienne znaczenie od domniemanego przez wnoszącą protest jakoby skutującego zawyżeniem liczby głosów nieważnych.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 137 ust. 1 i ust. 2 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego Sąd Najwyższy wydał opinię o bezzasadności zarzutu protestu dotyczącego niezgodności z zasadą proporcjonalności podziału mandatów pomiędzy okręgi wyborcze nr 2 i nr 11.

W pozostałym zakresie, uznając, że wniesiony protest wyborczy nie spełnia warunków określonych w art. 136 ust. 2 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego, Sąd Najwyższy stosownie do art. 138 ust. 1 Ordynacji postanowił pozostawić protest bez dalszego biegu.

Za zgodność z oryginałem
Kierownik Sekcji Izby Wydziału

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lipca 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kwaśniewski (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gersdorf

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w dniu 21 lipca 2009 r.

sprawy z protestu Jana Zdzisława Kondeja

przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego

z udziałem:

Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej

i Prokuratora Generalnego

postanawia:

wyrazić opinię, że zarzuty protestu są niezasadne.

Uzasadnienie

Jan Zdzisław Kondej wniósł protest wyborczy, domagając się unieważnienia wyborów do Parlamentu Europejskiego z uwagi na to, że zostały przeprowadzone w sposób sprzeczny z Konstytucją RP, z Konwencją o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, z Ordynacją wyborczą, a także z naruszeniem przepisów rozdziału XXXI Kodeksu karnego. Wnoszący protest wskazał również na sprzeczność Ordynacji wyborczej z postanowieniami Konstytucji RP, jak też na popełnienie przez bliżej nieokreślonych funkcjonariuszy publicznych przestępstw przeciwko wyborom, a polegających, między innymi, na takim uchwaleniu przez nich Ordynacji, by wykluczała i dyskryminowała wielu obywateli, a nadto zapewniała wyniki wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego zgodne z

oczekiwaniami tych funkcjonariuszy, czy też na dopuszczeniu się nadużycia przy obliczaniu głosów, bo „np. w wyborach faktycznie przegrani kandydaci, którzy zdobyli mniejszą liczbę ważnych głosów zostali uznani za posłów, natomiast faktycznie wygrani kandydaci, którzy zdobyli większą liczbę ważnych głosów nie zostali uznani za posłów w tych samych wyborach”. W proteście podniesiono nadto zarzuty dotyczące braku biernego prawa wyborczego po stronie tych osób, które w dniu przeprowadzania wyborów były posłami na Sejm RP oraz nielegalnego połączenia mandatów posła na Sejm RP i posła do Parlamentu Europejskiego, a także odnoszące się do naruszenia przez Państwową Komisję Wyborczą przepisów Ordynacji wyborczej przez to, że zaświadczenia o wyborze do Parlamentu Europejskiego wręczyła posłom przed dniem ogłoszenia wyników wyborów w Dzienniku Ustaw.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej nie znalazł podstaw do uznania zarzutów protestu za uzasadnione.

Prokurator Generalny wniósł o wyrażenie opinii, że zarzuty protestu są bezzasadne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zasady i tryb przeprowadzania wyborów do Parlamentu Europejskiego oraz warunki ważności tych wyborów określa ustawa z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. Nr 25, poz. 219 ze zm.), zwana dalej Ordynacją wyborczą

Według art. 134 ust. 1 Ordynacji wyborczej, protest wnosi się przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi posła do Parlamentu Europejskiego z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub naruszenia przepisów Ordynacji wyborczej dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów. Wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty (art. 136 ust. 2 Ordynacji wyborczej).

Nie można uznać za uzasadnione zarzutów protestu, które dotyczą braku biernego prawa wyborczego osób, które w dniu wyborów do Parlamentu

Europejskiego były posłami na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z uwagi na zakaz łączenia tych mandatów. Ordynacja wyborcza nie ogranicza biernego prawa wyborczego posłom na Sejm (art. 9). Respektowanie przewidzianego w art. 6 ust. 1 Ordynacji wyborczej zakazu łączenia mandatu posła do Parlamentu Europejskiego ze sprawowaniem mandatu posła na Sejm albo senatora zapewnia natomiast art. 177 ust. 1 pkt 6a ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (jednolity tekst: Dz.U. z 2007 r. Nr 190, poz. 1360 ze zm.), który stanowi, że wygaśnięcie mandatu następuje wskutek wyboru w toku kadencji na posła do Parlamentu Europejskiego. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej postanowieniem z dnia 10 czerwca 2009 r. (M.P. Nr 37, poz. 557) stwierdził w związku z tym wygaśnięcie mandatów tych posłów na Sejm, którzy w dniu 7 czerwca 2009 r. zostali wybrani posłami do Parlamentu Europejskiego.

Nietrafne są również zarzuty odnoszące się do naruszenia art. 133 ust. 1 Ordynacji wyborczej, zgodnie z którym Państwowa Komisja Wyborcza wręcza posłom do Parlamentu Europejskiego zaświadczenia o wyborze nie później niż 14. dnia po ogłoszeniu obwieszczenia o wynikach wyborów w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Wbrew stanowisku wnoszącego protest, z przepisu tego nie wynika, iż wręczenie przedmiotowych zaświadczeń nie mogło nastąpić przed dniem ogłoszenia obwieszczenia w Dzienniku Ustaw, co miało miejsce w dniu 10 czerwca 2009 r. (Dz.U. Nr 88, poz. 729), skoro zakresła on Państwowej Komisji Wyborczej jedynie termin końcowy do dokonania tej czynności. Oczywistym jest, że z uwagi na charakter tej czynności, niemożliwe jest wręczenie zaświadczeń przed ustaleniem wyników wyborów, podaniem ich do publicznej wiadomości i obwieszczeniem (art. 132 Ordynacji wyborczej). Warunki te zostały przez Państwową Komisję Wyborczą dotrzymane, skoro wręczyła nowo wybranym posłom zaświadczenia o wyborze do Parlamentu Europejskiego w dniu 9 czerwca 2009 r., tj. dzień po ustaleniu wyników wyborów, sporządzeniu i podaniu do publicznej wiadomości protokołu wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego oraz obwieszczenia o wynikach wyborów.

Pozostałych podnoszonych przez wnoszącego protest okoliczności nie można zakwalifikować w żadnej z dwóch kategorii naruszeń prawa wyborczego,

opisanych w art. 134 ust. 1 Ordynacji wyborczej, które pozwalałyby na rozważanie ważności wyborów w takim zakresie, na jaki pozwalają przepisy Rozdziału 16 Ordynacji wyborczej zatytułowanego „Protesty wyborcze. Ważność wyborów” (art. 134 – art. 140 Ordynacji wyborczej). Prawo wyborcy do wniesienia protestu przeciwko ważności wyborów nie oznacza, że może on kwestionować cokolwiek, co wiązałoby się z wyborami, lecz powinien sformułować zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których te zarzuty opiera, przy czym powinny być to zarzuty dotyczące naruszenia przepisów Ordynacji wyborczej w zakresie ustalonym w art. 134 ust. 1 tej ustawy. Przedmiotem zarzutów przeciwko ważności wyborów może być albo dopuszczenie się przestępstwa przeciwko wyborom, albo naruszenie przepisów Ordynacji wyborczej dotyczących głosowania, ustalania wyników głosowania lub wyników wyborów. Jeżeli zarzut protestu dotyczy przestępstwa przeciwko wyborom, to konieczne jest określenie przez wnoszącego protest rodzaju czynu, czasu i miejsca jego popełnienia i sprecyzowanie jego znamion tak, aby możliwa była jego kwalifikacja według przepisów Kodeksu karnego o przestępstwach przeciwko wyborom i referendum (art. 248 – 251 k.k.).

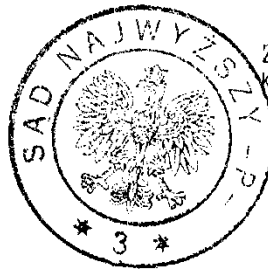
Wniesiony protest nie zawiera natomiast żadnego skonkretyzowanego zarzutu popełnienia przestępstwa przeciwko wyborom wyszczególnionego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, którego miałyby się dopuścić konkretna osoba. Nie są wskazane również żadne dowody, które mogłyby uprawdopodobnić fakt popełnienia przestępstwa przeciwko wyborom przez kogokolwiek.

W proteście w omawianym zakresie nie sformułowano też żadnych konkretnych zarzutów, które wskazywałyby, że doszło do naruszenia określonych przepisów Ordynacji dotyczących głosowania, ustalania wyników głosowania lub wyników wyborów. Zarzucane „nadużycia przy obliczaniu głosów” nie zostały w żaden sposób skonkretyzowane, a sposób sformułowania tego zarzutu wskazuje raczej na kontestowanie przez wnoszącego protest wynikającego z Ordynacji wyborczej sposobu ustalania wyników wyborów, czy też jego niezrozumienie, co w związku z treścią art. 134 ust. 1 Ordynacji nie może stanowić podstawy protestu wyborczego, podobnie jak kwestionowanie określonych w Ordynacji wyborczej zasad przeprowadzania wyborów, czy wskazywanie na istniejącą, w ocenie

wnoszącego protest, niezgodność Ordynacji wyborczej z Konstytucją RP i Konwencją o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

Podnoszone przez wnoszącego protest w powyższym zakresie okoliczności nie mieszczą się zatem w ustawowo wytyczonych granicach, co czyni protest w tej części niedopuszczalnym.

Z tych przyczyn, na podstawie art. 137 Ordynacji wyborczej, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

Za zgodność z oryginałem
Kierownik Sekcji Biurowej Wydziału

III. WRĘCZENIE POSŁOM WYBRANYM DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO ZAŚWIADCZEŃ O WYBORZE NA UROCZYSTOŚCI W ŁAZIENKACH KRÓLEWSKICH W WARSZAWIE

Wystąpienie Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej

Uprzejmie witam Pana Lecha Kaczyńskiego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Pana Donalda Tuska Prezesa Rady Ministrów, witam Ministrów Rządu Pana Donalda Tuska, Szefów Kancelarii Prezydenta, Sejmu i Senatu.

Witam Posłów i Senatorów tu zgromadzonych, witam Władzę Sądowniczą w osobach Pana Bohdana Zdziennickiego Prezesa Trybunału Konstytucyjnego, Pana Profesora Lecha Gardockiego Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego.

W sposób szczególny witam bohaterów dzisiejszego spotkania Panie i Panów, którzy w wolnych, powszechnych, bezpośrednich i proporcjonalnych wyborach, w głosowaniu tajnym, przy zachowaniu pełnych procedur demokratycznych zostali wybrani na pięcioletnią kadencję posłami do Parlamentu Europejskiego, pokonując po drodze 26 kandydatów ubiegających się o jeden mandat.

W imieniu Państwowej Komisji Wyborczej i swoim własnym bardzo serdecznie Państwu gratuluję; będziecie Państwo sprawowali według nazewnictwa ustawy mandat przedstawiciela Narodów Państw Unii Europejskiej.

Wyniki wyborów w skali całego kraju ustaliła stała i niezależna od innych władz Państwowa Komisja Wyborcza składająca się z 9 sędziów. Pan Marszałek Sejmu wyniki wyborów, które obecnie są opublikowane w „Obwieszczeniu Państwowej Komisji Wyborczej”, prześle przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego.

O ważności wyborów rozstrzyga, zgodnie z prawem w ciągu 3 miesięcy, Sąd Najwyższy.

Panie Prezydencie. Zanim dojdzie do ceremonii wręczenia zaświadczeń uprzejmie proszę o zabranie głosu.

Wystąpienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Panie Premierze!

Panie Przewodniczący!

Panie i Panowie Ministrowie!

Panie i Panowie Eurodeputowani!

Szanowni Państwo!

Pragnę złożyć serdeczne gratulacje wszystkim nowo wybranym Paniom Posłankom i Panom Posłom do Parlamentu Europejskiego. Istotnie, jak powiedział Pan Przewodniczący Ferdynand Rymarz, odnieśli Państwo sukces w niezwykle trudnej konkurencji.

Teraz otwiera się przed Państwem niełatwy okres pięciu lat pracy w Strasburgu. W ciągu całej swojej blisko 60-letniej historii, a zwłaszcza od czasu pierwszych wyborów powszechnych przed równo 30 laty Parlament Europejski stopniowo uzyskiwał coraz istotniejsze znaczenie. Również w rozpoczynającej się kadencji, szczególnie jeśli wejdzie w życie Traktat z Lizbony, jego kompetencje, a co za tym idzie, także ranga w strukturach władz unijnych jeszcze wzrosną.

Parlament Europejski wybierany jest, jak wiemy, na zasadach nie wprost proporcjonalnych przez obywateli 27 państw członkowskich naszej wspólnoty. Podkreślam ten fakt, bo Unia Europejska łączy państwa w bardzo ścisły związek, sama jednak nie jest jednym państwem. Państwa członkowskie w sposób całkowicie naturalny posiadają własne, częściowo wspólne, ale też różniące się interesy, kultury, pamięci. Polska również ma swoją historię, tradycję i – co bardzo istotne – swoje jasno skonkretyzowane potrzeby i cele. Wszystkie te partykularne interesy musimy i pragniemy wspólnie uzgadniać.

Jak już wielokrotnie mówiłem, jestem przekonany, że Unia Europejska stanowi największy w historii eksperyment, jeżeli chodzi o próbę zbudowania wspólnoty państw w oparciu o zasadę solidarności, nie zaś dominującą zazwyczaj równowagę sił pomiędzy konkurentami. W takim stopniu, w jakim jest to możliwe w realnie istniejącym świecie, w Unii Europejskiej udało się to zrealizować. Ten niewątpliwy sukces nie oznacza jednak, iżby należało dążyć do zbyt daleko idącego pogłębienia integracji, wtedy bowiem powodzenie łatwo może zamienić się w porażkę, a granica między jednym a drugim – okazać się cienką.

Z tych wszystkich powodów niezależnie od tego, którą spośród czterech partii realnie funkcjonujących w tej chwili na polskiej scenie politycznej Panie i Panowie reprezentują oraz w którym ugrupowaniu znajdą się w Parlamencie Europejskim, zawsze w pierwszym rzędzie powinni Państwo myśleć o naszym kraju – o Polsce. I tego właśnie z serca życzę Paniom i Panom Eurodeputowanym.

ZAŚWIADCZENIE

Państwowa Komisja Wyborcza,
na podstawie art. 133 ust. 1 ustawy
z dnia 23 stycznia 2004 r. –
Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego,
zaświadcza, że w wyborach w dniu 7 czerwca 2009 r.

Pan/i

został/a wybrany/a

**POSŁEM
DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**

Przewodniczący

Państwowej Komisji Wyborczej

Ferdynand Rymarz

Warszawa, dnia 9 czerwca 2009 r.

WYKAZ WYBRANYCH POSŁÓW DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

<i>Lp.</i>	<i>Nr okręgu</i>	<i>Nazwisko i Imiona</i>	<i>Komitet Wyborczy</i>	<i>Liczba uzyskanych głosów</i>
1.	5	BIELAN Adam Jerzy	KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ	61 305
2.	12	BORYS Piotr	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	35 504
3.	11	BUZEK Jerzy Karol	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	393 117
4.	1	CYMAŃSKI Tadeusz	KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ	41 521
5.	2	CZARNECKI Richard Henry	KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ	27 106
6.	12	GERINGER DE OEDENBERG Lidia Joanna	KKW SLD - UP	65 693
7.	11	GIEREK Adam	KKW SLD - UP	69 014
8.	10	GRÄFIN VON THUN UND HOHENSTEIN Róża Maria	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	153 966
9.	13	GRÓBARCZYK Marek Józef	KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ	41 409
10.	7	GRZYB Andrzej Marian	KW POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE	28 546
11.	11	HANDZLIK Małgorzata Maria	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	41 697
12.	5	HIBNER Jolanta Emilia	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	45 417
13.	4	HÜBNER Danuta Maria	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	311 018
14.	12	JAZŁOWIECKA Danuta	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	62 329
15.	7	JĘDRZEJSKA Sidonia Elżbieta	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	64 944
16.	7	KACZMAREK Filip Andrzej	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	127 963
17.	5	KALINOWSKI Jarosław	KW POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE	51 014
18.	4	KAMIŃSKI Michał Tomasz	KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ	88 791
19.	8	KOLARSKA - BOBIŃSKA Lena Barbara	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	47 339
20.	10	KOWAL Paweł Robert	KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ	18 614
21.	3	KURSKI Jacek Olgierd	KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ	62 929
22.	12	LEGUTKO Ryszard Antoni	KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ	64 743
23.	1	LEWANDOWSKI Janusz Antoni	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	107 529
24.	13	LIBERADZKI Bogusław Marian	KKW SLD - UP	69 909
25.	3	LISEK Krzysztof	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	66 685
26.	9	ŁUKACIJEWSKA Elżbieta Katarzyna	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	60 011
27.	11	MARCINKIEWICZ Bogdan Kazimierz	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	10 481
28.	11	MIGALSKI Marek Henryk	KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ	112 881
29.	13	NITRAS Sławomir Witold	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	107 413
30.	11	OLBRYCHT Jan Marian	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	47 470
31.	4	OLEJNICZAK Wojciech Michał	KKW SLD - UP	72 854
32.	8	PIOTROWSKI Mirosław Mariusz	KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ	84 904
33.	9	PORĘBA Tomasz Piotr	KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ	85 475
34.	12	PROTASIEWICZ Jacek	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	164 898
35.	6	SARYUSZ-WOLSKI Jacek Emil	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	125 111
36.	10	SENYSZYN Joanna	KKW SLD - UP	43 661
37.	10	SIEKIERSKI Czesław Adam	KW POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE	33 559
38.	7	SIWIEC Marek Maciej	KKW SLD - UP	64 976
39.	6	SKRZYDLEWSKA Joanna Katarzyna	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	32 356

<i>Lp.</i>	<i>Nr okręgu</i>	<i>Nazwisko i Imiona</i>	<i>Komitet Wyborczy</i>	<i>Liczba uzyskanych głosów</i>
40.	10	SONIK Bogusław Andrzej	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	52 329
41.	7	SZYMAŃSKI Konrad Krzysztof	KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ	53 364
42.	4	TRZASKOWSKI Rafał Kazimierz	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	25 178
43.	1	WAŁĘSA Jarosław Leszek	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	73 968
44.	10	WŁOSOWICZ Jacek Władysław	KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ	5 610
45.	6	WOJCIECHOWSKI Janusz	KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ	56 292
46.	4	ZALEWSKI Paweł Ksawery	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	51 529
47.	13	ZASADA Artur Jarosław	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	25 875
48.	2	ZEMKE Janusz Władysław	KKW SLD - UP	69 776
49.	10	ZIOBRO Zbigniew	KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ	335 933
50.	2	ZWIEFKA Tadeusz Antoni	KW PLATFORMA OBYWATELSKA	82 794

IV. FOTOGRAFIE

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej ogłasza wyniki wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego – 8 czerwca 2009 r. (fot. 1)

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Prezes Rady Ministrów i Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej w czasie uroczystości wręczenia nowo wybranym posłom do Parlamentu Europejskiego zaświadczeń o wyborze – 9 czerwca 2009 r. Sala Balowa Pałacu na Wyspie w Łazienkach Królewskich (fot. 2)

Zaświadczenia o wyborze odbierają posłowie, którzy uzyskali największą liczbę ważnie oddanych głosów z list kandydatów poszczególnych komitetów wyborczych (fot. 3, 4, 5 i 6)

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej w otoczeniu nowo wybranych posłów do Parlamentu Europejskiego (fot. 7)

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej, przedstawiciele Okręgowych Komisji Wyborczych nr 4 i 5 w Warszawie oraz Krajowego Biura Wyborczej na wspólnej fotografii na zakończenie uroczystości. Na fotografii także gość zaproszony – Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego (fot. 8)

INDICES
ELECTIONIS
CVSTODES